

G E S T A

A Miskolci Egyetem Történettudományi Intézetének folyóirata
2012. XI. szám

Nyilatkozat!

A GESTA szerkesztőbizottsága, szerzői jogi problémák miatt a FÜZESABONY-ÖREGDOMB BRONZKORI TELL-TELEPÜLÉS KOANYAGA című cikket visszavonta a folyóirat 2012. évi számából. A nevezett cikk nem tekinthető megjelentnek.

Miskolc, 2013. április 15.

GESTA Szerkesztőbizottsága

TARTALOMJEGYZÉK [letöltés pdf](#)

Zandler Krisztián: A paleolitikum koiparai Eger környékén, 3-54. [letöltés pdf](#)

Függelék [letöltés pdf](#)

Függelék

Zandler Krisztián: A paleolitikum kőiparai Eger környékén. *Gesta* XI (2012): 3-54.

Andornaktálya-Alsó tető:

T. Dobosi Viola 1974. májusi felszíni gyűjtéséből az alábbi leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum raktárába Pb 74/260-306 leltári számokon.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: kaparó proximális töredéke, jobb él retusált, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. (31)x42x13. Ltsz: Pb 74/260.

Egyenes élű kaparó: bifaciális retusú, egyenes élű kaparó proximális vége, jobb él retusált, talon sima. Hegyi-kristály. (20)x(27)x8 mm. Ltsz: Pb 74/273.

Egyenes élű kaparó: jobb él megmunkált, talon nincs. Limnokvarcit. (32)x47x18 mm. Ltsz: Pb 74/277.

Egyenes élű kaparó: az él meredek retusú, szilánk mediális része. Limnokvarcit.(35)x31x9 mm. Ltsz: Pb 74/280.

Vakarók:

Atipikus orrosvakaró: jobb él részlegesen retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (37)x22x10 mm. Ltsz: Pb 74/278.

Szilánkvakaró: bal él részlegesen retusált, jobb él sérült. Talon nincs, keményütővel készült. Kárpáti radiolarit. 49x29x7 mm. Ltsz: Pb 74/292.

Szilánkvakaró: vakarófront. Hidrokvarcit. (16)x(12)x11 mm. Ltsz: Pb 74/260.

Atipikus szilánkvakaró: vakaróél egyenes, talon nincs. Hidrokvarcit. (30)x20x19 mm. Ltsz: Pb74/268.

Árvésők:

Középső élű árvéső: pengén készült, a talon preparált. Limnokvarcit. 54x14x7 mm. Ltsz: Pb 74/290.

Kettős árvéső: a bal él két végén képezték ki a munkaéleket, talon nincs. Limnokvarcit. (37)x31x10 mm. Ltsz: Pb 74/271.

Többszörös árvéső: talon nincs. Kárpáti radiolarit. 25x26x9 mm. Ltsz: Pb 74/265.

Többszörös árvéső: vaskos szilánkon készült, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 35x24x12 mm. Ltsz: Pb 74/288.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális vége. Talon preparált, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (65)x34x16 mm. Ltsz: Pb 74/263.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális fele. Talon nincs, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (37)x24x14 mm. Ltsz: Pb 74/270.

Egyik élén retusált penge: bal élén *aurignacien* retus, disztális vége letört, talon preparált. Limnokvarcit. (52)x24x9 mm. Ltsz: Pb 74/296.

Egyik élén retusált penge: jobb élén részlegesen retusált penge proximális vége, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (33)x18x4 mm. Ltsz: Pb 74/300.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge, disztális vége letört, keményítővel készült. Kárpáti radiolarit. (43)x16x7 mm. Ltsz: Pb 74/301.

Mindkét élén retusált penge: egyik élén végig, a másikon részlegesen retusált penge mediális része. Limnokvarcit. (46)x16x6 mm. Pb 74/269.

Mindkét élén retusált penge: bal élén hátlapi, jobb élén meredek retussal megmunkált penge disztális vége. Mátraháza-felnémeti opál. (34)x18x10 mm. Ltsz: Pb 74/299.

Magkövek:

Szilánkmagkő: nem meghatározható. Limnokvarcit. 50x44x40 mm. Ltsz: Pb 74/262.

Prizmatikus szilánkmagkő: Limnokvarcit. 76x61x46 mm. Ltsz: Pb 74/264.

Unipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 31x28x23 mm. Ltsz: Pb 74/295.

Bipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 56x26x16 mm. Ltsz: Pb 74/266.

Atipikus bipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 43x28x18 mm. Ltsz: Pb 74/286.

Magkő: nem meghatározható. Szarukő. 41x37x21 mm. Ltsz: Pb 74/282.

Magkő: nem meghatározható, preparált. Szarukő. 40x31x18 mm. Ltsz: Pb 74/283.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 29 db
- radioláriás kovapala: 19 db
- szarukő: 13 db
- mátraháza-felnémeti opál: 12 db
- faopál: 3 db
- pruti kova: 1 db
- hegyikristály: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db
- opál: 1 db
- jáspis: 1 db
- kova: 1 db
- egyéb: 11 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- hidro/limnokvarcit: 2 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Andornaktálya-Gyilkos:

Béres Sándor gyűjtéseiből az alábbi anyag ismert a lelőhelyről:

Vakarók:

Pengevakaró: talon eperon, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 31x27x8 mm. Ltsz: AT1 05.

Pengevakaró: eltávolított magköperemből készült vaskos pengén, bal éle sérült, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit patinával. (44)x22x10 mm. Ltsz: AT1 14.

Pengevakaró: jobb élen retusálás nyomai, talon nincs. Limnokvarcit. (24)x24x6 mm. Ltsz: AT1 62.

Atipikus pengevakaró: mindkét élén, valamint a vakaróélen 1-1 sérülés. Talon egyenes, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (39)x22x6 mm. Ltsz: AT1 36.

Vakaró retusált pengén: jobb éle végig, bal éle részlegesen retusált, a penge a bázis fele vékonyodik. Talon vonalszerű, *levre* figyelhető meg rajta, lágyütővel (faütő) készült. Az előlap proximális végén vékonyítás nyomai láthatóak. Hidrokvarcit. 45x23x14 mm. Ltsz: AT1 15.

Vakaró retusált pengén: bal és jobb él végig retusált, a talon és bulbusz letört. Mátraháza-felnémeti típusú opál. (31)x17x5 mm. Ltsz: AT1 70.

Szilánkvakaró: talont és bulbust eltávolították. Krakói kova. (22)x37x13 mm. Ltsz: AT1 13.

Szilánkvakaró: a talon sima, a bal él a hátlapon sérült. Hidrokvarcit. 35x28x8 mm. Ltsz: AT1 16.

Szilánkvakaró: mindkét él végig retusált, vakaróélt többször megújították, talont és bulbust eltávolították, keményütővel készült. Limnokvarcit. (40)x35x12 mm. Ltsz: AT1 30.

Szilánkvakaró: magköperemen készült, talonja letört. Hidrokvarcit. (32)x35x14 mm. Ltsz: AT1 32.

Szilánkvakaró: jobb éle hátlapi retussal megmunkált, talon preparált és pontszerű, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 39x34x6 mm. Ltsz: AT1 33.

Szilánkvakaró: bal éle retusált, jobb éle hornyolt, talon hiányzik. Hidrokvarcit. (25)x22x17 mm. Ltsz: AT1 37.

Szilánkvakaró: bulbust és talont eltávolították. Limnokvarcit. 39x43x16 mm. Ltsz: AT1 81.

Szilánkvakaró: a vakaróél a jobb oldalon van, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 34x25x9 mm. Ltsz: AT1 88.

Atipikus szilánkvakaró: vakaróélt többször megújították, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit. (31)x26x17 mm. Ltsz: AT1 35.

Hajógerinc alakú vakaró: szilánkon készült, mindkét éle retusált, bulbust eltávolították a hátlapi vékonyításkor. Kárpáti radiolarit. 50x36x20 mm. Ltsz: AT1 12.

Hajógerinc alakú vakaró: bázis fele vékonyodó szilánkon készült melyet magköperemből képeztek ki, talonja sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 45x32x22 mm. AT1 31.

Magasvakaró: hajógerinc jelleggel, pengén készült, proximális végét ferdén letörték. Hidrokvarcit. (32)x17x11 mm. Ltsz: AT1 A.

Atipikus orros vakaró: magkö széléről választották le a szilánkot, talon nincs. Limnokvarcit. (37)x20x13 mm. Ltsz: AT1 26.

Árvésók:

Oldalélű árvéső: penge bal élén dolgozták ki, a disztális végén völgyelés. Talon nincs. Limnokvarcit. 41x27x12 mm. Ltsz: AT1 07.

Keresztélű árvéső: szilánkon készült, a vésőélt kétszer is megújították. Hidrokvarcit. 40x23x12 mm. Ltsz: AT1 21.

Keresztélű árvéső: szilánkon készült, talonja madárszárny alakú, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 36x23x37 mm. Ltsz: AT1 41.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Krakkói kova. (28)x12x10 mm. Ltsz: AT1 77.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (33)x24x7 mm. Ltsz: AT1 42.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége. Talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (27)x19x5 mm. AT1 51.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális darabja. Hidrokvarcit. (55)x39x12 mm. Ltsz: AT1 71.

Mindkét élén retusált penge: mediális része. Egyik éle végig, a másik részlegesen retusált, talon *diédre*. Hidrokvarcit. (43)x25x7 mm. Ltsz: AT1 73.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon pontszerű, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (25)x20x4 mm. Ltsz: AT1 75.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon vonalszerű, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (29)x22x5 mm. Ltsz: AT1 79.

Csonkított penge:

Csonkított penge: disztális vége egyenesen csonkított, talon pontszerű. Északi erratikus kova. (34)x21x4 mm. Ltsz: AT1 59.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: magkögetrincen készült. Hidrokvarcit. 44x20x15 mm. Ltsz: AT1 15.

Retusált szilánk: mindkét élén retusált vaskos szilánk mediális része, előlapon kavicskéreg, hátlapon tejfehér patina. Limnokvarcit. (70)x28x22 mm. Ltsz: AT1 24.

Retusált szilánk: bal éle retusát, lágyütővel készült. Kárpáti radiolarit. 39x22x4 mm. Ltsz: AT1 52.

Szilánkolt eszközök:

Szilánkolt eszköz: vaskos penge mediális részén készült, mindkét végén elő- és hátlapon szilánkolták. Egyik éle végig a másik részben retusált. Hidrokvarcit. (37)x32x14 mm. Ltsz: AT1 49.

Szilánkolt eszköz: mindkét élén használati retus. Limnokvarcit. (26)x19x5 mm. AT1 57.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: talon nincs. Szarukő. 29x26x12 mm. Ltsz: AT1 47.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: magköperem megújításából származó bal élén fogazott retusú szilánk. Talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 43x33x20 mm. Ltsz: AT1 83.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: szilánk bal élén váltakozó retussal alakították ki a munkaélt. Talon nincs, disztális vége le-tört. Jáspis. (52)x37x7 mm. Ltsz: AT1 20.

Egyenes élű kaparó: szilánkon készült, bal éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. 68x36x17 mm. Ltsz: AT1 22.

Ívelt élű kaparó: szilánkon készült, jobb éle retusált, talon nincs, megégett. Radioláriás kovapala. (35)x30x11 mm. Ltsz: AT1 11.

Ívelt élű kaparó: szilánkon készült, előlapon kavicskéreg, hátlap vékonyított, talon nincs, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 70x41x20 mm. Ltsz: AT1 18.

Ívelt keresztélű kaparó: munkaélen eke által okozott csorbulás, talon sima, részben eltávolították, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 40x65x14 mm. Ltsz: AT1 60.

Ívelt keresztélű kaparó: bulbust eltávolították a hátlapi vékonyítás miatt, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 42x54x18 mm. Ltsz: AT1 63.

Magkövek:

Unipoláris kúpos szilánkmagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 32x40x35. Ltsz: AT1 M8.

Unipoláris szilánkmagkő: Szarukő kavicsból. 50x31x26 mm. Ltsz: AT1 M2.

Unipoláris szilánkmagkő: magkömaradék. Kvarcporfir. 31x32x26 mm. Ltsz: AT1 M9.

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 40x36x37 mm. Ltsz: AT1 M15.

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 51x55x53 mm. Ltsz: AT1 M19.

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 46x28x25 mm. Ltsz: AT1 M21.

Unipoláris szilánkmagkő: többszörösen megújítva. Limnokvarcit. Ltsz: AT1 M22.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 60x56x38 mm. Ltsz: AT1 M5.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 52x33x25 mm. Ltsz: AT1 M13.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 75x60x55 mm. Ltsz: AT1 M32.

Unipoláris prizmatikus pengemagkő: Limnokvarcit. 48x33x44 mm. Ltsz: AT1 M24.

Unipoláris mikropenge magkő: két leütési felület a magkő egymással szemben fekvő oldalán. Limnokvarcit. 34x26x16 mm. Ltsz: AT1 M14.

Unipoláris mikropenge magkő: két *twisted* leütési felszín. Limnokvarcit. 26x26x19 mm. Ltsz: AT1 M16.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 62x46x42 mm. Ltsz: AT1 M4.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 78x53x53 mm. Ltsz: AT1 M6.

Unipoláris magkő: szilánkon. Limnokvarcit. 57x44x28 mm. Ltsz: AT1 M27.

Bipoláris szilánkmagkő: *splitted debitage* felszín. Szarukő. 55x48x31 mm. Ltsz: AT1 M1.

Bipoláris prizmatikus pengemagkő: Limnokvarcit. 50x60x29 mm. Ltsz: AT1 M26.

Szilánkmagkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 65x49x36 mm. Ltsz: AT1 M3.

Szilánkmagkő: Andezit. 83x67x44 mm. Ltsz: AT1 M7.

Szilánkmagkő: Kvarcitkavics. 48x73x60 mm. Ltsz: AT1 M12.

Szilánkmagkő: Limnokvarcit. 50x59x52 mm. Ltsz: AT1 M31.

Pengemagkő: magkőmaradék többszörös megújításból. Limnokvarcit. 32x30x14 mm. Ltsz: AT1 M17.

Mikropenge magkő: maradék: Kárpáti 1-es obszidián. 14x40x20 mm. Ltsz: AT1 M11.

Magkő maradék: Kárpáti 1-es obszidián. 29x26x10 mm. Ltsz: AT1 M10.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 27x23x26 mm. Ltsz: AT1 M18.

Magkő maradék: bipoláris? Limnokvarcit. 53x31x21 mm. Ltsz: AT1 M20.

Magkő maradék: Hidrokvarcit. 48x51x24 mm. Ltsz: AT1 M23.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 40x20x25 mm. Ltsz: AT1 M25.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 37x37x20 mm. Ltsz: AT1 M28.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 33x40x32 mm. Ltsz: AT1 M29.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 48x45x39 mm. Ltsz: AT1 M30.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 139 db
- radioláriás kovapala: 46 db
- mátraháza-felnémeti opál: 10 db
- szarukő: 9 db
- kvareporfir: 8 db
- kárpáti radiolarit: 4 db
- kárpáti 1-es obszidián: 1 db
- kárpáti 2-es obszidián: 1 db
- erratikus kova: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db
- faopál: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 22 db
- radioláriás kovapala: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- kárpáti radiolarit: 2 db
- erratikus kova: 2 db.

Nyersanyagdarabok:

- szarukő: 3 db
- radioláriás kovapala: 2 db
- bükki radiolarit: 2 db.

Andornaktálya-Gyilkos:

A lelőhelyen *Béres Sándor, Fodor László, Hargitai András* és *Zandler Krisztián* végzett gyűjtést 2004. 11. 13-án és 19-én. Az alábbi leletanyag került elő:

Vakarók:

Kettős vakaró: a penge mindkét élét részben *aurignacien* retussal munkálták meg. Hidrokvarcit. 51x21x6 mm. Ltsz: AT1 124.

Pengevakaró: a talon letört. Hidrokvarcit. (49)x30x4 mm. Ltsz: AT1 90.

Pengevakaró: talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit patinával. (48)x24x18 mm. Ltsz: AT1 128.

Pengevakaró: talont és bulbust eltávolították, a bal él részben retusált, a jobb élen cortex. Limnokvarcit. (33)x24x9 mm. Ltsz: AT1 138.

Vakaró retusált pengén: mindkét él végig retusált, a bal él sérült, talon sima. Hidrokvarcit. 41x25x6 mm. Ltsz: AT1 101.

Vakaró aurignacien retusú pengén: mindkét éle retusált, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit. (53)x23x8 mm. Ltsz: AT1 118.

Vakaró retusált pengén: mindkét él végig retusált, talont és bulbust eltávolították. Limnokvarcit. (48)x25x9 mm. Ltsz: AT1 126.

Legyező alakú vakaró: szilánkon készült, a bal él végig, a jobb részben retusált, a talon facettált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 33x25x5 mm. Ltsz: AT1 99.

Szilánkvakaró: talonja letört. Hidrokvarcit patinával. (24)x33x10 mm. Ltsz: AT1 92.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált. Hidrokvarcit. 45x28x12 mm. Ltsz: AT1 98.

Szilánkvakaró: a talon hiányzik, jobb éle a disztális részen retusált, a vakaróélt többször megújították. Kárpáti radiolarit. (27)x19x7 mm. Ltsz: AT1 102.

Szilánkvakaró: az eszköz tengelye kb. 60 fokos szöveget zár be a leütés tengelyével. Bal él végig, jobb részben retusált, talon egyenes, keményütővel készült. Északi tűzkő. 69x38x10 mm. Ltsz: AT1 109.

Szilánkvakaró: a vakaróél részben kidolgozott, bal él retusált, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit patinával. (47)x28x17 mm. Ltsz: AT1 114.

Szilánkvakaró: a bal él retusált, a jobb sérült, a talon preparált, lágyütővel választották le a magkőről. Hidrokvarcit patinával. 27x23x9 mm. Ltsz: AT1 116.

Szilánkvakaró: a talont és bulbust eltávolították. Patinás hidrokvarcit. (21)x27x10 mm. Ltsz: AT1 117.

Szilánkvakaró: magasvakaró jelleggel, bal és jobb él retusált, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 37x24x11 mm. Ltsz: AT1 122.

Szilánkvakaró: jobb él retusált, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit. (24)x27x7 mm. Ltsz: AT1 123.

Szilánkvakaró: a talont és bázist eltávolították. Limnokvarcit. (30)x20x11 mm. Ltsz: AT1 125.

Szilánkvakaró: bal él retusált, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 26x25x10 mm. Ltsz: AT1 129.

Szilánkvakaró: a szilánk a bázis fele szűkül, talonja sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit patinával. 24x15x5 mm. Ltsz: AT1 132.

Szilánkvakaró: a vakaróélt többször megújították, jobb él retusált, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 27x25x9 mm. Ltsz: AT1 133.

Szilánkvakaró: bal éle retusált, talon nincs, előlap jobb oldalán kavicskéreg. Limnokvarcit. (31)x30x12 mm. Ltsz: AT1 139.

Szilánkvakaró: jobb él retusált, talon sima. Limnokvarcit patinával. 27x22x10 mm. Ltsz: AT1 140.

Szilánkvakaró: talon sima. Limnokvarcit. 28x26x5 mm. Ltsz: AT1 159.

Atipikus szilánkvakaró: talont és bulbust eltávolították. Patinás limnokvarcit. (24)x34x8 mm. Ltsz: AT1 111.

Atipikus szilánkvakaró: talon sima, keményítővel készült. Hidrokvarcit patinával. 25x24x8 mm. Ltsz: AT1 149.

Hajógerinc alakú vakaró: szilánkon készült, a bulbust eltávolították. Limnokvarcit. 33x25x15 mm. Ltsz: AT1 121.

Hajógerinc alakú vakaró: szilánkon készült keményítővel, a talon preparált. Limnokvarcit patinával. 29x21x16 mm. AT1 134.

Magasvakaró: atipikus carenoid jellegű, szilánkon készült, talon egyenes, jobb él retusált. Keményítővel készült. Limnokvarcit. 39x39x19 mm. Ltsz: AT1 94.

Magasvakaró: szilánkon készült a talont és bulbust eltávolították, a bázist az előlap felől vékonyították. Patinás hidrokvarcit. (32)x27x14 mm. Ltsz: AT1 135.

Atipikus orrosvakaró: a szilánkot keményítővel választották le, a talont eltávolították. Patinás hidrokvarcit. (29)x24x10 mm. Ltsz: AT1 130.

Gyalu:

Gyalu: magkőből készítették. Szarukő. 67x38x29 mm. Ltsz: AT1 103.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: a szilánk disztális vége letört, a vésőélt a törésnél a jobb élen hozták létre, itt két árvéső negatív látható. A bal él végig *aurignacien* retussal van megmunkálva. A talon hiányzik. Hidrokvarcit. (49)x47x11 mm. Ltsz.: AT1 89.

Oldalélű árvéső: a penge disztális végét szándékosan letörték, a vésőélt a jobb oldalon hozták létre, a bal élen *aurignacien* retus fut végig. Az előlap bal oldalán, a gerincen és a bázison kavicskéreg. A bulbus pontszerű, a pengét keményítővel választották le a magkőről. Hidrokvarcit fehér patinával. (72)x41x24 mm. Ltsz: AT1 93.

Oldalélű árvéső: a vésőélt háromszor újították meg a bal oldal disztális végén, a talont árvésőpattintékkal eltávolították. Limnokvarcit. (27)x10x5 mm. Ltsz: AT1 152.

Többszörös árvéső: a penge disztális végén a bal oldalon három árvéső negatívval alakították ki a munkaélt. A penge proximális vége a jobb oldalon részben árvéső pattintékkal módosított. A talon hiányzik. Fehér patinás hidrokvarcit. 55x14x8 mm. Ltsz: AT1 91.

Keresztélű árvéső: az árvéső élt a szilánk disztális végén lévő törés és a jobb él találkozásánál képezték ki. A proximális végén az éleket nyelezéshez retusálták. A talonon pontszerű leütés nyoma. Hidrokvarcit patinával. (43)x27x12 mm. Ltsz: AT1 107.

Kés:

Tompított hátú kés: tompított hátú kés csonkított pengén, proximális vége letört, jobb él retusált. Hidrokvarcit. (60)x46x10 mm. Ltsz: AT1 106.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: egyik élén retusált penge mediális töredéke. Hidrokvarcit patinával. (37)x36x8 mm. Ltsz: AT1 100.

Egyik élén retusált penge: penge proximális vége, bal él retusált, jobb él sérült, talon preparált. Limnokvarcit. (33)x28x6 mm. Ltsz: AT1 119.

Egyik élén retusált penge: penge proximális töredéke, jobb él végig retusált. Hidrokvarcit patinával. (46)x27x9 mm. Ltsz: AT1 142.

Egyik élén retusált penge: disztális vége letört, jobb élén *aurignacien* retus fut végig, bal élén eke okozta sérülés. Talonja preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit patinával. (77)x34x14 mm. Ltsz: AT1 143.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális töredéke, talon egyenes, lágyütővel készült. Kvarcporfir. (59)x26x7 mm. AT1 144.

Egyik élén retusált penge: penge proximális töredéke, jobb éle retusált, talon egyenes, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (36)x13x4 mm. Ltsz: AT1 145.

Egyik élén retusált penge: bal élén használati retus látható, disztális vége letört, talont és bulbust eltávolították. Hidrokvarcit. (58)x30x16 mm. AT1 97.

Egyik élén retusált penge: egyik élén retusált penge mediális töredéke. Hidrokvarcit patinával. (33)x35x6 mm. Ltsz: AT1 148.

Egyik élén retusált penge: jobb élén részben retusált penge proximális töredéke, lágyütővel készült. Kvarcporfir. (51)x21x4 mm. Ltsz: AT1 Közp.

Egyik élén retusált penge: a bal élén használati retus nyomai, disztális vége letört, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (59)x26x9 mm. Ltsz: AT1 110.

Egyik élén retusált penge: jobb éle *aurignacien* retussal megmunkált, disztális vége csonkított, talon nincs. Szarukő. (55)x23x12 mm. Ltsz: AT1 137.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált vaskos penge proximális vége, talon *diédre*, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (45)x30x14 mm. Ltsz: AT1 150.

Egyik élén retusált penge: penge proximális vége, talon nincs. Limnokvarcit. (28)x20x5 mm. Ltsz: AT1 158.

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén végig *aurignacien* retussal ellátott penge, talonja sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit patinával. 76x30x9 mm. Ltsz: AT1 112.

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén retusált penge proximális vége. Bal éle sérült, a talon preparált. Hidrokvarcit patinával. (50)x24x9 mm. Ltsz: AT1 113.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége mindkét élén retusált. Talonja preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (27)x17x5 mm. Ltsz: AT1 127.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon *diédre*, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (25)x19x9 mm. Ltsz: AT1 136.

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén használati retus nyomai, disztális vége letört, a talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (61)x30x9 mm. Ltsz: AT1 146.

Mindkét élén retusált penge: talon *diédre*. Kárpáti radiolarit. 61x21x11 mm. Ltsz: AT1 147.

Tompított hátú penge:

Tompított hátú penge: tompított hátú penge disztális töredéke. Hidrokvarcit patinával. (17)x6x3 mm. Ltsz: AT1 105.

Csonkított pengék:

Csonkított penge: bal éle retusált, talon egyenes pontszerű bulbussal. Szarukő. (31)x24x11 mm. Ltsz: AT1 95.

Csonkított mikropenge: talon „prepared by single blow”, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (17)x11x5 mm. Ltsz: AT1 156.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: szilánk mediális része. Limnokvarcit. (33)x33x6 mm. Ltsz: AT1 151.

Retusált szilánk: jobb éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (22)x25x4 mm. Ltsz: AT1 154.

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk, talon nincs, keményütővel készült, előlapon kavicskéreg. Hidrokvarcit. (49)x29x10 mm. Ltsz: AT1 157.

Szilánkolt eszköz:

Szilánkolt eszköz: széles, lapos pengén készült, a munkaélet a disztális végen dolgozták ki, jobb él retusált. Az elő és hátlapon a disztális és proximális végek felől egyaránt leválasztások negatívjai láthatók. Hidrokvarcit. (50)x35x10 mm. Ltsz: AT1 104.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: jobb él völgyelt, talon vonalszerű, keményütővel készült. Kárpáti radiolarit. 24x19x9 mm. Ltsz: AT1 160.

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: ívelt élű szilánkkaparó proximális töredéke, jobb éle retusált, talon egyenes. Szarukő. (21)x27x9 mm. Ltsz: AT1 96.

Ívelt élű kaparó: szilánkon készült keményütővel. Jobb éle retusált, talon egyenes, bulbuson parazitaszilánk negatívok. Disztális vége letört. Limnokvarcit. (45)x37x13 mm. Ltsz: AT1 120.

Ívelt élű kaparó: jobb éle váltakozó retussal megmunkált, talon nincs. Radioláriás kovapala. (62)x37x19 mm. AT1 141.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, disztális vége letört. Limnokvarcit. (44)x30x12 mm. Ltsz: AT1 155.

Ívelt keresztélű kaparó: szilánkon készült, éle sérült, talon egyenes, keményütővel készült. Hidrokvarcit patinával. 44x65x16 mm. Ltsz: AT1 108.

Csonkított szilánkok:

Csonkított szilánk: jobb éle retusált, talonja sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (27)x20x4 mm. Ltsz: AT1 87.

Csonkított szilánk: talon nincs. Hidrokvarcit patinával. (42)x25x10 mm. Ltsz: AT1 131.

Csonkított szilánk: talon nincs. Limnokvarcit. (25)x27x6 mm. Ltsz: AT1 153.

Magkövek:

Unipoláris szilánkmagkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 55x49x45 mm. Ltsz: AT1 M34.

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 75x63x28 mm. Ltsz: AT1 M41.

Unipoláris pengemagkő: Mátrai ércelő típusú limnokvarcit. 40x30x21 mm. Ltsz: AT1 M35.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 33x31x12 mm. Ltsz: AT1 M46.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 48x29x17 mm. Ltsz: AT1 M52.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 37x27x27 mm. Ltsz: AT1 M57.

Unipoláris pengemagkő: Hidrokvarcit. 27x31x20 mm. Ltsz: AT1 M62.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 35x23x21 mm. Ltsz: AT1 M63.

Unipoláris pengemagkő: preparáció nyoma nem látszik. Limnokvarcit. 61x50x24 mm. Ltsz: AT1 M65.

Unipoláris pengemagkő: preparált. Hidrokvarcit. 55x45x30 mm. Ltsz: AT1 M65.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 34x34x38 mm. Ltsz: AT1 M71.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 35x39x33 mm. Ltsz: AT1 M72.

Unipoláris pengemagkő: leütési felület preparált. Szarukő. 41x39x32 mm. Ltsz: AT1 M73.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 48x34x55 mm. Ltsz: AT1 M75.

Unipoláris pengemagkő: leütési felület nincs. Limnokvarcit. 39x26x20 mm. Ltsz: AT1 M80.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 52x23x18 mm. Ltsz: AT1 81.

Unipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 28x25x20 mm. Ltsz: AT1 M36.

Unipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 29x23x18 mm. Ltsz: AT1 M47.

Unipoláris mikropenge magkő: preparáció nincs. Limnokvarcit. 20x28x27 mm. Ltsz: AT1 M60.

Unipoláris mikropenge magkő: nem preparált. Limnokvarcit. 34x32x17 mm. Ltsz: AT1 M69.

Unipoláris prizmatikus magkő: Mátraháza-felnémeti opál. 36x38x26 mm. AT1 M55.

Unipoláris prizmatikus magkő: Szarukő. 51x58x41 mm. AT1 M56.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 54x48x31 mm. Ltsz: AT1 M38.

Unipoláris magkő: preparáció nincs. Radioláriás kovapala. 87x54x39 mm. Ltsz: AT1 M82.

Unipoláris magkő maradék: Limnokvarcit. 37x21x18 mm. Ltsz: AT1 M48.

Bipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 44x40x38 mm. Ltsz: AT1 M58.

Bipoláris prizmatikus magkő: Limnokvarcit. 33x26x20 mm. Ltsz: AT1 M54.

Prizmatikus pengemagkő: Limnokvarcit. 54x65x51 mm. Ltsz: AT1 M44.

Prizmatikus pengemagkő: Szarukő. 38x34x23 mm. AT1 M74.

Ortogonális pengemagkő: a második leütési felszín preparált. Limnokvarcit. 38x35x25 mm. AT1 M61.

Ortogonalis mikropenge magkő: preparáció nincs egyik felületen sem. Hidrokvarcit. 22x30x16 mm. Ltsz: AT1 M67.

Ortogonalis magkő: egy leütési és egy *debitage* felszín. Limnokvarcit, mátrai. 50x38x32 mm. Ltsz: AT1 M79.

Szilánkmagkő: Limnokvarcit. 47x60x30 mm. Ltsz: AT1 M39.

Szilánkmagkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 61x53x46 mm. AT1 M40.

Szilánkmagkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 72x61x36 mm. Ltsz: AT1 M53.

Szilánkmagkő: Kvarcporfir. 53x48x26 mm. Ltsz: AT1 M59.

Mikropenge magkő: Szarukő. 33x28x15 mm. Ltsz: AT1 M51.

Mikropengemagkő maradék: Limnokvarcit. 18x17x19 mm. Ltsz: AT1 M70.

Magkő: Limnokvarcit. 33x33x36 mm. Ltsz: AT1 M37.

Magkő: Radioláriás kovapala kavicsból. 58x38x31 mm. Ltsz: AT1 M43.

Magkő: Limnokvarcit. 33x28x26 mm. Ltsz: AT1 M45.

Magkő: Szarukő. 33x32x16 mm. Ltsz: AT1 M49.

Magkő: Hidrokvarcit. 48x52x54 mm. AT1 M66.

Magkő: Kvarcporfir. 83x51x36 mm. AT1 M76.

Magkő: Radioláriás kovapala. 56x53x33 mm. Ltsz: AT1 M77.

Magkő: Limnokvarcit. 34x48x27 mm. Ltsz: AT1 M78.

Magkő: *twisted*, két leütési és két *debitage* felszín. Limnokvarcit. 25x22x17 mm. AT1 M50.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 37x30x27 mm. Ltsz: AT1 M33.

Magkő maradék: Limnokvarcit. 27x19x22 mm. Ltsz: AT1 M42.

Premagkő: Radioláriás kovapala. 69x59x40 mm. Ltsz: AT1 M64.

Ütőkő:

Ütőkő: Kvarcit kavics. 68x78x45 mm. Ltsz: AT1.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 469 db
- szarukő: 38 db
- radioláriás kovapala: 34 db
- kvarcporfir: 20 db
- mátraháza-felnémeti opál: 18 db
- kárpáti radiolarit: 10 db
- bükki radiolarit: 2 db
- kárpáti 2-es obszidián: 5 db
- kárpáti 1-es obszidián: 3 db
- északi tűzkő: 2 db
- opál: 1 db

- kova: 1 db
- erraticus tűzkő: 1 db
- perlit: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 74 db
- radioláriás kovapala: 7 db
- szarukő: 4 db
- kvareporfir: 2 db
- kárpáti radiolarit: 2 db.

Nyersanyag darabok:

- hidro/limnokvarcit: 3 db
- radioláriás kovapala: 2 db.

Andornaktálya-Rózsahegy, (Pütkösdhegy, Mezőkövesdi út bal oldalán: II. terület)

Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében *Fodor László* és *Vértes László* 1967-es terepbejárásból az alábbi anyag ismert. Leltározatlan.

Vakaró:

Pengevakaró: mindkét éle retusált, proximális vége letört. Hidrokvarcit. (23)x26x8 mm. Ltsz: 2.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, disztális vége letört, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (53)x25x5 mm. Ltsz: 4.

Mindkét élén retusált penge: talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit patinával. 82x27x8 mm. Ltsz: 3.

Magkő:

Szilánkmagkő: nem meghatározható. Hidrokvarcit. 66x61x44 mm. Ltsz: 1.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 12 db
- szarukő: 1 db.

Andornaktálya-Rózsahegy (II. terület)

Andornak fölött, a keleti oldalon, a Mezőkövesd felé vezető út bal oldalán, a dombtetőn *Fodor László* az alábbi anyagot gyűjtötte 1967. októberében. Az anyag a Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe került. Leltározatlan.

Vakarók:

Pengevakaró: a bázis fele vékonyodik, hátlapi vékonyítás, keményütővel készülhetett. Hidrokvarcit. 61x33x11 mm. Ltsz: 96/a.

Pengevakaró: a vakaróél és mindkét oldalél sérült, illetve hiányzik. Opál. 43x20x14 mm. Ltsz. 97.

Körvakaró: Hidrokvarcit. 31x30x12 mm. Ltsz: 96/b.

Fúró:

Fúró: mindkét éle retusált. Előlapon és a bázison egyaránt kavicskéreg. Szarukő. 63x42x22 mm. Ltsz. 98.

Magkő:

Pengemagkő: Hidrokvarcit. 73x52x30 mm. Ltsz: 95.

Ütőkövek:

Ütőkő: Radiolarit. Ltsz: 100.

Ütőkő: Kvarcitkavics. Ltsz. 100.

Ütőkő: Kvarcitkavics. Ltsz: 100.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 72 db
- szarukő: 28 db
- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- opál: 4 db
- kvarcitkavics: 3 db
- radiolarit. 2 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit. 4 db
- szarukő: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- radiolarit: 1 db.

Andornaktálya-Rózsahegy (II. terület)

Fodor László a mezőkövesdi út mellett, a dombtetőről az 1-es út mellett 1967. októberében az alábbi anyagot gyűjtötte. Dobó István Vármúzeum, Eger. Leltározatlan.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 8 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- kvareporfir. 1 db.

Andornaktálya-Rózsahegy (II. terület)

Fodor László a mezőkövesdi út mellett, a dombtetőről a 3-as út mellett 1967. októberében az alábbi anyagot gyűjtötte. Dobó István Vármúzeum, Eger. Leltározatlan.

Vakarók:

Pengevakaró: proximális vége letört. Obszidián, patinás. (25)x20x7 mm. Ltsz: 105.

Pengevakaró: jobb élén kavicskéreg, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 45x20x7 mm. Ltsz: 106.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit, patinás. (24)x17x6 mm. Ltsz: 107.

Megmunkálatlan szilánkok és penge:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- kvarcporfir: 1 db.

Penge:

- hidrokvarcit. 1 db.

Andornaktálya-Rózsahegy (II. terület)

Fodor László a mezőkövesdi út mellett, a dombtetőről a 4-es út mellett 1967. októberében az alábbi anyagot gyűjtötte. Dobó István Vármúzeum, Eger. Leltározatlan.

Kaparó:

Egyenes élű kaparó: mediális része. Hidrokvarcit. (38)x27x13 mm. Ltsz. 103.

Vakaró:

Szilánkvakaró: mindkét éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 52x43x15 mm. Ltsz. 102.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 4 db
- kvarcitkavics. 1 db
- obszidián: 1 db.

Andornaktálya-Rózsahegy:

A Magyar Nemzeti Múzeum raktárában *T. Dobosi Viola* 1973.05.15-i terepbejárásából az alábbi anyag került beletárolásra Pb 74/30 – Pb 74/58 számok alatt.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: kaparó mediális része. Kova. (29)x30x6 mm. Ltsz: Pb 74/56.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, proximális vége letört. Andezit. (55)x35x18 mm. Ltsz: Pb 74/33.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk proximális vége, talon sérült. Hidrokvarcit. (35)x35x7 mm. Ltsz: Pb 74/30.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: bal élén völgyelt szilánk, talon nincs. Hidrokvarcit. 35x48x13 mm. Ltsz: Pb 74/44.

Vakarók:

Kettős vakaró: mikropenge magkövön kialakított carenoid-síma kettősvakaró. Limnokvarcit. 30x22x19 mm. Ltsz: Pb 74/35.

Pengevakaró: magkögerincen kialakítva, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. 65x(25)x16 mm. Ltsz: Pb 74/38.

Pengevakaró: magköperemen kialakítva, talon nincs. Limnokvarcit. (49)x23x6 mm. Ltsz: Pb 74/42.

Pengevakaró: jobb éle retusált, talon nincs, előlapon kéreg. Hidrokvarcit. (32)x25x6 mm. Ltsz: Pb 74/46.

Atipikus orrosvakaró: bal éle retusált, talon nincs, előlapon kéreg. Mátraháza-felnémeti opál. (52)x34x12 mm. Ltsz: Pb 74/30.

Árvéső:

Keresztélű árvéső csonkításon: árvéső pattintékon kialakítva a penge disztális végén, a jobb él végig retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 66x25x12 mm. Ltsz: Pb 74/43.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált, jobb élén völgyelt, pengemagkó *debitage* felszínéről levett technikai penge. Hidrokvarcit. 74x27x13 mm. Ltsz: Pb 74/39.

Mindkét élén retusált penge: bal élén hátlapi retussal ellátott penge, jobb élén a sérülésig retusálva, talon *diédre*, keményütővel készült, disztális vége letört. Hidrokvarcit. (42)x22x8 mm. Ltsz: Pb 74/34.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon nincs, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (27)x16x4 mm. Ltsz: Pb 74/36.

Magkövek:

Unipoláris pengemagkó: Radioláriás kovapala. 78x59x mm. Ltsz: Pb 74/32.

Unipoláris mikropenge magkő: Hidrokvarcit. 31x27x24 mm. Ltsz: Pb 74/45.

Unipoláris mikropenge magkő: Hidrokvarcit. 30x27x24 mm. Ltsz: Pb 74/51.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 24 db
- radioláriás kovapala: 10 db
- szarukő: 10 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- obszidián, kárpáti 2-es: 3 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db
- kvareporfir: 3 db
- kvarcitkavics: 1 db
- jáspis: 1 db
- pruti kova: 1 db
- egyéb: 15 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 5 db
- radioláriás kovapala: 3 db.

Nyersanyagdarabok:

- szarukő: 2 db

- radioláriás kovapala: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb: (I. terület)

Fodor László 1967-es gyűjtéséből az alábbi anyag került az egi Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe. Leltározatlan.

Megmunkálatlan penge és nyersanyagdarab:

Penge:

- szarukő: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- hidrokvarcit: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb: (Andornak I. B terület)

Fodor László 1967-es gyűjtéséből az alábbi anyag került az egi Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe néhány őskori kerámia társaságában. Leltározatlan.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: vaskos penge mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (54)x30x15 mm. Ltsz: 39.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 24 db
- hidro/limnokvarcit: 21 db
- szarukő: 20 db
- kvarcitkavics: 2 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb: (F terület)

Fodor László 1967-es gyűjtéséből az alábbi anyag került az egi Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe. Leltározatlan.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Hidrokvarcit. (25)x30x10 mm. Ltsz: 60.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- hidrokvarcit: 3 db
- szarukő: 2 db

- kvarcporfir: 1 db.

Pengék:

- kvarcporfir: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb: (G-H terület)

Fodor László 1967-es gyűjtéséből az alábbi anyag került az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe. Leltározatlan.

Vakarók:

Pengevakaró: Proximális vége hiányzik. Mátraháza-felnémeti opál. (37)x21x13 mm. Ltsz: 72.

Pengevakaró: jobb éle retusált, proximális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (28)x29x9 mm. Ltsz: 73.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 81x27x13 mm. Ltsz: 74.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: egyik éle retusált, törött. Hidrokvarcit. (46)x(36)x15 mm. Ltsz: 75.

Magkő:

Magkő maradék: Hidrokvarcit. 56x46x42 mm. Ltsz: 76.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 16 db
- mátraháza-felnémeti opál: 8 db
- szarukő: 7 db
- obszidián: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- szarukő: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb: (G-H terület)

Fodor László 1967-es gyűjtéséből az alábbi anyag került az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe néhány őskori kerámia társaságában. Leltározatlan.

Magkő:

Pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 65x45x33 mm. Ltsz: 42.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 22 db
- szarukő: 18 db

- mátraháza-felnémeti opál: 11 db
- kvarcitkavics: 2 db
- opál: 1 db
- kárpáti radiolarit. 1 db.

Andornaktálya-Szükszerdomb:

Fodor László 1968-ban az alábbi anyagot gyűjtötte a szőlő jobb feléről, a himbai kút vonalából. A leletek a Dobó István Vármúzeumba kerültek. Leltározatlan.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- szarukő: 23 db
- hidro/limnokvarcit: 17 db
- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- radiolarit: 3 db.

Andornaktálya-Szükszerdomb:

Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében *Fodor László* 1968. március 2-ai terepbejárásból az alábbi anyag ismert. Leltározatlan.

Vakaró:

Magasvakaró: vaskos szilánkon készült, bázis fele szűkül, talon nincs. Hidrokvarcit. (46)x41x35 mm. Ltsz: 63.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: erősen töredékes. Hidrokvarcit. (33)x(25)x4 mm. Ltsz: 65.

Mindkét élén retusált penge: disztális vége hiányzik, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (44)x34x10 mm. Ltsz: 64.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- szarukő: 2 db.

Andornaktálya-Szükszerdomb:

Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében *Fodor László* 1968-as terepbejárásból az alábbi anyag ismert. Leltározatlan.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (60)x21x4 mm. Ltsz: 69.

Mindkét élén retusált penge: törött. Hidrokvarcit. (45)x22x5 mm. Ltsz: 68.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- szarukő: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb:

Fodor László 1968. március 2-án az alábbi anyagot gyűjtötte a szőlőművelésű terület közepéről.

Vakaró:

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, bázis felé összeszűkül. Mátraháza-felnémeti opál. 47x30x10 mm. Ltsz: 79.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. (49)x29x7 mm. Ltsz: 80.

Egyik élén retusált penge: törött. Radioláriás kovapala. (31)x11x4 mm. Ltsz: 81.

Magkő:

Magkő: Hidrokvarcit. 42x32x32 mm. Ltsz: 82.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 20 db
- szarukő: 5 db
- opál: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Pengék:

- szarukő: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db
- obszidián: 1 db.

Andornaktálya-Szukszerdomb:

Fodor László 1968. márciusában a szőlő jobb feléből, a himbai kút vonalából az alábbi anyagot gyűjtötte. Dobó István Vármúzeum, Eger. Leltározatlan.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, disztális vége hiányzik, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (30)x15x4 mm. Ltsz: 85.

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon sima, keményítővel készült. Szarukő. (30)x25x7 mm. Ltsz: 86.

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, hátlapon vékonyítás, disztális vége letört. Hidrokvarcit. (21)x24x6 mm. Ltsz: 87.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- szarukő: 6 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- hidrokvarcit: 4 db
- andezit: 1 db
- faopál: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- szarukő: 3 db
- hidrokvarcit: 3 db
- obszidián: 1 db.

Bükkmogyorósd:

Rozsnyói Márton terepbejárásából a következő leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb74/162 – Pb 74/184 leltári számokon.

Moustérien hegy:

Moustérien hegy: bal éle ívelt, a jobb egyenes és hátlapi vékonyítású, a bázis ferdén csonkított. Kvarcporfir. 80x36x9 mm. Ltsz: Pb 74/162.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: félkész, a hátlap nagy részét leválasztották, talon nincs. Kvarcporfir. 89x48x17 mm. Ltsz: Pb 74/184.2.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon preparált, keményítővel készült. Limnokvarcit. (50)x34x10 mm. Ltsz: Pb 74/165.

Ívelt élű kaparó: egyik éle retusált, talon nincs. Kvarcporfir. 56x40x18 mm. Ltsz: Pb 74/174.

Ívelt élű kaparó: disztális vége letört, talon nincs. Kvarcporfir. (47)x30x10 mm. Ltsz: Pb 74/179.

Ívelt élű kaparó: nagyméretű szilánkon, proximális vége letört. Kvarcporfir. (96)x55x25 mm. Ltsz: Pb 74/181.

Egyenes-ívelt élű csúcsos kaparó: Kvarcporfir. 45x47x10 mm. Ltsz: Pb 74/178.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: talon nincs. Kvarcporfir. 43x50x8 mm. Ltsz: Pb 74/180.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy. A bal él ívelt, finomabban retusált, a jobb egyenes, cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. 63x26x10 mm. Ltsz: Pb 74/164.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy proximális fele. Kvarcporfir. (43)x46x10 mm. Ltsz: Pb 74/166.

Levélhegy: bifaciálisan megmunkált, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális fele. Kvarcporfir. (28)x22x5 mm. Ltsz: Pb 74/167.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Kvarcporfir. (44)x30x11 mm. Ltsz: Pb 74/171.

Tompított hátú kés:

Tompított hátú kés: unifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű kés. Bal éle ívelt, retusált, talon nincs. Kvarcporfir. 68x34x13 mm. Ltsz: Pb 74/163.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: talon nincs. Kvarcporfir. 59x44x10 mm. Ltsz: Pb 74/184.1.

Vakarók:

Szilánkvakaró: bal éle retusált, a talon sima. Hidrokvarcit. 43x43x7 mm. Ltsz: Pb 74/168.

Szilánkvakaró: bal éle végig, a jobb részlegesen retusált, talon madárszárny alakú, keményítővel készült. Limnokvarcit. 30x28x7 mm. Ltsz: Pb 74/169.

Szilánkvakaró: mindkét éle végig retusált, nagyméretű szilánkon alakították ki, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. 88x77x31 mm. Ltsz: Pb 74/170.

Szilánkvakaró: talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. 35x38x13 mm. Ltsz: Pb 74/172.

Szilánkvakaró: talon preparált, keményítővel készült. Limnokvarcit. 37x36x9 mm. Ltsz: Pb 74/173.

Szilánkvakaró: talon nincs. Kvarcporfir. (51)x37x24 mm. Ltsz: Pb 74/182.

Szilánkvakaró: talon nincs. Kvarcporfir. 43x28x13 mm. Ltsz: PB 74/184.3.

Kettősvakaró: egyik éle retusált. Kvarcporfir. 41x23x12 mm. Ltsz: Pb 74/176.

Orrosvakaró: vaskos szilánkon készült, bal éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. 43x48x17 mm. Ltsz: Pb 74/177.

Orrosvakaró: bal éle sérült, a jobb völgyelt, talon nincs. Limnokvarcit. (43)x(28)x17 mm. Ltsz: Pb 74/183.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- kvarcporfir: 1 db.

Bükkmogyorósd-Hosszúbérc:

T. Dobosi Viola 1974. augusztus 14-ei terepbejárásából a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/189 leltári szám alatt.

Megmunkálatlan nyersanyagdarabok:

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 4 db
- megkövesedett fa: 2 db.

Csokvaomány-Határtető:

Vértés László felszíni gyűjtéséből a következő leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 52/58 - Pb 52/77 leltári számokon.

Bifaciális:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, hossz tengelyre aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, enyhén lekerekített bázisú levélhegy. Kvarcporfir. 66x25x7 mm. Ltsz: Pb 52/65.

Vakarók:

Szilánkvakaró: talon sima, keményítővel készült, valószínűleg neolit. Limnokvarcit. 20x19x4 mm. Ltsz: Pb 52/58.1.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, talon nincs, neolit. Kova. (20)x22x10 mm. Ltsz: Pb 52/59.1.

Atipikus szilánkvakaró: a vakaróélt megújították, a bal él részlegesen retusált, egy részét a bázis felől eltávolították, a jobb él végig retusált. Talon nincs, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (33)x25x7 mm. Ltsz: Pb 52/71.

Atipikus orrosvakaró: jobb éle völgyelt, talon preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 37x23x8 mm. Ltsz: Pb 52/70.

Retusált pengék:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon preparált, lágyütővel készült. Sziléziai kova. (51)x20x7 mm. Pb 52/68.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális szakasza. Sziléziai kova. (37)x27x6 mm. Ltsz: Pb 52/69.

Völgyelt penge: egyik élén völgyelt penge mediális szakasza. Kárpáti 2-es obszidián. (25)x11x4 mm. Ltsz: Pb 52/74.

Magkő:

Unipoláris pengemagkő: neolit. Radiolarit. 30x21x19 mm. Ltsz: Pb 52/78.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 29
- kvarcitkavics: 8 db
- kova: 4 db
- északi tűzkő: 3 db.

Pengék:

- hidrokvarcit: 10 db
- kova: 2 db
- opál: 2 db
- kárpáti radiolarit: 1 db
- északi tűzkő: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- bükki radiolarit: 1 db.

Demjén-Hegyeskő:

Fodor László 1967 vagy 1968-as terepbejárásából a következő anyag került az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe.

Vakarók:

Szilánkvakaró: a vakaróél a tengelytől jobbra sérült, mindkét él végig retusált, a bázis fele keskenyedik a szilánk. Hidrokvarcit. 34x26x8 mm. Ltsz: 47.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, hátlapon vékonyítás nyoma, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 27x24x9 mm. Ltsz: 48.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 40x22x7 mm. Ltsz: 49.

Mindkét élén retusált penge: mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (16)x11x4 mm. Ltsz: 50.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- hidrokvarcit: 3 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 8 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Demjén-Hegyeskő:

Az Egert Kerecsenddel összekötő műút mellett, az olajkút közelében *Fodor László* a következő anyagot gyűjtötte, mely az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe került.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, talon sima. Mátraháza-felnémeti opál. 63x41x11 mm. Ltsz: 54.

Mindkét élén retusált penge: törött. Mátraháza-felnémeti opál. (67)x34x11 mm. Ltsz: 53.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 4 db.

Demjén-Hegyeskő:

Fodor László gyűjtéséből a következő anyag került az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe egy nyéllyukas csiszolt neolit kőbalta társaságában.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: hidrokvarcit. 57x30x7 mm. Ltsz: 58.

Magkő:

Pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 67x37x27 mm. Ltsz: 57.

Megmunkálatlan penge:

Penge:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Demjén-Hegyeskő: (Szántott tető)

Fodor László 1968. októberében végzett terepbejárásából a következő anyag került az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe.

Magkő:

Szilánkmagkő: Hidrokvarcit. 59x39x32 mm. Ltsz: 91.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarab:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 25 db
- szarukő: 3 db
- hidrokvarcit: 3 db
- kova: 1 db
- opál: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 8 db
- hidrokvarcit: 1 db
- obszidián. 1 db.

Nyersanyagdarab:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Demjén-Hegyeskő: (Szántott tető)

Fodor László 1968. októberében végzett terepbejárásából a következő anyag került az egri Dobó István vármúzeum gyűjteményébe egy csiszolt neolit kőbaltával és edénytöredékekkel együtt.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 16 db
- hidro/limnokvarcit: 13 db
- opál: 1 db
- jáspis: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 7 db
- hidrokvarcit: 2 db
- szarukő: 1 db.

Demjén-Hegyeskő-tető:

Mihály Péter 1987.04.23-án végzett terepbejárásából Pb 87/397 leltári számon a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Kaparó:

Egyenes keresztélű kaparó: jobb éle letört, talon sima, keményütővel készült. Szarukő. 29x(38)x9 mm.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- szarukő: 1 db
- kvarcporfir: 1 db.

Demjén-Hegyeskő-tető

A 22-es úttól Ny-ra eső szőlőben 3 elkülönülő területről *Béres Sándor* az alábbi eszközöket gyűjtötte.

1. felület:

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciálisan megmunkált, kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Szarukő. (31)x20x8 mm. Ltsz: DE1 09.

Levélhegy: bifaciálisan megmunkált, kissé aszimmetrikus, mindkét élén ívelt, bikonvex keresztmetszetű levélhegy. Hegye és proximális vége letört. Kvarcporfir. (45)x29x9 mm. Ltsz: DE1 15.

Kaparókés: bifaciálisan megmunkált, plankonvex keresztmetszetű, bal élén egyenes, jobb élén ívelt törött kaparókés disztális fele. Limnokvarcit. (31)x24x13 mm. Ltsz: DE1A 31.

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: szilánkkaparó mediális része, paralelogramma keresztmetszettel, a kaparóél bifaciálisan retusált. Kvarcporfir. (21)x15x9 mm. Ltsz: DE1A 34.

Ívelt keresztélű kaparó: kaparóél bifaciálisan retusált, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 19x36x7 mm. DE1 08.

Fogazott élű kaparó: az eszköz eltört, disztális vége hiányzik, jobb éle retusált, talonja egyenes. Limnokvarcit. 26x24x14 mm. Ltsz: DE1 29.

Kettős kaparó: a bal él egyenes, a jobb ívelt, disztális vége letört, talon sima. Márka? (37)x53x13 mm. DE1 17.

Vakaró:

Pengevakaró: a hátlap nagy része a leütéskor letört, mindkét él meredek retussal van kidolgozva, a talon egyenes, keményütővel választották le a pengét. Jáspis. 51x25x18 mm. Ltsz: DE1 07.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: bal élén retusált vastos szilánk, talonja sima. Kvarcporfir. 41x39x14 mm. Ltsz: DE1 01.

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 40x34x14 mm. Ltsz: DE1 21.

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk, talon sima. Limnokvarcit. 44x45x16 mm. Ltsz: DE1 39.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: bal élén fogazott retusú szilánk, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 44x32x13 mm. Ltsz: DE1 12.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén egysoros retus, talonja sima, keményütővel készült, disztális vége letört. Hidrokvarcit. (39)x19x10 mm. Ltsz: DE1 35.

Magkövek:

Szilánkmagkő: szilánkmagkő maradéka kavicskéreggel. Tolcsvai obszidián. 44x38x12 mm. Ltsz: DE1 05.

Szilánkmagkő: amorf, típusára nem utal semmi. Radioláriás kovapala. 51x40x22 mm. Ltsz: DE1 16.

Szilánkmagkő: gumókéreggel. Radioláriás kovapala. 60x63x37 mm. Ltsz: DE1 26.

Szilánkmagkő: nehezen meghatározható. Radioláriás kovapala. 64x52x50 mm. DE1 B.

Szilánkmagkő: nem jellegzetes, leütési felszín preparált. Mátraháza-felnémeti típusú opál. 60x50x17 mm. Ltsz: DE1 E.

Szilánkmagkő: kéregfelszínnel rendelkezik, két szilánknegatív látható rajta. Limnokvarcit. 57x45x32 mm. Ltsz: DE1 F.

Unipoláris szilánkmagkő: kavicsgumóból. Radioláriás kovapala. 56x62x27 mm. Ltsz: DE1 C.

Unipoláris szilánkmagkő: leütési felszín, debutage felülettel. Mátraháza-felnémeti típusú opál. 53x45x25 mm. Ltsz: DE1 D.

Poliedrikus szilánkmagkő: öt debutage felület, egy helyen kavicskéreg, a leütési felszín preparált. Pruti kova. 54x58x44 mm. Ltsz: DE1 A.

Bipoláris pengemagkő: gumókéreggel. Hidrokvarcit. 43x36x23 mm. Ltsz: DE1 23.

Bipoláris pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 62x52x17 mm. Ltsz: DE1 D.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidrokvarcit 18 db
- Radioláriás kovapala: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- kvarcporfir: 4 db.

Pengék:

- hidrokvarcit 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

2. felület:

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk proximális része, talonja sima. Mátraháza-felnémeti típusú opál. (35)x21x7 mm. Ltsz: DE2 04.

Magkövek:

Unipoláris pengemagkő: a leütési felszín preparált. Limnokvarcit. 22x28x27 mm. Ltsz: DE2 01.

Unipoláris pengemagkő: kétszer használták, egy leütési és egy debutage felszín. Radioláriás kovapala. 75x27x38 mm. Ltsz: DE2 02.

Unipoláris piramidális pengemagkő: a leütési felszín preparált. Hidrokvarcit. 27x29x30 mm. Ltsz: DE2 03.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 12 db
- radioláriás kovapala: 5 db
- opál: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- kvarcporfir: 1 db.

3. felület:

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: szilánk mediális része, ívelt élén meredek retus fut. Faopál. (41)x25x8 mm. Ltsz: DE3.

Ívelt keresztelű kaparó: szilánkon készült, a talont eltávolították, hátlapi vékonyítás figyelhető meg a bal oldalon, a kaparóél lépcsős retusú. Kvarcporfir. 28x48x10 mm. Ltsz: DE3.

Demjén-Hegyeskőbérc:

T. Dobosi Viola 1973.05.15-én végzette terepbejárásából a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/59 leltári szám alatt.

Magkő:

Unipoláris kúpos mikropenge magkő: erősen görgetett, kopott élekkel. Opál? 18x24x22 mm. Ltsz: Pb 74/59.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 5 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- andezit: 1 db
- pruti kova: 1 db
- egyéb: 11db.

Demjén-Hegyeskőbérc III. lelőhely:

T. Dobosi Viola 1974. júniusi ásatásából a következő leletek kerültek a magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/248-249 leltári számok alatt.

Megmunkálatlan szilánkok és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- opál: 19 db
- kova: 14 db
- hidro/limnokvarcit: 11 db
- kővelő: 8 db
- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- faopál: 3 db
- kvarcít kavics: 2 db
- szarukő: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- kova: 6 db
- egyéb: 5 db.

Demjén-Hegyeskő és Pünkösdhegy között:

T. Dobosi Viola 1973.05.15-én végzett terepbejárásából a következő leletanyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/60-61 leltári számok alatt.

Vakaró:

Pengevakaró: jobb éle völgyelt és retusált, a bal éle részben retusált, talon nincs, lágyütővel készült. Kárpáti radiolarit. (43)x25x8 mm. Ltsz: Pb 74/60.

Megmunkálatlan nyersanyagdarab:

Nyersanyagdarab:

- radioláriás kovapala: 1 db.

Demjén-Pünkösdhegy:

T. Dobosi Viola 1973-as terepbejárásából és ásatásából az alábbi anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/62-103 leltári számokon.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: talon nincs, egyik éle retusált. Limnokvarcit. (44)x26x17 mm. Ltsz: Pb 74/72.

Ívelt-egyenes élű kettőskaparó: bifaciális élmegmunkálással, mediális rész. Kvarcporfir. (36)x29x11 mm. Ltsz: Pb 74/96.

Szögletes kaparó: meredek retussal, talon nincs. Kvarcporfir. (38)x29x8 mm. Ltsz: Pb 74/73.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: bal éle retusált, talon preparált, keményütővel készült. Szarukő. 39x31x11 mm. Ltsz: Pb 74/99.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: bal éle megmunkált, talon *prepared by single blow*. Radioláriás kovapala. 42x30x12 mm. Ltsz: Pb 74/76.

Vakarók:

Szilánkvakaró: talon preparált, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 46x34x10 mm. Ltsz: Pb 74/65.

Szilánkvakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. (26)x30x6 mm. Ltsz: Pb 74/66.

Szilánkvakaró: a vakaróélt megújították, talon nincs. Hidrokvarcit. (41)x36x11 mm. Ltsz: Pb 74/74.

Körvakaró: talon nincs. Neolit. Obszidián, kárpáti 1-es. (21)x20x8 mm. Ltsz: PB 74/69.

Atipikus magasvakaró: talon nincs, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 37x26x27 mm. Ltsz: Pb 74/68.

Hajógerinc alakú vakaró: pengén készült, a vakaróélt megújították, bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (45)x25x18 mm. Ltsz: Pb 74/64.

Atipikus hajógerinc alakú vakaró: mikropenge magkövön készült, a bal él proximális végén völgyelés, talon nincs. Krakkói kova. (30)x27x12 mm. Ltsz: Pb 74/67.

Árvéső:

Árvéső csonkításon: talon nincs. Kárpáti radiolarit. 20x18x10 mm. Ltsz: Pb 74/71.

Retusált pengék:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon preparált, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. (29)x24x9 mm. Ltsz: Pb 74/70.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális szakasza, egyik élén aurignacien retus. Limnokvarcit. (24)x18x7 mm. Ltsz: Pb 74/97.

Hegy:

Hegy: mindkét élén retusált hegy disztális fele. Neolit. Hidrokvarcit. (19)x15x3 mm. Ltsz: Pb 74/63.

Ütőkő:

Ütőkő: Kvarcitkavics. 52x37x27 mm. Ltsz: pb 74/89.

Magkövek:

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 65x71x64 mm. Ltsz: Pb 74/84.

Unipoláris pengemagkő: Hidrokvarcit. 45x33x26 mm. Ltsz: Pb 74/85.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 43x47x30 mm. Ltsz: Pb 74/87.

Unipoláris pengemagkő: szilánkon. Hidrokvarcit. 61x46x20 mm Pb 74/90.

Magkő: nem meghatározható. Bükki radiolarit. 55x42x27 mm. Ltsz: Pb 74/75.

Magkő: nem meghatározható. Limnokvarcit. 53x41x36 mm. Ltsz: PB 74/86.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 42 db
- radioláriás kovapala: 38 db
- mátraháza-felnémeti opál: 17 db

- szarukő: 10 db
- opál: 6 db
- kvarcitkavics: 4 db
- kvarcporfir: 3 db
- obszidián, kárpáti 2-es: 3 db
- faopál: 1 db
- andezit: 1 db
- bükki radiolarit 1 db
- kárpáti radiolarit: 1 db
- pruti kova: 1 db
- egyéb: 5 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 4 db
- radioláriás kovapala: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- szarukő: 1 db
- krakkói kova: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 1 db
- szarukő: 1 db
- jáspis: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Demjén-Pünkösdegy I. szórvány:

T. Dobosi Viola 1973.06.05-06-án az alábbi szórványokat gyűjtötte, melyek Pb 74/104-108 leltári számokon kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon nincs. Radioláriás kovapala. (50)x26x10 mm. Ltsz: Pb 74/105.

Magkő:

Ortogonalis pengemagkő: Hidrokvarcit. 40x38x27 mm. Ltsz: Pb 74/107.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 3 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Demjén-Pünkösdegy II. szórvány:

T. Dobosi Viola 1973.06.06-án az alábbi szórvány anyagot gyűjtötte, mely Pb 74/109. leltári számon került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 5 db
- kvarcitkavics: 3 db
- hidrokvarcit: 2 db
- szarukő: 1 db
- egyéb: 3 db

- okker: 1 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 2 db.

Kerámia: 1 db.

Demjén-Pütkösdegy II. A szelvény-szórvány:

T. Dobosi Viola 1973.06.06-án a következő leletanyagot találta, mely Pb 74/110-111. számokon került beletárolásra a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Árvésó:

Oldalélű árvésó: talon nincs. Radioláriás kovapala. (43)x38x14 mm. Ltsz: Pb 74/111.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 10 db
- radioláriás kovapala: 3 db
- szarukő: 3 db
- bükki radiolarit: 2 db
- opál: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- gejzirit: 1 db
- jáspis: 1 db
- faopál: 1 db
- andezit: 1 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Keramiák: 19 db.

Demjén-Pütkösdegy II.-A szelvény:

T. Dobosi Viola 1973. júniusi ásatásából az A-C szelvényekből az alábbi anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/112-148 és Pb 75/1 leltári számokon.

Vakaró:

Szilánkvakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. (26)x26x11 mm. Ltsz: Pb 74/122.

Megmunkálatlan szilánkok és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- bükki radiolarit: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Nyersanyagokdarabok:

- radioláriás kovapala: 2 db
- vulkanit: 1 db
- kárpáti radiolarit kavics: 1 db
- szarukő: 1 db.

Demjén-Pütkösdegy II.-B szelvény:

Vakarók:

Hajógerinc alakú vakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. (36)x24x15 mm. Ltsz: Pb 74/125.

Atipikus orrosvakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. (25)x34x14 mm. Ltsz: Pb 74/126.

Magkő:

Unipoláris magkő: nem meghatározható. Hidrokvarcit. 48x46x37 mm. Ltsz: Pb 74/129.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 16 db
- radioláriás kovapala: 9 db
- szarukő: 4 db
- kvarcporfir: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db
- faopál: 1 db
- andezit: 1 db
- vasércrög: 2 db
- egyéb: 13 db.

Nyersanyagdarab:

- szarukő: 1 db.

Kerámia: 7 db.

Demjén-Pünkösdshegy II.-C szelvény:

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima. Kvarcporfir. 45x26x11 mm. Ltsz: Pb 74/144.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: bal éle retusált, talon vonalszerű, keményítővel készült. Limnokvarcit. 40x24x13 mm. Ltsz: Pb 74/146.

Vakaró:

Szilánkvakaró: bal éle retusált, előlap jobb oldalán kéreg, talon sima, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 32x33x7 mm. Ltsz: Pb 74/147.

Árvéső:

Burin caréné: Obszidián, kárpáti 1-es. 20x18x8 mm. Ltsz: Pb 74/135.

Retusált pengék:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon *prepared by single blow*, lágyítővel készült. Hidrokvarcit. (41)x20x10 mm. Ltsz: Pb 74/145.

Aurignacien retusált penge: talon nincs. Andezit. (53)x23x18 mm. Ltsz: Pb 74/135.

Magkő:

Bipoláris mikropengemagó: Obszidián, kárpáti 1-es. 20x25x20 mm. Ltsz: Pb 74/137.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 20 db
- radioláriás kovapala: 14 db
- szarukő: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- opál: 1 db
- faopál: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db
- jáspis: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Kerámia: 7 db.

Demjén-Pünkösdegy (Eger-Pünkösdegy)

Béres Sándor felszíni gyűjtéséből az alábbi leletanyag ismert:

Vakarók:

Kettős vakaró: egyik éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit, avasi? 33x22x8 mm. Ltsz: EG3 224.

Pengevakaró: proximális végét hajlításos töréssel eltávolították. Hidrokvarcit. (45)x23x8 mm. Ltsz: EG3 130.

Szilánkvakaró: a proximális vég mindkét oldalán vállazás, jobb él retusált. Limnokvarcit. 36x22x7 mm. Ltsz: EG3 22.

Szilánkvakaró: mindkét él hátlapi retusú, talon nincs. Kárpáti 2-es obszidián. 29x24x9 mm. Ltsz: EG3 34.

Szilánkvakaró: talon pontszerű, lágyütővel választották le. Hidrokvarcit. 20x17x10 mm. EG3 49.

Szilánkvakaró: mindkét oldalél él retusált, a jobb hátlapi retusú, talon sima, *levre* figyelhető meg, faütővel választották le. Limnokvarcit. 32x25x8 mm. Ltsz: EG3 134.

Szilánkvakaró: proximális vége hiányzik. Hidrokvarcit patinával. (19)x25x8 mm. Ltsz: EG3 219.

Szilánkvakaró: proximális vége letört, talon nincs. Kárpáti radiolarit. (20)x22x6 mm. Ltsz: EG3 221.

Szilánkvakaró: bal éle retusált, talon sima, keményütővel készült, előlapon a kavicskérget a bázis felől megpróbálták eltávolítani. Kárpáti radiolarit. 31x19x6 mm. Ltsz: EG3 222.

Szilánkvakaró: mindkét éle retusált, jobb élén völgyelés, bázis felől csonkították, talon nincs. Kárpáti radiolarit a Vág völgyéből? (37)x26x11 mm. Ltsz: EG3 225.

Szilánkvakaró: talon nincs, előlapon kavicskéreg. Kárpáti radiolarit kavics a Sajó hordalékából?. (38)x26x11 mm. Ltsz: EG3 226.

Szilánkvakaró: bal oldalon a vakaróél sérült, jobb élén használati retus, talon nincs. Kárpáti radiolarit. (22)x15x6 mm. Ltsz: EG3 230.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Radioláriás kovapala. 42x35x16 mm. Ltsz: EG3 98.

Kombinált vakaró-árvéső: az árvéső él a penge proximális végének jobb sarkán lett kidolgozva. Magasvakaró jelleg, talon nincs. Kárpáti radiolarit. (28)x14x8 mm. Ltsz: EG3 132.

Orrosvakaró: talon nincs. Kárpáti 2-es obszidián. (25)x16x15 mm. Ltsz: EG3 282.

Orrosvakaró: vaskos szilánkon előlapon kavicskéreg, talon nincs. Kárpáti radiolarit kavics. 41x33x18 mm. Ltsz: EG3 288.

Orrosvakaró: nagy, vaskos szilánkon, talon nincs. Limnokvarcit. (54)x44x27 mm. Ltsz: EG3 323.

Atipikus orrosvakaró: jobb él retusált, talon nincs, keményütővel készült. Avasi hidrokvarcit. (32)x23x6 mm. Ltsz: EG3 228.

Atipikus orrosvakaró: a vakaróél a penge jobb csúcán van kialakítva, proximális végét hajlítással törték le. Kárpáti radiolarit. (25)x20x7 mm. Ltsz: EG3 232.

Atipikus orrosvakaró: bal él sérült, talon nincs, előlapot vékonyították, hátlapon kavicskéreg. Opál kavics. (36)x26x12 mm. Ltsz: EG3 290.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: a bal oldalon a talon felől választották le az árvéső pattintékot, a disztális vég letört, a talon sima. Hidrokvarcit avasi. (34)x34x13 mm. Ltsz: EG3 108.

Oldalélű árvéső: vaskos szilánkon, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (25)x10x10 mm. EG3 148.

Oldalélű árvéső: hátlapon kavicskéreg. Limnokvarcit kavics. 47x30x19 mm. Ltsz: EG3 203.

Többszörös árvéső: bal éle retusált. Limnokvarcit Garam mentéről. 38x25x13 mm. Ltsz: EG3 346.

Többszörös kettős árvéső: a vésőélek a jobb oldalon a disztális és proximális végen vannak. Mátraháza-felnémeti opál. 45x26x18 mm. Ltsz: EG3 78.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge proximális vége, keményütővel készült. Mátrai limnokvarcit. (53)x31x9 mm. Ltsz: EG3 96.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge, előlapon a gerincet megpróbálták eltávolítani, hátlapon kifagyásból eredő sérülés. Talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit patinával. 48x23x6 mm. Ltsz: EG3 129.

Egyik élén retusált penge: mediális szakasz. Limnokvarcit. (21)x17x4 mm. Ltsz: EG3 159.

Egyik élén retusált penge: penge mediális része magkőgerincből kialakítva. Kvarcporfir. (43)x22x15 mm. Ltsz: EG3 194.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált vaskos penge proximális vége, talon nincs. Radioláriás kovapala. (45)x17x10 mm. Ltsz: EG3 249.

Egyik élén retusált penge: mediális szakasz, előlapon kéreg. Limnokvarcit. (23)x14x5 mm. Ltsz: EG3 270.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge proximális vége. Lágýütővel készült a leütési felszín pontszerű. Kárpáti radiolarit. (16)x9x4 mm. Ltsz: EG3 350.

Egyik élén retusált vállazott penge: a bal él proximális végén és a jobb élen tompító retussal ellátott penge. Talon pontszerű, lágýütővel készült. Limnokvarcit. 32x12x4 mm. Ltsz: EG3 240.

Mindkét élén retusált penge: mindkét éle retusált, talon preparált. Disztális vége letört. Keményütővel készült. Hidrokvarcit. (46)x23x8 mm. Ltsz: EG3 227.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: a bázissal szemben fekvő élt hátlapi retussal munkálták meg. Talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 30x29x9 mm. Ltsz: EG3 311.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 45x45x13 mm. Ltsz: EG3 312.

Egyenes élű kaparó: bal él retusált, talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 57x40x11 mm. Ltsz: EG3 335.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon nincs. Opál. (28)x29x11 mm. Ltsz: EG3 48.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talont eltávolították, hátlaapon vékonyítás, keményütővel készült. Szarukő. 41x39x11 mm. Ltsz: EG3 318.

Ívelt-egyenes élű kettős kaparó: bal él ívelt, jobb egyenes és hátlapi retussal megmunkált, talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 48x49x10 mm. Ltsz: EG3 95.

Ívelt-völgyelt élű kettős kaparó: a bal él hátlapi retusú, a proximális végén vállazással, a disztális vég letört, talon nincs. Avasi hidrokvarcit. (43)x24x8 mm. Ltsz: EG3 274.

Völgyelt eszköz:

Völgyelt eszköz: bal éle völgyelt, talon nincs. Szarukő kavics. 49x39x20 mm. Ltsz: EG3 287.

Magkövek:

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 70x51x35 mm. Ltsz: EG3 M2.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 33x28x18 mm. Ltsz: EG3 M4.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 40x40x25 mm. Ltsz: EG3 M6.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 40x50x37 mm. Ltsz: EG3 M8.

Unipoláris pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 90x55x43 mm. Ltsz: EG3 M10.

Unipoláris pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 55x40x31 mm. Ltsz: EG3 M11.

Unipoláris pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 89x52x48 mm. Ltsz: EG3 M13.

Unipoláris pengemagkő: Szarukő. 37x40x20 mm. Ltsz: EG3 M15.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 60x45x22 mm. Ltsz: EG3 M16.

Unipoláris mikropenge magkő: leütési felület preparált. Opál. 14x17x17 mm. Ltsz: EG3 M23.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 61x33x33 mm. Ltsz: EG3 M17.

Bipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 62x32x26 mm. Ltsz: EG3 M3.

Bipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 47x42x40 mm. Ltsz: EG3 M18.

Bipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 28x24x20 mm. Ltsz: EG3 M5.

Ortogonalis pengemagkő: Limnokvarcit. 47x56x23 mm. Ltsz: EG3 M1.

Magkő: nem meghatározható. Mátraháza-felnémeti opál. 47x40x31 mm. Ltsz: EG3 M12.

Premagkő: Limnokvarcit. 78x50x35 mm. Ltsz: EG3 M9.

Magkő maradék: Hidrokvarcit. 35x28x23 mm. Ltsz: EG3 M7.

Magkő maradék: Szarukő. 33x32x22 mm. Ltsz: EG3 M14.

Magkő maradék: Radioláriás kovapala kavicsból. 50x44x35 mm. Ltsz: EG3 M19.

Magkő maradék: Radioláriás kovapala kavics. 36x36x18 mm. Ltsz: EG3 M20.

Magkő maradék: Radioláriás kovapala kavics. 29x30x15 mm. Ltsz: EG3 M21.

Magkő maradék: Radioláriás kovapala kavics. 34x40x33 mm. Ltsz: EG3 M22.

Ütőkő:

Ütőkő: Kvarcitkavics. 72x53x32 mm. Ltsz: EG3 347.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 101 db
- radioláriás kovapala: 92 db
- mátraháza-felnémeti opál: 75 db
- szarukő: 19 db
- kvareporfir: 10 db
- opál: 9 db
- kárpáti 2-es obszidián: 2 db
- kárpáti 1-es obszidián: 1 db
- faopál: 2 db
- bükki radiolarit: 1 db
- kárpáti radiolarit: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db
- egyéb: 14 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 3 db
 - limnokvarcit: 2 db
- faopál: 1 db.

Demjén-Pünkösdtető:

Mihály Péter 1977-es terepbejárásából Pb 86/833-835 leltári számokon az alábbi anyag található a magyar Nemzeti Múzeum raktárában.

Megmunkálatlan pengék:

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db.

Demjén-Szólóhegy:

T. Dobosi Viola 1974. júniusi terepbejárásából a következő leletanyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/250-259 leltári számok alatt.

Vakaró:

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 46x27x12 mm. Ltsz: Pb 74/252.

Árvésó:

Többszörös oldalélű árvésó: árvésó pattintékon, a talont szándékos hajlítással töréssel eltávolították, keményítővel készült. Kárpáti radiolarit. (54)x36x13 mm. Ltsz: Pb 74/253.

Retusált pengék:

Aurignacien retusú penge: proximális vége letört. Limnokvarcit. (49)x20x5 mm. Ltsz: Pb 74/258.

Aurignacien retusú „fojtott” penge: jobb élén markáns völgyelés. Limnokvarcit. 71x19x7 mm. Ltsz: Pb 74/254.

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- hidro/limnokvarcit: 4 db
- radioláriás kovapala: 2 db
- faopál: 1 db
- egyéb. 2 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- hidrokvarcit. 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Agárdi-dűlő:

Fűkőh Levente 1986-os gyűjtéséből két eszköz került a Magyar Nemzeti Múzeum raktárába Pb 88/1051 leltári számon.

Vakaró:

Szilánkvakaró: vaskos szilánkon készült, jobb éle végig, a bal részlegese retusált, talon nincs. Faopál. (44)x32x17 mm.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: bal élén meredek retussal ellátott penge, disztális vége letört, talon preparált, keményütővel készült. Faopál. (108)x37x13 mm.

Eger-Almagyar -tető:

Az egri Dobó István Vármúzeumban „a volt északi szőlő szántásából” a következő lelet ismert.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- kvareporfir: 1 db.

Eger-Császártető, (Cseresznyés között):

T. Dobosi Viola 1974. májusában az alábbi anyagot gyűjtötte, mely Pb 74/307-312 leltári számokon kerültek bejegyzésre a Magyar Nemzeti Múzeum raktárában.

Raclette:

Raclette: talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 40x30x11 mm. Ltsz: Pb 74/311.

Retusált pengék:

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén részleges retussal ellátott penge mediális szakasza. Limnokvarcit. (81)x35x9 mm. Ltsz: Pb 74/308.

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén meredek retussal ellátott penge mediális szakasza. Obszidián, kárpáti 1-es. (16)x17x4 mm. Ltsz: Pb 74/312.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- radioláriás kovapala: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db
- egyéb: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Patics: 1 db.

Eger környéke:

A Magyar nemzeti Múzeum gyűjteményében a következő anyag található 45/1948 1-23. leletári számokon. Pontos lelőhely és gyűjtő ismeretlen.

Bifaciálisok:

Levélhegy: Kissé aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, bifaciális megmunkálású, kissé ferdén csonkított bázisú levélhegy. Jáspis. 70x34x17 mm. Ltsz: 45/1948 1.

Levélhegy: Kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, bifaciális megmunkálású, kissé ferdén csapott bázisú levélhegy. Jáspis. 52x22x9 mm. Ltsz: 45/1948 2.

Hegyek:

Unifaciális hegy: Szimmetrikus, unifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, hegyes bázisú. Egyik élén sérült hegy. Kvarcporfir. 39x29x7 mm. Ltsz: 45/1948 8.

Unifaciális hegy: aszimmetrikus, unifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű hegy mediális része. Kvarcporfir. (26)x17x5 mm. Ltsz: 45/1948 14.

Unifaciális hegy: aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, unifaciális megmunkálású, ferdén csapott bázisú hegy. Kvarcporfir. 25x12x3 mm. Ltsz: 45/1948 20.

Bifaciális hegy: Kissé aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, bifaciálisan megmunkált, ferdén csapott bázisú hegy. Kvarcporfir. 42x16x4 mm. Ltsz: 45/1948 6.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy. Kvarcporfir. 33x18x4 mm. Ltsz: 45/1948 9.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy. Kvarcporfir. 33x15x5 mm. Ltsz: 45/1948 10.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy, disztális vége letört. Kvarcporfir. (29)x16x6 mm. Ltsz: 45/1948 11.

Bifaciális hegy: aszimmetrikus, egyik élén bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, hegy mediális része. Kvarcporfir. (31)x(17)x5 mm. Ltsz: 45/1948 12.

Bifaciális hegy: aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy. Kvarcporfir. 24x14x5 mm. Ltsz: 45/1948 13.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű hegy, proximális vége hiányzik. Kvarcporfir. (25)x16x5 mm. Ltsz: 45/1948 15.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy, disztális vége letört. Kvarcporfir. (32)x21x6 mm. Ltsz: 45/1948 16.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, bikonvex keresztmetszetű hegy mediális része. Limnokvarcit. (24)x19x6 mm. Ltsz: 45/1948 17.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy. Kvarcporfir. 31x22x5 mm. Ltsz: 45/1948 18.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú hegy. Kvarcporfir. 24x10x5 mm. Ltsz: 45/1948 19.

Bifaciális hegy: kissé aszimmetrikus, bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű hegy, proximális vége letört. Kvarcporfir. (20)x16x4 mm. Ltsz: 45/1948 21.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: bifaciális retusú szilánk. Kárpáti 2-es obszidián. 21x18x4 mm. Ltsz: 45/1948 22.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon pontszerű, lágyötűvel készült. Kárpáti 1-es obszidián. (25)x16x6 mm. Ltsz: -

Megmunkálatlan penge:

Penge:

- kvarcporfir: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Vértes László 1948-as ásatásából a következő leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 48/1-417 leltári számok alatt.

Levallois penge:

Csonkított levallois penge: széles, lapos penge, jobb éle retusált, disztális vége csonkított. Talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (93)x48x12 mm. Ltsz: Pb 48/91.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 47x42x15 mm. Ltsz: Pb 48/9.

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, talont eltávolították. Kvarcporfir. 51x38x10 mm. Ltsz: Pb 48/27.

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talonon kavicskéreg, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 48x64x13 mm. Ltsz: Pb 48/40.

Egyenes élű kaparó: jobb él retusált, a szilánk disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. (48)x(35)x7 mm. Ltsz: Pb 48/76.

Egyenes élű kaparó: bal él megmunkált. Talon nincs. Limnokvarcit. 53x40x12 mm. Ltsz: Pb 48/132.

Egyenes élű kaparó: bal él retusált, talon sima, keményütővel készült, a disztális vég letört. Radioláriás kovapala. (40)x32x11 mm. Ltsz: Pb 48/169.

Egyenes élű kaparó: bal él retusált, disztális vég letört, talon diédre, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (53)x69x14 mm. Ltsz: Pb 48/222.

Egyenes élű kaparó: mediális része, egyik éle retusált. Geizirit. (84)x60x15 mm. Ltsz: Pb 48/277.

Egyenes élű kaparó: szilánkkaparó mediális része. Limnokvarcit. (26)x28x8 mm. Ltsz: Pb 48/295.

Egyenes élű kaparó: bal él retusált, a proximális vége letört. Radioláriás kovapala. (36)x15x12 mm. Ltsz: Pb 48/320.

Egyenes élű kaparó: vaskos szilánkon, bal él retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (65)x36x25 mm. Ltsz: Pb 48/363.

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, keményütővel készült. Szarukő. 68x31x15 mm. Ltsz: Pb 48/402.

Ívelt élű kaparó: bal él hátlapi retussal megmunkált, vaskos szilánkon készült, talon cortexes, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 74x93x24 mm. Ltsz: Pb 48/18.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, disztális vége letört, talon nincs. Hidrokvarcit. (34)x(27)x9 mm. Ltsz: Pb 48/56.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. (51)x42x13 mm. Ltsz: Pb 48/64.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. (59)x39x9 mm. Ltsz: Pb 48/93.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 40x30x9 mm. Ltsz: Pb 48/98.

Ívelt élű kaparó: talon nincs, jobb éle reusált. Mátraháza-felnémeti opál. (30)x25x10 mm. Ltsz: Pb 48/112.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. 22x38x18 mm. Pb 48/121.

Ívelt élű kaparó: törött, bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 40x33x20 mm. Ltsz: Pb 48/127.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. 56x44x15 mm. Ltsz: Pb 48/128.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon nincs, lágyütővel készült. Kvarcporfir. 56x43x15 mm. Ltsz: Pb 48/155.

Ívelt élű kaparó: bifaciális retusú kaparó, törött, talon nincs. Kvarcporfir. (28)x26x7 mm. Ltsz: Pb 48/165.

Ívelt élű kaparó: egyik élén fogazott retussal ellátott, ívelt élű kaparó mediális része. Limnokvarcit patinával. (29)x27x15 mm. Ltsz: Pb 48/168.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon egyenes, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 42x54x12 mm. Ltsz: Pb 48/181.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon nincs. Radioláriás kovapala. (54)x40x11 mm. Ltsz: Pb 48/206.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon cortexes, keményütővel készült. Kvarcporfir. 43x34x12 mm. Ltsz: Pb 48/207.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. 58x89x27 mm. Ltsz: Pb 48/217.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, disztális fele hiányzik, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. (27)x28x11 mm. Ltsz: Pb 48/240.

Ívelt élű kaparó: jobb élen részben bifaciális retussal, talon nincs, keményütővel készült. Menilit. 83x37x13 mm. Ltsz: Pb 48/248.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon diédre, keményütővel készült. Limnokvarcit. 54x34x16 mm. Ltsz: Pb 48/250.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. 65x43x13 mm. Ltsz: Pb 48/251.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon vonalszerű, lágyütővel készült. Kvarcporfir. 47x31x7 mm. Ltsz: Pb 48/257.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 59x31x8 mm. Ltsz: Pb 48/259.

Ívelt élű kaparó: vaskos szilánkon, jobb él retusált, talon cortexes, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 77x64x33 mm. Ltsz: Pb 48/261.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon egyenes, keményütővel készült. Kvarcporfir. 63x55x20 mm. Ltsz: Pb 48/289.

Ívelt élű kaparó: pengemagkő maradékon készült. Limnokvarcit. 57x33x17 mm. Ltsz: Pb 48/313.

Ívelt élű kaparó: kaparó mediális része, bifaciális retussal. Opál, megégett. (30)x18x12 mm. Ltsz: Pb 48/344.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, disztális vége hiányzik, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. (40)x35x9 mm. Ltsz: Pb 48/345.

Ívelt élű kaparó: vaskos szilánkon készült, bal éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. (60)x40x22 mm. Ltsz: Pb 48/360.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon sima, keményütővel készült. Szarukő. 38x52x18 mm. Ltsz: Pb 48/361.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon nincs, keményütő. Kvarcporfir. 70x37x14 mm. Ltsz: Pb 48/403.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, disztális fele hiányzik, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. (37)x37x7 mm. Ltsz: Pb 48/405.

Ívelt élű kaparó: bal él retusált, talon nincs, disztális fele hiányzik, keményütővel készült. Limnokvarcit. (41)x34x12 mm. Ltsz: Pb 48/406.

Mindkét élén egyenes kettőskaparó: a bal él bifaciális retusú, a talon vonalszerű. Kvarcporfir. 41x24x6 mm. Ltsz: Pb 48/312.

Mindkét élén ívelt kettőskaparó: a bázissal szemközti és a bal él retusált, bulbust és talont eltávolították. Hidrokvarcit. (40)x62x9 mm. Ltsz: Pb 48/5.

Mindkét élén ívelt kettőskaparó: talon nincs. Kárpáti 2-es obszidián. 42x35x14 mm. Ltsz: Pb 48/223.

Mindkét élén ívelt kettőskaparó: az előlap nagy részén a kavicskérget eltávolították, pikkelyretussal munkálták meg, a talon cortexes, keményütővel készült, a bulbuson parazitaszilánk negatívja. Pruti kova patinával. 85x55x12 mm. Ltsz: Pb 48/233.

Mindkét élén ívelt kettőskaparó: talon nincs. Kvarcporfir. 39x25x14 mm. Ltsz: Pb 48/269.

Ívelt-völgyelt élű kettőskaparó: bal él ívelt, a jobb völgyelt, talon nincs. Menilit. 35x27x12 mm. Ltsz: Pb 48/337.

Völgyelt-ívelt élű kettőskaparó: bal él völgyelt, a jobb pedig ívelt, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (47)x37x16 mm. Ltsz: Pb 48/85.

Völgyelt-ívelt élű kettőskaparó: bal él völgyelt, a jobb ívelt, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (44)x33x11 mm. Ltsz: Pb 48/229.

Mindkét élén egyenes csúcsos kaparó: proximális vége hiányzik. Kvarcporfir. (45)x(34)x9 mm. Ltsz: Pb 48/396.

Egyenes keresztélű kaparó: talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 42x57x18 mm. Ltsz: Pb 48/41.

Egyenes keresztélű kaparó: talon preparált, lágyütővel készült. Kvarcporfir. 24x29x5 mm. Ltsz: Pb 48/73.

Ívelt keresztélű kaparó: talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 69x96x25 mm. Ltsz: Pb 48/200.

Ívelt keresztélű kaparó: jobb völgyelt élén is retus, talon nincs. Kvarcporfir. 34x52x9 mm. Ltsz: Pb 48/282.

Ívelt keresztélű kaparó: hátlapon vékonyítás, talon nincs, keményütővel készült. Szarukő kavics. 34x47x15 mm. Ltsz: Pb 48/323.

Ívelt keresztélű kaparó: három darabból összeragasztva, talon nincs. Opál. (31)x(46)x9 mm. Pb 48/354.

Ívelt keresztélű kaparó: hátlapi retussal, talon nincs. Radioláriás kovapala. 36x50x11 mm. Ltsz: Pb 48/355.

Ívelt keresztélű kaparó: bifaciális életussal, talon sima, keményütővel készült. 51x70x11 mm. Ltsz: Pb 48/394.

Keresztélű fogazott kaparó: talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 48x58x21 mm. Ltsz: Pb 48/297.

Bifaciális eszközök:

Levéلكaparó: ívelt élű, bifaciális megmunkálású levéلكaparó, bal éle retusált, keresztmetszete bikonvex. Limnokvarcit. 45x29x14 mm. Ltsz: Pb 48/78.

Levéلكaparó: bifaciálisan megmunkált, ívelt bal élén retusált, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű kaparó. Disztális vége letört. Limnokvarcit. (70)x44x17 mm. Ltsz: Pb 48/124.

Levéلكaparó: bifaciálisan megmunkál, ívelt jobb élén retusált, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű kaparó. Radioláriás kovapala. 57x34x15 mm. Ltsz: Pb 48/147.

Levéلكaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű, „*wechselseitige-gleichgerichtete Kantenbearbeitung*” levéلكaparó, bázisa letört. Limnokvarcit. (56)x50x22 mm. Ltsz: Pb 48/331.

Levéلكaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű „*wechselseitige gleichgerichtete Kantenbearbeitung*” levéلكaparó. Talon nincs. Limnokvarcit. (47)x32x20 mm. Ltsz: Pb 48/334.

Levéلكaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levéلكaparó, proximális fele hiányzik. Kvarcporfír. (40)x35x9 mm. Ltsz: Pb 48/369.

Levéلكaparó: bifaciálisan megmunkált, kissé aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levéلكaparó. Talon nincs. Szarukő. (37)x29x11 mm. Ltsz: Pb 48/409.

Levélhegy: bifaciális, mindkét élén megmunkált, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy. Disztális vége letört. Limnokvarcit. (43)x39x12 mm. Ltsz: Pb 48/87.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Kvarcporfír. (50)x46x16 mm. Ltsz: Pb 48/172.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy proximális vége. Limnokvarcit. (24)x27x8 mm. Ltsz: 48/209.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy proximális fele. Kvarcporfír. (40)x26x7 mm. Ltsz: Pb 48/216.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy, bázisa letört. Limnokvarcit. (41)x21x9 mm. Ltsz: Pb 48/301.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy. Kvarcporfír. 31x26x7 mm. Ltsz: Pb 48/365.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Kvarcporfír. (18)x22x6 mm. Ltsz: Pb 48/412.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy, bázisa ferdén csapott. Kvarcporfír. 45x25x10 mm. Ltsz: Pb 48/414.

Kaparókés:

Kaparókés: szilánkon készült, éle ívelt, unifaciális megmunkálású, talon nincs. Radioláriás kovapala. 68x31x15 mm. Ltsz: Pb 48/401.

Fúrók:

Fúró: szilánk bal oldalán kiképzett fúró, talon madárszárny alakú, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 50x74x10 mm. Ltsz: Pb 48/19.

Fúró: középső állású fúró szilánkon, bal él retusált, talon sima. Limnokvarcit. 45x28x14 mm. Ltsz: Pb 48/59.

Oldalsó állású fúró: mindkét élén retusált pengén, a fúróhegyet a penge disztális végének jobb oldalán képezték ki, talon sima, keményítővel készült. Szarukő. 40x16x7 mm. Ltsz: Pb 48/242.

Atipikus középső állású fűrő: penge disztális végén készült, talon nincs. Szarukő. (29)x18x5 mm. Ltsz: Pb 48/243.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: jobb élén völgyelt szilánk, talon nincs. Limnokvarcit. 43x25x7 mm. Ltsz: Pb 48/102.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: bal élén részlegesen retusált szilánk, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. 36x58x11 mm. Ltsz: Pb 48/3.

Retusált szilánk: munkaél sérült, talon nincs. Opál. 33x35x13 mm. Ltsz: Pb 48/15.

Retusált szilánk: jobb éle retusált, ívelt, talon sima keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 36x28x10 mm. Ltsz: Pb 48/17.

Retusált szilánk: egyik élén retusált szilánk, sérült. Kvarcporfir. 25x23x4 mm. Ltsz: Pb 48/22.

Retusált szilánk: jobb él retusált, talon nincs. Radioláriás kovapala. 45x60x14 mm. Ltsz: Pb 48/43.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, talon preparált, keményütővel készült. 35x22x7 mm. Ltsz: Pb 48/45.

Retusált szilánk: szilánk mediális része. Kvarcporfir. (23)x23x3 mm. Ltsz: Pb 48/47.

Retusált szilánk: bal élén retusált, talon nincs. Kárpáti 1-es obszidián. 24x25x10 mm. Ltsz: Pb 48/50.

Retusált szilánk: bifaciális retusú szilánk, bal éle retusált, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. 41x28x15 mm. Ltsz: Pb 48/72.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, talon nincs. Kvarcporfir. (22)x22x8 mm. Ltsz: Pb 48/74.

Retusált szilánk: jobb élén végig, a balon részlegesen retusált szilánk, talon pontszerű, lágyütővel készült. Kárpáti 1-es obszidián. 37x25x7 mm. Ltsz: Pb 48/88.

Retusált szilánk: egyik éle retusált, talon nincs, lágyütővel készült. Kvarcporfir. 30x27x4 mm. Ltsz: Pb 48/122.

Retusált szilánk: egyik élén bifaciálisan retusált szilánk, talon nincs. Radioláriás kovapala. 41x25x11 mm. Ltsz: Pb 48/152.

Retusált szilánk: egyik él hátlapi retussal megmunkált, talon nincs. Radioláriás kovapala. 36x49x12 mm. Ltsz: Pb 48/158.

Retusált szilánk: talon nincs. Kárpáti 1-es obszidián. 34x20x10 mm. Ltsz: Pb 48/306.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, talon nincs, disztális vége letört. Mátraháza-felnémeti opál. (60)x40x13 mm. Ltsz: Pb 48/324.

Retusált szilánk: egyik él retusált, talon nincs. Opál. (25)x26x6 mm. Ltsz: Pb 48/329.

Retusált szilánk: jobb élén részleges retus, törtött, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. (60)x41x20 mm. Ltsz: Pb 48/348.

Retusált szilánk: bal éle retusált, talon nincs. Radioláriás kovapala. 44x23x15 mm. Ltsz: Pb 48/417.

Fogazott eszközök:

Fogazott eszköz: bal élén fogazott retusú szilánk, talon nincs. Limnokvarcit. (37)x23x15 mm. Ltsz: Pb 48/290.

Fogazott eszköz: bal élén fogazott retusú szilánk, talon madárszárny alakú, keményütővel készült. Limnokvarcit. 40x37x12 mm. Ltsz: Pb 48/296.

Fogazott eszköz: bal élén fogazott eszköz, talon nincs. Radioláriás kovapala. (41)x26x10 mm. Ltsz: Pb 48/356.

Vakarók:

Kettősvakaró: jobb él retusált, előlap bal oldalán kéreg, talon diédre, keményütővel készült, a proximális végen lévő vakaróélt csak elkezdtek kidolgozni. Szarukő: 30x28x12 mm. Ltsz: Pb 48/408.

Pengevakaró: előlap jobb oldalán kavicskéreg, talon ferdén csonkított. Radioláriás kovapala. (52)x24x13 mm. Ltsz: Pb 48/34.

Pengevakaró: jobb él retusált, előlap bal oldalán kavicskéreg, talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 50x30x12 mm. Ltsz: Pb 48/36.

Pengevakaró: vaskos pengén, bal élén *aurignacien* retus fut végig, talon diédre? keményütővel készült. Hidrokvarcit. Ltsz: Pb 48/42.

Pengevakaró: proximális vége hiányzik. Limnokvarcit. (41)x33x15 mm. Ltsz: Pb 48/353.

Pengevakaró: jobb él retusált, talon preparált, keményütővel készült, ferdén csonkított. Radioláriás kovapala. 44x26x8 mm. Ltsz: Pb 48/367.

Pengevakaró: talon nincs, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 60x30x14 mm. Ltsz: Pb 48/404.

Atipikus pengevakaró: bifaciális töredéken kialakított vakaró, talon nincs. Kvarcporfir. 41x22x11 mm. Ltsz: Pb 48/101.

Atipikus pengevakaró: talon nincs. Radioláriás kovapala. (46)x24x12 mm. Ltsz: Pb 48/417.

Legyező alakú vakaró: jobb él retusált, bázis fele elkeskenyedő élekkel, előlap bal felén kavicskéreg, talon nincs. Szarukő. 46x34x12 mm. Ltsz: Pb 48/399.

Hajógerinc alakú vakaró: bal él *aurignacien* retussal megmunkált, talon nincs. Hidrokvarcit. (32)x30x23 mm. Ltsz: Pb 48/75.

Hajógerinc alakú vakaró: bal él részlegesen, a jobb végig retusált, talon sérült, keményütővel készült. Limnokvarcit. 44x30x16 mm. Ltsz: Pb 48/120.

Orros vakaró: carenoid jelleggel, vaskos pengén készült, talon nincs. Bükki radiolarit. (55)x34x21 mm. Ltsz: Pb 48/154.

Orrosvakaró: talon cortexes diédre, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 53x34x11 mm. Ltsz: Pb 48/341.

Atipikus orros vakaró: oldalsó állású, talon nincs. Hidrokvarcit. (55)x37x21 mm. Ltsz: Pb 48/202.

Atipikus orros vakaró: jobb él részben retusált, talon egyenes, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 71x51x22 mm. Ltsz: Pb 48/213.

Körvakaró: teljesen körberetusált, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 40x42x17 mm. Ltsz: Pb 48/358.

Szilánkvakaró: vakaróél ívelt, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 32x35x9 mm. Ltsz: Pb 48/12.

Szilánkvakaró: proximális vége letört. Radioláriás kovapala. (21)x29x9 mm. Ltsz: Pb 48/24.

Szilánkvakaró: bal él retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 71x71x26 mm. Ltsz: Pb 48/38.

Szilánkvakaró: előlap jobb oldalán kavicskéreg, talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 46x34x11 mm. Ltsz: 48/58.

Szilánkvakaró: nagy vaskos szilánkon készült, mindkét ívelt élén végig retusált vakaró. Talon sima, keményütővel készült, a bulbuson parazita szilánk. Hidrokvarcit. 78x45x23 mm. Ltsz: Pb 48/67.

Szilánkvakaró: proximális fele letört. Hidrokvarcit. (17)x28x11 mm. Ltsz: Pb 48/110.

Szilánkvakaró: jobb él retusált, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (28)x43x21 mm. Ltsz: Pb 48/153.

Szilánkvakaró: vakaróél sérült, bal él retusált, a szilánk a proximális vég fele szűkül. Talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 47x33x16 mm. Ltsz: Pb 48/173.

Szilánkvakaró: lágyütővel készült, talon preparált. Hidrokvarcit. 50x29x14 mm. Ltsz: Pb 48/180.

Szilánkvakaró: mindkét él retusált, talon sérült. Hidrokvarcit. (66)x54x16 mm. Ltsz: Pb 48/199.

Szilánkvakaró: bal él retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 40x40x15 mm. Ltsz: Pb 48/219.

Szilánkvakaró: talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 57x40x18 mm. Ltsz: Pb 48/220.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, hátlaon vékonyítás nyoma, talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 45x32x11 mm. Ltsz: Pb 48/234.

Szilánkvakaró: jobb él retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 41x36x16 mm. Ltsz: Pb 48/247.

Szilánkvakaró: hátlaon vékonyítás a nyelezés miatt, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 46x28x14 mm. Ltsz: Pb 48/260.

Szilánkvakaró: előlap bal oldalán kavicskéreg, talon diédre, keményütővel készült. Limnokvarcit. 27x29x10 mm. Ltsz: Pb 48/287.

Szilánkvakaró: proximális vége letört. Limnokvarcit. (26)x35x14 mm. Ltsz: Pb 48/332.

Szilánkvakaró: vaskos, nagyméretű szilánkon készült, mindkét élén aurignacien retussal megmunkálva, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 68x60x23 mm. Ltsz: Pb 48/340.

Szilánkvakaró: vakaró disztális vége. Limnokvarcit. (23)x39x12 mm. Ltsz: Pb 48/342.

Szilánkvakaró: bázis fele vékonyodik, keményütővel készült. Limnokvarcit. 51x28x10 mm. Ltsz: Pb 48/352.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. (43)x40x11 mm. Ltsz: Pb 48/268.

Atipikus szilánkvakaró: jobb él retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (46)x29x14 mm. Ltsz: Pb 48/326.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. 30x22x12 mm. Ltsz: Pb 48/336.

Árvésők:

Árvéső: pengén készült, bal él végig retusált, jobb élen részleges aurignacien retus, talon nincs, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 73x27x20 mm. Ltsz: Pb 48/273.

Oldalélű árvéső: a jobb oldalon, csonkításon, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (32)x22x8 mm. Ltsz: Pb 48/298.

Többszörös árvéső: talon nincs. Opál. 33x12x9 mm. Ltsz: Pb 48/316.

Pengehegy:

Pengehegy: mindkét él retusált, proximális vége letört. Hidrokvarcit. (64)x32x14 mm. Ltsz: Pb 48/280.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, talon nincs, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 53x25x8 mm. Ltsz: Pb 48/46.

Egyik élén retusált penge: retusált penge mediális szakasza. Mátraháza-felnémeti opál. (26)x27x5 mm. Ltsz: Pb 48/49.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge, disztális vége letört, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (33)x16x6 mm. Ltsz: Pb 48/115.

Egyik élén retusált penge: egyik élén használati retussal ellátott penge mediális része. Hidrokvarcit. (33)x33x9 mm. Ltsz: Pb 48/133.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális vége, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (43)x30x14 mm. Ltsz: Pb 48/148.

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Kvarcporfir. (36)x24x6 mm. Ltsz: Pb 48/151.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge, talon nincs. Radioláriás kovapala. (57)x27x8 mm. Ltsz: Pb 48/224.

Egyik élén retusált penge: hátlapi retussal ellátott penge mediális része. Kova. (22)x11x4 mm. Ltsz: Pb 48/309.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális vége, talon sima, lágyütővel készült. Radioláriás kovapala. (20)x23x10 mm. Ltsz: Pb 48/314.

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Limnokvarcit. (30)x15x7 mm. Ltsz: Pb 48/417.

Aurignacien retusú penge: mindkét élén *aurignacien* retussal ellátott penge mediális szakasza két darabból összeragasztva. Szentkereszt-hegységi kova. (105)x27x25 mm. Ltsz: Pb 48/343.

Ferdén csonkított penge:

Ferdén csonkított penge: jobb élén retusált, ferdén csonkított penge. Opál. (30)x19x7 mm. Ltsz: Pb 48/227.

Raclette:

Raclette: jobb élén meredek retussal ellátott vékony szilánk, talon nincs. Kvarcporfir. 34x28x5 mm. Ltsz: Pb 48/157.

Raclette: jobb éle retusált, talon diédre, keményütővel készült. Kvarcporfir. 35x33x7 mm. Ltsz: Pb 48/292.

Ütőkövek:

Ütőkő: Kvarcít kavics. 55x51x39 mm. Ltsz: Pb 48/204.

Ütőkő: Kvarcít kavics. (78)x61x35 mm. Ltsz: Pb 48/303.

Ütőkő: Radioláriás kovapala kavics. (106)x81x43. Ltsz: Pb 48/304.

Magkövek:

Szilánkmagkő: kezdeti stádiumban. Bükki radiolarit kavicsból. 66x56x42 mm. Ltsz: Pb 48/35.

Unipoláris pengemagkő: leütési felszín preparált. Radioláriás kovapala. 108x60x39 mm. Ltsz: Pb 48/167.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 56x36x30 mm. Ltsz: Pb 48/264.

Bipoláris pengemagkő: többszörösen megújított pengemagkő. Radioláriás kovapala. 60x31x26 mm. Ltsz: Pb 48/30.

Bipoláris pengemagkő: Menilit. 73x49x27 mm. Ltsz: Pb 48/368.

Bipoláris magkő: nem meghatározható. Opál. 34x26x12 mm. Ltsz: Pb 48/302.

Unipoláris magkő: leütési felszín preparált. Limnokvarcit. 90x84x58 mm. Ltsz: Pb 48/218.

Prizmatikus unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 50x45x30 mm. Ltsz: Pb 48/362.

Magkő: kavicsból elkezdett magkő, 6 db-ból összeragasztva. Szarukő kavics. 147x104x64 mm. Ltsz: Pb 48/37.

Magkő: hosszában széthasadt magkő. Hidrokvarcit. 67x(24)x25 mm. Ltsz: Pb 48/170.

Magkő: Limnokvarcit. 54x39x18 mm. Ltsz: Pb 48/193.

Magkő: nem meghatározható. Limnokvarcit. 50x45x45 mm. Ltsz: Pb 48/281.

Magkő: nem meghatározható. Limnokvarcit. 71x55x50 mm. Ltsz: Pb 48/328.

Magkő: nem meghatározható. Mátraháza-felnémeti opál. 55x37x37 mm. Ltsz: Pb 48/351.

Magkő: nem meghatározható. Radioláriás kovapala. 72x66x42 mm. Ltsz: Pb 48/359.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 225 db
- hidro/limnokvarcit: 186 db
- opál: 123 db
- kvareporfir: 109 db
- szarukő: 48 db
- mátraháza-felnémeti opál: 39 db
- átkovárosodott agyagkő: 17 db
- jáspis: 12 db
- kvarcitkavics: 4 db
- bükki radiolarit: 3 db
- kárpáti radiolarit: 3 db
- andezit: 2 db
- kárpáti 2-es obszidián: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db
- egyéb: 24 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 30 db
- radioláriás kovapala: 13 db
- mátraháza-felnémeti opál: 10 db
- szarukő: 7 db
- opál: 7 db
- kvareporfir: 5 db
- bükki radiolarit: 1 db
- jáspis: 1 db.

Nyersanyag darabok:

- radioláriás kovapala: 12 db
- hidro/limnokvarcit: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 3 db

- bükki radiolarit: 2 db
- szarukő: 2 db
- kvarcitkavics: 1 db
- átkovácsodott agyagkő: 1 db.

Okker:

- sárga okker: 8 db
- vörös okker: 3 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1949-es gyűjtéséből az alábbi anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 58/826 1-9. számok alatt.

Raclette:

Raclette: egyik él meredek retusú, talon nincs. Limnokvarcit. (17)x(12)x8 mm. Ltsz: Pb 58/826 7.

Magkövek:

Unipoláris szilánkmagkő: Hidrokvarcit. 63x70x48 mm. Ltsz: Pb 48/393-ről átszámozva Pb 58/826 1.-re.

Unipoláris szilánkmagkő: Hidrokvarcit. 57x39x39 mm. Ltsz: Pb 48/398-ről átnevezve Pb 58/826 3.-ra.

Bipoláris pengemagkő: Északi tűzkő. 56x43x20 mm. Ltsz: Pb 58/826 9.

Megmunkálatlan szilánkok és penge:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 6 db.

Penge:

- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Rozsnyói Márton 1952-es gyűjtéséből a következő tárgyak kerültek be a Magyar Nemzeti Múzeumba Pb 52/44 – Pb 52/56 leltári számokon.

Bifaciálisok:

Kaparókés: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, bal élén retusált, ferdén csonkított bázisú, szilánkon kialakított kaparókés. Limnokvarcit, korláti vagy avasi. (78)x46x19 mm. Ltsz: Pb 52/46.

Levélskaparó: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, jobb élén retusált, cikk-cakk élfutású levélskaparó. Proximális fele letört. Kvarcporfir. (50)x49x14 mm. Ltsz: Pb 52/54.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, cikk-cakk élfutású, hegyes bázisú levélshegy. Kvarcporfir. 64x27x9 mm. Ltsz: Pb 52/55.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, enyhén homorú bázisú, egyenes élfutású levélshegy. Radioláriás kovapala. (49)x28x11 mm. Ltsz: Pb 52/56.

Kaparó:

Egyenes-ívelt élű kettős kaparó: disztális fele letört, talon nincs. Kvarcporfir. (59)x42x10 mm. Ltsz: Pb 52/53.

Vakarók:

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, talon madárszárny alakú, keményütővel készült. Hidrokvarcit, mátrai. 52x39x13 mm. Ltsz: Pb 52/44.

Szilánkvakaró: bal éle részlegesen retusált, bázisa ferdén csonkított, előlapon kéreg, keményütővel készült. Limnokvarcit, mátrai. 51x38x11 mm. Ltsz: Pb 52/45.

Szilánkvakaró: a munkaélt a szilánk jobb élén dolgozták ki, talon sima, keményütővel készült. Szarukő. 35x32x6 mm. Ltsz: Pb 52/47.

Szilánkvakaró: jobb élén völgyelés, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 41x31x14 mm. Ltsz: Pb 52/48.

Szilánkvakaró: nagy, ovális szilánkon készült, bal él végig retusált, a jobb fogazott, a talont eltávolították, keményütővel készült. (92)x 63x25 mm. Ltsz: Pb 52/52.

Magasvakaró: pengén készült, az előlap jobb oldalán kavicskéreg, talon preparált, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 64x31x13 mm. Ltsz: Pb 52/50.

Magkő:

Unipoláris pengemagkő: nagyméretű szilánkon készült. Radioláriás kovapala. 107x80x30 mm. Ltsz.: Pb 52/51.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- radioláriás kovapala: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1952.03.23-án az alábbi anyagot gyűjtötte *Nagyné* földjéről, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, a talon sima, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 51x38x9 mm. Ltsz: 114.

Szögletes kaparó: bal él és a bázissal szemközti él retusált, talon sima, keményütővel készült. Az előlapon kéreg. Pruti kova. 38x41x9 mm. Ltsz: 115.

Vakaró:

Szilánkvakaró: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 46x44x7 mm. Ltsz. 116.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: proximális vége letört. Kvarcporfir. (46)x35x8 mm. Ltsz: 113.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- szarukő: 4 db
- kvarcporfir: 3 db
- hidrokvarcit: 3 db

- kvarcitkavics. 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- szarukő: 1 db
- hidrokvarcit. 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1954-ben az alábbi anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (42)x40x15 mm. Ltsz: 121.

Vakarók:

Körvakaró: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 32x36x10 mm. Ltsz: 119.

Atipikus szilánkvakaró: a munkaélet az eszköz tengelyétől kissé jobbra képezték ki, jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 45x34x16 mm. Ltsz. 120.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- szarukő: 7 db
- kvarcporfir: 6 db
- hidrokvarcit: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- opál: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- hidrokvarcit: 2 db
- szarukő: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1955-ben az alábbi anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: törött. Hidrokvarcit. (23)x(26)x11 mm. Ltsz: 124.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 25 db
- szarukő: 9 db
- hidro/limnokvarcit: 7 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- radiolarit: 1 db
- opál: 1 db.

Pengék:

- hidrokvarcit: 3 db
- szarukő: 2 db
- radiolarit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1954-55-ben az alábbi anyagot gyűjtötte *Mészáros János* földjéről, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Bifaciális:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy töredéke. Kvarcporfir. (36)x33x10 mm. Ltsz: 127.

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált. Hidrokvarcit. 45x39x20 mm. Ltsz: 138.

Ívelt élű kaparó: Szarukő. 52x36x13 mm. Ltsz: 141.

Ívelt keresztélű kaparó: talon nincs. Kvarcporfir. (33)x57x8 mm. Ltsz: 129.

Ívelt keresztélű kaparó: talon nincs. Kvarcporfir. 67x35x10 mm. Ltsz: 140.

Egyenes-ívelt élű kettőskaparó: talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 61x46x12 mm. Ltsz: 128.

Egyenes-ívelt élű csúcsos kaparó: Hidrokvarcit. 34x31x11 mm. Ltsz: 139.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: jobb éle retusált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (31)x30x7 mm. Ltsz: 137.

Vakarók:

Pengevakaró: jobb él végig retusált, bázisa a nyelezés miatt völgyelt. Mátraháza-felnémeti opál. 64x28x14 mm. Ltsz: 134.

Pengevakaró: jobb éle retusált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 47x29x7 mm. Ltsz: 136.

Szilánkvakaró: bázisa ferdén csonkított, bal éle sérült. Hidrokvarcit. 37x28x7 mm. Ltsz: 130.

Szilánkvakaró: mindkét éle végig retusált, a bázis ferdén csonkított. Kvarcporfir. 36x31x9 mm. Ltsz: 133.

Szilánkvakaró: jobb éle sérült, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 40x34x17 mm. Ltsz: 135.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 3 db
- szarukő: 2 db
- hidrokvarcit: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Pengék:

- hidrokvarcit: 3 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1958.05.01-én az alábbi anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 8 db
- hidro/limnokvarcit: 6 db
- opál: 2 db
- szarukő: 1 db
- radiolarit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc 1958.05.01-i gyűjtéséből a következő anyag került a Dobó István Vármúzeumba.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 9 db
- kvarcporfir: 5 db
- szarukő: 3 db
- hidrokvarcit: 3 db
- radiolarit: 2 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc és Kovács Béla 1955-60 között az alábbi anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: törött. Kvarcporfir. (49)x(35)x7 mm. Ltsz: 145.

Bifaciális:

Levéلكaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levéلكaparó, jobb éle finoman retusált, díszális vége letört. Kvarcporfir. (67)x29x10 mm. Ltsz: 144.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon nincs. Hidrokvarcit. (20)x24x4 mm. Ltsz: 148.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 6 db
- hidrokvarcit: 3 db
- szarukő: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- hidrokvarcit: 3 db.

Eger-Kőporos-tető:

Kovács Béla 1958.07.13-án a következő anyagot gyűjtötte a lelőhelyről, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 28 db
- kvarcporfir: 24 db
- szarukő: 7 db
- opál: 6 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- radiolarit: 2 db.

Eger-Kőporos-tető:

Kovács Béla 1958.07.13-án végzett terepbejárást a lelőhelyen. A zacskó tartalmaz még anyagot 1954.07.24-ei dátummal is *Juhász Pálné* szőlleje megjelöléssel.

Vakaró:

Atipikus pengevakaró: csak a munkaél tengelytől jobbra eső része retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 8559x33x12 mm. Ltsz: 20.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- szarukő: 3 db
- kvarcporfir: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Kovács Béla 1958.07.26-i gyűjtéséből a következő anyag került a Dobó István Vármúzeumba.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 28 db
- hidrokvarcit: 5 db.

Eger-Kőporos-tető:

Kovács Béla 1958. VIII. havi gyűjtéséből a következő anyag került a Dobó István Vármúzeumba.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 14 db
- hidro/limnokvarcit: 10 db
- szarukő: 6 db
- opál: 3 db

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Pengék:

- szarukő: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

A lelőhelyről *Legányi Ferenc* 1958.05.01-én és *Kovács Béla* 1958. 07.26-án a következő anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Magkő:

Pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 60x36x21 mm. Ltsz: 16.

Megmunkálatlan szilánkok és nyersanyagdarab:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 6 db
- kvarcporfír: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- szarukő: 2 db.

Nyersanyagdarab:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Legányi Ferenc és Rozsnyói Márton 1955-60 között az alábbi anyagot gyűjtötte, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: törött. Kvarcporfír. (49)x34x14 mm. Ltsz: 152.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge, törött. Mátraháza-felnémeti opál. (72)x38x13 mm. Ltsz: 149.

Egyik élén retusált penge: vaskos penge, bal éle retusált, keményütővel készült, törött. Hidrokvarcit. (33)x45x22 mm. Ltsz: 150.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 7 db
- kvarcporfír: 4 db
- szarukő: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- opál: 1 db
- andezit: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- szarukő: 3 db.

Eger-Kőporos-tető:

Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe 1955. VIII. hó keltezéssel az alábbi anyag került be a Mészáros féle földről.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: mindkét éle retusált, disztális vége letört, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (20)x26x3 mm. Ltsz: 6.

Retusált szilánk: mindkét éle retusált, törött. Opál. (29)x40x7 mm. Ltsz: 8.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része, egyik éle fogazott retusú. Hidrokvarcit. (18)x20x5 mm. Ltsz: 7.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- opál: 16 db
- hidro/limnokvarcit: 11 db
- szarukő: 7 db
- mátraháza-felnémeti opál: 5 db
- kvareporfir: 3 db
- kvarcitkavics: 1 db

Eger-Kőporos-tető:

Gyűjtőnév nélkül 1957.07.08-i dátummal került be a következő anyag a Dobó István Vármúzeumba.

Vakaró:

Szilánkvakaró: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (38)x37x13 mm. Ltsz: 33.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- szarukő: 5 db
- kvareporfir: 4 db
- hidrokvarcit: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- radiolarit: 1 db
- andezit: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- szarukő: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

Gyűjtőnév és dátum nélkül a következő anyag található a Dobó István Vármúzeumban.

Kaparó:

Völgyelt élű kaparó: jobb éle retusált. Szarukő. 45x37x12 mm. Ltsz: 30.

Fogazott szilánk:

Fogazott retusú szilánk: szilánk mediális része. Kvarcporfir. (44)x30x9 mm. Ltsz: 28.

Vakaró:

Szilánkvakaró: keményítővel készült. Hidrokvarcit. 57x47x24 mm. Ltsz: 27.

Retusált penge:

Egyik élén retusált penge: törött. Hidrokvarcit. (40)x22x7 mm. Ltsz: 29.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 3 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Eger-Kőporos-tető:

Gyűjtőnév és dátum nélkül a következő anyag található a Dobó István Vármúzeumban.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 16 db
- szarukő: 14 db
- mátraháza-felnémeti opál: 7 db
- hidrokvarcit: 4 db
- opál: 2 db.

Eger-Kőporos-tető:

Béres Sándor az alábbi leletanyagot gyűjtötte a Kőporos tetőről:

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált és sérült, proximális vége letört. Radioláriás kovapala. (45)x30x8 mm. Ltsz: EG1 87.

Egyenes élű kaparó: disztális vége csonkított, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (47)x33x11 mm. Ltsz: EG1 161.

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 74x47x14 mm. Ltsz: EG1 224.

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, keményítővel készült. Limnokvarcit, mátrai. 50x35x11 mm. Ltsz: EG1 284.

Egyenes élű kaparó: pengeszerű szilánkon készült, jobb éle retusált, disztális vége letört, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. (70)x30x11 mm. Ltsz: EG1 318.

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, keményítő. Radioláriás kovapala. 35x27x7 mm. Ltsz: EG1 339.

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, disztális vége letört, talon sima. Kvarcporfir. (40)x31x8 mm. Ltsz: EG1 404.

Ívelt élű kaparó: bifaciális retussal, talon nincs. Kvarcporfir. 40x30x9 mm. Ltsz: EG1 20.

Ívelt élű kaparó: disztális vége letört, jobb éle retusált, hátlapon vékonyítás, talon egyenes, bulbust eltávolították. Hidrokvarcit. (37)x46x10 mm. Ltsz: EG1 23.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon cortexes. Limnokvarcit. (37)x33x8 mm. Ltsz: EG1 28.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon nincs. Kvarcporfir. (48)x29x9 mm. Ltsz: EG1 110.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, előlapon kavicskéreg, talon sima, keményítővel készült. Kvarcitkavics. 83x55x24 mm. Ltsz: EG1 119.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, hátlapon vékonyítás, talon nincs. Szarukő. 49x40x12 mm. Ltsz: EG1 123.

Ívelt élű kaparó: Az EG1 385 egy darabja? A jobb éle retusált, talon preparált, disztális vége letört. Radioláriás kovapala. (40)x54x14 mm. Ltsz: EG1 125.

Ívelt élű kaparó: jobb él retusált, talon sima, keményítővel készült. Szarukő. 40x33x13 mm. Ltsz: EG1 127.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon preparált, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (30)x27x8 mm. Ltsz: EG1 162.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon nincs, keményítővel készült. Kvarcporfir. 40x48x10 mm. EG1 184.

Ívelt élű kaparó: irányítása nem határozható meg, egyik vége letört, keményítővel készült. Szarukő. 50x37x16 mm. Ltsz: EG1 232.

Ívelt élű kaparó: jobb éle bifaciális retussal megmunkált, bal élen hátlapi vékonyítás, bázis ferdén csonkított. Radioláriás kovapala. (58)x30x14 mm. Ltsz: EG1 280.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, proximális vége letört, hátlapi retus. Kvarcporfir. (41)x30x6 mm. Ltsz: EG1 347.

Ívelt élű kaparó: jobb éle ívelt, bifaciális retusú, talon nincs, keményítővel készült. Kvarcporfir. 99x58x19 mm. Ltsz: EG1 349.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon egyenes, keményítővel készült, disztális fele letört. Limnokvarcit, bükki. (45)x38x13 mm. Ltsz: EG1 358.

Ívelt élű kaparó: bifaciális retusú kaparó mediális része. Az EG1 125 egyik darabja? Radioláriás kovapala. (45)x46x10 mm. Ltsz: EG1 385.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, disztális vége letört. Kvarcporfir. 35x85x5 mm. Ltsz: EG1 387.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, hátlapi vékonyítás, talon nincs. Limnokvarcit. (41)x27x11 mm. Ltsz: EG1 397.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon nincs, keményítővel készült. Kvarcporfir. 60x17x15 mm. Ltsz: EG1 400.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, keményítővel készült. Kvarcporfir. 33x31x8 mm. Ltsz: EG1 402.

Szegletes kaparó: váltakozó retusú, talon egyenes, keményütővel készült. Limnokvarcit, mátrai. 52x68x15 mm. Ltsz: EG1 201.

Egyenes-egyenes élű csúcsos kaparó: hátlapi vékonyítással. Hidrokvarcit. 48x30x9 mm. Ltsz: EG1 110.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: talon nincs, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 42x27x10 mm. Ltsz: EG1 126.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: talon facettált, keményütővel készült. Kvarcporfir. 59x64x14 mm. Ltsz: EG1 265.

Ívelt keresztélű kaparó: éle sérült, talonja sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 46x70x15 mm. Ltsz: EG1 231.

Ívelt keresztélű kaparó: jobb él is retusált, talon nincs. Kvarcporfir. 30x40x7 mm. Ltsz: EG1 355.

Ívelt keresztélű kaparó: váltakozó élretussal, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. 44x78x15 mm. Ltsz: EG1 378.

Ívelt keresztélű kaparó: hátlapi retussal megmunkált, talon sérült, keményütővel készült. Kvarcporfir. 38x64x12 mm. Ltsz: EG1 379.

Moustérien hegy:

Mousterien hegy: mindkét éle végig retusált, disztális vége letört, bázisa lekerekített, talon nincs. Kvarcporfir. (48)x21x7 mm. Ltsz: EG1 369.

Raclette:

Raclette: jobb éle ívelt, retusált, talon pontszerű, lágyütővel készült. Radioláriás kovapala. 33x25x5 mm. Ltsz: EG1 69.

Raclette: bal éle hátlapi retussal megmunkált. (Két hátlap!). Hidrokvarcit. (32)x33x8 mm. Ltsz: EG1 80.

Raclette: talon nincs. Szarukő. 28x21x8 mm. Ltsz: EG1 135.

Raclette: mindkét élén megmunkált, váltakozó retusú eszköz, talon preparált, keményütővel készült Radioláriás kovapala. 27x30x6 mm. Ltsz: EG1 164.

Raclette: bal éle retusált, talon nincs. Kvarcporfir. (34)x34x6 mm. Ltsz: EG1 285.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: a bal él hátlapi retusú, disztális vége letört, talon nincs. Kvarcporfir. 22x40x6 mm. Ltsz: EG1 133.

Retusált szilánk: bifaciálisan retusált vaskos szilánk, hátlapi vékonyítással, talon nincs. Limnokvarcit, mátrai. 34x23x8 mm. Ltsz: EG1 230.

Retusált szilánk: hátlapi retussal, talon nincs. Limnokvarcit. 48x40x10 mm. Ltsz: EG1 334.

Retusált szilánk: talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. 28x21x8 mm. Ltsz: EG1 309.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: jobb élén fogazott retusú szilánk, talon nincs. Hidrokvarcit, bükki. (59)x32x22 mm. Ltsz: EG1 101.

Fogazott szilánk: talon nincs. Szarukő. 40x30x12 mm. Ltsz: EG1 308.

Völgyelt szilánkok:

Völgyelt szilánk: jobb él disztális végén völgyelt. Talon sima, keményítővel készült. Hidrokvarcit. (34)x50x10 mm. Ltsz: EG1 93.

Völgyelt szilánk: meredek retusú vaskos szilánk, egyik élén *clactoni* jellegű völgyeléssel, talon nincs. Limnokvarcit. 51x41x19 mm. Ltsz: EG1 361.

Völgyelt szilánk: jobb élén völgyelt szilánk, talon cortexes. Limnokvarcit. 26x38x10 mm. Ltsz: EG1.

Völgyelt szilánk: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 37x39x13 mm. Ltsz: EG1.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levélhegy, élei cikk-cakk élfutásúak. Szarukő. (50)x29x10 mm. Ltsz: EG1 112.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levélhegy. Andezit. (92)x47x19 mm. Ltsz: EG1 206.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy, melyet nagyobb szilánkról választottak le és a készítés közben eltört, de utána is alakították. Egyik éle cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. 60x26x13 mm. Ltsz: EG1 228.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy. Szarukő. 75x35x14 mm. Ltsz: EG1 322.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy, bázisa letört. Kvarcporfir. (44)x32x10 mm. Ltsz: EG1 342.

Levélkaparó: vaskos szilánkon készült, bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű, hegyes bázisú levélhegy, cikk-cakk élmegmunkálással, centripetálisan megmunkálva mindkét oldalán. Limnokvarcit. 58x39x21 mm. Ltsz: EG1 343.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy. hegye sérült, retussal javított, jobb éle cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. 69x29x13 mm. Ltsz: EG1 351.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy mediális része. Hidrokvarcit. (34)x31x12 mm. Ltsz: EG1 356.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy, disztális vége ferdén csonkított, bázisa kissé hegyes, élei cikk-cakk futásúak. Kvarcporfir. (47)x23x10 mm. Ltsz: EG1 368.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális fele. Jobb éle szépen retusált, cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. (30)x(18)x(7) mm. Ltsz: EG1 370.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levélhegy. Disztális vége hiányzik. Kvarcporfir. (68)x40 x14 mm. Ltsz: EG1 394.

Levélkaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélkaparó. Disztális vége ferdén csonkított, a csonkított élt szépen retusálták, jobb éle cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. (58)x29x7 mm. Ltsz: EG1 306.

Félkész bifaciális eszköz: Radioláriás kovapala. 76x44x21 mm. Ltsz: EG1 251.

Vakarók:

Pengevakaró: mindkét éle retusált, proximális fele hiányzik. Hidrokvarcit. (28)x33x13 mm. Ltsz: EG1 270.

Pengevakaró: talon nincs. Obszidián, tolcsvai. (28)x29x7 mm. Ltsz: EG1 328.

Szilánkvakaró: a talon preparált, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 51x31x11 mm. Ltsz: EG1 109.

Szilánkvakaró: jobb éle végig retusált, talon sima, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 41x35x14 mm. Ltsz: EG1 113.

Szilánkvakaró: a hátlapi vékonyítás során a talon jobb oldala is levált, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. 33x32x10 mm. Ltsz: EG1 338.

Szilánkvakaró: talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit, arkai. 36x34x15 mm. Ltsz: EG1 346.

Szilánkvakaró: talon nincs. Kvarcporfir. 36x30x10 mm. Ltsz: EG1 371.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, talon nincs, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 34x25x9 mm. Ltsz: EG1 391.

Szilánkvakaró: proximális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (20)x25x9 mm. Ltsz: EG1 392.

Szilánkvakaró: magkő széléről választották le, talon preparált, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 33x25x13 mm. Ltsz: EG1 393.

Atipikus szilánkvakaró: bal éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (48)x40x12 mm. Ltsz: EG1 18.

Atipikus szilánkvakaró: bázisa ferdén csonkított, hátlapi vékonyítás, talon nincs. Limnokvarcit. 37x30x11 mm. Ltsz: EG1 19.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs, magkőgerincen készült. Mátrai ércelő típus. 36x17x9 mm. Ltsz: EG1 373.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: a disztális vég bal oldalán, csonkításon kialakítva, talon nincs. Kárpáti radiolarit. 35x17x6 mm. Ltsz: EG1 9.

Oldalélű árvéső: törésen kialakítva, talon nincs Limnokvarcit. 48x16x9 mm. Ltsz: EG1 401.

Fúró:

Atipikus fúró: erősen kopott élek, talon nincs. Szarukő. 33x21x9 mm. Ltsz: EG1 234.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (33)x18x6 mm. Ltsz: EG1 41.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge magkőgerincből kialakítva, talon pontszerű, lágyítóval készült. Limnokvarcit. 47x15x7 mm. Ltsz: EG1 198.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge proximális vége, talon egyenes, lágyítóval készült. Opál. (25)x16x5 mm. Ltsz: EG1 376.

Mindkét élén retusált penge: vaskos penge proximális vége, talon diédre, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (58)x45x23 mm. Ltsz: EG1 226.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon sérült. Opál. (34)x29x7 mm. Ltsz: EG1 275.

Ütőkövek:

Ütőkő: mindkét végét használták. Kvarcitkavics. 81x61x36 mm. Ltsz: EG1.

Ütőkő: mindkét végét használták. Radioláriás kovapala kavics. 104x61x27 mm. Ltsz. EG1 55.

Magkövek:

Magkő maradék: Limnokvarcit. 37x38x24 mm. Ltsz: EG1M1.

Unipoláris magkőmaradék: a leütési felület természetes. Szarukő. 60x32x21 mm. Ltsz: EG1 M2 (EG1 292).

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 53x55x20 mm. Ltsz: EG1 M12 (EG1 51).

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 59x52x37 mm. Ltsz: EG1 M13 (EG1 296).

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit. 41x40x16 mm. Ltsz: EG1M3 (EG1 344).

Unipoláris szilánkmagkő: Hidrokvartit. 51x36x17 mm. Ltsz: EG1 M7.

Unipoláris szilánkmagkő: Radioláriás kovapala. 98x69x49 mm. Ltsz: EG1 M9 (EG1 50).

Unipoláris szilánkmagkő: természetes leütési felülettel. Kvarcporfir. 21x31x33 mm. Ltsz:EG1 M14 (EG1 258).

Szilánkmagkő: diszkoid jellegű. Mátraháza-felnémeti opál. 63x46x27 mm. Ltsz: EG1 M4 (EG1 252).

Szilánkmagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 45x49x20 mm. Ltsz: EG1 M5 (EG1 182).

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 80x47x25 mm. Ltsz: EG1 M11.

Unipoláris pengemagkő maradék: Hidrokvartit. 60x23x18 mm. Ltsz: EG1 M8 (EG1 180).

Unipoláris prizmatikus pengemagkő: Radioláriás kovapala. 63x40x37 mm. Ltsz: EG1 M10 (EG1 2).

Prizmatikus pengemagkő: Hidrokvartit. 26x28x15 mm. Ltsz: EG1 M6 (EG1 208).

Bipoláris magkő: Hidrokvartit. 71x58x35 mm. Ltsz: EG1 M15 (EG1 118).

Diszkoid szilánkmagkő: Szarukő kavics. 53x56x36 mm. Ltsz: EG1 M16 (EG1 121).

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 146 db
- kvareporfir: 78 db
- hidro/limnokvarcit: 77 db
- mátraháza-felnémeti opál: 28 db
- kovásodott agyagkő: 22 db
- opál: 19 db
- szarukő: 18 db
- radiolarit: 7 db
- obszidián: 1 db
- pruti kova: 1 db
- egyéb: 2 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 6 db
- hidro/limnokvarcit: 5 db
- szarukő: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- opál: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 11 db
- szarukő: 6 db
- hidro/limnokvarcit: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- radiolarit: 1 db
- andezit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

2002.08.10-én *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* a következő kis anyagot gyűjtötte.

Kaparó:

Egyenes élű kaparó: egyik élén meredek retusal ellátott kaparó mediális része. Jáspis. (40)x30x10 mm. Ltsz:

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: egyik élén fogazott retussal ellátott szilánk. Kvarcporfir? (50)x54x14 mm. Ltsz:

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 15 db
- hidro/limnokvarcit: 14 db
- radioláriás kovapala: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- szarukő: 4 db
- opál: 1 db
- obszidián, kárpáti 2-es: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Kőporos-tető:

A lelőhelyen 2004.12.29-én végzett terepbejárás során *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* az alábbi leletanyagot gyűjtötte.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- kvarcporfir: 7 db
- hidro/limnokvarcit: 2 db
- szarukő: 1 db.

Eger-Nagygalagonyás-tető:

Nagy Antal 1952. VII. hó folyamán gyűjtött 1 db szilánkot, mely a Dobó István Vármúzeumba került.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- hidrokvarcit: 1 db.

Eger-Nyerges:

A Dobó István Vármúzeum gyűjteményében ismeretlen gyűjtőtől került be a lelőhelyről egyetlen szilánk.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Eger-Nyerges:

A Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe 1960-ban került be egy kis leletanyag a fent említett lelőhelyről.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 12 db
- szarukő: 4 db
- opál: 2 db
- kvareporfir: 1 db.

Eger-Nyerges:

A lelőhelyről *Legányi Ferenc* a következő darabokat ajándékozta a Nemzeti Múzeumnak, melyek Pb 48/419 leltári szám alatt találhatóak.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- jáspis: 3 db
- kvareporfir: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Pengék:

- limnokvarcit: 1 db
- kvareporfir: 1 db.

Eger-Nyerges:

Vértés László 1952-ben az alábbi leleteket gyűjtötte, melyek Pb 52/57 1-3. leltári számon kerültek leírásra a Nemzeti Múzeum gyűjteményében.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- limnokvarcit: 3 db.

Egerszalók-Egerlátó-tető, (Újfogás-tető):

Béres Sándor gyűjtéséből a következő anyag ismert.

Vakarók:

Pengevakaró: talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 44x24x11 mm. Ltsz: EK1 23.

Pengevakaró: jobb éle részben retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (48)x21x6 mm. Ltsz: EK1 24.

Vakaró aurignacien retusú pengén: bal éle *aurignacien* retusú, talon eperon, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 44x20x7 mm. Ltsz: EK1 21.

Szilánkvakaró: mindkét él retusált, talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 27x18x6 mm. Ltsz: EK1 22.

Atipikus szilánkvakaró: a vakaróél a bal él disztális végén található. Talon sima. Hidrokvarcit. (37)x37x15 mm. Ltsz: EK1 15.

Orrosvakaró: carenoid technikájú, a bal él végig retusált, talon nincs. Hidrokvarcit, avasi. (27)x25x14 mm. Ltsz: EK1 19.

Orrosvakaró: jobb éle *aurignacien* retusú, az eszköz bázisán hátlapi vékonyítás látható, talon nincs. Hidrokvarcit, korláti. (33)x21x9 mm. Ltsz: EK1 20.

Magasvakaró: a munkaélet többször megújították, az eszköz sérült, megégett, talon nincs. Limnokvarcit. (37)x25x14 mm. Ltsz: EK1 09.

Vakaró-fűrő: kombinált eszköz, talon nincs. Szarukő. 28x23x10 mm. Ltsz: EK1 25.

Véső:

Keresztélű véső: szilánkon készült, talon nincs. Limnokvarcit. (39)x18x12 mm. Ltsz: EK1 18.

Retusált penge:

Aurignacien retusú penge: disztális vége letört, mindkét él *aurignacien* retusú, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (56)x24x7 mm. Ltsz: EK1 16.

Bifaciális eszköz:

Bifaciális eszköz: az eszköz proximális vége, a jobb él bifaciális retusú, keresztmetszete plankonvex. Hidrokvarcit. (19)x26x8 mm. Ltsz: EK1 17.

Szilánkolt eszköz:

Szilánkolt eszköz: talon nincs. Limnokvarcit. (28)x27x9 mm. Ltsz: EK1 06.

Kaparó:

Egyenes élű kaparó: jobb él retusált, disztális vége letört, talon preparált, keményütővel készült. Limnokvarcit, korláti. (31)x38x13 mm. Ltsz: EK1 27.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: jobb élén hátlapi retussal ellátott szilánk, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. 30x28x11 mm. Ltsz: EK1 05.

Retusált szilánk: szilánk mediális része, az egyik él meredek retusú. Limnokvarcit. (24)x20x9 mm. Ltsz: EK1 28.

Völgyelt-retusált szilánk:

Völgyelt-retusált szilánk: bal élén völgyelt, a jobb élén részlegesen retusált szilánk mediális része, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 842)x39x7 mm. Ltsz: EK1 26.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: talon nincs. Bükki radiolarit kavics. (32)x37x8 mm. Ltsz: EK1 12.

Magkő:

Szilánkmagkő: Limnokvarcit. 88x25x24 mm. Ltsz: EK1 01.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 27 db
- radioláriás kovapala: 15 db
- szarukő: 4 db
- kova: 1 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Penge:

- hidrokvarcit: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- radioláriás kovapala: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területéről *Béres Sándor* az alábbi anyagot gyűjtötte.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: a kaparóél bifaciális retusú, talon nincs. Radioláriás kovapala. (44)x38x18 mm. Ltsz: EK4 4.

Ívelt élű kaparó: talon nincs. Kvarcporfir. (83)x36x13 mm. Ltsz: EK4 31.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, nagyobb szilánkról ütötték le. Kvarcporfir. (47)x49x10 mm. Ltsz: EK4 32.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon preparált, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 49x28x10 mm. Ltsz: EK4 34.

Ívelt élű kaparó: pengeszerű szilánkon, jobb éle retusált. Disztális vége letört, talon egyenes, keményítővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (37)x31x12 mm. Ltsz: EK4 36.

Ívelt élű kaparó: részben fogazott retussal, sérült., talon nincs. Hidrokvarcit. (38)x(21)x9 mm. Ltsz: EK4 37.

Ívelt élű kaparó: jobb élén élmegújítással, talon nincs. Szarukő kavics. 51x32x7 mm. Ltsz: EK4 86.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. (28)x23x9 mm. Ltsz: EK4 13.

Csúcsos kaparó: Levallois-szilánkon készült, hegye letört, a törést preparálták, mindkét éle egyenes, a talon preparált, keményütővel választották le. Pruti kova. (41)x37x7 mm. Ltsz: EK4 41.

Ívelt keresztélű kaparó: munkaéle sérült, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. 62x(68)x12 mm. Ltsz: EK4 2.

Ívelt keresztélű kaparó: bifaciális retusú kaparó, talon nincs. Kvarcporfir. 31x(39)x11 mm. Ltsz: EK4 33.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: bal éle retusált, disztális vége letört, talon preparált, keményütővel készült. Radiolarit, bükki.(31)x28x6 mm. Ltsz: EK4 26.

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 55x39x11 mm. Ltsz: EK4 85.

Retusált szilánk: bal éle retusált, disztális vége letört, talon nincs. Kvarcporfir. (23)x21x8 mm. Ltsz: EK4

Bifaciálisok:

Levélskaparó: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélskaparó. Disztális vége letört. Jobb éle szépen megmunkált, mindkét él cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. (48)x32x13 mm. Ltsz: EK4 19.

Levélskaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélskaparó mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (40)x37x9 mm. Ltsz: EK4 27.

Levélskaparó: bifaciális megmunkálású, plankonvex keresztmetszetű, félkész, töredékes. Kvarcporfir. 49x30x13 mm. Ltsz: EK4 20.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélshegy, hegye és bázisa egyaránt sérült. Élfutása cikk-cakkos. Kvarcporfir. (51)x25x11 mm. Ltsz: EK4 29.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélshegy, disztális vége letört. A hátlaon vékonyítás nyoma figyelhető meg. Mindkét éle cikk-cakk élfutású. Limnokvarcit, korláti. (46)x34x13 mm. Ltsz: EK4 6.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus levélshegy disztális vége. Szándékos törés? Kvarcporfir. (40)x22x8 mm. Ltsz: EK4 9.

Levélshegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélshegy, bázis vége letört. Kvarcporfir. (39)x29x6 mm. Ltsz: EK4 12.

Levélshegy: nyelezett bázisú levélshegy proximális vége, keresztmetszete plankonvex. Kvarcporfir. 49x37x12 mm. EK4 30.

Bifaciális megmunkálású eszköz: szilánkok készült, plankonvex keresztmetszetű, aszimmetrikus, bázisa lekerekített, disztális vége letört. Kvarcporfir. (31)x45x18 mm. Ltsz: EK4 21.

Vakarók:

Pengevakaró: vaskos pengeszerű szilánkon, a vakaróél ívelt, laposan retusált, a jobb éle szintén ívelt, meredek retusú, talon nincs. Kvarcporfir. (71)x34x20 mm. Ltsz: EK4 18.

Szilánkvakaró: vakaróél sérült, jobb éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (29)x28x7 mm. Ltsz: EK4 15.

Hajógerinc vakaró: talon nincs. Pruti kova. (25)x27x16 mm. Ltsz: EK4 40.

Gyaluvakaró: talon nincs. Radioláriás kovapala. 35x35x20 mm. Ltsz: EK4 7.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 45x28x15 mm. Ltsz: EK4 88.

Keresztélű árvéső: a bal él a disztális végen részlegesen retusált, talon nincs. Limnokvarcit. 38x24x11 mm. EK4 89.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge, disztális vége letört, talon preparált, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (39)x19x5 mm. Ltsz: EK4 22.

Egyik élén retusált penge: bázis felől csonkított penge, a jobb él részlegesen retusált, disztális vége letört. Mátraháza-felnémeti opál.(43)x17x8 mm. Ltsz: EK4 39.

Egyik élén retusált penge: disztális vége letört, bal él disztális végén völgyelés, jobb élén részlegesen retusált, talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (54)x33x15 mm. Ltsz: EK4 87.

Ütőkövek:

Ütőkő: törött. Kvarcitkavics. 111x71x50 mm. Ltsz: EK4 1.

Ütőkő: törött. Kovásodott agyagkő. 97x50x37 mm. Ltsz: EK4.

Magkövek:

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit, avasi. 42x39x24 mm. Ltsz: EK4 M15.

Unipoláris szilánkmagkő: Limnokvarcit, Garam völgye. 62x45x40 mm. Ltsz: EK4 M16.

Unipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 35x28x15 mm. Ltsz: EK4 M1.

Unipoláris mikropenge magkő: Radioláriás kovapala. 25x25x22 mm. Ltsz: EK4 M4.

Unipoláris pengemagkő: a leütési felület preparált. Radioláriás kovapala. 70x54x34 mm. Ltsz: EK4 M2.

Unipoláris pengemagkő: a leütési felület preparált. Szarukő kavics. 76x60x35 mm. Ltsz: EK4 M3.

Unipoláris pengemagkő: Kvarcporfir. 43x27x23 mm. Ltsz: EK4 M5.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 74x43x44 mm. Ltsz: EK4 M8.

Unipoláris pengemagkő: Radioláriás kovapala. 81x55x32 mm. Ltsz: EK4 M9.

Unipoláris magkő: magkőmaradék. Pruti kova. 36x30x24 mm. Ltsz: EK4 M6.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 34x34x17 mm. Ltsz: EK4 M13.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 40x43x20 mm. Ltsz: EK4 M14.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 42x50x19 mm. Ltsz: EK4 M17.

Bipoláris pengemagkő: az egyik leütési felület preparált. Hidrokvarcit. Ltsz: EK4 10.

Bipoláris pengemagkő: Hidrokvarcit. 48x36x24 mm. Ltsz: EK4 11.

Magkőmaradék: Pruti kova. 20x23x22 mm. Ltsz: EK4 M7.

Magkőmaradék: Radioláriás kovapala. 48x45x40 mm. Ltsz: EK4 M12.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 28 db
- hidro/limnokvarcit: 28 db
- radioláriás kovapala: 21 db
- kvarcporfir: 16 db
- szarukő: 9 db
- kárpáti radiolarit: 4 db
- opál: 2 db
- pruti kova: 2 db
- kárpáti 2-es obszidián: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- kvarcporfir: 2 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 3 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db
- opál: 1 db
- északi tűzkő: 1 db
- pruti kova: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 8 db
- hidrokvarcit: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db
- kvarcporfir: 1 db
- opál: 1 db
- szarukő: 1 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területén 2003.07.12-én *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* végzett terepbejárást.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: talon nincs, a munkaélen eke okozta sérülés. Kvarcporfir. 71x41x22 mm. Ltsz: EK4 54.

Ívelt élű kaparó: mediális része. Kvarcporfir. (50)x36x12 mm. Ltsz: EK4 44.

Ívelt élű kaparó: bifaciális retussal. Törött. Kvarcporfir. (41)x27x12 mm. Ltsz: EK4 52.

Völgyelt élű kaparó: mediális része, talon nincs. Kvarcporfir. (35)x32x7 mm. Ltsz: EK4 45.

Ívelt keresztélű kaparó: talon nincs. Kvarcporfir. 25x50x5 mm. Ltsz: EK4 49.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: jobb éle retusált, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 36x28x10 mm. Ltsz: EK4 62.

Fogazott szilánk:

Fogazott szilánk: töredékes, talon nincs. Kvarcporfir. (20)x30x5 mm. Ltsz: EK4 55.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy proximális fele. A bal él finoman retusált, a jobb elnagyolt cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. (70)x57x14 mm. Ltsz: EK4 43.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű, hegyes bázisú levélhegy proximális fele. Mindkét él finoman retusált. Kvarcporfir. (33)x33x6 mm. Ltsz: EK4 46.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy proximális fele. Mindkét éle finoman retusált. Limnokvarcit. (20)x26x7 mm. Ltsz: EK4 48.

Vakarók:

Atipikus pengevakaró: a vakaróél többször megújított, talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 57x32x10 mm. Ltsz: EK4 76.

Hajógerinc vakaró: orros jelleggel, a magkő széléről választották le a szilánkot, talon nincs. Limnokvarcit. (34)x22x14 mm. Ltsz: EK4 53.

Hajógerinc alakú vakaró: sérült, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 40x28x20 mm. Ltsz: EK4 77.

Szilánkvakaró: a bázis fele keskenyedik, a bázis ferdén csonkított, mindkét éle retusált. Hidrokvarcit. (34)x24x10 mm. Ltsz: EK4 50.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része használati retussal. Mátraháza-felnémeti opál. (34)x19x6 mm. Ltsz: EK4 51.

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 42x17x9 mm. Ltsz: EK4 61.

Magkövek:

Unipoláris piramidális magkő: Radioláriás kovapala. 65x81x50 mm. Ltsz: EK4 M24.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 54x48x28 mm. Ltsz: EK4 M25.

Unipoláris szilánkmagkő: Radioláriás kovapala. 79x58x35 mm. Ltsz: EK4 M26.

Szilánkmagkő: Radioláriás kovapala. 72x59x32 mm. Ltsz: EK4 M27.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 65 db
- radioláriás kovapala: 13 db
- hidro/limnokvarcit: 13 db
- kvarcporfir: 6 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 6 db
- szarukő: 1 db

- hidrokvarcit: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- hidro/limnokvarcit: 1 db
- megkövesedett fa: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területén 2003.10.29-én *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* az alábbi anyagot gyűjtötte:

Kaparó:

Ívelt élű kaparó: vagy természetes hátú kés unifaciális retussal, bal éle meredek retusú, talon nincs. Radioláriás kovapala. (67)x28x19 mm. Ltsz: EK4 71.

Vakaró:

Pengevakaró: lapos pengén készült, proximális vége letört. Mátraháza-felnémeti opál. (21)x21x5 mm. Ltsz: EK4 72.

Magkövek:

Unipoláris pengemagkő: radioláriás kovapala. 90x84x35 mm. Ltsz: EK4 M17.

Unipoláris pengemagkő: a leütési felület preparált. Mátraháza-felnémeti opál. 69x60x53 mm. Ltsz: EK4 M18.

Unipoláris mikropenge magkő: szilánkon. Mátraháza-felnémeti opál. 41x41x11 mm. Ltsz: EK4 M19.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 10 db
- hidro/limnokvarcit: 6 db
- radioláriás kovapala: 4 db
- opál: 2 db
- kvarcporfir: 1 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- andezit: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területén *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* az alábbi anyagot gyűjtötte 2003 őszén.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 10 db
- kvarcporfir: 7 db

- szarukő: 2 db
- hidrokvarcit: 2 db
- opál: 1 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 2 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területén *Bagi-Nacsa* az alábbi anyagot gyűjtötte 2004-ben.

Vakarók:

Pengevakaró: mindkét éle retusált, lágyütővel készült. Kárpáti 1-es obszidián. 32x18x10 mm. Ltsz: EK4 74.

Atipikus szilánkvakaró: bázis fele keskenyedik, keményütővel készült. Pruti kova. 27x21x7 mm. Ltsz: EK4 73.

Megmunkálatlan szilánkok, penge és nyersanyagdarab:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 8 db
- hidro/limnokvarcit: 4 db
- kvarcporfir: 3db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 2 db
- jáspis: 1 db
- opál: 1 db.

Penge:

- hidrokvarcit: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- radioláriás kovapala: 1 db
- bükki radiolarit: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő területén 2004.12.29-én *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* az alábbi leletanyagot gyűjtötte:

Vakarók:

Szilánkvakaró: vakaróél ívelt, a jobb él végig, a bal pedig részlegesen retusált, a talon és az előlap egy részét eltávolították proximális irányból. Keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 54x39x16 mm. Ltsz: EK4 75.

Szilánkvakaró: talon cortexes. Mátraháza-felnémeti opál. 34x24x12 mm. Ltsz: EK4 76.

Szilánkvakaró: talont egy ütéssel preparálták, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 49x32x19 mm. Ltsz: EK4 77.

Szilánkvakaró: vakarófront töredéke. Limnokvarcit, égett. (17)x40x9 mm. Ltsz: EK4 78.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: jobb éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 54x44x18 mm. Ltsz: EK4 79.

Retusált szilánk: jobb él retusált, disztális vége letört, talon sima. Mátraháza-felnémeti opál. (39)x21x7 mm. Ltsz: EK4 80.

Retusált szilánk: töredéke. Mátraháza-felnémeti opál. (21)x(19)x(7) mm. Ltsz: EK4 81.

Retusált szilánk: jobb él ívelt, hátlap felől retusált, bal él az előlap felől retusált. Hátlapon vékonyítás, talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 70x53x16 mm. Ltsz: EK4 82.

Retusált szilánk: bal éle retusált, talon sima, keményütővel választották le. Kvarcitkavics. 62x70x17 mm. Ltsz: EK4 83.

Chopper:

Chopper: Kvarcitkavics. 42x32x20 mm. Ltsz: EK4 84.

Magkövek:

Prizmatikus unipoláris pengemagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 45x34x40 mm. Ltsz: EK4 M15.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 62x66x24 mm. Ltsz: EK4 M16.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 51 db
- kvarcporfir: 5 db
- radioláriás kovapala: 2 db
- hidro/limnokvarcit: 2 db
- kárpáti 1-es obszidián: 1 db
- szarukő: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 6 db.

Nyersanyagdarabok:

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 2-es, északi lejtőjéről *Béres Sándor és Zandler Krisztián* 2003.07.12-én az alábbi anyagot gyűjtötte.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: a jobb él retusált, talon sima, keményütővel készült. Faopál. 54x52x16 mm. Ltsz: EK4 57.

Ívelt-ívelt élű kettős kaparó: disztális vége letört, keményütővel készült, a hátlapon vékonyítás. Kvarcporfir. (48)x31x9 mm. Ltsz: EK4 59.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: mindkét élén retusált szilánk, talon sima, keményütővel készült. Kárpáti 1-es obszidián. 30x22x11 mm. Ltsz: EK4 66.

Retusált szilánk: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvartcit. (34)x15x12 mm. Ltsz: EK4 85.

Vakarók:

Szilánkvakaró: bal éle retusált, a talon egyenes, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 37x32x12 mm. Ltsz: EK4 58.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, proximális vége letört. Kárpáti 2-es obszidián. (38)x25x10 mm. Ltsz: EK4 65.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 40x30x15 mm. Ltsz: EK4 75.

Véső:

Véső ferde csonkításon: a disztális végen kialakítva. Limnokvarcit. (17)x16x5 mm. Ltsz: EK4 86.

Retusált pengék:

Aurignacienne retusú penge: penge proximális vége, keményítővel készült, megégett. Kárpáti radiolarit. (30)x17x5 mm. Ltsz: EK4 60.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge, talon sima, keményítővel készült. Szarukő. (29)x20x4 mm. Ltsz: EK4 64.

Egyik élén retusált penge: részleges retusú penge mediális szakasza. Mátraháza-felnémeti opál. (52)x33x8 mm. Ltsz: EK4 63.

Mindkét élén retusált penge: mindkét élén részleges hátlapi retusú penge disztális vége. Mátraháza-felnémeti opál. 51x32x13 mm. Ltsz: EK4.

Csonkított penge:

Ferdén csonkított penge: disztális vége ferdén csonkított, proximális vége hiányzik, bal élen használati retusnyomok. Mátraháza-felnémeti opál. (30)x12x10 mm. Ltsz: EK4 76.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 16 db
- radioláriás kovapala: 8 db
- hidro/limnokvarcit: 8 db
- kvarcporfir: 5 db
- szarukő: 4 db
- obszidián szilánk, kárpáti 2-es: 2 db
- opál: 1 db
- faopál: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 12 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 2 db.

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 4 db
- mátraháza-felnémeti opál: 3 db
- kvarcporfir: 2 db
- kovásodott agyagkő: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

A lelőhely 1-es, fő terület nyugati lejtője (3-as terület). *Béres Sándor, László Orsolya, Fodor László, Zandler Krisztián* végzett itt terepbejárást 2003.07.19-én.

Bifaciális:

Levélhegy: szilánkon készült félkész bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy. Kvarcporfir. 86x49x20 mm. Ltsz: EK4 67.

Vakaró:

Pengevakaró: a vakaróél sérült, megégett, a talon sima, keményüttővel választották le. Mátraháza-felnémeti opál. 63x34x14 mm. Ltsz: EK4 87.

Szilánkvakaró: a vakaróél csak a bal oldalon retusált, kéreg a jobb élen és hátlapon, talon és bulbus nincs. Limnokvarcit. (29)x18x12 mm. Ltsz: EK4 68.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. 39x42x11 mm. Ltsz: EK4 88.

Retusált pengék:

Egyik élen retusált penge: bal éle retusált és völgyelt, proximális vége letört. Mátraháza-felnémeti opál. 54x27x9 mm. Ltsz: EK4 69.

Egyik élen retusált penge: törött. Kvarcporfir. (25)x17x5 mm. Ltsz: EK4 70.

Magkövek:

Unipoláris pengemagkő szilánkon: Radioláriás kovapala. 53x44x16 mm. Ltsz: EK4 M20.

Unipoláris magkő: Radioláriás kovapala. 48x43x21 mm. Ltsz: EK4 M21.

Unipoláris szilánkmagkő: Mátraháza-felnémeti opál. 52x56x37 mm. Ltsz: EK4 M22.

Unipoláris magkő: Mátraháza-felnémeti opál. 58x36x30 mm. Ltsz: EK4 M23.

Szilánkmagkő: magkőmaradék. Radioláriás kovapala. 46x59x50 mm. Ltsz: EK4 M 28.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 12 db
- radioláriás kovapala: 11 db
- hidro/limnokvarcit: 6 db
- szarukő: 5 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db
- pruti kova: 1 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- szarukő: 3 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Egerszalók-Kővágó-dűlő II. (Hulladéktároló fölött)

Béres Sándor gyűjtéséből a következő anyag ismert.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talon madárszárny alakú, keményütővel készült. Limnokvarcit. (31)x24x6 mm. Ltsz: EK3 02.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, proximális vége letört. Kvarcporfir. (409x27x7 mm. Ltsz: EK3 3.

Ívelt élű kaparó: egyik élén bifaciális retussal, törött, talon nincs. Kvarcporfir. (39)x27x9 mm. Ltsz: EK3 4.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, talon nincs, lágyütővel készült. Kvarcporfir. 28x(24)x6 mm. Ltsz: EK3 13.

Vakarók:

Szilánkvakaró: talon sérült, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 40x44x14 mm. Ltsz: EK3 1.

Szilánkvakaró: vakaróél csak a bal oldalon retusált, bal él részben retusált, bázis fele szűkül, talon nincs. Félkész darab. Kvarcporfir. (46)x36x12 mm. Ltsz: EK3 12.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: bal éle retusált, proximális vége letört, talon nincs. Opál. (18)x20x6 mm. Ltsz: EK3 11.

Retusált szilánk: váltakozó retussal, talon diédre, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 29x32x9 mm. Ltsz: EK3 14.

Retusált szilánk: a jobb él retusált, disztális vége letört, a talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 26x25x8 mm. Ltsz: EK3 16.

Retusált szilánk: egyik éle retusált, talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. 45x18x8 mm. Ltsz: EK3 17.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy mediális része. Kvarcporfir. (29)x26x6 mm. Ltsz: EK3 7.

Levélkaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levéleszköz proximális fele. Mátraháza-felnémeti opál. (24)x21x6 mm. Ltsz: EK3 08.

Völgyelt penge:

Völgyelt penge: bal éle völgyelt, disztális vége letört, a talon preparált. Hidrokvarcit. 42x25x9 mm. Ltsz: EK3 05.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- mátraháza-felnémeti opál: 15 db
- radioláriás kovapala: 10 db
- hidro/limnokvarcit: 7 db
- kvarcporfir: 7 db
- opál: 2 db
- pruti kova: 2 db
- kárpáti radiolarit: 1 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 2 db

- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Nekézseny-Határtető:

Rozsnyói Márton gyűjtéséből a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/153 – Pb 74/161 leltári számokon.

Kaparó:

Szegletes kaparó: talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 34x24x12 mm. Ltsz: Pb 74/157.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Egyik éle finomabban retusált. Kvarcporfir. (38)x(31)x8 mm. Pb 74/154.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy. Bázisa sérült, vagy csonkított, egyik éle finomabban retusált. Hidrokvarcit. 63x29x11 mm. Ltsz: Pb 74/155.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy mediális része. Egyik éle finoman retusált, a másik cikk-cakk élfutású. Sziléziai kova. (37)x(32)x13 mm. Ltsz: Pb 74/156.

Vakaró:

Szilánkvakaró: előlapon kavicskéreg. Kárpáti radiolarit. (22)x24x9 mm. Ltsz: Pb 74/160.

Orros vakaró: bal éle retusált, a jobb sérült, talont eldolgozták, keményütővel készült. Kárpáti radiolarit. 33x(23)x9 mm. Ltsz: Pb 74/158.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, talon pontszerű, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. Ltsz: Pb 74/161.

Aurignacien retusú penge: élei szépen retusáltak, disztális vége letört, talon nincs, keményütővel készült. Kárpáti radiolarit. (64)x32x10 mm. Ltsz: Pb 74/153.

Aurignacien retusú penge: disztális vége hiányzik, talon vonalszerű, keményütővel készült. Opál, megégett. (24)x19x8 mm. Ltsz: Pb 74/159.

Nekézseny-Határtető:

Rozsnyói Márton gyűjtéséből a következő anyag található a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében Pb 74/185-187 leltári számokon.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, (a nyelezés miatt?) ferdén csonkított bázisú levélhegy. Limnokvarcit. 77x29x11 mm. Ltsz: Pb 74/185.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levélhegy, disztális vége letört. Kvarcporfir. (100)x48x22 mm. Ltsz: Pb 74/186.

Levélhegy: bifáciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú vaskos szilánkok készült levélhegy. Kvarcporfir. 111x51x22 mm. Ltsz: Pb 74/187.

Ostoros-Aranybika-dűlő:

Fodor László gyűjtéséből a következő anyag került a Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe.

Vakaró:

Szilánkvakaró: talon nincs. Radioláriás kovapala. (41)x22x10 mm. Ltsz: 168.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén hátlap részleges retussal ellátott penge, talon preparált, nyomásos technikával készült. Radioláriás kovapala. 37x11x4 mm. Ltsz: 173.

Mindkét élén retusált penge: váltakozó retussal (bal él hátlapi retusú) ellátott penge, proximális vége letört, keményütővel készült. Radiolarit. (31)x16x4 mm. Ltsz: 171.

Mindkét élén retusált penge: mediális szakasz használati retusokkal? Kárpáti 1-es obszidián. (20)x11x3 mm. Ltsz: 172.

Árvéső:

Középső állású árvéső: talon sima, lágyütővel készült. Radioláriás kovapala. 53x15x7 mm. Ltsz: 167.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 24 db
- szarukő: 20 db
- hidro/limnokvarcit: 13 db
- mátraháza-felnémeti opál: 4 db
- andezit: 2 db
- kvarcporfir: 1 db.

Pengék:

- radioláriás kovapala: 8 db
- szarukő: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db
- opál: 1 db
- radiolarit. 1 db
- hidrokvarcit: 1 db
- kárpáti 1-es obszidián: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- hidrokvarcit: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Az egri Dobó István Vármúzeumba feltehetőleg *Rozsnyói Márton* ajándékeként az alábbi kis anyag került be.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge, disztális vége letört, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (61)x22x7 mm. Ltsz: 13.

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, talon sima, lágyütővel készült, disztális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (30)x23x5 mm. Ltsz: 14.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 4 db.

Penge:

- hidrokvarcit: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Legányi Ferenc ajándékaaként az alábbi leletek kerültek be a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe a következő leltári számon: 36/1948. 1-4.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: penge mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (30)x26x6 mm. Ltsz: 36/1948. 4.

Megmunkálatlan szilánkok:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 1 db
- szarukő: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Vértés László gyűjtéséből Pb 51/160. 1-10. leltári számokon az alábbi leletek találhatóak a Nemzeti Múzeum gyűjteményében. (Kora: neolit.)

Vakarók:

Pengevakaró: jobb éle retusált, talon preparált, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 36x17x5 mm. Ltsz: Pb 51/160 1.

Pengevakaró: vakaróél jobb oldala sérült, talon nincs. Obszidián, kárpáti 1-es. (14)x12x3 mm. Ltsz: Pb 51/160 3.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: bal élén hátlapi retus, disztális vége letört, talon sima, bulbus pontszerű. Mátraháza-felnémeti opál. (21)x18x4 mm. Ltsz: Pb 51/160 2.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 3 db
- szarukő: 2 db.

Pengék:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

A Magyar Nemzeti Múzeum raktárában *Mazán Géza* és *Vértes László* 1966-os gyűjtéséből az alábbi leletek találhatóak Pb 66/1-28 leltári számokon.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: bal éle retusált, a talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 40x34x12 mm. Ltsz: Pb 66/22.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális véget eltávolították, talon pontszerű, keményütővel készült. Limnokvarcit, korláti. (49)x39x12 mm. Ltsz: PB 66/9.

Szögletes kaparó: élei váltakozó retussal megmunkálva, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 50x53x8 mm. Ltsz: Pb 66/12.

Levélhegyek:

Levélhegy: kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, bifaciális megmunkálású levélhegy. Bázisát eltávolították. Radioláriás kovapala. (57)x28x7 mm. Ltsz: Pb 66/1.

Levélhegy: kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy. Mindkét éle unifaciálisan megmunkált, a jobb él hátlapi retusú. Disztális vége letört. Radioláriás kovapala. (52)x37x8 mm. Ltsz: Pb 66/7.

Vakarók:

Vakaró aurignacien retusú pengén: mindkét él végig aurignacien retussal megmunkált, a penge a bázis fele szűkül. Talon nincs. Limnokvarcit (korláti). 55x25x10 mm. Ltsz: Pb 66/3.

Vakaró retusált pengén: bal éle végig retusált, talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 47x25x6 mm. Ltsz: Pb 66/11.

Pengevakaró: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (32)x21x9 mm. Ltsz: Pb 66/13.

Szilánkvakaró: jobb éle részben retusált, bázisa ferdén csonkított (aurignacien jelleg). Jáspis. (39)x27x10 mm. Ltsz: Pb 66/2.

Szilánkvakaró: talont eltávolították. Limnokvarcit (korláti). 35x34x13 mm. Ltsz: Pb 66/4.

Szilánkvakaró: talon cortexes, keményütővel készült. Limnokvarcit. 37x37x13 mm. Ltsz: Pb 66/5.

Szilánkvakaró: bázis ferdén csonkított, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 36x35x12 mm. Ltsz: Pb 66/8.

Szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. (31)x31x5 mm. Ltsz: Pb 66/10.

Árvésó:

Oldalélű árvésó: munkaél a disztális vég bal oldalán, alatta völgyelés, a jobb él retusált, talon sima. Hidrokvarcit. 56x33x12 mm. Ltsz: Pb 66/23.

Retusált penge:

Mindkét élén retusált penge: a penge proximális vége, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit (avasi). (40)x30x10 mm. Ltsz: Pb 66/6.

Pengehegy:

Pengehegy: jobb éle végig, bal részben retusált aurignacien retussal, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 48x22x11 mm. Ltsz: Pb 66/15.

Szilánkolt eszköz:

Szilánkolt eszköz: Hidrokvarcit. 46x43x10 mm. Ltsz: Pb/66 20.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: bal élen völgyelés, talon nincs, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 28x20x10 mm. Ltsz: Pb 66/26.

Magkő:

Unipoláris mikropenge magkő: Limnokvarcit. 37x57x39 mm. Ltsz: Pb 66/21.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék, nyersanyagdarabok Ltsz: Pb 66/28:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 13 db
- kvarcporfir: 1 db

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 4db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- limnokvarcit: 1 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- egyéb: 4 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Mazán Géza és Vértes László 1967. évi felszíni gyűjtéséből és ásatásából az alábbi anyag került Pb 68/26-93 leltári számokon a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Moustérien hegy:

Moustérien hegy: vaskos szilánkon készült, mindkét éle végig retusált, a jobb élen völgyelés, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (59)x27x13 mm. Ltsz: Pb 68/28.

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 57x(44)x16 mm Ltsz: Pb 68/29.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon sima, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (54)x51x9 mm. Ltsz: Pb 68/43.

Völgyelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala kavics. 66x52x20 mm. Ltsz: Pb 68/42.

Völgyelt élű kaparó: kaparó mediális szakasza. Limnokvarcit. (47)x39x16 mm. Ltsz: Pb 68/45.

Völgyelt élű kaparó: kaparó mediális szakasza, előlapon kéreg. Limnokvarcit. (31)x45x15 mm. Ltsz: Pb 68/86.

Ívelt-ívelt élű csúcsos kaparó: vaskos szilánkon, bal éle sérült, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit, korláti. 56x(55)x16 mm. Ltsz: Pb 68/38.

Völgyelt-völgyelt élű csúcsos kaparó: talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 40x32x9 mm. Ltsz: Pb 68/59.

Egyenes keresztélű kaparó: talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 30x46x13 mm. Ltsz: Pb 68/50.

Völgyelt keresztélű kaparó: talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 47x67x25 mm. Ltsz: Pb 68/36.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: egyik éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. 32x15x10 mm. Ltsz: Pb 68/57.

Retusált szilánk: talon nincs, egyik éle retusált. Mátraháza-felnémeti opál. 35x17x10 mm. Ltsz: Pb 68/66.

Retusált szilánk: egyik éle retusált, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. 40x59x12 mm. Ltsz: Pb 68/69.

Retusált szilánk: jobb élén használati retus, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. Ltsz: Pb 68/73.

Retusált szilánk: egyik élén bifaciális retusú szilánk, talon nincs. Kvarcporfir. 40x30x9 mm. Ltsz: Pb 68/85.

Völgyelt szilánk:

Völgyelt szilánk: bal éle retusált, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 63x46x29 mm. Ltsz: Pb 68/44.

Völgyelt szilánk: jobb éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 22x39x11 mm. Ltsz: Pb 68/61.

Völgyelt szilánk: egyik éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. 47x27x9 mm. Ltsz: Pb 68/62.

Völgyelt szilánk: jobb éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (40)x25x5 mm. Ltsz: Pb 68/72.

Bifaciálisok:

Levéلكaparó: aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, bal élén bifaciálisan, jobb élén pedig unifaciálisan megmunkált levéلكaparó bázistöredéke. Hidrokvarcit. (43)x53x16 mm. Ltsz: Pb 68/27.

Levéלהgy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levéלהgy. Hidrokvarcit. (73)x39x13 mm. Ltsz: Pb 68/26.

Vakarók:

Kettős vakaró: pengén készült, egyik éle sérült. Limnokvarcit. 33x20x8 mm. Ltsz: Pb 68/63.

Pengevakaró: mindkét éle retusált, a proximális végen nyelezett, talon nincs. Hidrokvarcit. (42)x23x8 mm. Ltsz: Pb 68/33.

Atipikus pengevakaró: bal éle részben retusált, talon letört, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (40)x20x7 mm. Ltsz: Pb 68/41.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (46)x35x13 mm. Ltsz: Pb 68/31.

Szilánkvakaró: bázisa letört. Limnokvarcit. (30)x34x11 mm. Ltsz: Pb 68/32.

Szilánkvakaró: vaskos szilánkon, talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 45x30x16 mm. Ltsz: Pb 68/34.

Szilánkvakaró: a munkaél egyenes, jobb éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (41)x31x20 mm. Ltsz: Pb 68/35.

Atipikus szilánkvakaró: jobb éle teljesen a bal részlegesen retusált, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. (41)x28x11 mm. Ltsz: Pb 68/46.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. (31)x33x17 mm. Ltsz: Pb 68/52.

Magasvakaró: vaskos szilánkon készült, mely a bázis fele elkeskenyedik, munkaélét megújították, az előlapon és a talonon kéreg, keményítővel készült. Limnokvarcit. 52x32x21 mm. Ltsz: Pb 68/30.

Orros vakaró: vaskos, hosszúkás szilánkon. Hidrokvarcit. 58x26x16 mm. Ltsz: 68/37.

Árvéső:

Atipikus középső élű árvéső: jobb éle retusált, talon nincs. Radioláriás kovapala. (43)x24x10 mm. Ltsz: Pb 68/56.

Oldalélű árvéső törésen: talon sima. Bükki radiolarit. (55)x33x16 mm. Ltsz: Pb 68/55.

Többszörös árvéső: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (40)x43x11 mm. Ltsz: Pb 68/51.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: alapnál retusált penge, talon sima, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 45x18x11 mm. Ltsz: Pb 68/53.

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, disztális vége letört, talon diédre. Limnokvarcit, korláti. (57)x54x9 mm. Ltsz: Pb 68/64.

Egyik élén retusált penge: egyik élén részlegesen retusált penge mediális szakasza. Limnokvarcit. (28)x32x11 mm. Ltsz: Pb 68/70.

Egyik élén retusált penge: jobb élén részlegesen retusált penge, talon sima, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 35x15x5 mm. Ltsz: PB 68/80.

Mindkét élén retusált penge: penge proximális vége, talon preparált. Limnokvarcit. (31)x28x10 mm. Ltsz: Pb 68/40.

Ütőkővek:

Ütőkő: Kvarcitkavics. 57x50x35 mm. Ltsz: Pb 68/83.

Ütőkő: Kvarcitkavics. 64x66x35 mm. Ltsz: Pb 68/88.

Ütőkő: Kvarcitkavics. 67x51x38 mm. Ltsz: Pb 68/89.

Magkövek:

Premagkő: Radiolarit kavics. 113x79x44 mm. Ltsz: Pb 68/82.

Unipoláris magkő: Hidrokvarcit. 37x46x22 mm. Ltsz: Pb 68/58.

Magkőmaradék: Limnokvarcit. 79x52x40 mm. Ltsz: Pb 68/87.

Magkőmaradék: Limnokvarcit. 25x29x15 mm. Ltsz: Pb 68/90.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 68 db
- kvarcporfir: 11 db
- mátraháza-felnémeti opál: 6 db
- radioláriás kovapala: 5 db
- kova: 5 db
- kvarcitkavics: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 7 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Korek József és Vértés László 1967.11.13-16-a közt végzett ásatásából az alábbi leletek kerültek Pb 70/1-51 leltári számok alatt a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: jobb éle retusált, talon cortexes. Hidrokvarcit. (44)x37x11 mm. Ltsz: Pb 70/38.

Ívelt élű kaparó: kaparó mediális része. Limnokvarcit. (30)x28x12 mm. Ltsz: Pb 70/17.

Ívelt élű kaparó: bal éle bifaciális retussal megmunkált, talon nincs, keményütővel készült. Kvarcporfir. (49)x43x9 mm. Ltsz: Pb 70/27.

Ívelt élű kaparó: kaparó mediális része, bifaciális retussal. Kvarcporfir. (30)x26x7 mm. Ltsz: Pb 70/29.

Ívelt élű kaparó: egyik éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (40)x43x12 mm. Ltsz: Pb 70/33.

Egyenes-egyenes élű kettős kaparó: éle bifaciális retussal megmunkált, mediális szakasz. Kvarcporfir. (36)x48x11 mm. Ltsz: Pb 70/26.

Egyenes-ívelt élű csúcsos kaparó: talon nincs. Hidrokvarcit. (39)x34x10 mm. Ltsz: Pb 70/37.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: jobb éle retusált, a talon preparált, keményütővel készült. Limnokvarcit. 31x28x10 mm. Ltsz: Pb 70/16.

Retusált szilánk: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon nincs. Megégett. Jáspis. (30)x26x7 mm. Ltsz: Pb 70/20.

Retusált szilánk: bal éle retusált, disztális vége letört, talon preparált, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (22)x36x9 mm. Ltsz: Pb 70/30.

Retusált szilánk: jobb élén retusált pengeszerű szilánk, talon cortexes. Hidrokvarcit. (56)x37x12 mm. Ltsz: Pb 70/34.

Retusált szilánk: egyik éle retusát, talon nincs. Limnokvarcit. 45x25x18 mm. Ltsz: Pb 70/44.

Retusált szilánk: egyik éle retusát, talon nincs. Limnokvarcit. 48x22x14 mm. Ltsz: Pb 70/45.

Völgyelt szilánkok:

Völgyelt szilánk: jobb élén a bázisnál völgyelt szilánk, disztális vége letört, talon vonalszerű, lágyütővel készült. Limnokvarcit, korláti. (35)x36x6 mm. Ltsz: Pb 70/28.

Völgyelt szilánk: bal éle völgyelt, talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 37x27x12 mm. Ltsz: Pb 70/41.

Vakarók:

Kettős vakaró: orros-szilánkvakaró, egyik éle retusált. Limnokvarcit, mátrai. 44x30x10 mm. Ltsz: Pb 70/14.

Kettős vakaró: pengén készült, egyik éle végig retusált, a másik sérült. Limnokvarcit, mátrai. 40x(16)x9 mm. Ltsz: Pb 70/22.

Kettős vakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. 45x30x9 mm. Ltsz: Pb 70/31.

Pengevakaró: mindkét éle vállazott, talon nincs. Hidrokvarcit. (34)x23x9 mm. Ltsz: Pb 70/10.

Pengevakaró: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (19)x14x5 mm. Ltsz: Pb 70/24.

Szilánkvakaró: munkaéle ívelt, a szilánk a bázis fele keskenyedik, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (35)x25x12 mm. Ltsz: Pb 70/5.

Szilánkvakaró: a munkaél sérült, jobb éle retusált, talont szándékosan eltávolították. Limnokvarcit. (34)x29x8 mm. Ltsz: Pb 70/6.

Szilánkvakaró: mindkét éle retusált, bázisa letört. Hidrokvarcit. (35)x26x8 mm. Ltsz: Pb 70/8.

Szilánkvakaró: bal oldala sérült, talon nincs. Hidrokvarcit, mátrai. (41)x(22)x14 mm. Ltsz: PB 70/9.

Szilánkvakaró: bal éle retusált, a jobb vállazott, az élek a bázis fele szűkülnek, talon nincs. Hidrokvarcit, mátrai. (39)x32x15 mm. Ltsz: Pb 70/13.

Szilánkvakaró: bal éle sérült, a jobb retusált, talon nincs. Limnokvarcit. (28)x27x11 mm. Ltsz: Pb 70/15.

Szilánkvakaró: talon sima, keményütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. 40x36x7 mm. Ltsz: Pb 70/43.

Magasvakaró: jobb éle végig retusált, bázisa ferdén csonkított, talon nincs. Limnokvarcit. (50)x39x15 mm. Ltsz: Pb 70/18.

Hajógerinc alakú vakaró: talon nincs. Hidrokvarcit. (37)x30x16 mm. Ltsz: Pb 70/7.

Atipikus orrosvakaró: mindkét éle retusált, talon *prepared by single blow*, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 32x18x8 mm. Ltsz: Pb 70/4.

Atipikus orrosvakaró: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (29)x28x6 mm. Ltsz: Pb 70/11.

Atipikus orrosvakaró: bal éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (43)x41x11 mm. Ltsz: Pb 70/36.

Árvéső:

Oldalélű árvéső: csonkított szilánkon, talon nincs. Hidrokvarcit. 25x(14)x4 mm. Ltsz: Pb 70/32.

Fúró:

Fúró: vaskos szilánkon, bal éle retusált, sérült, talon nincs. Hidrokvarcit. 56x42x20 mm. Ltsz: Pb 70/25.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális vége, talon nincs, keményütővel készült. Limnokvarcit. (38)x21x13 mm. Ltsz: Pb 70/19.

Egyik élén retusált penge: egyik éle retusált, talon nincs. Hidrokvarcit. (25)x13x6 mm. Ltsz: Pb 70/46.

Egyik élén retusált penge: Jobb élén retusált, a disztális végén völgyelt penge, talon nincs. Limnokvarcit. (47)x25x9 mm. Ltsz: Pb 70/50.

Magkő:

Magkőmaradék: Mátraháza-felnémeti opál. 60x62x23 mm. Ltsz: Pb 70/35.

Megmunkálatlan pengék és szilánkok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 174 db
- radioláriás kovapala: 26 db
- mátraháza-felnémeti opál: 22 db
- kvarcporfir: 19 db
- jáspis: 5 db
- szarukő: 3 db
- obszidián, kárpáti 1-es: 1 db
- egyéb: 9 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 21 db
- radioláriás kovapala: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- kvarcporfir: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Fodor László 1966. szeptemberében végzett terepbejárásából az alábbi anyag került a Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe.

Kaparók:

Egyenes-fogazott élű kettőskaparó: hosszúkás pengeszerű szilánkon készült, bal éle egyenes, a jobb retusált, a disztális vég csonkított, talon sima, keményütővel készült. Kvarcporfir. (58)x30x6 mm. Ltsz: 158.

Ívelt-ívelt élű szegletes kaparó: talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 48x37x10 mm. Ltsz: 159.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: bal élén használati retus, talon preparált, keményütővel készült. Kova. 38x29x9 mm. Ltsz: 164.

Vakaró:

Szilánkvakaró: a munkaélt többször megújították, proximális vége hiányzik, mindkét élén használati retus nyomok. Limnokvarcit. (40)x38x9 mm. Ltsz: 160.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle fogazott retusú, talon preparált, nyomásos technikával készült. Limnokvarcit. 46x19x6 mm. Ltsz: 161.

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, vaskos pengén készült, disztális vége csonkított, talon nincs. Limnokvarcit. (49)x27x11 mm. Ltsz: 162.

Egyik élén retusált penge: bal éle retusált, disztális vége letört, vaskos pengén készült. Limnokvarcit. (52)x30x25 mm. Ltsz: 163.

Megmunkálatlan szilánkok és penge:

Szilánkok:

- radioláriás kovapala: 1 db
- kvarcporfir: 1 db
- hidrokvarcit: 1 db.

Penge:

- hidrokvarcit: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Két eszközt küldött *Fodor László* Eger környékéről 1974. márciusában a Magyar Nemzeti Múzeumba pontos lelőhely nélkül. Ostorosról származó eszközökként lettek beletárolva típusok és nyersanyaguk alapján Pb 74/149-Pb 74/150 számokon.

Bifaciális:

Levéلكaparó: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levéلكaparó. Disztális és proximális vége egyaránt hiányzik. Radioláriás kovapala. (73)x47x17 mm. Ltsz: PB 74/150.

Vakaró:

Magasvakaró: vaskos pengén, jobb éle retusált, talon preparált, a bulbus pontszerű, keményítővel készült. Hidrokvarcit. 69x40x20 mm. Ltsz: Pb 74/149.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

Béres Sándor terepbejárásából a következő anyag ismert:

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: kaparó mediális része. Kvarcporfir. (48)x39x14 mm. Ltsz: OS1 109.

Egyenes élű kaparó: talon nincs. Mátraháza-felnémeti opál. (47)x38x12 mm. Ltsz: OS1 192.

Egyenes élű kaparó: jobb élén retusált kaparó proximális fele. Talon nincs. Radioláriás kovapala. (47)x40x16 mm. Ltsz: OS1 327.

Ívelt élű kaparó: a megmunkálás során anyaghiba mentén sérült, talon nincs. Kvarcporfir. (65)x(28)x15 mm. Ltsz: OS1 26.

Ívelt élű kaparó: jobb élén retusált kaparó, disztális vége letört. Kvarcporfir. (60)x32x15 mm. Ltsz: OS1 105.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 54x36x10 mm. Ltsz: OS1 114.

Ívelt élű kaparó: jobb élén retusált kaparó, proximális vége, talon sima. Hidrokvarcit. (33)x43x14 mm. Ltsz: OS1 122.

Ívelt élű kaparó: bal éle retusált, proximális vége letört. Hidrokvarcit, avasi. (51)x30x7 mm. Ltsz: OS1 173.

Ívelt élű kaparó: körnegyed alakú kőporosi típusú kaparó, talon nincs. Kvarcporfir. (45)x(33)x6 mm. Ltsz: OS1 181.

Ívelt élű kaparó: szilánkkaparó mediális része, munkaéle sérült. Hidrokvarcit. (52)x58x13 mm. Ltsz: OS1 182.

Ívelt élű kaparó: jobb élén retusált kaparó bázisa, talon preparált, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (26)x43x10 mm. Ltsz: OS1 187.

Ívelt élű kaparó: jobb éle megmunkált, talon preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 62x34x8 mm. Ltsz: OS1 220.

Ívelt élű kaparó: talon nincs, jobb éle retusált. Kvarcporfir. 60x31x10 mm. Ltsz: OS1 232.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (40)x32x10 mm. Ltsz: OS1 238.

Ívelt élű kaparó: egyik élén bifaciálisan retusált ívelt élű kaparó mediális része. Limnokvarcit. (35)x26x14 mm. Ltsz: OS1 326.

Ívelt-völgyelt élű kettőskaparó: jobb élén meredek retussal ellátott kaparó proximális fele, talon sima. Hidrokvarcit. (27)x19x8 mm. Ltsz: OS1 291.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: kaparó proximális vége, a bal él meredek retusú, a talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. (23)x46x14 mm. Ltsz: OS1 191.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: egyik éle bifaciálisan retusált, talon nincs, disztális vége hiányzik. Kvarcporfir. (42)x21x9 mm. Ltsz: OS1 287.

Fogazott-ívelt élű csúcsos kaparó: mindkét éle ívelt, a bal fogazott, talon nincs. Radioláriás kovapala. (59)x38x21 mm. Ltsz: OS1 174.

Raclette:

Raclette: mindkét élén meredek retus, disztális vége letört, talon egyenes. Hidrokvarcit. (30)x18x8 mm. Ltsz: OS1 150.

Raclette: bal élén meredek retussal ellátott raclette, proximális vége letört. Hidrokvarcit. (29)x29x8 mm. Ltsz: OS1 233.

Retusált szilánkok:

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, disztális vége letört, talon vonalszerű, lágyütővel készült. Faopál. (35)x31x3 mm. Ltsz: OS1 41.

Retusált szilánk: talonján retusált szilánk, talon egyenes. Limnokvarcit. 18x28x9 mm. Ltsz: OS1 65.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, keményütővel készült. Hidrokvarcit. 67x50x9 mm. Ltsz: OS1 163.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, talon nincs. Hidrokvarcit. (38)x32x7 mm. Ltsz: OS1 211.

Retusált szilánk: jobb élén retusált szilánk. Limnokvarcit. 45x37x13 mm. Ltsz: OS1 289.

Retusált szilánk: bifaciális retusú szilánk. Kvarcporfir. 30x28x8 mm. Ltsz: OS1 305.

Retusált szilánk: bal élén retusált szilánk, talon nincs. Limnokvarcit, mátrai. (30)x32x9 mm. Ltsz: OS1 329.

Fogazott szilánkok:

Fogazott szilánk: bal élén megmunkált szilánk, talon preparált, keményütővel készült. Limnokvarcit. 32x19x7 mm. Ltsz: OS1 244.

Fogazott szilánk: jobb élén retusált, vaskos szilánk. Radioláriás kovapala. 53x45x15 mm. Ltsz: OS1 297.

Völgyelt szilánkok:

Völgyelt szilánk: bal élén völgyelt szilánk proximális vége. Mátraháza-felnémeti opál. (42)x40x13 mm. Ltsz: OS1 209.

Völgyelt szilánk: bal élén völgyelt szilánk, talon sima, keményítővel készült. Radioláriás kovapala. 33x57x11 mm. Ltsz: OS1 219.

Csonkított szilánk:

Csonkított szilánk: Hidrokvarcit. 31x22x9 mm. Ltsz: OS1 199.

Bifaciálisok:

Levélszél: bifaciális megmunkálású, azimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélszél mediális része. Mátraháza-felnémeti opál. (52)x30x10 mm. Ltsz: 288.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélszél. Kvarcporfir. 44x23x8 mm. Ltsz: OS1 27.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű – *wechselseitige-gerichtete Kantenbearbeitung* – lekerekített bázisú levélszél proximális fele. Hidrokvarcit. (32)x21x10 mm. Ltsz: OS1 175.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, kissé aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, hegyes bázisú levélszél. Kvarcporfir. 70x26x10 mm. Ltsz: OS1 231.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélszél bázistörédeke. Kvarcporfir. (19)x18x6 mm. Ltsz: OS1 288.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélszél proximális vége. Kvarcporfir. (30)x26x9 mm. Ltsz: OS1 301.

Levélszél: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélszél proximális vége. Kvarcporfir. (30)x38x8 mm. Ltsz: OS1 302.

Vakarók:

Pengevakaró: előlap bal oldalán kéreg, talon nincs. Radioláriás kovapala. (26)x20x10 mm. Ltsz: OS1 235.

Szilánkvakaró: váltakozó retusú vakaró, jobb élén hátlapi retus. Hidrokvarcit. 33x18x12 mm. Ltsz: OS1 66.

Szilánkvakaró: magköperemen készült, előlapon kavicskéreg, talon nincs. Limnokvarcit. (40)x23x12 mm. Ltsz: OS1 171.

Szilánkvakaró: mindkét él völgyelt, talon nincs. Limnokvarcit. (40)x28x12 mm. Ltsz: OS1 251.

Atipikus szilánkvakaró: jobb éle részlegesen retusált, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. (39)x35x14 mm. Ltsz: OS1 303.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Limnokvarcit. (24)x35x14 mm. Ltsz: OS1 304.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs, jobb éle hátlapi retusú. Limnokvarcit. (38)x29x9 mm. Ltsz: OS1 306.

Atipikus szilánkvakaró: az eszköz és szilánktengely szögét zár be egymással, talon egyenes, nyomásos technikával készült. Limnokvarcit. 28x26x9 mm. Ltsz: OS1 328.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: vésőél sérült, talon nincs. Limnokvarcit. (47)x24x12 mm. Ltsz: OS1 330.

Középső élű árvéső: proximális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (40)x35x15 mm. Ltsz: OS1 22.

Keresztélű árvéső: talon nincs. Limnokvarcit. 60x19x9 mm. Ltsz: OS1 176.

Keresztélű árvéső: talon nincs. Limnokvarcit. (33)x14x9 mm. Ltsz: OS1 331.

Fúró:

Oldalsó állású fúró: mindkét éle retusált. Limnokvarcit, korláti. 41x39x12 mm. Ltsz: OS1 185.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: magkögerincből készített penge mediális része. Hidrokvarcit. (57)x25x13 mm. Ltsz: OS1 118.

Egyik élén retusált penge: disztális vége letört. Kvarcporfir. (40)x17x6 mm. Ltsz: OS1 179.

Egyik élén retusált penge: pengemagkő debutage felszínének megújításából származó, jobb élén retusált penge proximális vége. Az előlapon párhuzamosan futó pengenegatívok láthatóak, keményütővel készült. Limnokvarcit. (30)x28x11 mm. Ltsz: OS1 185.

Egyik élén retusált penge: jobb élén hátlapi retussal ellátott penge proximális vége. Kvarcporfir. (39)x22x10 mm. Ltsz: OS1 195.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge proximális vége, talon cortexes, lágyütővel készült. Limnokvarcit, bükki. (28)x26x9 mm. Ltsz: OS1 196.

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, disztális fele letört, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (34)x25x6 mm. Ltsz: OS1 224.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge, a jobb élén az elő és a hátlapon egyaránt kéreg, talon preparált, disztális vége letört, lágyütővel mért erős ütéssel készült. Limnokvarcit. (55)x20x7 mm. Ltsz: OS1 228.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális fele, talon diédre, keményütővel készült. Limnokvarcit. (29)x29x9 mm. Ltsz: OS1 274.

Egyik élén retusált penge: penge mediális szakasza. Hidrokvarcit, égett. (33)x7x8 mm. Ltsz: OS1 282.

Egyik élén retusált penge: jobb élén meredek retussal ellátott penge, disztális vége letört, talon sima. Limnokvarcit. (27)x19x8 mm. Ltsz: OS1 291.

Egyik élén retusált penge: jobb élén retusált penge proximális vége, talon diédre, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (34)x22x10 mm. Ltsz: OS1 310.

Egyik élén retusált penge: penge proximális vége, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. (27)x28x8 mm. Ltsz: OS1 313.

Egyik élén retusált penge: jobb élén váltakozó retussal ellátott penge, talon vonalszerű, keményütővel készült. Limnokvarcit. 50x21x7 mm. Ltsz: OS1 314.

Egyik élén retusált penge: bal élén retusált penge proximális vége, talon egyenes, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (26)x16x4 mm. Ltsz: OS1 326.

Mindkét élén retusált penge: vaskos penge proximális vége, talon sima, keményütővel készült. Hidrokvarcit. (36)x35x15 mm. Ltsz: OS1 111.

Mindkét élén retusált penge: retusált penge, disztális vége letört, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit, mátrai. (41)x28x7 mm. Ltsz: OS1 119.

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, lágyütővel készült. Mátraháza-felnémeti opál. (104)x36x12 mm. Ltsz: OS1 177.

Mindkét élén retusált penge: proximális vége, talon preparált, keményütővel készült. Obszidián, kárpáti 2. (27)x17x7 mm. Ltsz: OS1 207.

Mindkét élén retusált penge: bal élén részlegesen, jobb élén végig retusált penge, talon preparált, lágyütővel készült. Hidrokvarcit, mátrai. 48x26x7 mm. Ltsz: OS1 222.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális része. Limnokvarcit. (21)x17x6 mm. Ltsz: OS1 230.

Mindkét élén retusált penge: bal élén részlegesen, a jobbon végig retusált penge, talon vonalszerű, lágyütővel készült. Hidrokvarcit. 64x18x12 mm. Ltsz: OS1 240.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális része. Limnokvarcit. (28)x26x9 mm. Ltsz: OS1 245.

Mindkét élén retusált penge: magkögerincből kialakított penge mediális szakasza. Hidrokvarcit. (41)x25x11 mm. Ltsz: OS1 257.

Mindkét élén retusált penge: disztális fele letört, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. (35)x26x7 mm. Ltsz: OS1 280.

Mindkét élén retusált penge: proximális fele, keményütővel készült. Kvarcporfir. (40)x24x4 mm. Ltsz: OS1 307.

Csonkított pengék:

Csonkított penge: disztális végén ferdén csonkított penge, mindkét éle retusált, talon sima, lágyütővel készült. Hidrokvarcit, korláti. (51)x15x6 mm. Ltsz: OS1 87.

Csonkított penge: disztális végén ferdén csonkított penge, proximális vége letört. Hidrokvarcit. (30)x20x7 mm. Ltsz: OS1 188.

Lamella:

Lamella: bal élén hátlapi retussal ellátott lamella mediális része. Kvarcporfir. (26)x9x4 mm. Ltsz: OS1 279.

Magkövek:

Szilánkmagkő: Hidrokvarcit. 51x47x28 mm.

Mikropenge magkő: Hidrokvarcit, mátrai. 36x28x15 mm. Ltsz: OS1 235.

Mikropenge magkő: vaskos szilánkon készült, talon sima, keményütővel. Hidrokvarcit. 35x28x15 mm. Ltsz: OS1 299.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit, mátrai. Ltsz: OS1 4.

Unipoláris pengemagkő: Limnokvarcit. 40x28x25 mm.

Bipoláris pengemagkő: Kárpáti radiolarit. 56x33x19 mm. Ltsz: OS1 206.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 449 db
- kvarcporfir: 85 db
- radioláriás kovapala: 55 db
- mátraháza-felnémeti opál: 53 db

- szarukő: 5 db
- obszidián: 4 db
- kárpáti radiolarit: 3 db
- jáspis: 3 db
- pruti kova: 3 db
- bükki radiolarit: 2 db
- andezit: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit: 48 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- bükki radiolarit: 1 db.

Nyersanyagdarabok:

- mátraháza-felnémeti opál: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- kvarcporfir: 1 db
- limnokvarcit: 1 db
- szarukő: 1 db.

Ostoros-Rácpa I. (Hálás-tető):

A lelőhelyen *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* végzett terepbejárást 2004.11.27-én:

Vakarók:

Pengevakaró: talon nincs. Limnokvarcit. (37)x21x9 mm. Ltsz: OS1 318.

Atipikus szilánkvakaró: talon nincs. Szarukő. (34)x28x9 mm. Ltsz: OS1 317.

Magasvakaró: mindkét éle végig retusált, talont eltávolították. Limnokvarcit. (39)x19x10 mm. Ltsz: OS1 319.

Árvésők:

Oldalélű árvéső: munkaél a csonkított penge bal oldalán van. Talon egyenes, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (40)x22x7 mm. Ltsz: OS1 320.

Oldalélű többszörös árvéső: csonkított szilánkon, jobb élen kavicskéreg. Tolcsvai obszidián. (35)x25x10 mm. Ltsz: OS1 321.

Retusált pengék:

Egyik élen retusált penge: jobb élen retusált penge proximális vége. Talon preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit, avasi. (29)x15x4 mm. Ltsz: OS1 322.

Egyik élen retusált penge: bal élen részlegesen retusált penge, disztális vége letört, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit avasi. (49)x20x8 mm. Ltsz: OS1 323.

Szilánkolt eszköz:

Szilánkolt eszköz: Kvarcit kavics. 34x33x9 mm. Ltsz: OS1 324.

Retusált szilánk:

Bifaciális retusú szilánk: Kvarcporfir. 29x23x7 mm. Ltsz: OS1 325.

Ütőkő:

Ütőkő: Kvarcitkavics. 75x58x37 mm. Ltsz: OS1

Magkövek:

Unipoláris magkő: Hidrokvarcit.

Bipoláris magkő: Hidrokvarcit.

Bipoláris magkő: Hidrokvarcit.

Premagkő: Hidrokvarcit.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 40 db
- mátraháza-felnémeti opál: 7 db
- radioláriás kovapala: 5 db
- szarukő: 1 db
- radiolarit: 1 db
- kvarcporfir: 1 db.

Pengék:

- hidro/limnokvarcit penge: 5 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Nyersanyagdarabok:

- hidro/limnokvarcit: 4 db
- radiolarit: 2 db
- szarukő: 1db
- radioláriás kovapala: 1 db
- kvarcporfir: 1 db
- kvarcit kavics: 1 db.

Ostoros-Rácpa II.:

A lelőhelyen *Béres Sándor* az alábbi leleteket gyűjtötte:

Kaparók:

Ívelt élű kaparó: jobb éle meredek retusú, disztális vége letört, talon diédre, keményütővel készült. Limnokvarcit. (54)x 58x13 mm. Ltsz.: OS2 36.

Bifaciális:

Természetes hátú kés: bifaciális megmunkálású kés, éle ívelt, háta egyenes. Kvarcitkavics. 76x43x23 mm. Ltsz: OS2 41.

Vakarók:

Pengevakaró: jobb éle *aurignacien* retusú, proximális vége hiányzik. Hidrokvarcit. (29)x23x8 mm. Ltsz: OS2 25.

Hajógerinc vakaró: mindkét éle *aurignacien* retusú, az élek a bázis fele szűkülnek, talon nincs. Kárpáti kvarcit. 59x39x24 mm. Ltsz: OS2 3.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: penge mediális része. Limnokvarcit. 44x18x11 mm. Ltsz: OS2 10.

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon sima, keményítővel készült. Limnokvarcit. (509x34x17 mm. Ltsz: OS2 30.

Csonkított penge:

Csonkított penge: mindkét éle völgyelt, talon nincs. Hidrokvarcit. (25)x19x4 mm. Ltsz: OS2 16.

Lamella:

Atipikus Dufour lamella: mindkét éle retusált, a bal hátlapra retusú, disztális vége letört, talon pontszerű, lágyítóval készült. Szarukő. (20)x7x2 mm. Ltsz: OS2.

Fúró:

Atipikus fúró: talon nincs. Átkovácsolt pala? (49)x28x13 mm. Ltsz: OS2 27.

Összetett eszköz:

Vakaró-árvéső: pengén készült, bázisa ferdén csonkított, jobb élén a talon felől árvéső pattinték negatívja, oldalélű árvéső. Hidrokvarcit. (38)x18x8 mm. Ltsz: OS2 45.

Chopper:

Chopper: Radiolarit kavics. 64x58x24. Ltsz: OS2.

Magkövek:

Magkő: nem meghatározható. Mátraháza-felnémeti opál. 38x50x24 mm. Ltsz: OS2 02.

Magkő: nem meghatározható. Limnokvarcit. 45x50x31 mm. Ltsz: OS2 04.

Magkő: nem meghatározható. Szarukő kavics. 45x44x28 mm. Ltsz: OS2 28.

Megmunkálatlan szilánkok és pengék:

Szilánkok:

- hidro/limnokvarcit: 9 db
- szarukő: 6 db
- radioláriás kovapala: 3 db
- mátraháza-felnémeti opál: 2 db.

Pengék:

- hidrokvarcit: 2 db
- radioláriás kovapala: 1 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Ostoros-Rácpa II.:

A lelőhelyen *Béres Sándor* és *Zandler Krisztián* végzett terepbejárást 2004.11.27-én.

Megmunkálatlan szilánkok és nyersanyagdarab:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 2 db
- mátraháza-felnémeti opál: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- limnokvarcit: 1 db.

Függelék 2.

Bükkmogyorósd:

Rozsnyói Márton terepbejárásából a következő leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb74/162 – Pb 74/184 leltári számokon.

Moustérien hegy:

Moustérien hegy: bal éle ívelt, a jobb egyenes és hátlapi vékonyítású, a bázis ferdén csonkított. Kvarcporfir. 80x36x9 mm. Ltsz: Pb 74/162.

Kaparók:

Egyenes élű kaparó: félkész, a hátlap nagy részét leválasztották, talon nincs. Kvarcporfir. 89x48x17 mm. Ltsz: Pb 74/184.2.

Ívelt élű kaparó: jobb éle retusált, disztális vége letört, talon preparált, keményítővel készült. Limnokvarcit. (50)x34x10 mm. Ltsz: Pb 74/165.

Ívelt élű kaparó: egyik éle retusált, talon nincs. Kvarcporfir. 56x40x18 mm. Ltsz: Pb 74/174.

Ívelt élű kaparó: disztális vége letört, talon nincs. Kvarcporfir. (47)x30x10 mm. Ltsz: Pb 74/179.

Ívelt élű kaparó: nagyméretű szilánkon, proximális vége letört. Kvarcporfir. (96)x55x25 mm. Ltsz: Pb 74/181.

Egyenes-ívelt élű csúcsos kaparó: Kvarcporfir. 45x47x10 mm. Ltsz: Pb 74/178.

Ívelt-ívelt élű kettőskaparó: talon nincs. Kvarcporfir. 43x50x8 mm. Ltsz: Pb 74/180.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy. A bal él ívelt, finomabban retusált, a jobb egyenes, cikk-cakk élfutású. Kvarcporfir. 63x26x10 mm. Ltsz: Pb 74/164.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, lekerekített bázisú levélhegy proximális fele. Kvarcporfir. (43)x46x10 mm. Ltsz: Pb 74/166.

Levélhegy: bifaciálisan megmunkált, aszimmetrikus, plankonvex-plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális fele. Kvarcporfir. (28)x22x5 mm. Ltsz: Pb 74/167.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, szimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Kvarcporfir. (44)x30x11 mm. Ltsz: Pb 74/171.

Tompított hátú kés:

Tompított hátú kés: unificiális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű kés. Bal éle ívelt, retusált, talon nincs. Kvarcporfir. 68x34x13 mm. Ltsz: Pb 74/163.

Retusált szilánk:

Retusált szilánk: talon nincs. Kvarcporfir. 59x44x10 mm. Ltsz: Pb 74/184.1.

Vakarók:

Szilánkvakaró: bal éle retusált, a talon sima. Hidrokvarcit. 43x43x7 mm. Ltsz: Pb 74/168.

Szilánkvakaró: bal éle végig, a jobb részlegesen retusált, talon madárszárny alakú, keményütővel készült. Limnokvarcit. 30x28x7 mm. Ltsz: Pb 74/169.

Szilánkvakaró: mindkét éle végig retusált, nagyméretű szilánkon alakították ki, talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 88x77x31 mm. Ltsz: Pb 74/170.

Szilánkvakaró: talon sima, keményütővel készült. Limnokvarcit. 35x38x13 mm. Ltsz: Pb 74/172.

Szilánkvakaró: talon preparált, keményütővel készült. Limnokvarcit. 37x36x9 mm. Ltsz: Pb 74/173.

Szilánkvakaró: talon nincs. Kvarcporfir. (51)x37x24 mm. Ltsz: Pb 74/182.

Szilánkvakaró: talon nincs. Kvarcporfir. 43x28x13 mm. Ltsz: PB 74/184.3.

Kettősvakaró: egyik éle retusált. Kvarcporfir. 41x23x12 mm. Ltsz: Pb 74/176.

Orrosvakaró: vaskos szilánkon készült, bal éle retusált, talon nincs. Limnokvarcit. 43x48x17 mm. Ltsz: Pb 74/177.

Orrosvakaró: bal éle sérült, a jobb völgyelt, talon nincs. Limnokvarcit. (43)x(28)x17 mm. Ltsz: Pb 74/183.

Megmunkálatlan szilánk:

Szilánk:

- kvarcporfir: 1 db.

Bükkmogyorósd-Hosszúbérc:

T. Dobosi Viola 1974. augusztus 14-ei terepbejárásából a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/189 leltári szám alatt.

Megmunkálatlan nyersanyagdarabok:

Nyersanyagdarabok:

- radioláriás kovapala: 4 db
- megkövesedett fa: 2 db.

Csokvaomány-Határtető:

Vértés László felszíni gyűjtéséből a következő leletek kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 52/58 - Pb 52/77 leltári számokon.

Bifaciális:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, hossz tengelyre aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, enyhén lekerekített bázisú levélhegy. Kvarcporfir. 66x25x7 mm. Ltsz: Pb 52/65.

Vakarók:

Szilánkvakaró: talon sima, keményütővel készült, valószínűleg neolit. Limnokvarcit. 20x19x4 mm. Ltsz: Pb 52/58.1.

Szilánkvakaró: jobb éle retusált, talon nincs, neolit. Kova. (20)x22x10 mm. Ltsz: Pb 52/59.1.

Atipikus szilánkvakaró: a vakaróélt megújították, a bal él részlegesen retusált, egy részét a bázis felől eltávolították, a jobb él végig retusált. Talon nincs, lágyütővel készült. Limnokvarcit. (33)x25x7 mm. Ltsz: Pb 52/71.

Atipikus orrosvakaró: jobb éle völgyelt, talon preparált, lágyütővel készült. Limnokvarcit. 37x23x8 mm. Ltsz: Pb 52/70.

Retusált pengék:

Mindkét élén retusált penge: disztális vége letört, talon preparált, lágyütővel készült. Sziléziai kova. (51)x20x7 mm. Pb 52/68.

Mindkét élén retusált penge: penge mediális szakasza. Sziléziai kova. (37)x27x6 mm. Ltsz: Pb 52/69.

Völgyelt penge: egyik élén völgyelt penge mediális szakasza. Kárpáti 2-es obszidián. (25)x11x4 mm. Ltsz: Pb 52/74.

Magkő:

Unipoláris pengemagkő: neolit. Radiolarit. 30x21x19 mm. Ltsz: Pb 52/78.

Megmunkálatlan szilánkok, pengék és nyersanyagdarabok:

Szilánkok:

- hidrokvarcit: 29
- kvarcitkavics: 8 db
- kova: 4 db
- északi tűzkő: 3 db.

Pengék:

- hidrokvarcit: 10 db
- kova: 2 db
- opál: 2 db
- kárpáti radiolarit: 1 db
- északi tűzkő: 1 db.

Nyersanyagdarab:

- bükki radiolarit: 1 db.

Nekézseny-Határtető:

Rozsnyói Márton gyűjtéséből a következő anyag került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 74/153 – Pb 74/161 leltári számokon.

Kaparó:

Szegletes kaparó: talon sima, keményütővel készült. Radioláriás kovapala. 34x24x12 mm. Ltsz: Pb 74/157.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy disztális vége. Egyik éle finomabban retusált. Kvarcporfir. (38)x(31)x8 mm. Pb 74/154.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű levélhegy. Bázisa sérült, vagy csonkított, egyik éle finomabban retusált. Hidrokvarcit. 63x29x11 mm. Ltsz: Pb 74/155.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű levélhegy mediális része. Egyik éle finoman retusált, a másik cikk-cakk élfutású. Sziléziai kova. (37)x(32)x13 mm. Ltsz: Pb 74/156.

Vakaró:

Szilánkvakaró: előlapon kavicskéreg. Kárpáti radiolarit. (22)x24x9 mm. Ltsz: Pb 74/160.

Orros vakaró: bal éle retusált, a jobb sérült, talont eldolgozták, keményítővel készült. Kárpáti radiolarit. 33x(23)x9 mm. Ltsz: Pb 74/158.

Retusált pengék:

Egyik élén retusált penge: jobb éle retusált, talon pontszerű, lágýütővel készült. Hidrokvarcit. Ltsz: Pb 74/161.

Aurignacien retusú penge: élei szépen retusáltak, disztális vége letört, talon nincs, keményítővel készült. Kárpáti radiolarit. (64)x32x10 mm. Ltsz: Pb 74/153.

Aurignacien retusú penge: disztális vége hiányzik, talon vonalszerű, keményítővel készült. Opál, megégett. (24)x19x8 mm. Ltsz: Pb 74/159.

Nekézseny-Határtető:

Rozsnyói Márton gyűjtéséből a következő anyag található a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében Pb 74/185-187 leltári számokon.

Bifaciálisok:

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, (a nyelezés miatt?) ferdén csonkított bázisú levélhegy. Limnokvarcit. 77x29x11 mm. Ltsz: Pb 74/185.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú levélhegy, disztális vége letört. Kvarcporfir. (100)x48x22 mm. Ltsz: Pb 74/186.

Levélhegy: bifaciális megmunkálású, aszimmetrikus, bikonvex keresztmetszetű, ferdén csonkított bázisú vastos szilánkok készült levélhegy. Kvarcporfir. 111x51x22 mm. Ltsz: Pb 74/187.

	radioláriás kovapala	felnémeti opál	szarukő	kvarcporfir	hidro-kvarcit	jáspis	obszidián	pruti kova	egyéb (márga)	összesen
ívelt élű kaparó				1						1
fogazott élű kaparó					1					1
egyenes-ívelt élű kettős kaparó									1	1
ívelt keresztélű kaparó	1									1
levélhegy			1	1						2
levélkaparó					1					1
retusált szilánk	1			1	1					3
fogazott szilánk					1					1
pengevakaró						1				1
mindkét élén retusált penge					1					1
össz. eszköz	2		1	3	5	1			1	13
magkő	4	3			2		1	1		11
szilánk	5	4		4	18					31
penge	1	1			4					6
összesen	12	8	1	7	29	1	1	1	1	61

I. típusú tábla: Demjén-Hegyeskő-tető I.

	radioláriás kovapala	felnémeti opál	kvarcporfir	hidro-kvarcit	opál	összesen
retusált szilánk		1				1
magkő	1			2		3
szilánk	5	1	1	12	4	23
összesen	6	2	1	14	4	27

II. típusú tábla: Demjén-Hegyeskő-tető II.

	radioláris kovapala	fehéméti opál	szarukő	kvareporfir	hidrokvarcit	jáspis	radiolarit	opál	kova	obszidián	kvareitkavics	andezit	erritikus kova	szenkereszt- hegységikova	pruti kova	egyéb	összesen
moustérien hegy				1	1												2
egyenes élű kaparó	6	1	1	2	8	1										1	20
ívelt élű kaparó	7	3	5	23	18	1					1					1	59
mindkét élén egyenes kettős kap.				1													1
mindkét élén ívelt kettős kap.				2	2					1					1		6
egyenes-ívelt kettős kaparó				1	1												2
ívelt-völgyelt kettős kap.					2											1	3
völgyelt élű kaparó			1														1
mindkét élén egyenes csúcsos k.				1	1												2
egyenes-ívelt csúcsos k.					1												1
szögletes élű kaparó					1										1		2
egyenes keresztélű kaparó		1		1													2
ívelt keresztélű kaparó	3		1	6	1			1									12
fogazott keresztélű kaparó					1												1
raclette	2		1	3	2												8
levélhegy	1		2	13	4							1					21
levélkaparó	1		1	4	5												11
kaparókés	2				1												3
retusált szilánk	6	1		8	5			3		3							26
völgyelt eszköz		1			4												5
fogazott eszköz	1		1	2	3												7
pengevakaró	2	2			5					1							10
atipikus pengevakaró	1			1	1												3
kettősvakaró			1														1
legyezővakaró			1														1
körvakaró		1			1												2
szilánkvakaró	4	2	1	2	30												39
atipikus szilánkvakaró					7												7
hajógerinc vakaró					2												2
orossvakaró					1		1										2
atipikus orossvakaró					2												2
magasvakaró	1																1
fűrő			3		2												5
oldalélű árvéső					1												1
oldalélű árvéső törésen					1												1
oldalélű árv.					1		1										2

csonkításon																		
	radioláriás kovapala	fejnémeti opál	szarukő	kvareporfir	hidrokvarcit	jáspis	radiolarit	opál	kova	obszidián	kvarcitkavics	andezit	errátikus kova	szentkereszth egységikova	pruti kova	egyéb	összesen	
többszörös árvéső								1									1	
egyenesen csonkított penge					1												1	
ferdén csonkított penge								1									1	
egyik élén retusált penge	2	3		2	9			1	1								18	
mindkét élén retusált penge		1			1			1									3	
aurignacien retusú penge													1				1	
össz. eszköz	39	16	19	73	126	2	2	8	1	5	1	1		1	2	3	299	
ütőkő	2										3						5	
magkő	10	4	3	1	14		1	1					1			1	36	
szilánk	376	112	146	369	388	12	20	175		3	9	4			1	65	1680	
penge	20	25	18	5	51	1	2	8									130	
nyersanyag	23	7	8		10		3				1	1				1	54	
összesen	470	164	194	448	589	15	28	192	1	8	14	6	1	1	3	70	2204	

III. típusú tábla: Eger-Kőporos-tető

	radioláriás kovapala	mátraháza-felhémeti opál	szarukő	kvarcporfir	hidrokvarcit	jáspis	bükki radiolarit	kárpáti radiolarit	opál	faopál	kárpáti 1 obszidián	kárpáti 2 obszidián	kovásodott agyapala	kvartitkavics	megkövesedett fa	andezit	északi kova	pruti kova	összesen
egyenes élű kaparó	1			1						1									3
ívelt élű kaparó	2	1	1	4	1														9
völgyelt élű kaparó				1															1
mindkét élén ívelt kettős k				2															2
egyenes élű csúcsos kaparó																		1	1
ívelt keresztelű kaparó				3															3
retusált szilánk	1	5		1	1		1			1			1						11
fogazott eszköz				1															1
levélhegy				7	2														9
levélkaparó		1		3															4
pengevakaró		2		1						1									4
atipikus pengevakaró		1																	1
szilánkvakaró		3			5						1								9
atipikus szilánkvakaró		1			1													1	3
hajógerinc vakaró		1			1													1	3
gyalu	1																		1
oldalélű árvéső		1																	1
keresztelű árvéső					1														1
árvéső csonkításon					1														1
egyik élén retusált penge		7	1	1															9
mindkét élén retusált penge		1																	1
aurignacien retusú penge								1											1
ferdén csonkított penge		1																	1
chopper													1						1
összes eszköz	5	25	2	25	13	-	1	1	-	1	2	1	-	2	-	-	-	3	81
ütőkő													1	1					2
magkő	17	5	1	1	5													2	31
szilánk	77	184	21	43	69	1	1	4	7	1	5	3						3	419
penge	3	32	1	2	4				1		5					1	1	1	51
nyersanyag	17	5	4	3	5		2		1				1	1	1				40
összesen	119	251	29	74	96	1	4	5	9	2	12	4	2	4	1	1	1	9	624

IV. típusú tábla: Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

	radio láriás kovapala	felnémeti opál	kvareporfir	hidrokvarcit	opál	kárpáti radiolarit	prúti kova	összesen
egyenes élű kaparó				1				1
ívelt élű kaparó			3					3
retusált szilánk		2		1	1			4
levélhegy		1	1					2
szilánkvakaró		1	1					2
völgyelt penge				1				1
összes eszköz		4	5	3	1			13
szilánk	10	15	7	7	2	1	2	44
penge	2	1						3
összes lelet	12	20	12	10	3	1	2	60

V. típusú tábla: Egerszalók-Kövágó-dűlő II.

	radio láriás kovapala	felnémeti opál	szarukő	hidrokvarcit	radiolarit	kárpáti kvarcit	kvarcitkavics	egyéb (átkövásodott pala)	összesen
ívelt élű kaparó				1					1
természetes hátú kés							1		1
pengevakaró				1					1
hajógerinc vakaró						1			1
vakaró-árvéső				1					1
egyik élén retusált penge				2					2
csonkított penge				1					1
atipikus Dufour lamella			1						1
atipikus fűrő								1	1
chopper					1				1
össz. eszköz			1	6	1	1	1	1	11
magkő		1	1	1					3
szilánk	3	3	6	11					23
penge	1	1		2					4
nyersanyag				1					1
összesen	4	5	8	21	1	1	1	1	42

VI. típusú tábla: Ostoros-Rácpa II.

	radioláriás kovapala	fehéméti opál	szarukő	kvareporfir	hidrokvarcit	jáspis	radiolarit	faopál	obszidián	andezit	kvarcitkavics	kova	pruti kova	egyéb	összesen
moustérien hegy					1										1
egyenes élű kaparó	1	1		1	2										5
ívelt élű kaparó				6	13										19
völgyelt élű kaparó	1				2										3
mindkét élén egyenes kettős kap.				1											1
egyenes-fogazott kettős kap.				1											1
mindkét élén ívelt kettős kap.				1	1										2
ívelt-völgyelt kettős kap.					1										1
egyenes-ívelt csúcsos k.					1										1
mindkét élén ívelt csúcsos k.					1										1
fogazott-ívelt csúcsos k.	1														1
mindkét élén völ-gyelt csúcs					1										1
szögletes kaparó					2										2
egyenes keresztelű kaparó		1													1
völgyelt keresztelű kaparó					1										1
raclette					2										2
levélhegy	2			5	2										9
levélkaparó	1	1			1										3
retusált szilánk		3		3	12	1		1				1			21
völgyelt eszköz	1	1			7										9
fogazott eszköz	1				1										2
csonkított szilánk					1										1
pengevakaró	1	2			4			1							8
atipikus pengevakaró					1										1
kettősvakaró					4										4
vakaró retusált pengén					1										1
vakaró aurignacien ref. pengén					1										1
szilánkvakaró	1	1			17	1									20
atipikus szilánkvakaró			1		6										7
hajógerinc vakaró					1										1
orrosvakaró					1										1
atipikus orrosvakaró					3										3

magasvakaró					4										4
	radioláriás kovapala	felhímeti opál	szarukő	kvarcporfir	hidrokvart	jáspis	radiolarit	faopál	obszidián	andezit	kvartzkavics	kova	pruti kova	egyéb	összesen
pengehegy					1										1
fűrő					2										2
oldalélű árvéső					4										4
oldalélű árvéső törésen							1								1
oldalélű többszörös árvéső									1						1
középső élű árvéső	1				1										2
többszörös árvéső					1										1
keresztélű árvéső					2										2
ferdén csonkított penge					2										2
egyik élén retusált penge	1			2	25										28
mindkét élén retusált penge		2		1	10				1						14
lamella				1											1
szilánkolt eszköz					1						1				2
össz. eszköz	12	12	1	22	144	2	1	1	3		1	1			200
ütőkő											4				4
magkő		1			13		2								16
szilánk	93	88	12	118	752	8	6		5	1	1	5	3	9	1101
penge	3	11		1	87		1								103
nyersanyag	3	2	2	2	6		2				1			4	22
összesen	111	114	15	143	1002	10	12	1	8	1	7	6	3	13	1446

VII. típus tábla: Ostoros-Rácpa I.

	radioláriás kovapala	kvarcporfir	hidro- kvarcit	megköve- sedett fa	összesen
moustérien hegy		1			1
egyenes élű kaparó		1			1
ívelt élű kaparó		3	1		4
mindkét élén ívelt kettős kap.		1			1
egyenes-ívelt élű csúcsos kap.		1			1
levélhegy		4			4
kaparókés		1			1
retusált szilánk		1			1
szilánkvakaró		2	5		7
kettősvakaró		1			1
orros vakaró			2		2
össz. eszköz		16	8		24
szilánk		1			1
nyersanyag	4			2	6
összesen	4	17	8	2	31

VIII. típusú tábla: Bükkmogyorósd

	kvarcporfir	hidro-kvarcit	opál	kova	bükki radiolarit	kárpáti radiolarit	obszidián	sziléziai kova	északi tűzkő	kvarcit-kavics	összesen
levélhegy	1										1
szilánkvakaró		1		1							2
atipikus szilánkvakaró		1									1
atipikus orros vakaró		1									1
mindkét élén retusált penge								2			2
völgyelt penge							1				1
össz. eszköz	1	3		1			1	2			8
magkő					1						1
szilánk		29		4					3	8	44
penge		10	2	2		1			1		16
nyersanyag					1						1
összesen	1	42	2	7	2	1	1	2	4	8	70

IX. típusú tábla: Csokvaomány-Határ-tető

	radioláriás kovapala	kvarcporfir	hidro-kvarcit	opál	kárpáti radiolarit	sziléziai kova	szpongolit	összesen
szögletes kaparó	1							1
levélhegy		3	1			1	1	6
szilánkvakaró					1			1
orrosvakaró					1			1
egyik élén retusált penge			1					1
aurignacien retusú penge				1	1			2
	1	3	2	1	3	1	1	12

X. típusú tábla: Nekézseny-Határ-tető

	radioláriás kovapala	felnémeti opál	szarukő	hidro-kvarcit	jáspis	radiolarit	opál	faopál	kova	hegyi-kristály	pruti kova	egyéb	összesen
egyenes élű kaparó				3						1			4
szilánkvakaró				1		1							2
atipikus szilánkvakaró				1									1
orros vakaró				1									1
középső élű árvéső				1									1
kettős árvéső				1									1
többszörös árvéső		1				1							2
egyik élén retusált penge		3		1		1							5
mindkét élén retusált penge		1		1									2
össz. eszköz		5		10		3				1			19
magkő	1		2	4									7
szilánk	19	12	13	29	1	1	1	3	1	1	1	11	93
penge	5	2		2									9
nyersanyag	2	1											3
összesen	27	20	15	45	1	4	1	3	1	2	1	11	131

XI. típusábla: Andornaktálya-Alsó-tető

	radioláriás kovapala	felnémeti opál	szarukő	kvareporfir	hidro-kvarcit	radiolarit	opál	faopál	obszidián	andezit	kvarcit-kavics	összesen
pengevakaró		1			1							2
magasvakaró					1							1
szilánkvakaró		1										1
egyik élén retusált penge	2	1	1		6							10
mindkét élén retusált penge					2							2
retusált szilánk					1							1
össz. eszköz	2	3	1		11							17
magkő		1			2							3
szilánk		62	82	1	109	4	5	1	1	1	5	271
penge		15	8	2	7				2			34
nyersanyag					1							1
összesen	2	81	91	3	130	4	5	1	3	1	5	326

XII. típusábla: Andornaktálya-Szuszerdomb

	radioláriás kovapala	felhéméti opál	szarukó	kvareporfir	hidrokvarecit	radiolarit	jáspis	opál	faopál	obszidián	andezit	krakkói kova	erratikus kova	pruti kova	kova	kvarecitkavics	összesen
pengevakaró					6												6
atipikus pengevakaró					1												1
kettősvakaró					1												1
vakaró retusált pengén		1			3												4
vakaró aurignacien ret. pengén					1												1
legyező alakú vakaró					1												1
szilánkvakaró					21	1						1	1				24
atipikus szilánkvakaró					3												3
hajógerinc vakaró					3	1											4
magasvakaró					3												3
atipikus orrosvakaró					2												2
gyalu			1														1
oldalélű árvéső					4												4
keresztélű árvéső					3												3
többszörös árvéső					1												1
tompított hátú kés					1												1
egyik élén retusált penge			1	2	10							1					14
mindkét élén retusált penge					11	1											12
tompított hátú penge					1												1
csonkított penge			1										1				2
csonkított mikropenge					1												1
retusált szilánk					5	1											6
völgyelt eszköz			1			1											2
fogazott szilánk					1												1
csonkított szilánk					3												3
szilánkolt eszköz					2												2
egyenes élű kaparó				1			1										2
ívelt élű kaparó	3		1		2												6
ívelt keresztélű kaparó	2				1												3
össz. eszköz	5	1	5	3	91	5	1					2	2				115
ütőkő																1	1
magkő	14	2	7	3	47					2	1					1	77
szilánk	80	28	47	28	608	16		1	1	10			3	1	1	1	826
penge	11	2	4	2	96	4							2				121
nyersanyag	4		3		3	2											12
összesen	115	33	66	36	845	27	1	1	1	12	1	2	7	1	1	3	1152

XIII. típus tábla: Andornaktálya-Gyilkos

	radioláriás kovapala	felnémeti opál	szarukő	kvarcporfir	hidro- kvarcit	radiolarit	opál	jáspis	obszidián	kova	andezit	kvarcit- kavics	pruti kova	egyéb	összesen
egyenes élű kaparó					1					1					2
ívelt élű kaparó											1				1
retusált szilánk					1										1
völgyelt szilánk					1										1
pengevakaró		1			5		1		1						8
szilánkvakaró					1										1
körvakaró					1										1
kettősvakaró					1										1
atipikus orrosvakaró		1													1
egyik élén retusált penge					2										2
mindkét élén retusált penge					4										4
keresztélű árvéső					1										1
fűrő					1										1
össz. eszköz		2	1		18		1		1	1	1				25
ütőkő						1						2			3
magkő	1				4										5
szilánk	10	12	39	5	123	2	4	1	5			5	1	15	222
penge	3	1	3		10	1									18
nyersanyag	1		2		1	1									5
összesen	15	15	45	5	156	5	5	1	6	1	1	7	1	15	278

XIV. típus tábla: Andornaktálya-Rózsahegy

	radioláris kovápa	felhárítási opál	szarukő	kvarcporfir	hidrokvarcit	radiolarit	jáspis	opál	faopál	obszidián	andezit	krakkói kova	pruti kova	kvartzkavics	egyéb	összesen
egyenes élű kaparó	1	1														2
ívelt élű kaparó	1		1	1	2			1								6
egyenes-ívelt kettős kaparó		1		1												2
szögletes kaparó				1												1
retusált szilánk	1		1		1											3
völgyelt eszköz			1													1
fogazott eszköz	1															1
kettősvakaró					1											1
pengevakaró					1											1
körvakaró										1						1
orrosvakaró					1	1				1						3
atipikus orrosvakaró					2	1		1								4
magasvakaró	1															1
hajógerinc vakaró					2											2
atipikus hajógerinc vakaró												1				1
szilánkvakaró					9	5				1						15
atipikus szilánkvakaró	1															1
vakaró-árvéső						1										1
árvéső csonkításon						1										1
oldalélű árvéső	1	1			2											4
többszörös árvéső					1											1
Burin caréné										1						1
egyik élén retusált penge	1			1	3	1										6
mindkét élén retusált penge	1				3											4
aurignacien retusú penge														1		1
hegy					1											1
össz. eszköz	9	4	3	4	29	10		2		4		1		1		67
ütőkő														2		2
magkő	7	4	2		16	1		1		1						32
szilánk	164	97	41	14	192	10	2	18	6	8	3		1	11	36	603
penge	8	4	1		8							1				22
nyersanyag	8		3		4	1	1		1		1					19
összesen	196	109	50	18	249	22	3	21	7	13	4	2	1	14	36	745

XV. típusú tábla: Demjén-Pünkösdhegy

	radioláriás kovapala	felhímeti opál	szarukó	hidro-kvarcit	bükki radiolarit	kova	összesen
pengevakaró				2			2
vakaró aurignacien pengén				1			1
szilánkvakaró atipikus szilánkvakaró				1			1
orrosvakaró				2			2
magasvakaró				1			1
vakaró-fürő			1				1
keresztélú véső				1			1
aurignacien retusú penge		1					1
bifaciális eszköz				1			1
völgyelt eszköz		1					1
fogazott eszköz					1		1
szilánkolt eszköz				1			1
egyenes élű kaparó				1			1
retusált szilánk				2			2
összes eszköz		2	1	14	1		18
magkő				1			1
szilánk	15	1	4	27		1	48
penge				1			1
nyersanyag	1						1
összes lelet	16	3	5	43	1	1	69

XVI. típusú tábla: Egerszalók-Egerlátó-tető

	radioláriás kovapala	felhímeti opál	hidro-kvarcit	faopál	radiolarit	egyéb	összesen
ívelt élű kaparó		1					1
többszörös árvéső					1		1
aurignacien retusú penge			2				2
össz. eszköz		1	2		1		4
szilánk	2	5	4	1		2	14
penge		2	1				3
nyersanyag	1		1				2
összesen	3	8	8	1	1	2	23

XVII. típusú tábla: Demjén-Szőlőhegy

	Demjén- Hegyeskő- tető I	Eger- Kőporos- tető	Egerszalók- Kővágó- dűlő I	Egerszalók- Kővágó- dűlő II	Ostoros- Rácpa I	Ostoros- Rácpa II	Bükk- mogyorósd	Csokva- omány	Nekézseny	Legend- Káldi-tanya
moustérien hegy		2 0,09 %			1 0,01 %		1 3,22 %			?
kaparó	4 6,55 %	112 5,08 %	19 3,04 %	4 6,66 %	40 2,76 %	1 2,38 %	7 22,58 %		1 8,33 %	?
levéleszköz	3 4,91 %	35 1,58 %	13 2,08 %	2 3,33 %	12 0,82 %	1 2,38 %	5 16,12 %	1 1,42 %	6 50 %	?
raclette		8 0,36 %			2 0,13 %					?
megmunkált szilánk	4 6,55 %	38 1,72 %	12 1,92 %	4 6,66 %	33 2,28 %		1 3,22 %			?
vakaró	1 1,63 %	70 3,17 %	20 3,20 %	2 3,33 %	51 3,52 %	2 4,76 %	10 32,25 %	4 5,71 %	2 16,66 %	?
kombinált eszköz						1 2,38 %				?
gyalu			1 0,16 %							?
árvésó		5 0,22 %	3 0,48 %		11 0,76 %					?
megmunkált penge	1 1,63 %	24 1,08 %	12 1,92 %	1 1,66 %	46 3,18 %	4 9,52 %		3 4,28 %	3 25 %	?
fűrő		5 0,22 %			2 0,13 %	1 2,38 %				?
szilánkolt eszköz					2 0,13 %					?
chopper			1 0,16 %			1 2,38 %				?
összesen	13 21,31 %	299 13,56 %	81 12,98 %	13 21,66 %	200 13,83 %	11 26,19 %	24 77,41 %	8 11,42 %	12 100 %	67 6,66 %
ütőkő		5 0,22 %	2 0,32 %		4 0,27 %					
magkő	11 18,03 %	36 1,63 %	31 4,96 %		16 1,10 %	3 7,14 %		1 1,42 %		11 1,09 %
szilánk	31 50,81 %	1680 76,22 %	419 67,14 %	44 77,33 %	1101 76,14 %	23 54,76 %	1 3,22 %	44 62,85 %		902 89,66 %
penge	6 9,83 %	130 5,89 %	51 8,17 %	3 5 %	103 7,12 %	4 9,52 %		16 22,85 %		
nyersanyag		54 2,45 %	40 6,41 %		22 1,52 %	1 2,38 %	6 19,35 %	1 1,42 %		26 2,58 %
összesen	61 100 %	2204 100 %	624 100 %	60 100 %	1446 100 %	42 100 %	31 100 %	70 100 %	12 100 %	1006 100 %

XVIII. típusú tábla: A levéleszközös lelőhelyek eszköztípusainak összehasonlítása

	Demjén- Hegyeskő- tető I	Eger- Kőporos- tető I	Egerszalók- Kővágó- dűlő I	Egerszalók- Kővágó- dűlő II	Ostoros- Rácpa I	Ostoros- Rácpa II	Bükk- mogyorósd	Csokva- omány	Nekézseny	Legénd- Káldi-tanya
radioláriás kovapala	12 19,67 %	470 21,32 %	119 19,07 %	12 20 %	111 7,67 %	4 9,52 %	4 12,90 %		1 8,33 %	
felnémeti opál	8 13,11 %	164 7,44 %	251 40,22 %	20 33,33 %	114 7,88 %	5 11,90 %				
szarukő	1 1,63 %	194 8,80 %	29 4,64 %		15 1,03 %	8 19,04 %				
kvarcporfir	7 11,47 %	448 20,32 %	74 11,85 %	12 20 %	143 9,88 %		17 54,83 %	1 1,42 %	3 25 %	186 18,48 %
hidrokvarcit	29 47,54 %	589 26,72 %	96 15,38 %	10 16,66 %	1002 69,29 %	21 50 %	8 25,80 %	42 60 %	2 16,66 %	768 76,34 %
radiolarit		28 1,27 %	9 1,44 %	1 1,66 %	12 0,82 %	1 2,38 %		3 4,28 %	3 25 %	17 1,68 %
jáspis	1 1,63 %	15 0,68 %	1 0,16 %		10 0,69 %					
opál		192 8,71 %	9 1,44 %	3 5 %				2 2,85 %	1 8,33 %	
faopál			2 0,32 %		1 0,06 %					
obszidián	1 1,63 %	8 0,36 %	16 2,56 %		8 0,55 %			1 1,42 %		14 1,39 %
andezit		6 0,27 %	1 0,16 %		1 0,06 %					1 0,09 %
északi tűzkő	1 1,63 %	5 0,22 %	10 1,60 %	2 3,33 %	3 0,20 %			6 8,57 %	1 8,33 %	6 0,59 %
kárpáti kvarcit						1 2,38 %				
szpongolit									1 8,33 %	
kova		1 0,04 %			6 0,41 %			7 10 %		1 0,09 %
kvarcitkavics		14 0,63 %	4 0,64 %		7 0,48 %	1 2,38 %		8 11,42 %		13 1,29 %
megkövesedett fa			1 0,16 %				2 6,45 %			
egyéb	1 1,63 %	70 3,17 %	2 0,32 %		13 0,89 %	1 2,38 %				
összesen	61 100 %	2204 100 %	624 100 %	60 100 %	1446 100 %	42 100 %	31 100 %	70 100 %	12 100 %	1006 100 %

XIX. táblázat: A levéleszközös lelőhelyek nyersanyag típusainak összehasonlítása

	Andornak- tálya-Alsó- tető	Andornak- tálya- Gyilkos	Andornak- tálya- Rózsahegy	Andornak- tálya-Szuk- szerdomb	Demjén- Pütkösd- hegy	Demjén- Szőlőhegy	Egerszalók- Egerlátó- tető	Nagyréde I	Nagyréde II	Andornak- tálya-Zugó- dűlő
vakaró	4 3,05 %	50 4,34 %	12 4,13 %	4 1,22 %	30 4,02 %		8 11,59 %	66 5,09 %	43 2,27 %	31 2,24 %
kombinált eszköz					1 0,13 %		1 1,44 %		1 0,05 %	
gyalu		1 0,08 %						1 0,07 %		
árvéső	4 3,05 %	8 0,69 %	1 0,35 %		8 1,07 %	1 4,34 %	1 1,44 %	12 0,92 %	5 0,26 %	16 1,15 %
retusált penge	7 5,34 %	30 2,60 %	6 2,15 %	12 3,78 %	11 1,47 %	2 8,69 %	1 1,44 %	12 0,92 %	15 0,79 %	12 0,86 %
fűrő			1 0,35 %							2 0,14 %
szilánkolt eszköz		2 0,17 %					1 1,44 %			10 0,72 %
kaparó	4 3,05 %	11 0,95 %	3 1,07 %		11 1,47 %	1 4,34 %	1 1,44 %	8 0,61 %	3 0,15 %	18 1,30 %
bifaciális eszköz							1 1,44 %			10 0,72 %
retusált szilánk		12 1,04 %	2 0,71 %	1 0,30 %	5 0,67 %		4 5,79 %	13 1,00 %	12 0,63 %	16 1,15 %
kés		1 0,08 %								
hegy					1 0,13 %					
összes eszköz	19 14,50 %	115 9,98 %	25 8,99 %	17 5,21 %	67 8,99 %	4 17,39 %	18 26,08 %	112 8,64 %	79 4,17 %	106 7,68 %
ütőkő		1 0,08 %	3 1,07 %		2 0,26 %					
magkő	7 5,34 %	77 6,68 %	5 1,79 %	3 0,92 %	32 4,29 %		1 1,44 %	105 8,10 %	71 3,75 %	61 4,42 %
szilánk	93 70,99 %	826 71,70 %	222 79,85 %	271 83,12 %	603 80,93 %	14 60,86 %	48 69,56 %	488 37,65 %	960 50,79 %	923 66,88 %
penge	9 6,87 %	121 10,50 %	18 6,47 %	34 10,42 %	22 2,95 %	3 13,04 %	1 1,44 %	93 7,17 %	97 5,13 %	257 18,62 %
nyersanyag	3 2,29 %	12 1,04 %	5 1,79 %	1 0,30 %	19 2,55 %	2 8,69 %	1 1,44 %	498 38,42 %	683 36,13 %	33 2,39 %
összesen	131 100 %	1152 100 %	278 100 %	326 100 %	745 100 %	23 100 %	69 100 %	1296 100 %	1890 100 %	1380 100 %

XX. táblázat: Az Aurignacien lelőhelyek eszköztípusainak összehasonlítása

	Andornak- tálya- <i>Alsó-</i> tető	Andornak- tálya- Gyilkos	Andornak- tálya- Rózsahegy	Andornak- tálya-Szuk- szerdomb	Demjén- Pünkösd- hegy	Demjén- Szólóhegy	Egerszalók- Egerfáto- tető	Nagyréde I	Nagyréde II	Andornak- tálya-Zúgó- dűlő
radioláriás kovapala	27 20,61 %	115 9,98 %	15 5,39 %	2 0,61 %	196 26,30 %	3 13,04 %	16 23,18 %			83 6,01 %
felnémeti opál	20 15,26 %	33 2,86 %	15 5,39 %	81 24,84 %	109 14,63 %	8 34,78 %	3 4,34 %			37 2,68 %
szarukő	15 11,43 %	66 5,72 %	45 16,18 %	91 27,91 %	50 6,71 %		5 7,24 %	2 0,15 %	1 0,05 %	112 8,12 %
kvarcporfir		36 3,12 %	5 1,79 %	3 0,92 %	18 2,41 %					17 1,23 %
hidrokvarcit	45 34,35 %	845 73,35 %	156 56,11 %	130 39,87 %	249 33,42 %	8 34,78 %	43 62,31 %	1251 96,52 %	1715 90,74 %	293 21,23 %
jáspis	1 0,76 %	1 0,08 %	1 0,35 %		3 0,40 %					
radiolarit	4 3,05 %	27 2,34 %	5 1,79 %	4 1,22 %	22 2,95 %	1 4,34 %	1 1,44 %	6 0,46 %	12 0,63 %	56 4,06 %
opál	1 0,76 %	1 0,08 %	5 1,79 %	5 1,53 %	21 2,81 %					39 2,83 %
faopál	3 2,29 %	1 0,08 %		1 0,30 %	7 0,93 %	1 4,34 %				
obszidián		12 1,04 %	6 2,15 %	3 0,92 %	13 1,74 %				1 0,05 %	378 27,39 %
andezit		1 0,08 %	1 0,35 %	1 0,30 %	4 0,53 %			8 0,61 %	2 0,10 %	
kvarcitkavics		3 0,26 %	7 2,51 %	5 1,53 %	14 1,87 %				3 0,15 %	
északi tűzkő	1 0,76 %	10 0,86 %	1 0,35 %		3 0,40 %			29 2,23 %	156 8,25 %	331 23,99 %
hegyikristály	2 1,52 %									
egyéb	12 9,16 %	1 0,08 %	16 5,75 %		36 4,83 %	2 8,69 %	1 1,44 %			34 2,46 %
összesen	131 100 %	1152 100 %	278 100 %	326 100 %	745 100 %	23 100 %	69 100 %	1296 100 %	1890 100 %	1380 100 %

XXI. típusábla: Az Aurignacien lelőhelyek nyersanyag típusainak összehasonlítása

A PALEOLITIKUM KŐIPARAI EGER KÖRNYÉKÉN

Zandler Krisztián

Dornyay Béla Múzeum, 3100 Salgótarján, Múzeum tér 2.

Kivonat A második világháború végétől egészen napjainkig Eger környékén számos őskőkori nyíltszíni telep vált ismertté Legányi Ferenc, Rozsnyói Márton, Vértes László, Fodor László, Saléti György és Béres Sándor terepbejárásainak köszönhetően. Néhány lelőhelyen ásatások is folytak Vértes László, Korek József és T. Dobosi Viola vezetésével. Az előkerült figyelemre méltó és sokszínű leletanyagot a '80-as évek elejéig a durvaeszközös mezolitikusnak meghatározott Eger-kultúrához kötötte a kutatás. 2001-2006 között Béres Sándorral folytattunk terepbejárásokat, gyűjtéseket a már ismert és még beazonosítható lelőhelyeken. Az Egri Bükkalja területéről eddig előkerült közölt és közöletlen anyagokat együttesen dolgoztuk fel az új szerzeményekkel együtt. A leletegyütteseket a Szeleta és Aurignaci kultúrákhoz kötöttük. A két kultúra nemcsak eszköztípusaiban és technológiájában különül el egymástól, hanem a nyersanyag-felhasználásában is eltéréseket mutat. A Szeleta kultúrára jellemző a bifaciális eszközök mellett a magas kaparó arány, eszközeik többségét helyi, dél-bükki nyersanyagokból és a Bükk keleti oldaláról származó kvarcporfirből készítették. Ezzel szemben az Aurignaci kultúrára a vakarók és különféle módon megmunkált pengék nagyobb száma, valamint a bükki és korláti hidrokvarcit-félek nagyobb arányú felhasználása jellemző a helyi nyersanyagokkal szemben. Területi, topográfiai eltérés is megrajzolható a két kultúra között, míg a Szeleta lelőhelyek a hegységfelső, addig az Aurignaci telepek a hegy láb Alföld felé eső részein sűrűsödnek. Jelen tanulmányunk 2006-ban leadott szakdolgozatunk rövidített, de tartalmában változatlan kiadása.

Kulcsszavak középső paleolitikum, felső paleolitikum, Szeleta, Aurignaci, kvarcporfir, bifacialitás, Bükkalja, műhelytelep

1. Bevezetés

Korábbi terepbejárások, ásatások, illetve amatőr gyűjtők adatai alapján Eger térségében számos középső, illetve felső paleolitikus nyíltszíni lelőhely vált ismertté az elmúlt 50 év során. Jelen dolgozat célja ezen lelőhelyek beazonosítása, állapotuk felmérése, új leletanyagok gyűjtése, illetve az elmúlt évtizedekben múzeumokba került leltározott, leltározatlan, közölt, vagy eddig közöletlen anyagok együttes feldolgozása.

A terepbejárás földrajzi határait északról Eger városának déli szegélye, délről Demjén és Andornaktálya, nyugatról a Laskó, keletről pedig a Novaji patakok vonala jelölte ki. A tengerszint feletti magasságokat a Balti alapszinhez viszonyítva adtuk meg.

Az új anyagok gyűjtésén kívül feldolgoztuk a Magyar Nemzeti Múzeum, illetve az egri Dobó István Vármúzeum régészeti raktárában található leleteket is.

Az új gyűjtésekből származó anyagok Andornaktálya térségéből az egri Dobó István Vármúzeum, míg Demjén, Eger, Egerszalók és Ostoros vidékéről a Magyar Nemzeti Múzeum

gyűjteményébe kerülnek.

A leletanyag tipológiai feldolgozásához François Bordes (Bordes 1981), illetve D. de Sonneville-Bordes és J. Perrot (Sonneville-Bordes – Perrot 1953: 323-333; 1954: 327-334; 1955: 76-79; 1956: 408-412; 1956: 547-559) munkáit vettük alapul.

A technológiai megfigyelésekhez Inizan et al. (1999) munkáját használtuk.

A nyersanyagok meghatározásához a Magyar Nemzeti Múzeum összehasonlító nyersanyag-gyűjteményét vettük igénybe (T. Biró - T. Dobosi 1991; T. Biró et al. 2000).

A kéziratot 2006. március 26-án zártuk le.

2. A kutatott terület leírása

A Bükk javarészt mezozoos kőzetekből felépülő alaphegységét délről a Bükkalja határolja. A terület két részre osztható Kács és Tibolddaróc vonala mentén: Egri-Bükkalja és Miskolci-Bükkalja. A Bükkalja morfológiai határai Ny-on a Tarna völgye, D-en egy szerkezeti lépcsővel emelkedik ki a Heves-Borsodi-sík hordalékküpi övezetéből, K-en határozott tereplépcsővel

különül el a Sajó-Hernád hordalékkúpjától, ÉK-en pedig a Szinva völgye választja el a Bükkháttól. Geomorfológiailag területünk 300 m átlagmagasságú hegyláb felszín, illetve 150 m átlagos magasságú hegység előtéri lejtő, melyeket az eróziós-deráziós folyamatok völgyek és völgyközi hátaik rendszerére, valamint aszimmetrikus réteglépcsőkre tagoltak. Az Egri-Bükkalja 126-480 m közti tszf magasságú, enyhén D-DK-nek lejtő felszínét ÉÉNy-DDK-i futású völgyek szabdalják. A tájegység felszíne talajfolyósodással (szoliflukcióval) átformált, a Ny-i, DNy-i kitétséggű lejtők közepesen vagy nagymértékben erózióveszélyesek (Marosi & Somogyi 1990: 852; Dobos 2002: 217; Pentelényi 2002: 205).

3. Középső és felső paleolit környezet és kronológia B.P. 125000-10200 évek között

A B.P. 125 000-10 200 évek közötti időszak felosztható meleg, nedves interglaciális és egy utána következő hideg, száraz glaciális periódusra, melyet rövid felmelegedések (interstadiálisok) szakítottak meg. Az eltérő periódusokra eltérő növény- és állattársulások jellemzőek. Ezen időszakok környezeti jellemzőit üledéktani, talajtani, palinológiai, botanikai és faunisztikai adatok alapján rekonstruálták (Adams 1998: 24; Kordos & Ringer 2001: 36).

A napjainkban alkalmazott, fejlett kor meghatározó technikák bevezetése előtt a jégkorszak általunk vizsgált szakaszát három hideg periódusra (Würm I-III) és egy klimatikus javulási szakaszra (Würm I/II. interstadiális) osztották alpi üledékek alapján. Az újabb módszerek bevezetésével ez a felosztás túl egyszerűnek tűnt, és egy új, finomabb felosztást kellett készíteni. Starkel az utolsó glaciális két fő egységre, korai glaciálisra és pleniglaciálisra osztotta. Mások mégjobban finomították ezt a felosztást korai Würmre (korai glaciális), alsó pleniglaciálisra (pleniglaciális A), interpleniglaciálisra, felső pleniglaciálisra (pleniglaciális B) és késő glaciálisra (Adams 1998: 24).

3.1. Az utolsó interglaciális (B.P. 125 000-115 000 év)

Ez a szakasz megfeleltethető az Eem, Mikulino, vagy Riss/Würm időszakoknak. Ez a periódus körülbelül 10 000 éven át tartott.

A klíma ebben az időszakban melegebb és nedvesebb volt a jelenlegi közép-európainál. A

mérsékelt, lombhullató erdők domináltak, de nem kizárt kis, sztyepei szigetek jelenléte sem. Az erdőket főleg hársfa-tölgy, tölgy-lucfenyő és gyertyán-lucfenyő-tölgy társulások alkották. A puhatestű fauna szintén meleg, nedves éghajlatot jelez ebben az időszakban. A hegyvidéki vegetációt túlevelű erdők alkották (Adams 1998: 24; Kordos & Ringer 2001: 36).

3.2. Korai würm (B.P. 115 000-75 000 év)

A korábbi beosztásban ez az időszak felelt meg a Würm I-nek. Ez a hideg időszak kezdete, kontinentális körülmények jellemzik. Ehhez az időszakhoz köthetők az Amersfoort és Brörup interstadiálisok, melyek jóval szárazabbak és melegebbek voltak a megelőző lehülési szakasznál. A Brörup során a Kárpát-medencére a fenyő-nyír-lucfenyő ligetekkel tarkított sztyepe volt jellemző, míg a Kárpátok magasabb térszínein a lucfenyő, illetve erdei fenyvesek domináltak. A csapadékmennyiség alacsony maradt. A gerinces faunában a sztyeppi fajok megmaradtak, a tundrai fajok száma csökkent, az erdei fajok elterjedtebbé váltak. A Brörup és Amersfoort közti interstadiálisban a síkságokon a löszös sztyepe, a hegyvidékeken pedig a tundra, erdős tundra és erdős sztyepe uralkodott (Adams 1998: 24-25; Kordos & Ringer 2001: 37).

3.3. Alsó pleniglaciális (B.P. 75 000-40 000 év)

A legridegebb eljegesedési szakaszok tartoznak ebbe az időszakba. Starkel szerint a világméretű lehülés körülbelül B.P. 73 000 évvel ezelőtt vette kezdetét. Hideg, száraz, kontinentális körülmények uralkodtak. Felgyorsult a szél által szállított lösz lerakódása. A nyílt füves sztyepek terjedtek el. Néhány helyen fennmaradtak hárs és gyertyán társulások, melyek azt jelzik, hogy az alsó pleniglaciális nem volt annyira szélsőségesen hideg, mint a felső pleniglaciális. A gerinces faunát a saiga antilopok, vadlovak, sarki nyulak és rókák, mamutok és gyapjas orrszarvúk képviselik. A Kárpát-medence déli területein, fás, erdős vidékeken előfordult az őz, jávorszarvas, hód, barnamedve, vaddisznó, vadmacska, hiúz és a farkas. A lehüléseket melegebb, nedvesebb interstadiálisok szakították meg. Ez a sarki jégtakaró visszavonulásával járt (Adams 1998: 25; Kordos & Ringer 2001: 37).

3.4. Interpleniglaciális (B.P. 40 000-30 000 év)

Általános felmelegedés jellemzi, ehhez az időszakhoz kapcsolódik a Hengelo és Denekamp interstadiális. Az úgynevezett középső és felső paleolit átmeneti időszak az interpleniglaciális idejére tehető. Az interstadiálisok alatt az átlagos évi csapadékmennyiség 200 mm, a leghidegebb átlagos hőmérséklet $-13\text{ }^{\circ}\text{C}$ fok volt. Lengyelországi adatok szerint nyílt vörösfenyő erdők uralták a vegetációt Észak-Közép-Európában, míg a tundrai fajok eltűntek. Morvaország és Alsó-Ausztria területén a füves sztyeppék terjedtek el. 300 m tengerszint feletti magasságban erdei fenyők, nyírfák, fűzfák uralták a tájat (Adams 1998: 25; Kordos & Ringer 2001: 37-38.).

3.5. Felső pleniglaciális (B.P. 30 000-13 000 év)

Újra a sarkvidéki éghajlat uralkodik Európa nagy részén, mely az alsó pleniglaciálisnál is ridegebb volt. Az eljegesedés B.P. 20 000 év körül érte el maximumát.

Az éghajlat a füves sztyeppe előretörésének kedvezett, a lombhullató erdők eltűntek. Sarkvidéki sivatagos területek alakultak ki az eljegesedések déli határán. A gerinces faunát ismét a száraz antilopok, vadlovak, rénszarvasok, sarki rókák, mamutok, gyapjas orrszarvúk, pézsmatulkok, sarki nyulak, hörcsögök és mormoták jellemzik (Adams 1998, 25-26; KORDOS 2001: 34).

3.6. Utolsó glaciális (B.P. 13 000-10 200 év)

A gyors felmelegedés időszaka volt, mely B.P. 10 200 évvel ezelőtt ért véget (Adams 1998: 26; Kordos & Ringer 2001: 38)

4. A terület régészeti kutatástörténete

4.1. Az Eger környéki őskőkori lelőhelyek kutatása a második világháború végétől a '80-as évek elejéig

Területünk őskőkori kutatásának első úttörője Legányi Ferenc volt. A Bükkben és Eger környékén sok régészeti (nemcsak őskőkori) lelőhelyet fedezett fel. Az ő és Dancza János

névéhez köthető Eger-Kőporos-tető felfedezése 1947-ben. A leletekről értesítette Vértes Lászlót, aki 1948-ban ásatást végzett a lelőhelyen. Az ásatásból és felszíni gyűjtésből származó leletanyag a Magyar Nemzeti Múzeum paleolit gyűjteményébe került, de felszíni szórványanyag az Egeri Dobó István Vármúzeum régészeti raktárában is található. 1949-től kezdődően Legányi Ferenc, Rozsnyói Márton és Vértes László több alkalommal is végzett felszíni gyűjtést a területen. 1952-ben Rozsnyói válogatott eszközökből álló kollektiót adományozott a Nemzeti Múzeumnak (Vértes 1951: 188; 1953: 35-36; 1954: 9; 1965: 217; Fodor 1984: 73-74; T. Dobosi 1995: 46).

A Kőporos-tetőről származó kisebb anyag, főleg az '50-es évekből Kovács Béla, Legányi és Rozsnyói gyűjtéseiből az egeri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében is maradt.

Vértes László ásatási naplójában a mezolitikus Campignien kultúrába sorolja a Kőporos-tető anyagát. Véleménye szerint az ásatás során előkerült „lándzsahegyek” a Campignien II. típusú eszközei (Vértes 15. E. I.). Az '50-es években írott cikkeiben is mezolit népesség hagyatékaként tárgyalja az előkerült eszközöket. Szemléletes képet fest az egykor itt élt emberek mindennapjairól. Megemlíti, hogy bár növényi magvak nem kerültek elő, de az eszköztípusok földművelésre, íjjal és lándzsával történő vadászatra utalnak. A lelőhelyet 8000-8500 évesnek tartja (Vértes 1953: 36-37.). A lelőhely datálását egy 1951-ben talált recens, a Földközi-tengerből származó kagylólelettel is alátámasztja. Ezen lelet kapcsán a népességet Kis-Ázsiából vagy Észak-Afrikából származtatja. Egyidősnek gondolja a skandináv Maglemose kultúrával és a Campignien genetikai előzményének tartja, bevezetve az „Eger-kultúra” terminust. Megállapítja, hogy a levélhegyek kidolgozásuk alapján különböznek a Szeleta eszközöktől (Vértes 1954: 9).

A '60-as évek közepén írt kézikönyvében Vértes továbbra is mezolit lelőhelyként említi a Bükk hegység területén és a Hernád völgyében található lelőhelyeket. Ezek közös jellemzőjének tartja, hogy makrolitikus iparok, melyek fő eszköztípusai a babérlevél alakú hegyek, szakócák, nagyméretű szilánkvakarók. Az eszközök készítésének technológiája is megegyezik (*bloc en bloc* technika). A lelőhelyek egy része kerámiamentes, de akadnak olyan neolitikus települések, melyek kovaanyaga hasonlóságot mutat a kerámiával

nélküli lelőhelyek anyagával. A Kőporos-tető eszközanyagában a nagyméretű vakarók és kaparók dominálnak, de jellemzőek a babérlevél-hegyek és szakócák is. Tipológiailag hasonló leletanyaggal rendelkezik Eger-Nyerges, Ostoros-Rácpa, Csokvaomány-Határ-tető és Bükk-mogyorósd (Vértes 1965: 211-217).

Eger-Nyerges lelőhelyről Legányi Ferenc és Szabó János Győző szolgáltatott be anyagot a Dobó István Vármúzeumnak az 1950-es évek elején és végén (Fodor 1984: 73-74; Vértes 1965: 217).

Ostoros körzetében fontos még megemlítenünk a Rácpa-tetőt. 1966-ban Mazán Géza és Fodor László gyűjtött eszközöket. Egy évvel később Vértes László és Korek József végzett néhány napos szondázást, kultúrregeget sajnos nem találtak (T. Dobosi 1972; Fodor 1984: 73-74).

Lóska György és Bátonyi Zoltán Ostoros-Csúnya-munka és Arany-Bika-tetőről gyűjtött felszíni szórvány anyagot (Fodor 1984: 73-75).

Nekézseny- (Csokvaomány)-Határtetőn és Bükkmogyorósd-Hosszúbercen Rozsnyói Márton végzett terepbejárást 1951-54 között. Előbbi levéleszközös lelőhelyet mezolitnak, míg utóbbit paleolitnak írta le (Rozsnyói 1963: 69-80).

A makrolitikus, vagy más néven durvaeszközös mezolit lelőhelyek csoportjához sorolja Vértes a Miskolc környéki lelőhelyeket. Miskolc-Avason Hillebrand Jenő tárt fel egy szerinte proto-campignien időszakban is használt kovabányát. Az avasi Alsószentgyörgyön Vértes és Korek 1961-ben végzett ásatást, ahol sikerült megtalálniuk a kultúrregeget. Hiányoznak a nagy egrí formák, de jelentős a vakarók, kaparók, levélhegyek és szakócák száma. A levélhegyek Vértes szerint morfológiailag nehezen választhatók el a Szeletien levélhegyektől. Mint fentebb említettük a kőporosi levélhegyeket viszont megmunkálás szempontjából elkülöníti a Szeleta anyagtól. Az alsó-szentgyörgyi anyaghoz hasonlítja Vértes a Miskolc Zöldfa és Molotov utcai leleteket is.

Vértes felsorolásában a harmadik, nagyobb durvaeszközös mezolit lelőhely a korláti Ravaszlyuk-tető. Először Roska gyűjtött felszíni leleteket innen, melyeket ő felső Chellesiennek határozott meg, majd Saád Andor folytatott terepbejárást a területen. Korek és Vértes 1959-60-ban folytatott ásatást. A felső kultúrregegben a bükki kultúra, míg az alsóban kerámia nélküli kovaipar anyagát tárták fel. Főbb eszköztípusok a

pengevakarók, szakócák és levélhegyek, valamint a kaparók. Az előbbieken felsorolt durvaeszközös mezolit lelőhelyek között Vértes az alábbi fejlődési sort állította fel: legősibbnek a kőporos-tetői leleteket tartotta, majd ezt követte a Ravaszlyuk-tető, melyet az avasi ipar kötött össze az arka-völgyi bükki kultúra kovaiparával. Vértes a fentiekben leírt durvaeszközös mezolit kultúrát a neolitikumot közvetlenül megelőző prekeramikus-neolit fokozaton átfejlődő kultúráként írja le, mely lassan átvette a neolit vívmányokat (Vértes 1965: 217-222).

Saad Andor az alsószentgyörgyi eszközöket a Kőporos-tető anyagával gondolta megegyezőnek (Saád 1955: 12). Saád Korlát-Ravaszlyuk-tetőn is végzett gyűjtést, mely lelőhely hovatartozása több szakember eltérő véleményét okozta. Roska Márton Chelleén-nek tartotta a Csoma József által begyűjtött leleteket. Breuil és Obermayer Acheulien-Micoquien jellegűnek gondolta, Červinka pedig Aurignaciennek tartotta. Hillebrand, Eisner, Babor és Skutyl a mezolitikumba, vagy neolitikumba sorolta a tárgyakat (Saád 1964: 5; Simán 1999: 29). Patay Pál természetesen eredetűnek tartotta a szilánkokat (Patay 1937: 139-141). Saád egyetért Vértesselel, aki a korláti leleteket a mezolitikumba sorolta a kőporosi, miskolc-avasi és nekézseny-határtetői leletekkel való összehasonlítás alapján (Saád 1964: 7-8.).

T. Dobosi Viola 1975-ben szondát nyitott Eger-Püskös-hegyen, kultúrregeget nem talált. Jobb eredménnyel zárult a Püskös-hegyhez közel eső, de már Demjénhez tartozó hegyeskőbérci leletmentés, ahol neolit teleprészetet sikerült feltárnia. Jelentős lelőhelynek tarthatjuk Demjén-Hegyeskő-tetőt is felszíni szórványanyaga alapján (T. Dobosi 1975: 70; 1976: 12-14; Fodor 1984: 73, 75).

A Vértes által a kézikönyvben mezolitnak mondott lelőhelyek kulturális besorolását T. Dobosi Viola is elfogadta és átvette (T. Dobosi 1971: 39-60). Őskőkori lelőhelykataszterében is a mezolit lelőhelyek közt sorolja fel Eger-Kőporost, Eger-Nyergest, Ostoros-Rácpát, Csokvaomány- és Nekézseny-Határ-tetőt, Bükkmogyorósdot, Miskolc-Avast, Zöldfa és Molotov utcát, Alsószentgyörgyöt valamint Korlát-Ravaszlyuk-tetőt (T. Dobosi 1975: 68-69). Mezo-olit lelőhelyként írja le Demjén-Hegyeskő-bércet is, ahol neolit cserepekkel együtt archaikus kőeszközipart talált. Az eszközök tipológiailag az Eger kultúrával mutattak hasonlóságot, maga a

sztratigráfiai helyzet is a lelőhely mezolitikus korát támasztotta alá, a neolitikummal való kapcsolatokra a kerámiák, csiszolt és egyes pattintott kőeszközök utaltak (T. Dobosi 1976: 9-12, 39). Nemcsak tipológiailag vizsgálta a lelőhelyek eszközeit, hanem nyersanyag-meghatározást is végeztetett az alábbi lelőhelyekkel kapcsolatban: Demjén-Hegyeskő-bérc, Demjén-Pütkös-tető, Andornaktálya, Ostoros, Eger-Kőporos-tető, Arka, Avas és Korlát (T. Dobosi 1978: 7-9). Későbbi cikkében a szerző Korlát-Ravaszyuk-tető mellett Boldog-kővára-lja-Órhegy kőeszközüanyagát is az Eger kultúrába sorolja a kőporosi, ostorosi, korláti anyaggal való tipológiai összehasonlítás alapján (T. Dobosi 1981: 11, 29-30).

Külön ki kell emelnünk Fodor László munkásságát, aki 1964-68 között újra bejárta a már ismert telephelyeket és újakat is talált. 1984-es dolgozatában 11 lelőhelyet említ, ebből négynek az anyagát részletesen leírja (Andornaktálya-Szukszerdomb, Demjén-Hegyeskő-tető, Egerszalók-Egerlátó-tető és Kővágó-dűlő). Az Andornaktálya-Pütkös-tetőn 1965-66-ban gyűjtött leletek a Magyar Nemzeti Múzeum őskőkori gyűjteményébe kerültek. Ezzel párhuzamosan folyt a szukszerdombi lelőhely felszíni anyagának gyűjtése (Fodor 1984: 73-75).

Fodor László a már fentebb ismertetett, általa vizsgált lelőhelyeket az Eger kultúrához sorolta, melyet egy középső paleolitikus kultúra késői, a neolitikumot megelőző fázisának tartott (Fodor 1984: 109).

4.2. Az Eger környéki őskőkori lelőhelyek kutatása a '80-as évek elejétől napjainkig

Gábori Miklós tanulmányában az Eger kultúrához tartozó lelőhelyeket (Eger-Kőporos, Korlát-Ravaszyuk-tető) középső paleolitikus iparnak tartja (Gábori 1982: 4, 6).

Ringer Árpád a Miskolci-Bükkalján 6 nyíltszíni lelőhely anyaga alapján körvonalazott egy középső paleolitikus kultúrát, melyet Bábonyiennek nevezett el. A kultúrát Acheulien és Micoquien gyökerekből eredeztette. Bükkmogyorósd-Hosszú-bérc leletanyagát a Bábonyien fiatalabb szakaszához kötötte (Ringer 1983: 114, 131-134).

Allsworth-Jones a kőporosi leletgyűjtést a Szeletienhez kötötte (Allsworth-Jones 1986: 99-100).

Mester Zsolt a Kőporos-tetőn gyűjtött anyagot több ipar felszínén összekeveredett anyagának

tartja (Mester 2000, 89.).

1978-tól kezdődően Simán Katalin végzett terepbejárásokat a Bükk-hegység területén és a Hernád völgyében. Új anyagot gyűjtött többek közt Korlát környékéről és Miskolc-Avas, Alsószentgyörgyről (Simán 1983: 37, 42-46). Korláton több alkalommal végzett feltárást 1983-85 között, 1992-ben és 1994-ben. Tipológia alapján az előkerült bifaciális eszközöket leginkább a morva Szeletienhez, vagy valamely bronzkori kultúrához próbálta kötni. Határozottan nem foglalt állást, a lelőhelyen több korszak emlékeanyagának keveredését sem zárta ki (Simán 1999: 29, 32-36.).

A '90-es évek közepén T. Dobosi revízió alá vette a kőporosi anyagot, tipológiailag és nyersanyag felhasználás szempontjából összehasonlította a Suba-lyuk alsó és felső kultúrrétegének, valamint a Bábonyien lelőhely iparával, továbbá Ostoros-Rácpával, Vedrovicevel és Moravany-val. Mindezek alapján szerinte a levélhegyek és kaparók középső paleolitikus jellegűek, míg a magas vakarók és orros vakarók felső paleolitikus (Aurignacien) hatást tükröznek. Mindazonáltal az ipar egységes, a középső és felső paleolitikum közti átmeneti kultúra emléke lehet (T. Dobosi 1995: 45, 51-53).

Azt, hogy az Eger környéki lelőhelyek, – leginkább a Kőporos-tető – anyaga átmenetet képez a középső és felső paleolitikum között, érintőlegesen már korábbi cikkeiben is tárgyalta. Összehasonlításokat tett a dunántúli Jankovichien, a bükki Bábonyien és Szeletien, valamint a kőporosi bifaciális eszközök méretei és retusszögei alapján (T. Dobosi 1989: 233-237). Külön cikkben összegyűjtötte az addig ismert olyan lelőhelyeket, melyekről bifaciális megmunkálású eszközök kerültek elő. Középső paleolitikus karakterűnek írta le a Miskolc-Avasról, Korlátról, Sajóbáonyból, Bükkmogyorósd-Hosszú-bércről, Csokvaomány-Nekézseny-Határtetőről, Hontról, Lovasról, Eger-Kőporosról, Ostoros-Rácpáról és Sajószentpéterről származó leleteket (T. Dobosi 1990: 175-181.). A Kőporos-tető anyagát a Suba-lyuk felső rétegével hozta kapcsolatba a felhasznált nyersanyagok alapján, valamint a kaparók változatossága, a laminarizáció hasonló mértéke, a Bábonyien kések hiánya, és a Moustérien hegyek megléte, valamint a kavicsnyersanyagokon látható Levallois leválasztások miatt. Ostoros-Rácpa anyagát felső paleolitikus karakterűnek írta le. Véleménye szerint a középső paleolitikus

hagyományok nem olyan jellemzőek, mint a Kőporoson. További lelőhelyekként még megemlíti Andornaktálya-Szukszer-dombot és Egerszalókot (T. Dobosi 1990: 179-180). Az 1996-ban rendezett haifa-i konferencián már nem foglal határozott állást a kőporosi leletek hovatarozását illetően. Nem tartja elégségesnek, hogy akár középső paleolit, akár átmeneti iparnak tartsuk a fent említett anyagot a középső és késő paleolitikum között (T. Dobosi 2000: 56).

T. Dobosi Violához hasonlóan Simán Katalin újabban a kőporosi anyagot határozottan egy olyan levéleszközös iparhoz köti, mely átmenetet képez a középső és felső paleolitikum között. Miskolc-Avas anyagát is ehhez az iparhoz sorolja (Simán 2003: 84).

Ringer Árpád és Janusz K. Kozłowski végzett szondázó jellegű feltárást Andornaktálya körzetében 2002. nyarán. 2003. augusztusában pedig a Kőporos-tetőn folytatott szondázó feltárást (Ringer Á. szíves szóbeli közlése).

Az utóbbi években Béres Sándor és Saléti György végeznek folyamatos gyűjtőmunkát Andornaktálya, Demjén, Eger, Egerszalók, valamint Ostoros térségében.

5. A pattintott kő nyersanyagok

A kőnyersanyagokat makroszkópiusan vizsgáltuk és különítettük el felhasználva a Magyar Nemzeti Múzeum összehasonlító kőnyersanyag gyűjteményét (Litotéka).

A helyi nyersanyagok közé azokat soroltuk, melyek 25 km-es körzeten belül találhatóak. A regionális nyersanyagok 50 km-es körzeten belül gyűjthetőek. Az ennél messzebb fellelhető kőzetfajtákat a távolsági nyersanyagok közé soroltuk a Zúgó-dűlői anyagfeldolgozást alapul véve (Kozłowski & Mester 2003-2004: 117).

5.1. Helyi nyersanyagok

Radioláriás kovapala: szilikátos anyagú kőzet, közepes minőségű, szürke és fekete színben fordul elő, zöldes patinával. A Suba-lyuk tipikus Moustérien iparának kedvelt nyersanyaga. A Hór völgyében Cserépfalu környékén fordul elő (Kozłowski & Mester 2003-2004: 116-117).

Mátraháza-felnémeti típusú opál: könnyen felismerhető, szemcsés felületű, szürke, barna színű. Egerbakta környékén, a Tó-hegyen található természetes előfordulása (Kozłowski &

Mester 2003-2004: 117).

Szarukő: általában dolomit közé ékelődik, dió-ököl nagyságú gumókban, esetleg néhány cm vastag telérekben, kiválásokban. Szürke, aprókristályos, csak élein áttetsző. Szilánkos törésű (T. Dobosi 1978: 14; T. Biró 1984: 48). A Subalyuk iparainak fő nyersanyaga. Szürke és fekete színű. A Bükk DNY-i részén fordul elő, Bükkzsérc környékén (Kozłowski & Mester 2003-2004: 116).

Kvarcit: a SiO₂ kristályos módosulata, igen kemény, ellenálló. Egyenetlenül törik, üvegfényű. Szerkezete lehet tömöttebb vagy nyitottabb. Ha teljesen tiszta, akkor színtelen, de gyakori benne a szilárd (a kvarcnál idősebb ásványok kristályai) vagy légnemű (esetleg víz) zárványok. A gáz- és folyadék-zárványok tömege fehérre színező (T. Dobosi 1978: 15; T. Biró 1984: 51).

5.2. Regionális nyersanyagok

Hidrokvarcit és limnokvarcit: a két kvarcit-féleség eltérő módon keletkezik. A hidrokvarcit források, a limnokvarcit álló édesvizek üledéke. A kőzet üveges csengésű, kissé érdes tapintású, szélein, vékony lemezekben áttetsző. Apró hézagok üregek, erek vannak benne. Színe rendkívül változatos. Az északról érkező folyók völgyében a felső pleisztocén löszfelszín több helyen szakítják meg pliocén végi nyirok- és miocén hidrokvarcit foltok (T. Dobosi 1978: 12; T. Biró 1984: 47-48). Több változata elkülöníthető.

Avasi hidrokvarcit: több színben előfordul (fehér, sárga, barna), jellemzője, hogy sávozott. A miskolci Avas-Tűzkövesen található.

Dél-bükki hidrokvarcit: világos és sötétbarna színű, harmadidőszaki formációkban fordul elő (Kozłowski & Mester 2003-2004: 116).

Mátrai hidrokvarcit: vörös színárnyalatú, gyakran fehér patinával.

Üveges kvarcporfir: a középső triász ladini emeletében paleovulkáni tevékenység során a Bükkben felszínre jutott kőzet, mely homokkőrétegek közé ékelődött. Újkori megfelelője a riolit, kémiai összetételében mindkettő megegyezik a gránittal, ami mélységi kőzet (T. Dobosi 1978: 10; T. Biró 1984: 46; Markó et al. 2003: 297-314).

Igen jellegzetes, könnyen felismerhető, hamuszürke színű nyersanyag. A Bükk keleti oldalán, Bükkzentlászló környékén található

körülbelül 40 km-re lelőhelyeinktől (Kozłowski & Mester 2003-2004: 115, 117).

Kalcedon: szervesen eredetű kovaközet, akkor képződik, ha lúgos kémhatású talajvizek a homokból kovasavat oldanak, majd ez a kovasav összecementálja a homokot. Tiszta formájában fehér, gyengén szürkés vagy kékes, legfeljebb áttetsző, káلیلúgban könnyen oldódik. Többnyire cseppköves, vesés, gömbös alakban vagy párhuzamosan rétegződve tölti ki a kőzetüregeket (T. Dobosi 1978: 12).

Jáspis: tömött, szemcsés kvarcváltozat, vörös (ha vasoxid színezi) vagy barnássárga (ha vashidroxid színezi) (T. Dobosi 1978: 12).

Radiolarit: szerves eredetű kovaközet, kovavázú szerkezetek (diatomák, radioláriák, kovaszivacsok) vázrészeiből halmozódik fel, feltehetően többszöri oldódás és kicsapódás után. Általában karbonát kőzetekbe beágyazva, kisebb-nagyobb gumók alakjában jelenik meg (T. Dobosi 1978: 12; T. Biró 1984: 48-49).

Főleg barna színű, de előfordul a szürke is. A bükken mezozoikus formációkban is előfordul. Jó minőségű, fényes felületű változata Szlovákia területéről, a Kárpátokból származhat (150-210 km távolságból) (Kozłowski & Mester 2003-2004: 115, 117).

5.3. Távolsági nyersanyagok

Obszidián: kiömlési (effuzív) kőzet, a neovulkánikus riolit teljesen üveges változata. Fekete, barnásfekete, ritkán vöröses kőzetüveg, 1-2% víztartalommal. Jól megmunkálható, kagylós törésű, átlátszó-áttetsző (T. Dobosi 1978: 10.).

A kárpáti 1-es típus átlátszó, fekete vagy sötétszürke színű. Kelet-Szlovákiában a Zempléni hegységben található.

A kárpáti 2E típus fekete színű, nem átlátszó, Tokaj-Erdőbénye környékén található.

A kárpáti 2T típus szintén fekete színű, nem átlátszó, szürke patina borítja. Tolcsva környékén fordul elő 80-120 km távolságban lelőhelyeinktől (T. Biró 1981: 194-205; T. Biró 1984: 47; Kozłowski & Mester 2003-2004: 115, 117.).

Opál: a hidrokvarcithoz hasonlóan hidrotermális folyamatok során képződő megszilárdult kovagél. Víztartalma, mely 1-21% között változhat, határozza meg tulajdonságait. Jó minőségű,

csillogó felületű. Ismert fa-, tej-, viasz- és üvegopál. Hazánk területén Neogén vulkáni formációkban: a Hegyalján, a Mátra és a Börzsöny andezitjében fordul elő (T. Dobosi 1978: 12; Kozłowski & Mester 2003-2004: 116).

Kovaközetek: szerves vagy szervesen eredetű, különböző kristályszerkezetű kvarcváltozatok gyűjtőneve.

Északi tűzkő: krétakori mészkőben, gumók, gömbök formájában fordul elő, nemes, szép, szürke-sárgás színű, élein kissé áttetsző, homogén nyersanyag. Tömör, kagylós törésű (T. Dobosi 1978: 12-14). Karakteres, könnyen felismerhető, jó minőségű nyersanyag. Több típusát is megkülönböztethetjük:

Sziléziai kova: mely barnásszürke színű, homogén szerkezetű, vékony szilánkjai majdnem átlátszóak. Finom, vékony kéreg borítja. Felszínén fehér patina is előfordulhat. Mint nevei is mutatja, származási helye Szilézia (250-300 km).

Krakkói kova: sötétszürke színű, Jura kori képződmény, Krakkó környékén található 250-300 km távolságra az Eger környéki lelőhelyektől.

Pruti kova: barna színű, homogén szerkezetű, kissé átlátszó. Ukrajnában, a Dnyeszter és Prut vidékén fordul elő 350-400 km távolságra.

Świeciechów-i kova: karakteres, barnásszürke színű, fehér pöttyökkel tarkított nyersanyag. A Visztula völgyében Świeciechów környékén található szintén 350-400 km távolságra lelőhelyeinktől (Kozłowski & Mester 2003-2004: 115-117).

6. A lelőhelyek

6.1 Az Eger környéki levéleszközös ipar (Szeletien) lelőhelyei

Demjén-Hegyeskő-tető (I. Terület)

A lelőhely Demjéntől K-re, a 25-ös út Ny-i oldalán, az úttól mintegy 200 m-re található. A kis, ÉNy-DK irányú, nyújtott ovális dombtető a Laskó és Eger patakok közt húzódó riolittufa dombvonulat tagja. Tengerszint feletti magassága körülbelül 250 m. A Laskó pataktól 1,9 km-re K-re fekszik. Relatív magassága a patak szintjéhez viszonyítva 110 m. A Pünkösöd-hegy 550 m-re ÉK-re, a Hegyeskő-bérc 1,1 km-re ÉNy-ra, a Szőlő-hegy pedig 1,2 km-re DNy-ra található lelőhelyüinktől (I. és II. térkép).

A lelőhelyet Fodor László azonosította be,

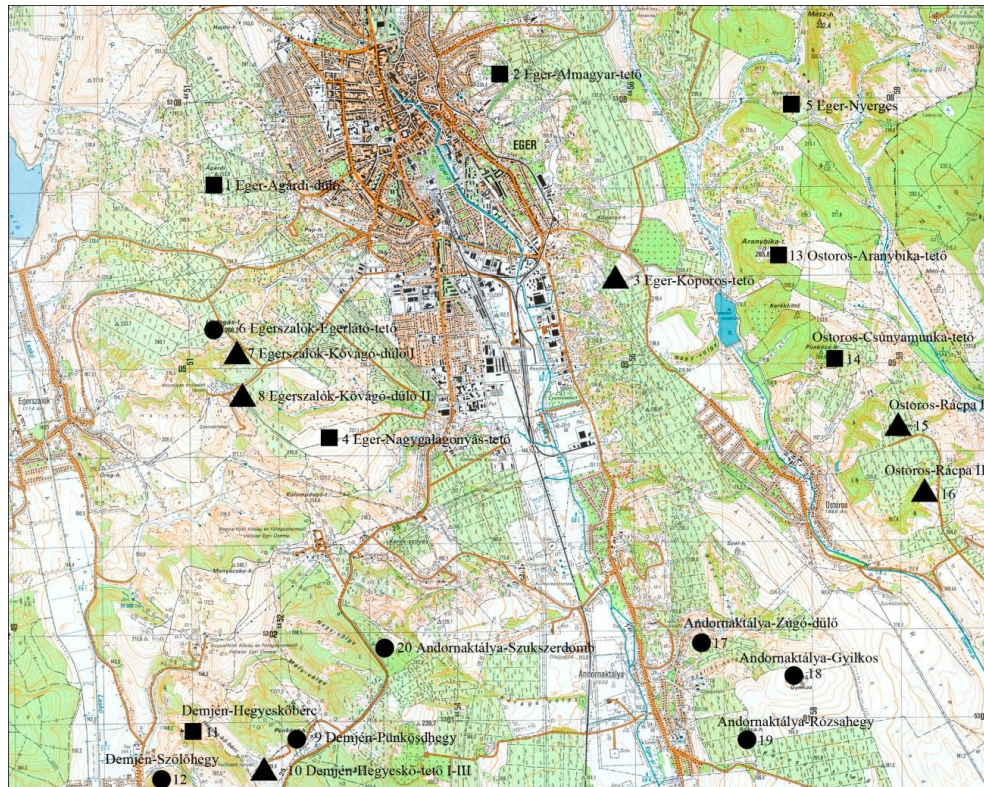
jelentős felszíni szórványanyagot gyűjtött (Fodor 1984, 74.). Mivel az idők során több kisebb gyűjtés került be a múzeumokba Hegyeskő-tető megnevezéssel, és valószínű, hogy több települési folttal kell számolnunk a térségben, ezért ehelyütt csak a Béres Sándor által pontosan lokalizált és gyűjtött 1. és 1A terület anyagát közöljük.

Összesen 61 db leletet vizsgáltunk meg a lelőhelyről. Ez 13 db eszközt, 11 db magkövet, 31 db szilánkot és 6 db pengét jelent. Az eszközök közt találhatóak levélhegyek, egy kaparókés, különböző kaparók, retusált, illetve fogazott szilánkok, pengevakaró és egy mindkét élén retusált penge (I. típusábra).

Az eszközök közül a leggyakoribbak a középső paleolit típusok, mint a különböző kaparók (I. képtábla 2.), illetve retusált szilánkok,

valamint a bifaciális kidolgozású eszközök (I. képtábla 1.). Felső paleolit típusból 1-1 pengevakaró (I. képtábla 3.), illetve mindkét élén retusált penge található (I. képtábla 4.).

A 13 eszközből 11 db készült szilánkon, 2 db pedig pengén. 9 db eszköznek sima talonja van. 5 esetben biztosan megállapítható, hogy kemény ütővel választották le az eszközökké alakított szilánkokat a magkőről, de kemény ütő feltételezhetünk a levéleszközök leválasztásakor is. Bifaciális retus, illetve kidolgozás 5 esetben látható, és 1 alkalommal fogazott retus használtak. A bifaciális eszközök kivétel nélkül a hossz tengelyre aszimmetrikusak, keresztmetszetük 2 esetben plankonvex, 1 esetben pedig bikonvex.

I. térkép.

Az eszközök nyersanyaga döntően regionális hidrokvarcit, majd ez után következik a kvarcporfir és a helyi radioláriás kovapala, illetve szarukő. A középső paleolit típusok nyersanyaga főként helyi illetve az üveges kvarcporfir, míg a pengék, illetve pengén készült eszközök

nyersanyaga a hidrokvarcit és jáspis.

Mindent egybevetve az ipar középső paleolit jegyeket hord magán. Ezt igazolja a középső paleolit eszköztípusok túlsúlya, jellemző a sima talonok dominanciája és a kemény ütő használata. A bifaciális eszközök aszimmetrikus formája,

plan- és bikonvex keresztmetszete, valamint nyersanyaguk (főként kvarcporfir és helyi kovafélék) alapján lelőhelyünket a továbbiakban bemutatásra kerülő Eger környékén található (Eger-Kőporos-tető, Egerszalók-Kővágó-dűlő I. és II., valamint Ostoros-Rácpa I. és II.) levéleszközös lelőhelyek körébe soroljuk. A leletanyagban a nagyszámú magkő jelenléte alapján ezt a telepet műhelytelepnek tartjuk.

Demjén-Hegyeskő-tető (2. Terület)

A lelőhely a Laskó és az Eger patak közt húzódó ÉNy-DK irányú riolittufa vonulat egyik tagja. Az ÉNy-DK-i tájolású Hegyeskő-tető (1. terület) Ny-i végén fekszik a 25-ös út Ny-i oldalán, az úttól 300 m-re. A Hegyeskő-tető 1. terület a 25-ös úttól 150 m-re fekszik. Tengerszintfeletti magassága körülbelül 250 m, relatív magassága 110 m (I. és II. térkép). A lelőhelyről Béres Sándor gyűjtéséből ismert egy kisebb anyag.

A korábbiakban bemutatott levéleszközös teleptől 100-150 m távolságban talált anyag. Összesen 27 db leletet ismerünk innen, ebből 1 db retusált szilánk és 3 db magkő, valamint 23 db szilánk.

Bár csekély számú és jellegtelen anyagról van szó a néhány típus és a nyersanyag eloszlása alapján a korábbiakban a levéleszközös iparoknál bemutatott, Béres Sándor gyűjtéséből ismert hegyeskő-tetői műhelytelep egy kisebb műhelyfoltjának tarthatjuk lelőhelyünket (II. típusábra).

Demjén-Hegyeskő-tető (3. Terület)

A lelőhely a Laskó és Eger patak közt húzódó riolittufa dombsor tagja. A 25-ös út Ny-i oldalán az úttól mintegy 600 m-re, a 2. területtől 300, az 1. területtől 450 m-re ÉNy-i irányban található. Tengerszint feletti magassága körülbelül 245 m, relatív magassága 103 m (I. és II. térkép).

Béres Sándor az előzőekben bemutatott 2. területtől 300 m-re ÉNy-ra neolitikus környezetben talált két eszközt. Az egyik egy egyszerű ívelt élű kaparó meredek retussal faopáliból, valamint egy ívelt keresztelű kaparó lépcsős retussal kvarcporfirból (I. képtábla 2.). Mindkettő tipikus

középső paleolitikus eszköz és nagy valószínűséggel a területéről már korábban bemutatott levéleszközös lelőhelyhez tartozhat

Eger-Kőporos-tető

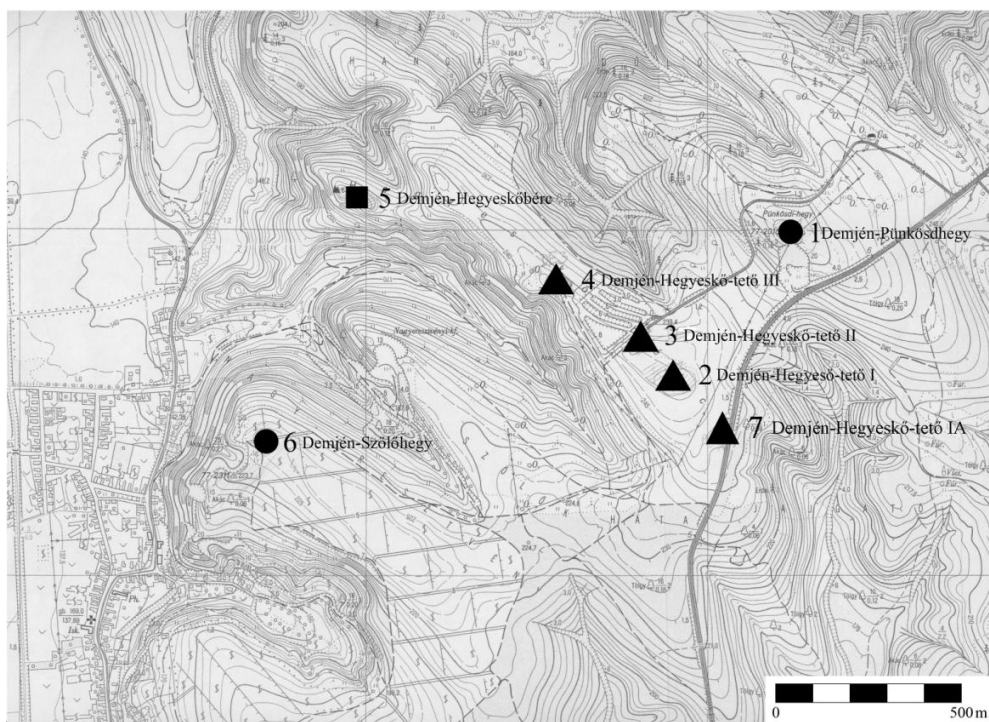
A lelőhely Egertől közvetlenül keletre található. A Kőporos-tető az egymással párhuzamosan futó ÉÉNy-DDK-i irányú Eger és Ostoros patakok által közrezárt azonos irányú dombvonulat egyik tagja. A domb szabálytalan ovális alakú, tengerszint feletti magassága 242,3 m, relatív magassága az Eger patak szintjéhez képest körülbelül 85 m. Az Eger pataktól 1 km, az Ostoros pataktól pedig 1,3 km választja el légvonalban. A domb É-i és Ny-i oldala meredek, vízmosásokkal tagolt, a K-i lankásabban lejt. A domb Ny-i oldalából hasították ki a Tihaméri kőfejtőt (I. és III. térkép).

Az első leleteket ifj. Mészáros János találta 1945 őszén. 1946. május 30-án Dancza János és Legányi Ferenc a találoval együtt újabb helyszíni szemlét tartottak és további leleteket gyűjtöttek. 1948. február 12-én Dancza próbaásatást is végzett.

Vértes László 1948. március 30. és április 5.-e között tartott ásatást a lelőhelyen. Leírása szerint a felszínen, nagy területen voltak az eszközök és szilánkok fellelhetőek.

A rétegsor a következő volt: 0-30 cm között átforgatott humusz, 30-70 cm között szívós barna nyírok, mely a kultúrreteget tartalmazta, 70-80 cm között világosodó átmeneti réteg, mely riolitzemcséket tartalmazott. Ez alatt már a szálban álló riolittufa következett. A leletek 40-50 cm mélységben feküdtek. Jelentősebb anyagot csak a felszínről sikerült gyűjteni. Vértes megjegyzi, hogy a rétegben a leletek nem egyedül, hanem csomókban fordultak elő. Ez véleménye szerint bizonyíték volt a réteg bolygatatlanságára. A leletek a nyírok és a riolitzemcsés réteg határán feküdtek (Vértes 1948, 15.E.I.). Az ásatási anyag Pb 48/1-418 leltári számokon található a Magyar Nemzeti Múzeum paleolitikus gyűjteményében.

1949-ben Legányi Ferenc végzett kisebb gyűjtést a területen, az anyag Pb 58/826. számon került beletárolásra a Nemzeti Múzeumba.

II. térkép.

III. térkép.

Rozsnyói Márton 1952-ben folytatott felszíni gyűjtést a lelőhelyen, a válogatott eszközanyag Pb 52/44-56 leltári számokon találhatóak a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében.

Ringer Árpád dolgozatában összehasonlítva a Bábonyien lelőhelyekkel, a kőporosi leletanyagot Acheulien tradíciójú Moustérienként írta le (Ringer 1983: 134).

Az egri Dobó István Vármúzeumban található több kisebb, leltározatlan gyűjtés Kovács Bélától, Legányi Ferentől és Rozsnyói Mártontól 1952-ből, valamint 1954-60-ból.

Az utóbbi években Béres Sándor tartott helyszíni szemlét a Kőporos-tetőn. 2001. november 24-én Béres Sándorral, Domboróczki Lászlóval, Fodor Lászlóval és Kerékgyártó Gyulával helyszíni szemlét tartottunk a lelőhelyen (Domboróczki 2003: 160.).

2003-ban Mester Zsolt és Ringer Árpád végzett két hetes próbaásatást a lelőhelyen (Mester Zs. szíves szóbeli közlése).

2002. augusztus 10-én, valamint 2004. december 29-én terepbejárásokat végeztünk Béres Sándorral a területen, kevés és jellegtelen szilánkanyagot sikerült gyűjtenünk (Zandler 2005: 211).

Eddig összesen 2204 db leletet ismerünk a lelőhelyről. Eszközből 299 db, ütőkőből 5 db, magkőből 36 db, szilánkból 1680 db, pengéből 130 db, és nyersanyagból 54 db. Az eszközök között egyaránt találhatók középső és felső paleolit típusok. Legnagyobb számban a kaparók (112 db) (I. képtábla 10; II. képtábla 1-5.) és vakarók (70 db) (II. képtábla 6-8; III. képtábla 1-4.) fordulnak elő. Utánuk a bifaciálisok (33 db) (I. képtábla 5-8.) és retusált szilánkok (26 db), valamint a retusált pengék (22 db) (III. képtábla 5-8.) következnek. Raclette (8 db) és fogazott szilánk is ismert (7 db) ismert. A fúrók, vésők, kések és hegyek száma külön-külön öt, illetve az alatti.

A kaparók (112 db) főleg ívelt és egyenes élűek (I. képtábla 10; II. képtábla 1-5.). A vakarók (70 db) leggyakoribb típusa a szilánkvakaró, de található néhány orros, illetve hajógerinc alakú is (II. képtábla 6-8; III. képtábla 1-4.).

A 299 eszközből 94 db-nak állapítható meg a talonja. Messze legnagyobb számban a sima talonok (56 db) fordulnak elő. Preparált talonból már csak 15 db található, s a többi típusból csak néhány darab fordul elő. Az eszközözzé alakított szilánkok és pengék magkőről való leválasztásának módja 123 esetben kemény, míg

14 alkalommal lágú ütővel történt. Szilánkon 259 db, míg pengén csak 40 db eszköz készült. Bifaciális eszközökből 35 db került elő, levélhegyek és levélkaparók. Hossztengelyre aszimmetrikusak. Közel egyenlő arányban fordul elő a plankonvex (13 db), bikonvex (11 db) és a paralelogramma (9db) keresztmetszet. Ferdén csonkított bázisból fordul elő a legtöbb (7 db), de megtalálható a lekerekített, a hegyes és a homorú bázis is (I. képtábla 5-8.). A magkövek közül az unipoláris szilánkmagkövek a leggyakoribbak, a bipoláris pengemagkövekből kevesebb van (III. típusábla).

Egerszalók-Kövágó-dűlő I.

A Kövágó-dűlő a Laskó és Eger patakok közt húzódó ÉNy-DK irányú dombosor tagja. Tengersizint feletti magassága 254,8 m. Relatív magassága a Laskó patak szintjéhez viszonyítva 104 m. A Laskó patak 2,3 km-re Ny-ra folyik a lelőhelytől. A szomszédos Egerlátó-tetővel (Újfogás-tető) egy keskeny nyereg köti össze. A két lelőhely légvonalban mért távolsága 400 m (I. és IV. térkép).

Elsőként Legányi Ferenc végzett gyűjtést a lelőhelyen (Fodor szíves szóbeli közlése), majd a '60-as években Fodor László tartott terepbejárást, aki a Kövágó-dűlő és az Egerlátó-tető anyagát egy lelőhelyként közölte (Fodor 1984: 74.). Az utóbbi évek során Béres Sándor és Saléti György folytatott gyűjtést. 2003 és 2004 folyamán Béres Sándorral több alkalommal végeztünk terepbejárást a lelőhelyen. Három koncentrációt sikerült beazonosítanunk a magassági pont környékén, illetve további, lemosódott anyagot gyűjtöttünk a domb északi és nyugati lejtőjéről is (Zandler 2005: 211).

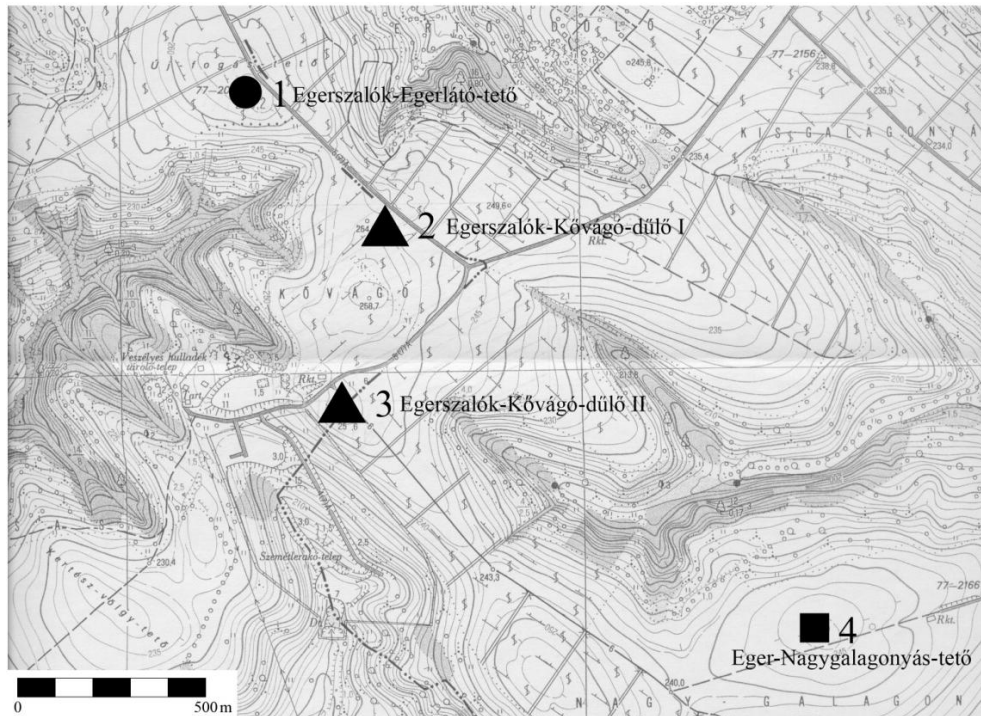
A lelőhelyről összesen 624 db leletet vizsgáltunk meg, ebből 81 db eszköz, 2 db ütőkő, 31 db magkő, 419 db szilánk, 51 db penge és 40 nyersanyagdarab.

Az eszközök közül 19 db kaparót, 13 db levélhegyet, 12 db megmunkált szilánkot, 21 db vakarót, 3 db árvésőt, 12 db megmunkált pengét és 1 db choppert azonosítottunk, illetve határoztunk meg (IV. típusábla).

A leggyakoribb két eszköztípus a kaparó (IV. képtábla 1-4.) és a vakaró (V. képtábla 1-8.). Ezután következnek a bifaciális kidolgozású eszközök és a retusált pengék (V. képtábla 11-15.), melyek száma szinte azonos. A különféle retusált szilánkok száma 12 db. Árvésőből már csak néhány darab található (V. képtábla 9-10.).

Bifaciális retus, illetve megmunkálás összesen 16 db eszközön figyelhető meg. Fogazott, illetve meredek retus (IV. képtábla 5.) csak 1-1 alkalommal található. A bifaciális eszközökre jellemző, hogy a tengelyre szimmetrikusak, de kisebb arányban előfordul az aszimmetrikus alak is. A keresztmetszetük legnagyobb részét plan-konvex, de található bikonvex, illetve paralelog-

ramma keresztmetszetű is. Az eszközök bázisa főleg lekerekített (IV. képtábla 8-9.), de található 1 hegyes (IV. képtábla 7.), illetve nyelezett darab is (IV. képtábla 6.). A talonok közül leggyakoribb a sima talon 17 esetben. Található még preparált talon 4 esetben és kérges talon 1 esetben.

IV. térkép.

Az eszközök 64 esetben szilánkon és a fennmaradó 17 alkalommal pengén készültek. A szilánk–penge arány a débitage anyagban is hasonló, a magköveknél közel kiegyenlített.

Kemény ütő használata 22 esetben állapítható meg, lágy ütőé csak 3 alkalommal.

A középső paleolit típusok (kaparók és bifaciálisok) legnagyobb részét kvarcporfirból, míg a felső paleolit típusok (vakarók és retusált pengék) mátraháza–felnémeti típusú opálból készültek. Kisebb számban előfordul még a hidrokvarcit és a helyi nyersanyagok közül a radioláriás kovapala és a szarukő. Távolsági nyersanyagként feltűnik kis számban a pruti kova, a kárpáti 1-es obszián, illetve a kárpáti radiolarit is.

A leletanyag egészére vonatkozó nyersanyag-eloszlása tükrözi az eszközökről a fentiekben elmondottakat.

Mindent egybevetve a fentiekben bemutatott lelőhely beleillik a fejezetrészben vázolt levél-eszközöket tartalmazó lelőhelyek sorába. A magkövek viszonylag nagy számaránya alapján a kővágó-dűlői lelőhelyet műhelytelepnek tartjuk, mely elsősorban a felnémeti típusú opál feldolgozására specializálódott.

Egerszalók-Kővágó-dűlő II. (hulladéktároló fölött)

Az előzőekben bemutatott I. számú lelőhelytől D-re fekszik, légvonalban 420 m-re, az 5(7)A jelű betonút K-i oldalán, az úttól 60 m-re (I. és IV. térkép).

Az utóbbi években Béres Sándor és Saléti György tartott helyszíni szemlét a lelőhelyen.

A következőkben a Béres Sándor gyűjtéséből

ismert anyagot elemezzük. 60 db leletet ismerünk, ebből 13 db az eszköz, 44 db a szilánk, 3 db a penge (V. típusábla).

Leggyakoribb típus a retusált szilánk, illetve a kaparók és bifaciálisok (VIII. képtábla 1-4.).

12 db eszköz szilánkon, 1 db pedig pengén készült. Bifaciális retus, illetve megmunkálás három eszközön látható. A bifaciális eszközök a hossz tengelyre aszimmetrikusak, bikonvex és plankonvex keresztmetszet egyaránt található köztük. Az egyikük bázisa lekerekített (VIII. képtábla 5-6). A leütés módja 8 esetben kemény ütővel, 1 esetben lágy ütővel történt. A talon 5 esetben sima, 3 kétlapú, 2 preparált, 1 madár-szárny alakú.

Az eszközök nyersanyaga főleg kvarcporfir (7 db), ezt követi a mátraháza-felnémeti típusú opál (3 db). Az egész leletanyagot tekintve legkedveltebb a mátraháza-felnémeti típusú opál, majd a radioláriás kovapala, kvarcporfir és hidrokvarcit. Opál, kárpáti radiolarit és pruti kova csak néhány darabban képviselteti magát.

Mindent egybevetve a bifaciális eszközök jelenléte más középső paleolit eszközökkel, valamint a nyersanyagok eloszlása – a helyi nyersanyagok és a kvarcporfir túlsúlya, valamint kis számban egzotikus nyersanyagok megléte (pruti kova) – alapján a most bemutatott lelőhelyünk jól illeszkedik a nagyobb mennyiségű anyagot szolgáltatató Eger környéki levéleszközös ipar eddig bemutatott telephelyeihez.

Ostoros-Rácpa (Hálás-tető)

A lelőhely a Rácpa-dűlő Hálás-tető nevű dombján található, mely K-re fekszik Ostorostól. Az ÉNy-DK-i irányú Ostoros és Novaji patakok által közrezárt dombvonulat egyik tagja. A domb K-i és Ny-i oldala meredek, vízmosásokkal tagolt. Tengerszint feletti magassága körülbelül 245 m, relatív magassága az Ostoros patak szintjéhez viszonyítva körülbelül 80 m. A lelőhely a 3(8)MBI jelű betonúttól 200 m-re É-ra található. Légvonalban mért távolsága az Ostoros pataktól 1,3 km, a Novaji pataktól pedig 750 m. Tőle 1,2 km-re ÉNy-ra fekszik a Csúnyamunka-tető, D-re pedig az Ostoros-Rácpa II (I. és V. térkép).

A lelőhelyet Legányi Ferenc találta. Néhány leletet Vértes Lászlónak adott, aki 36/1948 számon a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében beletárolta. Vértes László maga is végzett egy kisebb gyűjtést a lelőhelyen. leletanyag Pb 51/160 leltári számon található a

Nemzeti Múzeum Régészeti Tárában.

A területről 1966-ban Mazán Géza és Fodor László is gyűjtött anyagot. A következő évben Vértes László és Korek József szondázó ásatást végzett, de kultúrrejteget nem találtak (Fodor 1984: 74) Az ásatásból származó leleteket T. Dobosi Viola közölte (T. Dobosi 1972: 42-50, 58). A Mazán Gézával gyűjtött anyag Pb 66/1-28 leltári számokon, míg a Korek Józseffel folytatott terepbejárási és ásatási anyag Pb 68/26-93 és Pb 70/1-51 leltári számokon került be a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe. 1966 szeptemberében Fodor László újabb leleteket gyűjtött, melyek az egri Dobó István Vármúzeumba kerültek. Leltározatlan.

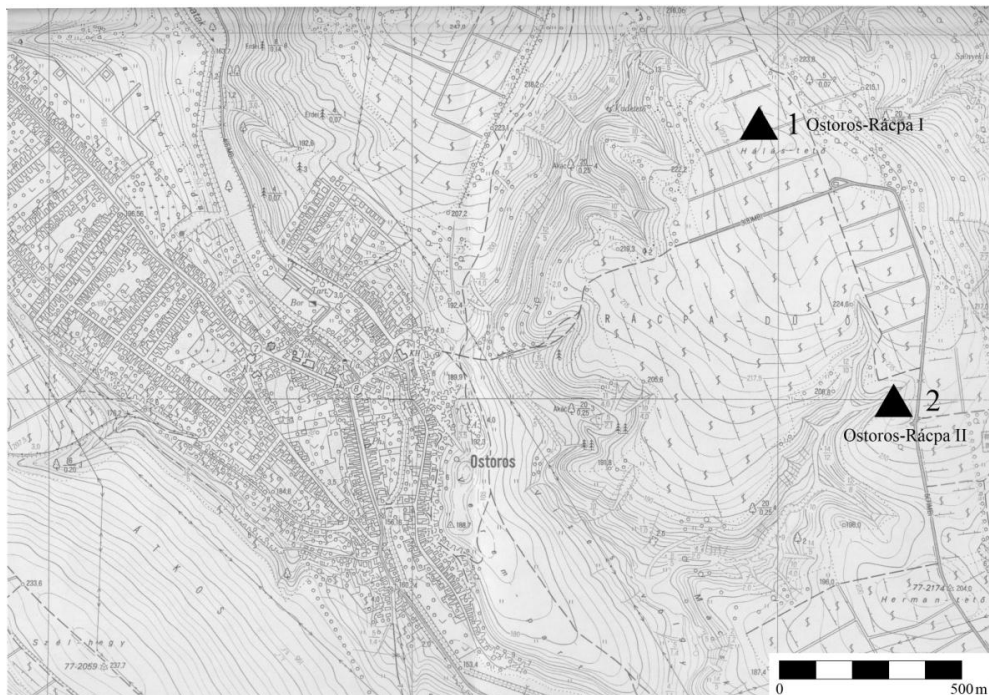
T. Dobosi Viola a lelőhely anyagát Acsa-Rovnyához hasonlóan az Aurignacien kultúrába sorolta lelőhelykataszterében (T. Dobosi 2005: 61).

Az utóbbi években Béres Sándor végzett helyszíni szemlét a lelőhelyen. Béres Sándorral közösen 2004. november 27-én tartottunk terepbejárást a dűlő Hálás-tetőnek nevezett részén (Zandler 2005: 260). A vizsgált terület nem állt mezőgazdasági művelés alatt, de a környező földek mind szőlőművelésűek.

Összesen 1446 db leletet elemeztünk a lelőhelyről, ebből 200 db eszközt, 4 db ütőkövet, 16 db magkövet, 1101 db szilánkot, 103 db pengét és 22 nyersanyagdarabot.

A 200 eszközből szám szerint 51 db vakaró, 44 db megmunkált penge, 40 db kaparó, 33 db retusált szilánk, 12 db bifaciális eszköz, 11 db árvéső, 2-2 db raclette, szilánkolt eszköz és fűrő, valamint 1-1 db Moustérien illetve pengehegy, valamint lamella ismert (VII. típusábla).

Legnagyobb számban a felső paleolit típusok: vakarók (VII. képtábla 1-9.), retusált pengék (VII. képtábla 14-16.) és árvésők (VII. képtábla 10-12.) fordulnak elő. A középső paleolit típusok: kaparók (VI. képtábla 6-9.), bifaciálisok (VI. képtábla 1-4.), retusált szilánkok együttes száma kisebb. A vakarók között a leggyakoribb típus a szilánkvakaró, de előfordulnak az Aurignacien kultúra jellemző darabjai is (orros, magas és hajógerinc vakarók) (VII. képtábla 1-9.). A kaparók között az ívelt élűek dominálnak (VI. képtábla 6-9.). A bifaciálisok egyezést mutatnak a korábban bemutatott kőporosi és kővágói darabokkal (VI. képtábla 1-4.). Érdekes kiemel-nünk egy szépen kidolgozott Moustérien hegyet is (VI. képtábla 5.). Az ipar ugyanolyan kevert középső paleolit - Aurignacien jelleget mutat.

V. térkép.

Az eszközök 10%-ánál megfigyelhető a bifaciális életus. Meredek, váltakozó, hátlapi retus és fogazás csak néhány esetben fordul elő. Az eszközök közel 70 %-a szilánkon készült, 30 %-a pengén. Az eszközök talonja 39 esetben sima, 18 alkalommal preparált. A többi talontípus csak néhány esetben fordul elő. A kemény ütő (61 db) használata háromszorosa a lágy ütőnek (20 db).

Az eszközök túlnyomórészt (144 db) hidrokvarcitből készültek. Egy részük korlát környékéről származik, más részük helyi, Kács környéki változat. Második helyen a kvarcporfir (22 db) áll. A helyi radioláriás kovapala és mátraháza-felnémeti típusú opál jóval kisebb számban fordul elő (12-12 db). Távolsági nyersanyagként 3 Tokaj környéki obszidiánt említhetünk. Az összesített nyersanyageloszlás is ugyanezt a képet tükrözi, annyi eltéréssel, hogy távolsági nyersanyagként a kárpáti radiolaritot és a pruti kovát is megemlíthetjük.

Mindent egybevetve lelőhelyünk az eszköztípusok és technológia terén nagyfokú hasonlóságot mutat a köporosi és kővágói lelőhelyekkel. Eltérés csak a nyersanyagok arányában mutatható ki.

Ostoros-Rácpa II.

A lelőhely a Rácpa-dűlő déli végén fekszik, a Hálás-tető és a Herman-tető közt félúton. Előbbitől 750 m DK-i irányban, míg utóbbitól 500 m választja el É-i irányban. A leletek közvetlenül az 5(7)MBI jelű út Ny-i oldalán található szőlőből kerültek elő (I. és V. térkép).

Az utóbbi időszakban Béres Sándor gyűjtött a területéről kis számú leletanyagot.

A lelőhelyről eddig összesen 42 db lelet ismert, ebből 11 db eszköz, 3 db magkő, 23 db szilánk, 4 db penge és egyetlen nyersanyagdarab. Mivel minden egyes eszköz más típust képvisel, ezért messzemenő következtetéseket nem vonhatunk le belőlük. A 11 db eszközből 2 db vakaró (VIII. képtábla 9.), 2 db retusált penge (VIII. képtábla 11.), valamint 1-1 db kaparó (VIII. képtábla 7-8.), kés, vakaró-árvéső (VIII. képtábla 10.), csonkított penge, lamella, fűrő és chopper ismert (VI. típusábra).

A csekély számú anyagban szinte minden eszköz más típust képvisel.

A 11 db eszközből 6 db pengén, 5 db pedig szilánkon készült, ez az egyenlő arány a débitage anyagban nem látszik, ott a szilánkok túlsúlya

érvényesül. Három esetben állapítható meg az eszközöknél a talon, mely minden esetben eltérő: sima, kétlapú, pontszerű. A leütés módja is csak három esetben állapítható meg: 2 kemény és 1 lágy ütő. Az eszközök között egyaránt találhatók középső paleolit típusok és a bifaciális megmunkálás, valamint az Aurignacien kultúra típusai. Az eddig bemutatott levéleszközös lelőhelyekhez soroljuk.

A nyersanyag eloszlása alapján inkább az Aurignacien lelőhelyekhez köthető az anyag, ui. túlsúlyban vannak a hidro/limnokvarcitok, -csakúgy, mint a Rácpa I. anyagában - kisebb számban vannak jelen a helyi nyersanyagok, kvarcporfir egyáltalán nincs, 1-1 db képviseli a kárpáti kvarcitot és a sima kvarcitot.

Mindent egybevetve a fentiekben bemutatott Eger környéki levéleszközös lelőhelyek anyagához tartjuk hasonlóknak az itt bemutatott leletegyüttest.

6.2. Bükki levéleszközös lelőhelyek

Bár az alább bemutatásra kerülő 3 lelőhely a Bükk belsejében található, nem pedig a Bükkalján, revíziójukat mindenképp szükségesnek tartottuk az Eger környéki levéleszközös lelőhelyek kapcsán.

Bükkmogyorósd-Hosszú-bérc

A község maga Ózd és Szilvásvár között terül el. A Hosszúbércnek nevezett lapos dombhát a falu fölött helyezkedik el. A hegy keleti oldalán az erózió teljesen lekoptatta a humuszréteget, a talaj itt kavicsos. A magassági pont környékén a mezőgazdasági művelés következtében sok helyütt előbukkan ugyanez a kavicsos réteg. A telep fekvése nagyon hasonlít a nekézsényi Határtetőhöz, minden oldala enyhén lejtős, teraszos, három oldalról víz veszi körül, magasságuk is közel megegyezik (Rozsnyói 1963: 73-74).

Rozsnyói először 1954. május 12-én tartott terepbejárást a lelőhelyen, majd május 27-én és június 22-én, valamint 23-án további gyűjtéseket végzett. A négy nap alatt összesen 455 db eszközt, illetve gyártási hulladékot talált. Pontosabban 56 db eszközt (levélhegyek, vakarók), 20 db pengét, 379 db szilánkot (Rozsnyói 1963: 74).

Ringer dolgozatában a legfiatalabb Bábonyien fázisként említi Miskolc-Avas-tetővel együtt (Ringer 1983: 114, 131).

Dolgozatunkban a Magyar Nemzeti Múzeum Paleolit gyűjteményében található anyagot tárgyaljuk (Pb 74/162-184), mely az egész anyag töredéke, jórészt válogatott eszközöket tartalmaz. Az ózdi múzeum megszűnését követően a többi leletről nincs információnk.

Összesen 31 db tárgy került beletárolásra a lelőhelyről, ebből 24 db eszköz, 1 db szilánk és 6 db nyersanyag (VIII. típusú tábla).

Az eszközök közül a vakaró és kaparófélékből található a legtöbb.

Az eszközöket három fő csoportba sorolhatjuk: vakarók, kaparók és bifaciálisok. Leggyakoribb típusok a szilánkvakarók, ívelt élű egyszerű kaparók és a levélhegyek. Ez az eloszlás jellemző Eger-Kőporos-tetőre és Ostoros-Rácpa I-re is.

Az eszközöket szinte kivétel nélkül szilánkon készítették, a szilánkok magkőről való leválasztásához kemény ütőt használtak. Főleg sima és preparált talonok fordulnak elő. A bifaciálisokra a hossz tengelyre aszimmetrikus alak, a plan-, valamint bikonvex keresztmetszet jellemző, akárcsak a kőporosi és ostorosi darabokra. Előfordul a paralelogramma keresztmetszet és a ferdén csonkított bázis is, mely a Bábonyien jellemvonása.

Az eszközöket kétféle nyersanyagból állították elő: kvarcporfirból és hidrokvarcitból. Az eszközök nagyobb hányada kvarcporfir, a hidrokvarcitok közt található korláti változat is (Ringer 1983: 55, 60-61).

Csovaomány-Határ-tető

A lelőhely ma már pontosan nem beazonosítható.

Vértes László terepbejárásából került anyag a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe Pb 52/58-77. leltári számokon.

A 70 db tárgyból 8 db eszköz, 1 db magkő, 44 db szilánk, 16 db penge és 1 nyersanyagdarab ismert (IX. típusú tábla).

A levélhegy mellett megtalálhatóak az Aurignacien kultúra típusai is.

Öt eszköz szilánkon, három pengén készült. Két eszköznek preparált, egynek sima talonja van. A kemény és lágy ütő használata egyenlő arányban fordul elő.

Az eszközöknél a leggyakoribb a hidrokvarcit és a sziléziai kova, de előfordul a kvarcporfir és az obszidián is.

Nekézsény-Határ-tető

A lelőhely Nekézsenytől délnyugati irányban található, nyugatról a Kiszmező-tanya, délről Lénárddaróc, északról az eger-putnoki vasútvonal határolja. A csúcson található háromszögelési pont egyúttal Nekézseny és Nagyvisnyó határa. A lelőhely három völgy érintkezési pontján fekszik, jó kilátással a környező vidékre (Rozsnyói 1963: 69-70). A telep ma már nehezen beazonosítható, ugyanis nem áll mezőgazdasági művelés alatt.

1951-ben végzett terepbejárást Rozsnyói Márton. Öt települési foltot különített el, melyek a következők:

1. A háromszögelési pont körül. Leletanyag: 16 db eszköz (levélhegy, kés, vakarók, árvéső), 129 db szilánk.

2. A hegy ÉNy-i oldalán, Csokvaomány irányában, a határtetőtől 250 m-re, egy vízmosás peremén van a következő települési folt. Leletanyag: 7 db eszköz (főleg vakarók), 43 db szilánk, 1 db ütőkő.

3. Az előzővel egyező irányban a Határtetőtől 350 m-re van a következő folt. Leletanyag:

26 db eszköz (levélhegyek, vakarók, fűrők, valamint egy csiszolt kőbalta töredék), 5 db ütőkő, 2 db csiszolókö, 352 db szilánk, 3 db penge, 20 db őskori, díszítetlen edénytöredék.

4. Az előző települési folttól 150 m-re, a csokvaományi vasútállomás irányában. Leletanyag:

3 db eszköz (kés, vakaró), 1 db magkő, 52 db szilánk, 1 db penge, 11 db őskori díszítetlen edénytöredék.

5. Az előző települési folttól 100 m-re, ÉNy-i irányban, a lejtő alsó lapályán van az utolsó koncentráció. Leletanyag: 2 db vakaró, 33 db szilánk, 3 db őskori edénytöredék (Rozsnyói 1963: 69-71).

A Rozsnyói által gyűjtött anyagban a települési foltokra lebontva és azok anyagát egyben számolva is azt kapjuk, hogy az összes kovaanyag 1/10-e eszköz. Az első két telepfoltban nem talált kerámiát, mindazonáltal mind az öt telepet a mezolitikusnak tartotta (Rozsnyói 1963: 72-73) (X. típusábla).

A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében csak 12 db eszköz került bejelentésre. Mivel kevés és válogatott anyagról van szó, nem adhatunk valós értékelést. A leletanyag többi része

valószínűleg a miskolci Herman Ottó Múzeumba került.

Leggyakoribbak a levélhegyek, egy tipikus Bábonyien kés is található (Ringer 1983: 131), de megtalálhatóak az Aurignacien kultúra jellegzetes eszközei is.

Az eszközök többsége szilánkon készült, főleg kemény ütővel választották le őket a magkőről.

A kvarcporfir, hidrokvarcit és kárpáti radiolarit egyenlő arányban található. Távolsági nyersanyagként feltűnik a sziléziai kova.

A hidrokvarcitok közt korláti változat is van (Ringer 1983: 61).

6.3. Az Aurignacien kultúra lelőhelyei Eger környékén

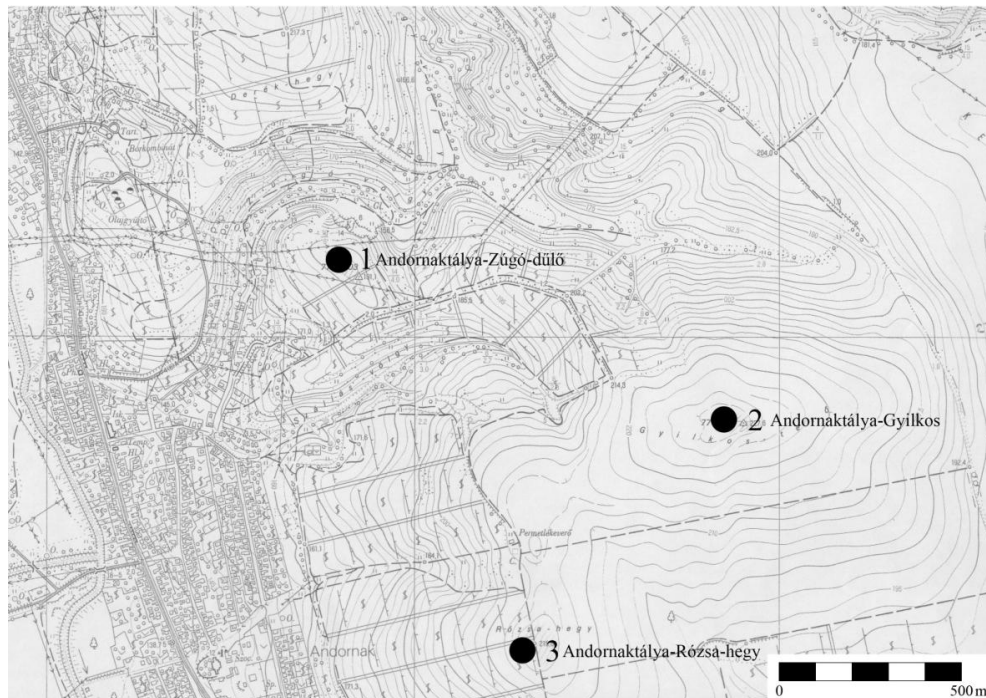
Andornaktálya-Alsó-tető

A lelőhely ma már nem beazonosítható. T. Dobosi Viola végzett terepbejárást 1974. májusában a területen. A leletek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek Pb 74/260-306 leltári számokon. Nem kizárt, hogy azonos Andornaktálya-Szükszer-dombbal (T. Dobosi 2005: 61).

Összesen 131 db felszíni szórvány került a múzeum gyűjteményébe. Ebből 19 db (14.5%) eszköz, 7 db (5.34%) magkő, 93 db (70.99%) szilánk, 9 db (6.87%) penge és 3 (2.29%) nyersanyagdarab (XI. típusábla).

Az eszközanyag 4 db kaparóból, 4 db vakaróból, 4 db árvésőből és 7 db retusált pengéből áll.

Kaparók: 3 db egyszerű egyenes élű kaparó (XIII. képtábla 1.), melyek hidrokvarcitból készültek. A negyedik kaparó szintén egyenes élű, de bifaciálisan retusált. Ennek az eszköznek külön érdekessége, hogy hegyikristályból készült. Eger környékén eddig ez az egyetlen ismert lelőhely, ahol ez a ritka, de jól megmunkálható nyersanyag előfordul. Mivel meziális töredékről van szó, az eszköz talonjáról és a magkőről való leválasztás módjáról semmit sem mondhatunk. Mind a négy eszköz szilánkon készült, kettőnek megállapítható, hogy sima talonja van, ezeket kemény ütővel választották le a magkőről.

VI. térkép.

Mivel kevés anyag áll rendelkezésünkre, ezért messzemenő következtetéseket nem vonhatunk le. A 131 leletből csupán 19 eszköz, ezek közül csak egy orrosvakaró és egy Aurignacien retusú penge alkalmas kor és kultúra meghatározásra, melyek alapján lelőhelyünket az Aurignacien kultúrához köthetjük. Leggyakoribb eszköz a retusált penge, a kaparók, vakarók és árvésők egyenlő arányban fordulnak elő.

Öt eszköznek állapítható meg a talonja, ezek közül háromnak preparált, kettőnek sima. Hat eszköznél állapítható meg, hogy kemény ütővel választották le a magkőről. A 19 db eszökből 11 db készült szilánkon, 8 db pedig pengén. A débitage anyagban már nem ilyen kiegyenlített az arány, a 93 db szilánkhoz képest csak 9 db penge van, nagyjából a készlet egytizede.

Ez esetben is megfigyelhető a regionális hidro/limnokvarcitok nagy száma mind az eszközök között (10 db), mind a débitage anyagban (45 db). Ezután a helyi nyersanyagok következnek (radioláriás kovapala, szarukő, mátraháza-felnémeti opál). Érdekes, hogy a bükkszentlászlói kvarcporfir bár a levéleszközös iparok kedvelt nyersanyaga, az eddig bemutatott Aurignacien lelőhelyeken is előfordul kisebb számban, lelőhelyünkön viszont teljesen hiányzik. A pruti kova az eddig bemutatásra került

lelőhelyeken is képviseltette magát csekély számban. A hegyikristály (egy bifaciális retusú kaparó és egy megmunkálatlan szilánk) viszont csak ezen a lelőhelyen fordul elő Eger környékén. Bifaciális megmunkálású eszközök Andornaktálya-Zúgó-dűlő (Kozłowski & Mester 2003-2004: 131), Demjén-Pünkösöd-hegy, Egerszalók-Egerlátó-tető Aurignacien lelőhelyeken is előfordulnak.

Az eszközkészletben található felső paleolit típusok, köztük karakteres Aurignacien eszközök megléte, a magkövek viszonylagos nagy száma, valamint a felhasznált nyersanyagok eloszlása alapján lelőhelyünket az Aurignacien kultúra műhelytelepének tartjuk

Andornaktálya-Gyilkos-tető

A lelőhely az ÉNy-DK irányú Eger és Ostoros patakok völgyei közt húzódó, azonos irányú dombvonulat egyik tagja. A Gyilkos-tető DNy-i nyúlványa a Rózsa-hegy, melynek leletanyagát szintén ebben a fejezet részben mutatjuk be. Ovális, KNy-i tengelyű dombtető, a Rózsa-hegynél és a Zúgó-dűlőnél nagyobb kiterjedésű. Nyugati oldala meredeken lejt az Eger patak felé. Tengerszint feletti magassága 227,6 m, mintegy 12 m-rel magasabban fekszik a Rózsa-hegynél.

Relatív magassága mintegy 90 m. Az Eger pataktól mért távolsága 1,8 km, az Ostoros patakétól pedig 2,1 km. A rózsza-hegyi lelőhelytől 0,8 km (ÉK-i irányban), a zúgó-dűlői teleptől pedig 1,1 km (DNy-i irányban) választja el légvonalban. Az egész tető szőlőművelés alatt áll. A leletek a 77-2061 számú magassági pont körül koncentrálnak, déli határa a magassági ponttól 50 m-re délre található KNy-i irányú földút (I. és VI. térkép).

Az utóbbi években Béres Sándor végzett gyűjtéseket a lelőhelyen, majd 2004.11.13-án végeztünk közösen terepbejárást a magassági ponttól Ny-ra fekvő, szőlővel telepített területen. Összesen 1152 db leletet gyűjtöttünk, ebben 115 db eszköz, 77 db magkő, 826 db szilánk, 121 db penge és 12 db nyersanyag található (XIII. típusábra).

Legnagyobb számban a felső paleolit típusok, ezen belül is a különböző vakarófélék fordulnak elő a leletegyüttesben. Leggyakoribbak a szilánkvakarók. A pengevakarók és retusált pengén készült vakarók aránya már jóval kisebb, csakúgy, mint a kultúrahatórozó hajógerinc alakú, magas, illetve orros vakaróké.

Második helyen a különféle retusált, illetve csonkított pengék állnak. Őket már a középső paleolit hagyományokat tükröző különféle megmunkált szilánkok és kaparók követik. Ezután már kisebb számban az árvésők következnek. A további eszköztípusok, mint például a gyaluk és szilánkolt eszközök már csak egy-két darabban képviseltetik magukat.

A vakarók esetében az eszközök felénél figyelhető meg a hosszanti élek retusálása. Néhány esetben, például árvésőkön ez tipikus Aurignacien retussal történt. Előfordul, hogy egyes eszközöket leválasztott magkőgerincen képezték ki. Ilyeneket a vakarók és a retusált szilánkok közt találunk. Ezek a jellemzők a fejezetrészben bemutatott többi Aurignacien lelőhely említett típusain is megfigyelhetők. Közel egyenlő a szilánkon (61 db) és pengén (50 db) készült eszközök száma. A szilánk-penge arány a débitage anyagban már nem ilyen kiegyenlített, a szilánkok száma közel hétszerese a pengékének. Az eszközök talonjának kiképzése a legtöbb esetben sima, kisebb számban előfordulnak még preparált, illetve kétlapú talonnal rendelkező darabok is. A vonal-, illetve pontszerű, a madárszárny és eperon talonok csak egy-két darabban képviseltetik magukat az anyagban. A sima talonok a felső, illetve a

középső paleolit típusoknál egyaránt nagy számban találhatóak. Az eszközök leválasztásának módja leggyakrabban lágy ütővel történt. A lágy ütő használata inkább a felső paleolit típusokra (vakarók, retusált pengék) jellemző, míg a kemény ütő a középső paleolit típusoknál (kaparók, retusált szilánkok) figyelhető meg.

Az eszközök döntően különböző, főleg regionális bükki hidrokvarcitból készültek. A helyi nyersanyagok, mint a radioláriás kovapala, mátraháza-felnémeti típusú opál, illetve dél-bükki szarukő, valamint a távolabbi kvarcporfir már csak elhanyagolható szerepet játszott az eszközök készítésénél. Főként a kaparóknál használták fel őket. Távolsági nyersanyagként kis számban feltűnik a kárpáti radiolarit, illetve a krakkói és északi tüzkő. A szilánkanyag nyersanyageloszlása megegyezik az eszközökével, annyi különbséggel, hogy távolsági nyersanyagként feltűnik a kárpáti 1-es és 2-es obszidián is.

Mindent egybevetve a felső paleolit eszközök túlsúlya, illetve az Aurignacien kultúra jellegzetes típusainak, illetve technológiai jellemzőinek jelenléte, a magkővek nagy száma, valamint a nyersanyagok eloszlása alapján lelőhelyünket a fejezetrészben bemutatott lelőhelyekkel együtt az Aurignacien kultúra nyíltszíni lelőhelyének, pontosabban műhelytelepének tartjuk.

Andornaktálya-Rózsza-hegy (Pütkösd-tető)

A lelőhely az ÉNy-DK irányú Eger és Ostoros patakok völgyei közt húzódó, azonos irányú dombvonulat egyik tagja, pontosabban az előzőekben bemutatott Gyilkos-tető DNy-i nyúlványa. Ovális, ÉD-i tengelyű kis dombtető, a Gyilkos-tetőnél kisebb kiterjedésű. Nyugati oldala meredeken lejt az Eger patak felé. Tengerszint feletti magassága 215,8 m, mintegy 12 m-rel alacsonyabban fekszik a Gyilkos-tetőnél. Relatív magassága mintegy 77 m az Eger patak szintjéhez képest. Az Eger pataktól mért távolsága 1,2 km, az Ostoros patakétól pedig 2,8 km. A Gyilkos-tetői lelőhelytől 0,8 km (DNy-i irányban), a Zúgó-dűlői teleptől pedig 1,1 km (DK-i irányban) választja el légvonalban. Az egész tető szőlőművelés alatt áll. A leletek az ÉNy-DK irányú földút nyugati oldalán, a magassági pont vonalában koncentrálnak (I. és VI. térkép).

Elsőként Fodor László és Vértes László gyűjtött felszíni szórványanyagot a területről 1967-ben. A leletek az egri Dobó István Vármúzeumba kerültek Andornaktálya,

Mezőkövesdi út bal oldalán megjelöléssel. Leltározatlan.

T. Dobosi Viola 1973.05.15-én végzett terepbejárást a lelőhelyen (T. Dobosi 1976: 36). A leletek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében találhatóak Pb 74/30-58 leltári számokon.

Az utóbbi időben Béres Sándor is végzett terepbejárást a területen, kevés leletanyagot talált. A két múzeumban lévő leletanyagot együtt közöljük.

Összesen 278 db lelet került feldolgozásra, ebből 25 db eszköz, 5 db magkő, 3 db ütőkő, 222 db szilánk, 18 db penge és 5 nyersanyagdarab. Az eszközanyag 3 db kaparóból, 1 db retusált és 1 db völgyelt szilánkból, 12 db vakaróból, 1 db árvésőből, 1 db fűrőből és 6 db retusált pengéből áll (XIV. típus tábla).

Az anyagban a felső paleolit típusok dominálnak, főként a különféle vakarók és a retusált pengék. A hajógerinc és az orros vakaró jelleg az Aurignacien kultúrára jellemzőek.

Az eszközök közül 15 db pengén, 10 db szilánkon készült, ez fordítottan arányos, ha a megmunkálatlan szilánkok és pengék arányához hasonlítjuk, ott a pengék száma még a 10%-ot sem éri el. A magkövek közül is a pengemagkövek dominálnak. Az eszközök közül 3-at magkőgerincen alakítottak ki, ez Andornaktálya-Gyilkos-tetőn és Demjén-Pünkösöd-hegyen is megfigyelhető. Csak kevés eszköznek állapítható meg a talonja, ez 2 esetben sima, 1-1 esetben pedig kétlapú, illetve preparált. A leütés módja 5 alkalommal biztosan kemény ütővel, míg 4 esetben lágy ütővel történt.

Az eszközök nyersanyagában a valószínűleg bükki hidrokvarcitok dominálnak, egy darabbal egy szokatlanul mondható nyersanyag is képviselteti magát, az andezit. Az összes lelet nyersanyagát tekintve is a bükki hidrokvarcitok vannak túlsúlyban, ezt követik a helyi nyersanyagok, mint pl.: az Eger-Almári völgyben előforduló radioláriás kovapala, a Felsőtárkány környékéről származó szarukő és az egerbaktai mátraháza-felnémeti típusú opál.

Tokaj környékéről került a telepre obszidián, valamint a közelebbi Bükkszentlászlóról üveges kvarcporfir. Mindezekon kívül ismert még 1-1 bükki radiolarit, jáspis, andezit, valamint egy pruti kova szilánk.

Az eszköztípusok felső paleolit iparra utalnak, a hajógerinc kettősvakaró és az atipikus orrosvakaró jelenléte, valamint a nyersanyagok

eloszlása alapján a dolgozatban bemutatott Aurignacien lelőhelyekhez soroljuk ezt a leletanyagot is.

Andornaktálya-Szukszer-domb

A lelőhely a Laskó és az Eger patak közt húzódó ÉNy-DK-i irányú dombsor egyik tagja. A leletek az Andornaktályától Ny-ra, a 25-ös út jobb oldalán található keskeny, ÉNy-DK irányú domb gerincén gyűjthetőek. A lelőhely tengerszint feletti magassága 260 m, relatív magassága az Eger patak völgyéhez viszonyítva 127 m (I. és VI térkép).

Fodor László 1965-68 folyamán végzett gyűjtéseket a lelőhelyen. A közölt anyag alapján a lelőhelyet az Aurignacien kultúrához köthetjük, főbb eszköztípusok a különböző vakaró-, árvéső- és kaparófélék, valamint bifaciális darabok (Fodor 1984, 75-91.). Az anyag az egeri Dobó István Vármúzeumba került. 2001. november 24-én helyszíni szemlét tartottunk a lelőhelyen, de leletanyagot nem találtunk (Domboróczki 2003: 160).

Fodor László levéleszközös lelőhelyként említi az anyagot (Fodor 1984: 112). Az általunk átnézett anyagban erre utaló jeleket nem találtunk. Valószínű, hogy a leletanyag egy részét a múzeumi raktárban nem sikerült fellelnünk, bár 326 db leletet írtunk le, míg Fodor László 154 db-ot említi dolgozatában (Fodor 1984: 108, 112). Elemzése szerint az eszközanyagban a kaparók és retusált pengék, valamint kisebb számban a vakarók és árvésők dominálnak. Előfordul még néhány levélhegy és szakóca is (Fodor 1984: 112).

Összesen 326 db tárgyat vizsgáltunk meg a lelőhelyről, ebből 17 db eszközt, 3 db magkövet, 1 nyersanyagdarabot, 271 db szilánkot és 34 db pengét. Az eszközök közül 4 db vakarót, 12 db retusált pengét és 1 db retusált szilánkot írtunk le (XII. típus tábla).

Mindenképpen feltűnő, hogy az általunk vizsgált anyagban magas a retusált pengék száma a többi eszköztípushoz képest. Újra megemlítjük, hogy nem volt módunk a teljes anyagot megvizsgálni, így az itt leírt arányok nem tekinthetőek teljes értékűnek a lelőhely egészére vonatkozóan.

Az eszközök közül 3 esetben állapítható meg, hogy sima talonnal készültek. Lágy ütőre 4, míg kemény ütőre 2 alkalommal van példa. Pengén 14 db eszköz készült, szilánkon pedig 3 db, ez fordítottja a débitage anyagban tapasztalt szilánk-

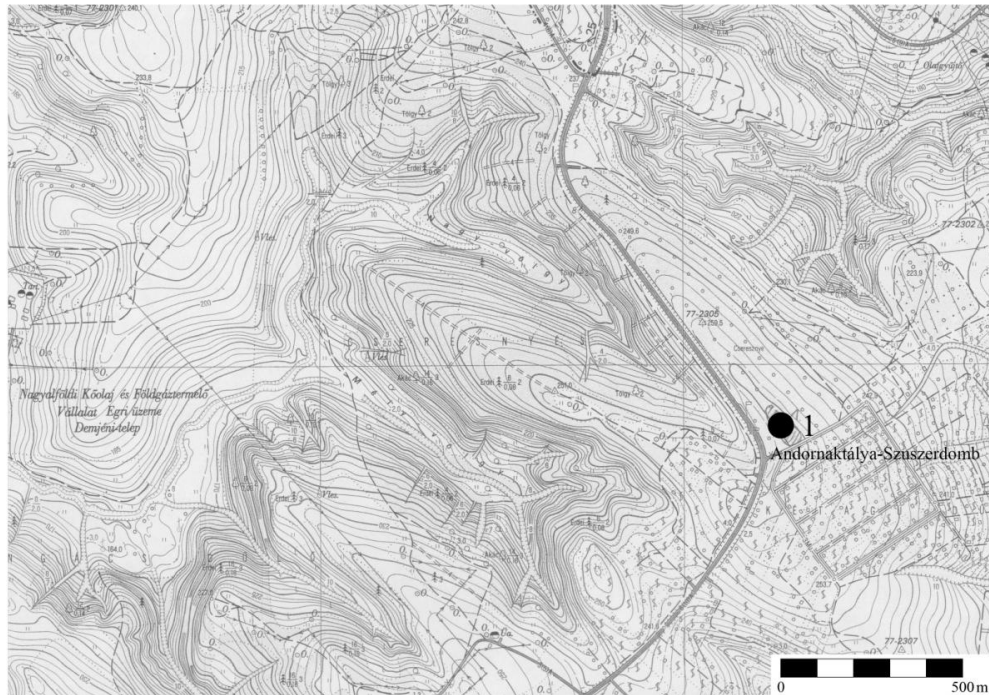
penge arányának.

A 17 eszközből 11 db készült hidrokvarcitból, 3 db mátraháza-felnémeti típusú opálból, 2 db radioláriás kovapalából és egy szarukőből. 14 db eszköz készült pengén, 3 pedig szilánkon. A nyersanyageloszlás a már korábban bemutatott Aurignacien lelőhelyekét tükrözi, vagyis túlsúlyban hidrokvarcit félékből áll, ezután

következnek a szarukő és a mátraháza-felnémeti típusú opál. Opál, radiolarit, obszidián kvarcporfir és andezit csekély számban fordul elő.

Mindent egybevetve esetünkben feltételezhető, hogy a felső paleolit anyag az Aurignacien kultúra nyíltszíni telepét reprezentálja.

Nem kizárt, hogy azonos Andornaktálya-Alsó-tető lelőhellyel (T. Dobosi 2005: 61).

VII. térkép.

Demjén-Pünkösd-hegy (Eger-Pünkösd-hegy)

A lelőhely az ÉNy-DK irányú Laskó és Eger patakok közt húzódó riolittufa dombsor egyik tagja. Maga a lelőhely az ÉNy-DK tengelyű, nyújtott ovális dombtetőn, a magassági pont körül található. A dombtető tengerszint feletti magassága 266,9 m, relatív magassága 127 m a Laskó-patak szintjéhez viszonyítva. A telep a 25-ös út Ny-i oldalán fekszik, az úttól mintegy 180 m-re. Tőle Ny-ra 1,3 km-re fekszik a hegyeskő-bérci lelőhely. DNy-i irányban 550 m-re a hegyeskő-tetői, illetve 1,6 km-re a demjén-szőlő-hegyi településfoltok találhatóak. A Laskó-patak 2,3 km-re folyik. A domb É-i, Ny-i és D-i lejtői meredek, vízmosásokkal tagoltak (I. és II. térkép).

A lelőhelyet Fodor László azonosította be a '60-as években. Kisebb ásatást T. Dobosi Viola

folytatott 1973. június 4-9. között. Pattintott kőeszközök, illetve rosszminőségű kerámia-töredékek kerültek elő. Településre utaló jelenséget nem találtak (T. Dobosi 1973; MNM Adattár XIII. 192/1973; T. Dobosi 1976: 12; Fodor 1984: 74).

Összesen 745 db tárgyat számlál a gyűjtemény, ebből 67 db eszköz, 2 db ütőkő, 32 db magkő, 603 db szilánk, 22 db penge és 19 nyersanyagdarab ismert.

A 67 eszközből 31 db vakaró, 11 db retusált penge, 8 db árvéső, 5 db retusált, illetve más módon megmunkált szilánk, valamint 11 db kaparó ismert (XV. típusábra).

A leletanyagban túlsúlyban találhatóak a felső paleolit típusok: vakarók, retusált pengék, árvésők. Középső paleolit típusok is akadnak, mint például a kaparók és retusált szilánkok. A vakarók közül az eddig bemutatott lelőhelyekhez

hasonlóan a szilánkvakarók száma a legnagyobb. A kaparóknál az ívelt élű egyszerű kaparóké a vezető szerep. Az Aurignacien kultúra jellegzetes eszköztípusai (orros és hajógerinc alakú vakarók, Aurignacien retusú penge) szép számmal találhatóak a leletanyagban. Az eszközök számához képest jelentős a magkövek aránya, közel 50 %.

Az eszközök nagy része szilánkon készült, pengén csak 13 db, egy eszközt pengemagkövön, egyet pedig magkőgerincen képeztek ki. Az eszközök talonja 8 esetben sima, 4 esetben preparált, egy-két vonal, illetve pontszerű talon is előfordul. Jelentős a kemény ütő használata a lágy ütővel szemben.

Az eszközök nyersanyagaként főleg hidrokvarcitot használtak, de jelentős a kárpáti radiolarit aránya is, melyek kavicsgumó formájában kerültek a lelőhelyre. A helyi nyersanyagok és a kvarcporfir kis számban, de megtalálható, főként a középső paleolit típusok készültek belőlük. Távolsági nyersanyagként az obszidián mellett megjelenik a krakkói tüzkő is.

Összegezve az eddigieket, lelőhelyünket Andornaktálya-Gyilkoshoz hasonlóan az Aurignacien kultúra műhelytelepének tartjuk.

Demjén-Szőlő-hegy

A lelőhely a Laskó és Eger patakok közt húzódó riolittufa dombsor egyik tagja, Demjén ÉK-i szélén fekszik, légvonalban 700 m-re K-re a pataktól. Tengerszint feletti magassága 225 m, relatív magassága körülbelül 85 m. É-i, Ny-i és D-i oldala meredek, vízmosásokkal tagolt. A hegyeskő-bérci teleptől 750 m-re DNy-ra fekszik (I. és II. térkép).

T. Dobosi Viola 1974. júniusában találta a lelőhelyet. A Nemzeti Múzeum gyűjteménye 23 db leletet tartalmaz, ebből 4 db eszköz, 14 db szilánk, 3 db penge és 2 nyersanyagdarab (XVII. típusábra).

A két retusát penge igazán figyelemre méltó, mindkettő típusos aurignacien darab.

Az eszközök közül kettő szilánkon, kettő pedig pengén készült. A talont egy esetben töréssel eltávolították, egy esetben pedig kétlapú (diédre). A leütés módja egy esetben kemény ütővel történt.

A regionális hidrokvarcit és a helyi mátraházafelnémeti típusú opál egyenlő arányban fordul elő. Távolsági nyersanyagként a kárpáti radiolarit említhető.

A kis leletszám ellenére a két típusos

Aurignacien retusú penge jelenléte alapján a lelőhelyet az Aurignacien kultúra Eger környéki telepeihez soroljuk.

Egerszalók-Egerlátó-tető (Újfogás-tető)

A lelőhely az ÉNy-DK irányú Laskó és Eger patakok által közrefogott, azonos irányú dombvonulat egyik tagján található. A tőle Ny-ra folyó Laskó pataktól mintegy 2,2 km, a K-re folyó Eger pataktól pedig 4 km választja el. A tető tengerszint feletti magassága 266,2 m, relatív magassága a Laskó patakhöz viszonyítva 112 m. Szabálytalan, kerek dombtető, DK felé keskeny nyereg köti össze a Kővágó-dűlővel. A leletek a magassági pont körül koncentrálnak (I. és IV. térkép).

Fodor László végzett terepbejárást a tető északi, valamint a nyereg délkeleti részén a 1964-től (Fodor 1984: 75.). A feldolgozáshoz csak az utóbbi időben Béres Sándor által gyűjtött anyag állt rendelkezésünkre. Összesen 69 db leletet vizsgáltunk meg, ebből 18 db eszközt, 1 db magkövet, 48 db szilánkot, 1 db pengét és 1 nyersanyagdarabot. Az eszközanyag 9 db vakaró, 1 db retusált pengét, 2 db retusált szilánkot, valamint 1-1 darab völgyelt, fogazott és szilánkolt eszközt, árvésőt és kaparót, illetve 1 db bifaciális töredéket tartalmaz (XVI. típusábra).

A 18 db eszközből 5 db visel magán olyan jegyeket, melyek alapján a felső paleolit Aurignacien kultúrához tartozónak véljük ezt a lelőhelyet, a csekély leletszám ellenére is. Az eszköztípusok szerint a két orrosvakaró, az aurignacien retusú pengén készült vakaró, valamint a magasvakaró és az aurignacien retusú penge ezen kultúra jellegzetes típusa.

Bifaciális megmunkálású darabok, levélhegyek előfordulnak más Eger környéki (Andornaktálya-Alsó-tető és Zúgó-dűlő, Demjén-Pünkösdi-hegy) illetve szlovákiai lelőhelyeken is.

Technológiailag a hajógerinc (careoid), valamint az orros kiképzés, illetve az aurignacien retus megléte utal a fent említett kultúrára.

A 18 db eszközből 14 db szilánkon, míg 4 db pengén készült. Az eszközök talonja 6 esetben állapítható meg: eszerint 3 preparált, 2 sima, valamint 1 db éperon található az anyagban. 12 esetben nem megállapítható a talon. Az eszközök leválasztásának módja 4 esetben lágy ütővel, 3 esetben kemény ütővel történt, 11 esetben nem megállapítható.

A szilánkanyagban jóval kisebb a penge aránya,

csak egyetlen darab ismert. A talonok közt viszont a sima talon a leggyakoribb (6 db), ezt követi a 2 preparált, valamint az 1-1 kétlapú (diédre) és madárszárny alakú. Kemény ütővel való leválasztásra 7 esetben, lágy ütőre 1 esetben találtunk példát. A kétféle ütő használata az eszközöknél kiegyenlítettebb.

Az eszközök többsége (14 db) regionális hidrokvarcitből készült, míg a helyi mátraháza-felnémeti opál csak kettő, a szarukő, valamint a regionális bükki radiolarit 1-1 darabban képviselteti magát.

A nyersanyageloszlás az egész anyagra nézve is hasonló képet mutat. Túlsúlyban vannak a különféle hidro- és limnokvarcit félék, melyek egy részét Miskolc-Avas, Korlát-Ravaszyuk-tető, illetve a Mátra vidékéről szerezték be. A helyi nyersanyagoknak jóval kisebb szerep jutott, az Eger-Almári-völgyből származó radiolariás kovapalán kívül az Egerbakta környéki mátraháza-felnémeti típusú opál és a Felsőtárkány környéki szarukő már csak elenyésző számban fordul elő. A távolsági nyersanyagok (obszidián, északi tűzkő) az általunk vizsgált anyagban nem voltak.

Ez a nyersanyaggyűjtési stratégia jellemző a többi Eger környéki Aurignacien lelőhelyre is, mint például Andornaktálya-Alsó-tető, Gyilkos és Rózsa-hegy, Demjén-Pütkös-hegy és Szőlő-hegy.

A fentebb említett Aurignacien jellegek, a nyersanyagfelhasználási stratégia alapján a lelőhelyet az Aurignacien kultúra nyíltszíni lakótelepének tarthatjuk.

6.4 További lelőhelyek

Az alábbi részben azon lelőhelyek anyagát tárgyaljuk, melyek pontos holléte már nem azonosítható be teljes bizonyossággal, vagy a leletanyag olyan kevés és típusatlan, hogy kulturális besorolásuk nem lehetséges, illetve leletanyaguk alapján valamely fiatalabb őskori (neolitik, rézkori) kultúrához tartozhatnak.

Demjén-Hegyeskő-bérc

A lelőhely a Laskó és Eger patak közt húzódó ÉNy-DK irányú riolittufa dombor egyike. A domb maga is ÉNy-DK irányítású, északi, nyugati és déli lejtője meredek, vízmosásokkal tagolt. A vonulat DNy-i végén látható a „Hegyeskő”, egy kétszárnyú riolittufa kúp melybe méhkaptárakat

vájtak (T. Dobosi 1976: 12). A Hegyeskő-bérc Demjén településtől É-ra, a 25-ös számú úttól 1,2 km-re Ny-ra fekszik. A lelőhelytől DNy-ra, légvonalban 800 m-re található a szőlő-hegyi felső paleolit telep. DK-i irányban 1 km-re a hegyeskő-tetői, míg 1,2 km-re ÉK-re a pütkös-hegyi lelőhelyek fekszenek.

A lelőhelyet elsőként Fodor László találta (T. Dobosi 1976: 12). T. Dobosi Viola végzett terepbejárást a területen (Fodor 1984: 73, 75) a kaptárkövek szomszédságában 1973. május 15-én. Tárgyév júniusában kisebb szondázó jellegű ásatást is folytatott. A leletek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek.

A felső 35 cm vastag humuszréteg alatt egy 25-30 cm vastag világossárga steril agyagréteg volt. Leletek (kerámiatöredékek és pattintott kövek) már az első ásónyomban felszínre kerültek, de a második ásónyom volt a leggazdagabb. Két további szonda nyitására került sor a kaptárkövektől ÉNy-ra, illetve K-DK-re. A feltárt terület nagysága összesen 161 négyzetméter volt. Csak az első ásatási terület (131 négyzetméter) tartalmazott régészeti leleteket (T. Dobosi 1976: 12-15).

2001. novemberében Béres Sándorral, Domboróczki Lászlóval, Fodor Lászlóval és Kerékgyártó Gyulával helyszíni szemlét tartottunk a lelőhelyen, melyet beazonosítottunk (Domboróczki 2003: 160). A terület hosszú ideje műveletlen.

Összesen 95 db lelet került beletárolásra a Magyar Nemzeti Múzeumba. Ezek közül említésre méltó egy unipoláris kúpos mikropenge magkő, mely görgetettség és kopás nyomait viseli magán. Nyersanyaga opál, Tokaj-Erdőbénye térségéből származhat.

A leletanyag kevés és jellegtelen. Annyit megállapíthatunk, hogy a nyersanyagok eloszlása nem mutat egyezést a korábban bemutatott levéleszközös és Aurignacien lelőhelyekével, valószínűleg neolitik lehet.

Demjén-Hegyeskő-tető

A lelőhely a Laskó és Eger patakok közt húzódó ÉNy-DK irányú riolittufa vonulat tagja. A 25-ös úttól Ny-ra fekszik. A pontos gyűjtés helye nem ismert.

Mihály Péter 1987. április 23-án végzett terepbejárást a területen. A leletek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Összesen 4 db lelet ismert a lelőhelyről.

Értékelésre kevés az anyag, a középső paleolit típusok és a helyi nyersanyagok alapján a korábban bemutatott levéleszközös iparok anyagához sorolhatjuk.

Demjén-Hegyeskő-tető

A lelőhely a Laskó és Eger patakok közt húzódó ÉNy-DK irányú riolittufa vonulat tagja. A 25-ös úttól Ny-ra fekszik. A pontos gyűjtés helye nem ismert.

Fodor László 1967-ben gyűjtött a területről egy kis számú anyagot. A leletek az egri Dobó István Vármúzeumba kerültek.

Összesen 34 db lelet ismert a gyűjtésből, ebből 7 db eszköz, 1 db magkő, 12 db szilánk és 14 db penge. Az eszközök közt található 2 db szilánkvakaró és 5 db retusált penge.

Az anyag nagyon kevés és nem tartalmaz típusos darabokat, tartozhat felső paleolit vagy fiatalabb őskori kultúrához is.

Demjén-Hegyeskő-tető és Pünkösd-hegy között

A lelőhely a Laskó és Eger patakok közt húzódó ÉNy-DK irányú riolittufa vonulat tagja. Mindkét lelőhely a 25-ös úttól Ny-ra fekszik. Egymástól mért távolságuk légvonalban 500 m. A pontos gyűjtés helye nem ismert.

T. Dobosi Viola 1973. május 15-én végzett terepbejárást a területen. Két tárgy ismert a lelőhelyről. Egy pengevakaró, melynek jobb éle völgyelt és retusált, a bal éle részben retusált. Lány ütővel történt a magkőről való leválasztás, nyersanyaga kárpáti radiolarit. A másik tárgy egy radioláriás kovapala nyersanyagdarab. A vakaró mind nyersanyagában (kárpáti radiolarit), mind megmunkálásában (élek retusálása, völgyelése) kapcsolatba hozható a már korábban bemutatott felső paleolit Aurignacien lelőhelyek egyes vakaróival.

Demjén-Pünkösd-tető

A gyűjtés pontos helye már nem beazonosítható. Nem zárható ki, hogy a lelőhely azonos Andornaktálya-Szukszer-dombról.

Mihály Péter 1977-ben talált néhány pattintott követ a lelőhelyen, melyek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek.

A 3 db megmunkálatlan mátraháza-felnémeti típusú opál penge kevés a kulturális besorolás megállapításához.

Demjén-Szántott-tető (Hegyeskő-tető és Hegyeskő-bérc között)

A lelőhely a Hegyeskő-tető és Hegyeskő-bérc között húzódó nyergen található. Nem kizárt, hogy azonos lehet a Béres Sándor által Demjén-Hegyeskő-tető 2. vagy 3. területnek nevezett lelőhellyel.

Fodor László 1968 októberében tartott terepbejárást a lelőhelyen. Az anyag az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményébe került. Leltározatlan.

Összesen 86 db tárgy ismert a területről. Eszközökről nincs tudomásunk.

Az anyag kevés és nem tartalmaz kultúráhatározó darabokat, ezért besorolásától eltekintünk.

Eger-Agárdi-dűlő

A lelőhely a Laskó és Eger patakok közt húzódó ÉÉNy-DDK-i irányú dombsor egyik tagja. Mindkét pataktól mintegy 2,6 km-re található, nagyjából közepén. Tengerszint feletti magassága 263,8 m, relatív magassága körülbelül 97 m a Laskó patak szintjéhez képest. Szabálytalan ovális dombtető, Ny-i oldala meredeken lejt, itt-ott vízmosásokkal tagolt (I. térkép).

Füköb Levente 1986-os terepbejárásából két eszköz került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe. Egy faopálból készült szilánkvakaró és egy szintén faopálból készült egyik élén retusált penge alkotja a leletanyagot. A retusált penge talonja preparált, kemény ütővel választották le a magkőről. A vakarónak nincs talonja. A leleteket valamely fiatalabb őskori kultúra anyagának tarthatjuk. A nyersanyag valószínűleg Erdőbénye térségéből származhat.

Eger-Almagyar-tető

A lelőhely az Eger és Ostoros patakok közt húzódó ÉÉNy-DDK-i irányú dombsor egyik tagja. Az Eger pataktól 1,1 km-re keletre, az Ostoros pataktól pedig 1,8 km-re nyugatra található kis, ovális dombtető. Tengerszint feletti magassága 241 m, relatív magassága az Eger patak szintjétől mintegy 80 m. Egy része gyümölcsös, illetve szőlőművelésű (I. térkép).

Az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében egyetlen, nem megmunkált és nem korhatározó kvarcporfir szilánk található a „lelőhelyről”.

Eger-Császár-tető (cseresznyés között)

A lelőhely pontos fekvése nem ismert.

T. Dobosi Viola végzett terepbejárást a területen 1974 májusában. A leletek a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek.

A lelőhelyről 14 db tárgy ismert, 3 db eszköz, 9 db szilánk, 2 db penge, valamint egy paticsdarab.

A leletanyag minimális, nem tartalmaz típusos darabokat, a kis leletszám miatt a nyersanyag-felhasználásról sem kaphatunk biztos képet. A paticsdarab jelenléte is valószínűsíti, hogy egy fiatalabb őskori kultúra lelőhelyéről van itt szó.

Eger-Nagygalagonyás-tető

A lelőhely Eger és Egerszalók közigazgatási határán fekszik, Egerszalóktól keletre, Egertől délre. Egy ÉNy-DK-i irányú, keskeny, meredek oldalú kis dombgerinc, mely megtelepedésre nem igazán alkalmas. Két magassági pont is található rajta, az északi 254,4 m-rel van a tengerszint felett. A Laskó pataktól mintegy 2,8 km-re keletre, az Eger pataktól pedig 3,2 km-re nyugatra fekszik. Az EOY 77-213 jelű térképen ez a domb van Galagonyás tető néven jelölve, míg Nagygalagonyás néven a tőle északabbra fekvő, településre alkalmasabb 246,9 m magas dombot tüntették fel. A két domb távolsága légvonalban mindössze 0,7 km. Morfológiailag ez utóbbi domb hasonlít az eddig leírtakhoz. A Laskó pataktól mintegy 3,2 km-re keletre, az Eger pataktól pedig 2,4 km-re nyugatra található. Valószínűleg ez utóbbi lehet a lelőhely (I. és IV. térkép).

Nagy Antal 1952. júliusában járt a lelőhelyen, s az egyetlen megmunkálatlan hidrokvarcit szilánkot beszolgáltatta az egri Dobó István Vármúzeumnak. A lelőhelyről származó további anyagról nincs tudomásunk.

Eger-Nyerges

A lelőhely az Ostoros és Novaji patakok közt húzódó ÉNy-DDK-i irányú dombsor tagja. Egertől keletre, Ostorostól északra fekszik. Az Ostoros-pataktól 1,5 km-re keletre, a Novaji-pataktól pedig 1 km-re nyugatra található. Hosszan elnyúló ovális kis dombtető, ÉNy-ról lápos, mocsaras völgy határolja. Tengerszint feletti magassága körülbelül 260 m, relatív magassága az Ostoros patak szintjéhez képest

mintegy 70 m (I. térkép).

Legányi Ferenc ajándékaaként került a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe néhány szilánk mezolitikus besorolással 1948-ban. Vértes László 1952-ben 3 db szilánkot gyűjtött a lelőhelyről, ezek szintén a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe kerültek Pb 52/57 1-3. leltári számokon. A legtöbb anyag a területéről az egri Dobó István Vármúzeum gyűjteményében található 1960-ból a gyűjtő neve nélkül, leltározatlanul.

Valószínűleg ez az anyag az, melyet Fodor László, Legányi Ferenc és Szabó János Győző gyűjtéseként említ az 1950-es évek elejéről és végéről (Fodor 1984: 74).

30 db szilánk és 2 db penge alkotja a leletegyüttest. Leggyakoribb nyersanyag a különböző, valószínűleg bükki eredetű hidro- és limnokvarcitok, szám szerint 17 db. A Bükkszentlászló térségéből származó kvarcporfir és a dél-bükki szarukő egyenlő arányban képviselteti magát, azaz 4-4 darabban. Található még kevés jáspis, illetve Tokaj-Eperjes környékéről származó opál is csekély számmal. A helyi Eger-Almári-völgyből származó radioláriás kovapala, illetve az Egerbakta környéki mátraháza-felnémeti típusú opál csak 1-1 db-bal képviselteti magát a gyűjteményben.

Mivel eddig sem eszközök, sem kerámiaanyag nem ismert lelőhelyünkről, tartózkodunk a csekély számú leletanyag kulturális besorolásától. Zárójelben annyit megjegyezhetünk, hogy nyersanyag-felhasználás szempontjából a korábbiakban bemutatott Aurignacien kultúra Eger környéki lelőhelyeivel mutat hasonlóságot. Azon lelőhelyekhez hasonlóan a hidro- és limnokvarcit féleségek fordulnak elő nagyobb mennyiségben, míg a közelebbi, kissé rosszabb minőségű radioláriás kovapala és mátraháza-felnémeti típusú opál, valamint a kvarcporfir nem játszanak jelentős szerepet.

Eger környéke

A lelőhely sajnos már a Nemzeti Múzeumba kerülésekor sem volt beazonosítható.

Sem a lelőhely, sem a gyűjtő kiléte nem ismert. Vértes László bejegyzése szerint Hillebrand Jenő Legányi Ferencnek tulajdonítja az anyagot, aki 1948. szeptember elsején keltezésű kis levelében, – mely a leleteket tartalmazó dobozban található – leírja, hogy nem tőle származik az anyag. Vértes László 1964-es bejegyzésében feltételezi, hogy az eszközök

Sajóbabony-Kisméhész-dűlőről származnak, ugyanis hasonló anyagot gyűjtött onnan Tóth Lajos 1963-ban. A leltárkönyvi bejegyzés szerint 4 db eltűnt, vagy az egri Dobó István Vármúzeumban maradt, 2 db tárgy pedig leltározatlan.

20 db tárgy található jelenleg a múzeumi gyűjteményben, ebből 19 db eszköz. A szilánkanyag hiánya és az eszköztípusok egysíkúsága miatt egyértelműen válogatott anyagról van szó. A 19 db eszközből 2 db bifaciális megmunkálású levélhegy, 3 db unifaciális hegy, 12 db bifaciális hegy, 1 db bifaciális retusú szilánk és 1 db mindkét élén retusált penge.

A két levélhegy bifaciálisan megmunkált, aszimmetrikus, ferdén csonkított bázisú és jáspisból készült. Az egyik keresztmetszete bikonvex, a másiké plankonvex. Egyértelmű párhuzamai a kőporos-tetői levélhegyeknek, csak nyersanyagukban térnek el azoktól.

Az unifaciális kidolgozású hegyek is hasonlítanak a kőporosi levélhegyekre, azok miniatűr változatainak tűnnek, akár csak a bifaciális hegyek. Mindegyik aszimmetrikus, plankonvex keresztmetszetű és kvarcporfirből készült. A ferdén csonkított és a hegyes bázis egyaránt előfordul.

A 12 db bifaciális megmunkálású hegy is aszimmetrikus, bázisuk ferdén csapott, egy kivétellel kvarcporfirből készültek. A tizenkettőből nyolcnak plankonvex, négynek bikonvex keresztmetszete van.

A bifaciális retusú szilánk kárpáti 2-es obszidiánból készült.

A mindkét élén retusált szilánk talonja pontszerű, lágy ütővel készült kárpáti 1-es obszidiánból.

A leletanyaghoz még egy megmunkálatlan kvarcporfir penge tartozik.

A bifaciális megmunkálású hegyek és levélhegyek legközelebbi párhuzamai a kőporosi, valamint a bükkmogyorósi, csokvaományi és nekézsenyi darabok. Ezt mutatja az aszimmetrikus alak, a ferdén csonkított bázisok, a plan- és bikonvex keresztmetszetek, valamint a kvarcporfir, mint felhasznált nyersanyag magas aránya. A leletek erős rokonságot mutatnak a Ringer Árpád által Bábonnyien-nek nevezett anyaggal (Ringer 1983). Nem kizárt, hogy Vértes Lászlónak van igaza, aki a leletanyagot Sajóbabony környékéről származtatta.

Ostoros-Aranybika-tető

A lelőhely az Ostoros és Novaji patakok által szegélyezett ÉNy-DK irányú dombsor egyik tagja. Az Aranybika-tető Ostorostól É-ra fekvő szabálytalan ovális alakú domb. Tengerszint feletti magassága 265,8 m, relatív magassága az Ostoros-patak szintjéhez képest körülbelül 90 m. É-i, Ny-i és D-i oldalai meredeken lejtnek, K-ről a Kerékkötő nevű domb csatlakozik hozzá. A domb nyugati lábánál folyik az Ostoros-patak, mintegy 400 m-re a lelőhelytől. A tőle K-re fekvő Novaji pataktól 1,3 km választja el légvonalban. A lelőhelytől DK-re, 1,3 km távolságban fekszik a Csúnyamunka-tető (I. térkép).

Lóska György és Bátonyi Zoltán találta a lelőhelyet (Fodor 1984: 74). Fodor László a '60-as években végzett terepbejárást a területen. A leletanyag az egri Dobó István Vármúzeumba került.

Összesen 88 db tárgy került be a Dobó István Vármúzeumba. Az anyag kevés eszközt tartalmaz, azok sem kultúrahatórozó típusok. Ezek a következők: 1 db vakaró, 3 db retusált penge, 1 db árvéső, valamint 64 db szilánk, 16 db penge és 3 nyersanyagdarab.

Csak két eszköznek állapítható meg a talonja, az egyik sima, a másik preparált. A leválasztás módja az eszközöknél két esetben lágy ütővel, egyben pedig kemény ütővel történt. Az eszközök száma és típusa nem elégséges a kulturális besoroláshoz, a helyi nyersanyagok és a hidrokvarcit dominanciája alapján felső paleolitik korúnak tarthatjuk a lelőhelyet.

Ostoros-Csúnyamunka-tető (Elő-hegy)

A lelőhely az Ostoros és Novaji patakok által szegélyezett ÉNy-DK irányú dombsor egyik tagja. A Csúnyamunka-tető Ostorostól É-ra fekvő szabálytalan ovális alakú domb. Tengerszint feletti magassága 269,2 m, relatív magassága az Ostoros-patak szintjéhez képest körülbelül 106 m. É-i, Ny-i és D-i oldalai meredeken lejtnek, K-i irányban lankásabb. A domb nyugati lábánál folyik az Ostoros-patak, mintegy 900 m-re a lelőhelytől. A tőle K-re fekvő Novaji-pataktól 1,2 km választja el légvonalban. A teleptől DK-re, 1,2 km távolságban fekszik a Csúnyamunka-tető (I. térkép).

Kevés, de típusos anyagot gyűjtött a lelőhelyről Lóska György és Bátonyi Zoltán (Fodor 1984: 74).

Nincs tudomásunk arról, hogy az egri Dobó István Vármúzeumba, vagy a Magyar Nemzeti Múzeumba került volna anyag a lelőhelyről.

7. Párhuzamok

7.1. Bohunicien

A kultúrát első feltárt lelőhelye, Brno-Bohunice alapján, mint Levallois fáciesű Szeletient írta le Karel Valoch, önálló kultúraként Bohunicien néven Martin Oliva említi először (Valoch 1990: 121-123; Oliva 1981: 7-45).

A kultúra lelőhelyei (Bohunice, Ondratice, Stránská Skála) Morvaország déli részén találhatóak, közel a nyersanyagforrásokhoz.

Kronológiailag ez az első felső paleolit ipar Morvaország területén, mely az első würmi Pleniglaciális és az Interpleniglaciális (Hengelo) közt virágzott.

Az elsőként feltárt lelőhely Brno-Bohunice 4. rétege radiokarbon adatok alapján B.P. 43 000 - 40 000 évre keltezhető. Az ipar Levallois technikán alapul, a nyersanyagokat főleg a helyi kovák teszik ki. Az eszközanyag nagy részére a Levallois hegyek, egyszerű kaparók, völgyelt és fogazott eszközök jellemzőek. Az egyszerű vésők gyakoribbak a vakaróknál. A vakarók főleg lapos, széles szilánkon készültek. Előfordulnak Aurignacien típusok is (Svoboda & Simán 1989: 293-294.).

Stránská Skála IIIa lelőhely 4. rétege B.P. 41 300 évre keltezhető, a felette található 3. rétegben, mely egy interpleniglaciális talaj Aurignacien leleteket találtak. A fő nyersanyag szintén a Stránská Skála típusú kova. A levélhegyek teljesen hiányoznak, a Levallois hegyek, kaparók, völgyelt és fogazott eszközök gyakoriak. A vakarókat és vésőket szintén Levallois hegyek végén képezték ki. Bohunicével ellentétben itt a vakarók gyakoribbak a vésőknél, Aurignacien formák is nagyobb számban találhatóak (Svoboda & Simán 1989: 294-295.).

Stránská Skála IIa lelőhelyen a Bohunicien réteg (5.) szintén Aurignacien rétegek (4-3.) alatt feküdt. Ebből az anyagból a Levallois hegyek teljesen hiányoznak (Svoboda & Simán 1989: 296.).

Stránská Skála III radiokarbon adatok alapján B.P. 38 000 évre keltezhető. A legtöbb eszköz távoli nyersanyag (radiolarit) készült. Ez egy műhelytelep, mely Levallois hegyek, pengék és előmagkövek gyártására specializálódott. Az

Aurignacien típusok ritkák, a vésők teljesen hiányoznak, csakúgy, mint a levélhegyek. Előfordulnak még kaparók, völgyelt és fogazott eszközök (Svoboda & Simán 1989: 293-298.).

Az egyik nekézsényi levélhegy (IX. képtábla 10.) pontos párhuzamát Mohelno-ról ismerjük (Škrdla 1997-1998: 40, Obr. 4:6). Eszközünk nyersanyaga is morvaországi (krétakori szpongolit). A közölt leletanyag felszíni szórvány, melyben egyaránt találhatóak bohunicien és szeletien elemek. A szerző Bohunicien telepnek tartja erős Szeletien befolyással (Škrdla 1997-1998: 50).

Mint a fentiekben láttuk, a Bohunicien kultúrára a Levallois technika nagymértékű használata és a bifaciális eszközök középső paleolit kaparófélék nagy száma jellemző. Mindemellett megtalálhatóak az Aurignacien kultúra jellegzetes típusai is kis számban.

A korábbiakban bemutatott Eger környéki levéleszközös lelőhelyeinkre nem jellemző a Levallois technika. Néhány magkő és szilánk előfordul, de elenyésző számban. Az eszköztípusok terén, Eger környékén is megfigyelhető, hogy a kaparók és bifaciális eszközök együtt fordulnak elő Aurignacien típusokkal.

Közvetlen genetikus kapcsolatot nem tartunk valószínűnek, de valamilyen szintű kapcsolatot feltételezhetünk a két terület között (lásd az előbb említett nekézsényi szpongolit levélhegyet). Ez bizonyítéka lehet a nekézsényi és a hozzá kapcsolódó Eger környéki levéleszközös iparok, valamint a morvaországi Bohunicien és Szeletien lelőhelyek egyidejűségének.

7.2. Jankovichien

A kultúra kutatástörténete az 1920-as évekre vezethető vissza. Az iparban található levéleszközök miatt a Szeleta kultúrával rokonították, létrehozva a Dunántúli Szeleta terminust. A '60-as években Gábori Miklós volt az első, aki felhívta a figyelmet a Szeletától eltérő jellegzetességekre. A dunántúli levéleszközös ipar teljes revízióját Gáboriné Csánk Veronika készítette el (Gáboriné-Csánk: 1993; Svoboda & Simán 1989: 291).

A kultúra barlangi lelőhelyei: Jankovich, Szelim, Kiskevény, Bivak, Remete Felső, Dzeravá Skála (egykori Pálffy barlang), a pilisszántói és csákvári kőfülkék. A lelőhelyek, két kivétellel a Dunakanyartól D-re, 40 km átmérőjű körben

találhatóak (Gáboriné-Csánk 1990: 97).

A botanikai és faunisztikai vizsgálatok eredményei alapján a lelőhelyek az Alsó Pleniglaciálisra keltezhetőek. Ezt alátámasztja egy neandervölgyi ember fogmaradványa, mely a Remete Felső barlangból került elő ugyanezen ipar leleteivel együtt. Gáboriné szerint az ipar túlélhette az Interpleniglaciális, de a Késő Interpleniglaciális már nem.

Az iparra jellemző a Levallois technika, az eszközkészletben nagy mennyiségben fordulnak elő a kaparók, levélhegyek és bifaciális kaparók. A levélhegyekre a plankonvex keresztmetszet jellemző, a talonok közt gyakori a preparált, a laminaritás nulla. Olyan középső paleolit ipar tehát, mely nem mutat felső paleolit jellegzetességeket.

A közép-európai Micoquien-ből eredeztethető, kapcsolatban áll a Bockstein-típusú iparokkal, még közelebről az ausztriai Gudenus barlang anyagával (Gáboriné-Csánk 1990: 99; Svoboda & Simán 1989: 292-293).

Kozłowski és Otte szerint inkább a délkelet-európai Levallois fáciesű Moustérien-nel állhat kapcsolatban, melyre szintén jellemzőek a levélhegyek (Kozłowski & Otte 1987). Ez a kapcsolat csak akkor fogadható el, ha néhány bükki lelőhely bizonyosan a Jankovichien-hez köthető.

Simán nem zárja ki a dunántúli és a bükki lelőhelyek közti kapcsolat lehetőségét (Svoboda & Simán 1989: 291-293).

Kvarcporfir és obszidián előfordul kész eszköz formájában a Jankovich-barlangban illetve a Pilisszántó II. kőfülkében. A Bükkben található Kecskégalya barlang és a háromkúti sziklaüreg anyaga tipológiailag és technológiailag Jankovichien-ként határozható meg. (Mester 2000a: 247-255; Markó & Péntek 2003-2004: 174; Markó 2004: 10).

A Bohunicien karakterében nagyon hasonlít a Jankovichien-re, bár felső paleolit jegyeket is magán visel.

A Jankovichien lelőhelyek nagyrészt barlangokban találhatóak, tehát valószínűleg rövid ideig lakott vadásztáborok lehettek, mely funkció kihat az eszközkészlet összetételére. A radiokarbon adatok hiányában a kultúra pontos időrendi besorolása nem lehetséges (Svoboda & Simán 1989: 293).

A dolgozatunkban bemutatott Eger környéki levéleszközös lelőhelyek, mind nyíltszíni telepek (műhelytelepek, illetve szálláshelyek). Az

eszközkészletre a középső paleolit típusok (kaparók, bifaciálisok) mellett felső paleolit típusok (vakarók, retusált pengék, árvésők) is jellemzőek. Levallois technikára utaló jel csak elvétve akad a leletanyagban. A felhasznált nyersanyagok közt nagy számban található a kvarcporfir és néhány obszidián is. Dunántúli nyersanyagot nem sikerült kimutatnunk. Lelelőhelyeinket jelenlegi adataink alapján nem köthetjük a Jankovichien-hez.

7.3. Bábonyien

Ringer Árpád írta le ezt a kultúrát 6 lelőhely – Sajóbábony-Méhész-tető és Köves-oldal, Miskolc-Kánás-tető és Szabadka-tető, Mályi-Öreg-hegy I-II. - felszíni szórványanyaga – 70 eszköz - alapján. A lelőhelyek a Bükk keleti oldalán, a Miskolci Bükkalja heglábfelszíni területén, a Sajó mentén találhatóak. Az ipar legjellemzőbb eleme a bifaciálisan megmunkált eszközök (30 %) magas száma, melyet a kaparók (27 %) követnek. A felső paleolit típusok aránya 9 %. Technológiailag az ipar nem Levallois, a penge index alacsony. Egy kelet Acheulien ipart tart a Bábonyien előzményének, melyet Korlát-Ravaszyuk-tető anyagában vél felfedezni (Ringer 1983).

A kultúra legkorábbi fázisa a Késő Interglaciálisra keltezhető, jellemzője az Acheulien elemek dominanciája. A későbbi fázisokban a Micoquien és bizonyos helyi elemek elterjedése jellemző. Az utolsó fázisban az Acheulien elemeket felső paleolit típusok váltják fel. Ez utóbbi fázist a korai Szeletien előzményének tartja (Ringer 1983, 15-38, 96, 118-119, 126; Svoboda & Simán 1989: 303-306).

A Szeleta barlang alsó rétegének típusai majdnem mind megtalálhatóak a korai Bábonyien anyagokban. Nem zárható ki, hogy a nyíltszíni Bábonyien lelőhelyek a korai Szeletien kvarcporfir megmunkálására specializálódott műhelytelepei, a névadó lelőhely pedig ideiglenes vadásztanya. A leletanyag nagy része ugyanis szilánk, nyersanyag, illetve gyártási hulladék, eszköz elenyésző mennyiségben fordul elő. A nyíltszíni lelőhelyek és a Szeleta barlang bifaciálisainak nagy része kvarcporfirból, míg a felső paleolit típusok limnokvarcitból készültek. (Svoboda & Simán 1989: 306-307.).

Ez a nyersanyag felhasználási stratégia figyelhető meg Eger-Kőporos-tető (III. típus tábla) esetében is. Egerszalók-Kővágó-dűlő I.

anyagában a középső paleolit típusok szintén elsődlegesen kvarcporfirból, míg a felső paleolit eszközök a várt hidrokvarcit helyett helyi mátraháza-felnémeti típusú opálból készültek (IV. típus tábla). Ostoros-Rácpa I. esetében mind a középső, mind a felső paleolit típusok nyersanyaga főként hidrokvarcit (helyi Kács környéki, illetve korláti, lásd VII. típus tábla).

Tehát – Simán véleménye szerint – a fent említett Bábonyien lelőhelyek, beleértve Avas-Alsó- és Felsőszentgyörgyöt, illetve Eger-Kőporos-tetőt a Szeleta-barlang alsó kultúrrétegével hozhatók kapcsolatba. Közös jellemzőjük az Acheulien bifaciálisok, a viszonylag nagy számban található bifaciális kidolgozású, aszimmetrikus, vállazott kaparók jelenléte, és a velük közel egyenlő arányban található felső paleolit típusok megléte. A talonok nagy része preparált, az ipar nem Levallois jellegű.

A lelőhelyek datálása bizonytalan, egyetlen dátumunk a Szeleta barlang alsó rétegéből származik (B.P. 41 700 év). (Svoboda & Simán 1989: 307.).

Brian Adams is elfogadja a Bábonyien-t, mint helyi közép-európai Micoquien ipart, melynek közép-európai lelőhelyeiről neandervölgyi embermaradványok is előkerültek (Adams 2000). Az ipar nem Levallois technikájú és jellemző rá a kisméretű bifaciálisok használata (Svoboda & Simán 1989: 303).

Habár két lelőhelyen (Sajóbáony-Méhész-tető, Mályi-Öreg-hegy) is folytak ásatások, sajnos maga a Bábonyien még nem került elő hitelesnek mondható kultúrrétegből. Legalábbis még nincs publikálva.

Sajóbáony-Méhész-tetőn a leletek a felszíntől 1,3 m mélységig mindenhol előfordultak. Nagyobb koncentráció 25-50 cm mélységben volt megfigyelhető (Adams 2000).

A leggyakoribb típusok a levéleszközök, kaparók és vakarók. Az ipar nem Levallois, a magkövek közt dominálnak az unipoláris darabok. A leggyakoribb nyersanyag a kvarcporfir, majd a hidrokvarcit félék. Az anyagban található még obszidián, radiolarit, opál és Świeciechów-i kova (Adams 2000).

Ugyanez figyelhető meg Eger-Kőporos-tetőn (III. típus tábla), Egerszalók-Kővágó-dűlő I (IV. típus tábla) és Ostoros-Rácpa I (VII. illetve XIX. típus táblák) lelőhelyeken.

A radiokarbon adatok pedig a vártnál fiatalabbak B.P. 185, valamint 2 545 és 2 515 év

(Adams 2000.).

A publikált adatok alapján a lelőhely anyaga kapcsolatokat mutat Korolevo korai felső paleolit iparaival, melyek a radiokarbon adatok alapján B.P. 38 500-26 000 évre keltezhetőek (Adams 2000.). Ha ez a datálás a Méhész-tetőre is igaz, akkor a leletanyag kapcsolatba hozható a Szeletien-nel (Adams 2000: 172-175, 177-179).

Mályi-Öreg-hegyen a felszíni szórványanyagból ismert egy Szeletien levéleszköz valamint számos Bábonyien bifaciális, kaparó, néhány Levallois hegy. Ásatásból csak két eszköz és mintegy 200 gyártási hulladék került elő, mind kvarcporfir. A pengék hiánya és a Levallois technika jelenléte inkább egy középső paleolit Moustérien iparhoz köti a lelőhelyet. A radiokarbon adatok a vártnál fiatalabbak: B.P. 19 850 és 18 680 év (Adams 2000: 176-178).

Mind a Bábonyien, mind az Eger környéki lelőhelyek földrajzilag megegyező tulajdonságú és összetartozó területen, a Bükk hegyláb felszínén találhatóak, azonos tengerszint feletti magasságú (200-250 m) dombtetőkön.

A korábbiakban bemutatott Eger környéki levéleszközös lelőhelyeinkre szintén nem jellemző a Levallois technika. Néhány magkő és szilánk előfordul, de elenyésző számban.

Az eszköztípusok terén, Eger környékén is megfigyelhető, hogy a kaparók és bifaciális eszközök együtt fordulnak elő felső paleolit típusokkal.

Néhány kőporosi bifaciális megmunkálásában egyezéseket mutat Sajóbáony-Méhész-tetőről közölt eszközökkel (Ringer 1983, Tab. 9 és 36).

A két terület eszközei típusban és megmunkálásban egyezéseket mutatnak:

Miskolc-Szabadka-tetőről ismert egy levélhegy (Ringer 1983: Tab. 12.), melyhez hasonlót közlünk Egerszalók-Kővágó-dűlőről (IV. képtábla 6.).

A miskolc-kánás-tetői kvarcporfirból készült vakarónak (Ringer 1983: Tab. 65.) pontos párhuzamát Egerszalók-Kővágó-dűlő I lelőhelyen találjuk (V. képtábla 7.).

Ostoros-Rácpa I lelőhelyről közlünk egy levélhegyet (VI. képtábla 1.), melynek párhuzamait Miskolc-Szabadka-tetőről (Ringer 1983: Tab. 39.), illetve Sajóbáony-Méhész-tetőről (Ringer & Adams 2000: 124. Fig. 7: 1a-b) ismerjük.

A nyersanyag felhasználásban és azok eloszlásában (kvarcporfir, hidrokvarcit, obszidián)

is hasonlóságot mutatnak a Bábonyien és az Eger környéki lelőhelyek (XIX. típusábra).

Ringer ahogy arra már korábban utaltunk a Bükkmgyoródsi lelőhelyet Miskolc-Avas-tetőhöz hasonlóan a Bábonyien legfiatalabb fázisához köti (RINGER 1983: 114).

Véleményünk szerint a Miskolc és Eger környéki lelőhelyek ugyanazon iparhoz tartoznak.

7.4. Cserhádi lelőhelyek

Az elmúlt évek intenzív terepbejárásainak köszönhetően számos új paleolit lelőhellyel – Galgagyörk-Csonkás-hegy 2, Szál-hegy, Komárka, Öreg-hegy, Májóka 1-3. – gazdagodott ez a térség. Ezen lelőhelyek legérdekesebb jellemzője a bifaciális megmunkálású eszközök, illetve a kvarcporfir jelenléte a leletanyagokban (Markó et al 2002: 245-255).

Galgagyörk-Csonkás-hegy 2 lelőhelyről hozzávetőlegesen 273 db leletet ismerünk, melyek nyersanyaga döntően helyi limnokvarcit, de megtalálható a kvarcporfir is. Kisebb számban előfordul még obszidián, dunántúli radiolarit, erratikus kova és andezit is. Néhány eszköz középső paleolit jegyeket visel magán, nyersanyaguk kvarcporfir. Található köztük bikonvex keresztmetszetű szakóca váltakozó retusú élmegmunkálással, mely közép-európai Micoquien jellemző, akárcsak a Bockstein kés. Ez utóbbi eszökhöz hasonló darab ismert a Jankovich barlangból is. Egyes kaparókon Quina típusú retus figyelhető meg. A felső paleolit eszközök – penge és szilánkvakarók – helyi limnokvarcitból, illetve északi tűzkőből készültek (Markó et al 2002: 246-247). Új gyűjtésből ismertté vált egy finoman kidolgozott kvarcporfir levélhegy, melyet a szerző a Szeleta barlang felső kultúrrétegében találtakhoz hasonlított (Markó 2004: 11-12, 1. tábla 2. kép). Ezzel megegyező darabot Eger-Kőporos-tetőről (I. képtábla 5.) és Bükkmgyoróds-Hosszú-bércről (IX. képtábla 2.) ismerünk.

Legénd-Káldi-tanyáról 1006 db leletet ismert. A leggyakoribb nyersanyag a helyi limnokvarcit. Viszonylag nagy számban található még kvarcporfir. A radiolarit, obszidián és a krakkói jura tűzkő kis mennyiségben fordul csak elő. Az eszközök közt található Bockstein kés, plankonvex keresztmetszetű bifaciálisok, kaparók és vakarók. A bifaciális eszközökre jellemző a „wechselseitig-gleichgerichtete Kantenbearbeitung”. Egyes darabokon Quina, illetve

Aurignacien retus figyelhető meg. A leletanyag párhuzamokat mutat Galgagyörk-Csonkás-hegyel és Sajóbábony-Méhész-tetővel (Markó & Péntek 2003-2004: 172-173.).

Az unifaciális retusú késhez (Markó & Péntek 2003-2004: 170. Fig. 5.3.) hasonlót Egerszalók-Kővágó-dűlő I. lelőhelyről ismerünk (IV. képtábla 5.).

Összegezve az eddigieket a kvarcporfir számos lelőhelyen előfordul a Cserhát területén, nemcsak kész eszközként, hanem a hulladék anyagban is.

Egyes eszköztípusok, illetve technológiai jellemzők alapján a fent említett lelőhelyek a közép-európai Micoquien-hez, illetve a Bábonyien-hez köthetők.

A középső paleolit típusok együtt fordulnak elő felső paleolit eszközökkel, melyek főleg limnokvarcitból, illetve északi kovából készültek.

Ilyen kevert leletanyagok ismertek Sajóbábony-Méhész-tetőről és Hontról (Ringer 1983; Gábori 1964 70-72).

A Májóka 3 lelőhelyről származó levélhegy nyersanyagában és kidolgozásában kapcsolatot mutat a dunántúli Jankovichien-nel.

Andezit használata a Csonkás-hegyen kívül eddig szlovákiai középső paleolit lelőhelyekről volt ismert (Markó et al 2002: 255-257). Andezitből készült levélkaparót Eger-Kőporos-tetőről ismerünk.

A szerzők a bemutatott cserhádi lelőhelyeket, különösen Legénd-Káldi-tanya anyagát megbízható korú bajor- és morvaországi lelőhelyekkel való tipológiai hasonlóságok, valamint Brian Adams méhész-tetői datálása alapján a középső Würmre helyezik (Markó 2004: 10; Markó & Péntek 2003-2004: 173-175).

Technikailag egyik ipar sem Levallois, de Levallois szilánkok, illetve magkövek előfordulnak.

Mindkét területre jellemző a bifaciális kidolgozású eszközök, váltakozó retusú élmegmunkálása, – mely a Micoquien iparok egyik sajátossága (Bosinski 1967; Markó 2004: 10).

Megfigyelhető, hogy a vakarókat az előlapon proximális irányból vékonyították: Demjén-Hegyeskő-tető I (I. képtábla 3.), Eger-Kőporos-tető (II. képtábla 7-8.), Egerszalók-Kővágó-dűlő I (V. képtábla 1, 2, 7.), Bükkmgyoróds (IX. képtábla 6.), Galgagyörk-Csonkás-hegy (Markó et al 2002: 249, Fig 2: 1,4), Legénd-Káldi-tanya (Markó & Péntek 2003-2004: 169, Fig. 4:4, 170,

Fig 5:5).

Középső paleolit kaparó típusok az Eger környéki lelőhelyeken is nagy számban előfordulnak. Az ezekhez a típusokhoz felhasznált nyersanyag ott is kvarcporfir, hidrokvarcit, illetve helyi kovafélék.

Az Eger környéki lelőhelyek anyagában nagyobb mennyiségben találhatóak felső paleolit típusok, főleg vakarók és retusált pengék. Az Aurignacien retus szintén megfigyelhető, néhány típusos eszköz is. Kis számban árvésők is megjelennek. Ezen felső paleolit típusok nyersanyaga főleg hidrokvarcit, (illetve helyi felnémeti opál a Kővágó-dűlő esetében, IV. típusú tábla).

Ugyanez a tendencia Sajóbáony-Méhész-tető nyersanyag összetételére is igaz (Svoboda & Simán 1989: 306; Adams 2000: 175).

A cserhádi lelőhelyek anyagát, a korábbiakban bemutatott Bábonyien lelőhelyekhez hasonlóan az Eger környéki iparok legközelebbi párhuzamainak tartjuk.

A csonkás-hegyi és káldi-tanyai (Markó & Péntek 2003-2004) lelőhelyek datálását az Eger környéki lelőhelyekre is érvényesnek fogadjuk el.

7.5. Szeletien

A Szeleta barlangot 1906-tól kezdődően több évadban tárta fel Kadić Ottokár. Az első összefoglaló publikáció 1915-ben jelent meg (Kadić 1915). A '20-as, '40-es és '60-as években is folytak ásatások, de a sztratigráfiához, mindig az első, Kadić-féle publikációt vették alapul.

A középső paleolitikumot néhány szilánk és retusált eszköz képviseli a legalsó rétegekben. Mivel kis számban kerültek elő és jellegtelenek, nem köthetőek egy iparhoz sem. Az alsó Szeletien réteg 2 m-rel ezen betöltés fölött kezdődik, radiokarbon dátum adatok alapján B.P. 41 800 évre keltezhető. A felső Szeletien réteg B.P. 32 500 éves. A hasított alapú csonthegek és az Aurignacien eszközök az alsó, míg a Gravettien eszközök a felső Szeletien réteghez köthetőek (Svoboda & Simán 1989: 300-301).

Az alsó tűzhely rétegben középső paleolit bifaciális eszközök együtt fordulnak elő felső paleolit típusokkal. Két települési szint mutatható ki (Svoboda-Simán 1989: 302).

Néhány eszköz az alsó kultúrréteghez tartozhat, elkülönülve a tűzhely szintektől. Többek közt néhány penge, vakarók, egy árvéső vakaró, retusált pengék, egy plankonvex

keresztmetszetű bifaciális kaparó, vállazott plankonvex bifaciális eszközök, árvésők említhetőek. A 30 eszközből 17 középső, míg 10 felső paleolit típus, 3 közelebbiről nem meghatározható. Bifaciális retus 18 db-on figyelhető meg (Svoboda-Simán 1989: 302-303).

A bifaciális eszközök keresztmetszete legtöbbször plankonvex, nyersanyaguk kvarcporfir. Technikailag Micoquien hagyományokat őriznek, a retusálás módja megegyezik mind a középső, mind a felső paleolit típusokon. A pengék nagy száma, a pengemagkövek jelenléte és a nem Levallois technika azt mutatja, hogy itt egy átmeneti iparral van dolgunk, mely megőrzött bizonyos Micoquien elemeket és a pengetechnológia irányában fejlődött tovább. De eltéréseket mutat a felső kultúrréteg leletanyagával (Svoboda & Simán 1989: 299-303).

A Szeletien-hez hasonló iparok ismertek Nyugat-Szlovákia és Morvaország területéről. Az egymással való kapcsolatot alátámasztja a Szeleta-barlangban talált Vág völgyi radiolarit, illetve morvaországi lelőhelyeken kvarcporfirból készült levélhegyek jelenléte (Svoboda & Simán 1989: 309).

Néhány nyíltszíni lelőhely a Vág völgyében a Korai Interpleniglaciálisra keltezhető (B.P. 38 000) és a Szeletien-hez köthető. Ilyen lelőhely például Ivanovce, Trenčín IV, Vlčkovce. Sajnos az előbb említett lelőhelyekről hiányoznak a szedimentológiai vizsgálatok, vagy a radiokarbon adatok, vagy mindkettő (Svoboda & Simán 1989: 309).

A Vág mentén fekvő nagyobb barlangok is lakottak voltak, mint például Čertova Pec. Erről a lelőhelyről radiokarbon adattal is rendelkezünk (B.P. 38 320 év), mely megerősíti a szlovákiai Szeletien feltételezett korát (Svoboda & Simán 1989: 309).

Tipológiaiilag a legérdekesebb gyűjtemény Moravany-Dlhá-ból ismert, mely több mint 200 levélhegyet (a legtöbb ívelt bázisú, háromszög alakú) tartalmaz. Sajnos pontos kronológiai helyzete nem ismert.

Morvaország területén a Szeletien csoportok sűrűn benépesítették, a kovákban gazdag Krumlovský és Bořitov vidékét. Más morvaországi felső paleolit népeiségektől eltérően a barlangokat is gyakran látogatták (Svoboda & Simán 1989: 309).

Az egyetlen ásatással is hitelesített lelőhely Vedrovice V. Két radiokarbon dátum ismert (B.P.

39 500 és 37 650 év), melyek alapján kultúránk együtt élt a késő Bohunicien iparokkal. Lehetséges, hogy a Szeletien egy ideig együtt létezett az Aurignacien-nel a fejlett Interpleniglaciális alatt és hathatott a későbbi Gravettien-Pavlovien fejlődésre is (Svoboda & Simán 1989: 309).

Vedrovice V. pattintott kőanyaga helyi (Krumlovský típusú) kovafélékből készült, de előfordul a radiolarit is. Elsődlegesen nem Levallois szilánk és pengetechnika jellemzi. A levélhegyek és kaparók lapos retusokkal megmunkáltak. A különféle kaparó típusok elterjedtek, vakarók és árvésők is találhatóak (Svoboda & Simán 1989: 310).

A morvaországi Szeletien iparokra jellemző levéleszközökön kívül a Moustérien hegyek, illetve Aurignacien típusok (hajógerinc vakarók és árvésők) jelenléte is. A lapos retus alkalmazása nemcsak a levélhegyeken figyelhető meg, hanem kaparókon és vakarókon is (Svoboda & Simán 1989: 310).

Technológiailag a fent bemutatott Szeletien-hez hasonlóan (Vedrovice V: Svoboda & Simán 1989: 310) az Eger környéki lelőhelyekre sem jellemző a Levallois technika.

A közép-európai Micoquien vonások (Svoboda & Simán 1989: 303), nemcsak a Szeletien-re, hanem az Eger környéki lelőhelyekre is jellemzőek. Előfordul a váltakozó retusú élmegmunkálás (Bosinski 1967), a bifaciális eszközök, lapos retusokkal megmunkáltak, keresztmetszetük többnyire plan- és bikonvex. Megfigyelhető a lekerekített, hegyes és nyelezett bázis, például Egerszalók-Kővágó-dűlő I. anyagában (IV. képtábla 6-9.).

Az eszköztípusok közt fejlett Szeletien levélhegyre Eger-Kőporos-tető (I. típus tábla 5.) és Bükkmogyorósd-Hosszú-bérc (IX. típus tábla 2.) anyagán kívül Galgagyörk-Csonkás-hegyen is találunk példát (Markó 2004: 11, 1:2). Ezek párhuzama a Szeleta barlang felsőbb rétegeiből közölt eszköz (Kadić 1915: 253-254, 22. ábra, XVII. t. 2.).

Mályi-Öreg-hegy lelőhelyről szintén ismert fejlett Szeletien levélhegy (Adams 2000: 177, Fig. 5.).

Aurignacien típusok – hajógerinc és orros vakarók – nem csak morvaországi Szeletien anyagokban találhatóak (Svoboda & Simán 1989: 310), hanem az egi lelőhelyekében is (III. képtábla 1, V. képtábla 5-6, VII. képtábla 7-10.).

A nyersanyag felhasználásban is egyezések

mutatkoznak a Szeleta-barlang és az egi lelőhelyek közt. A kvarcporfir és hidrokvarcit a legkedveltebb.

Az előbb felsorolt tipológiai és technológiai egyezéseket figyelembe véve az Eger környéki lelőhelyeket a Bábonyien-hez hasonlóan, Simán Katalinnal egyetértve (Svoboda & Simán 1989: 306-307.) nyíltszíni Szeletien lelőhelyeknek tartjuk.

7.6. Aurignacien

Hazánk területéről eddig nyolc barlangi – Istállós-kő és Pes-kő (Vértes 1965), Jankovich, Kecskégalya, Farkas-kő, Súlyomkút, Miskolc-Tapolca és Hermann Ottó (T. Dobosi 2005: 61.) – és kilenc nyíltszíni – Andornaktálya-Zúgó-dűlő (Kozłowski & Mester 2003-2004), Acsa-Rovnya (T. Dobosi 2004: 173.), Nagyréde I. (Sáros-berek) és Nagyréde II. (Vájsz) (Lengyel et al 2006) – lelőhelyről ismert publikált Aurignacien megtelepedés tipológiai, sztratigráfiai adatok alapján. Verőce-Fehér-hegyről egy szórvány vakaró ismert (Markó 2002). Miskolc-Harsányi elágazás anyaga sajnos még közöletlen (T. Dobosi 2005: 61). Galgagyörk térségében Aurignacien típusú vakarók, levélhegyekkel más fiatalabb paleolit formákkal kerültek elő felszíni szórványként: Májóka, Komárka és Szár-hegyen (Markó et al 2002: 253-255).

Az Istállós-kő alsó (Aurignacien I) rétegének anyaga kevésbé jellegzetes, bármilyen pengetechnikát alkalmazó iparból származhat. Kora radiokarbon adatok alapján B.P. 44 300 és 39 800 évek közé tehető. Innen egy levélhegy is előkerült, mely hasonlít a Szeleta barlang alsó kultúrrétegében találtakhoz. A Szeleta barlang alsó rétegeinek tetejéről viszont Aurignacien leletek ismertek (Svoboda & Simán 1989: 311). Vértes 39, míg Adams 12 eszközt említ (Lengyel et al 2006). Gyakoriak a pengék, a retusált eszközökön meredek élretus figyelhető meg, mely nem azonos az aurignacien retussal. Vértes a hasított alapú csonthegek jelenléte alapján sorolta az Aurignacien I-hez az anyagot és az ipart dél-keletről eredeztette (Vértes 1965). Simán és Svoboda véleménye szerint az Aurignacien I és a Szeletien fejlődésük korai fázisában párhuzamosan élhetett egymás mellett a Bükk keleti és nyugati felén. Az Ipoly mentén néhány nyíltszíni lelőhely ismert, melyek tipológiailag az Istállós-kő alsó rétegével mutatnak kapcsolatot (Svoboda & Simán 1989: 310-311, 313).

A felső (Aurignacien II) réteg már tipikus

Aurignacien elemeket tartalmaz némi középső paleolit jelleggel vegyítve (Svoboda & Simán 1989: 311-313). Mintegy 100 eszköz ismert innen, leggyakoribbak a retusált és az aurignacien retusú pengék, a többi aurignacien típus hiányzik (Adams 1998; Lengyel et al 2006). A nagyszámú csonthegy (Olschewa típus) alapján (akár csak az alsó réteg) vadásztanya lehetett. Radiokarbon adatok alapján ez a réteg B.P. 30 900 évre keltezhető, hasonlóan a morvaországi lelőhelyekhez (Svoboda & Simán 1989: 311, 313).

Az Istállós-kő felső (Aurignacien II.) rétegéből ismert retusált pengéhez (Adams 1998: 77, Fig. 5.18: b) hasonlót Andornaktálya-Gyilkosról (X. képtábla 7.) ismerünk.

A Pes-kő barlang az Istállós-kőtől néhány kilométerre, délre fekszik. Az első próbaátást Hillebrand végezte 1912-ben. Később Kadić Ottokár (Kadić 1925), Mottl Mária és Vértes László (Vértes 1955: 111-130) folytatott kutatásokat a lelőhelyen. Hasított alapú és Olschewa típusú csonthegyek egyaránt jelen vannak az Aurignacien retusú pengék mellett. Található még egy orros vakaró is az anyagban. Vértes szerint a leletek az Istállós-kő felső rétegével egykorúak, ezt a radiokarbon adat is alátámasztja B.P. 35 200 év (Lengyel et al 2006).

Az acsa-rovnyai lelőhely Péntek Attila és Béres Sándor terepbejárásainak köszönhetően vált ismertté. Ásatások 2002 és 2004 évben folytak a területen. A jelenlegi szinttől számított 60-80 cm-en jelentkezett az egykori települési felszín bifaciális levélhegyekkel, típusos Aurignaci eszközökkel (T. Dobosi 2004: 173; T. Dobosi 2005: 61).

Andornaktálya-Zúgó-dűlő az Eger patak bal oldalán a IIb teraszon helyezkedik el (Hevesi & Ringer 2003-2004: 141-142). Tengersizint feletti magassága 191,18 m. A Gyilkos-tetői lelőhelytől 1,1 km (ÉNy-i irányban), a Rózsa-hegyi teleptől pedig úgyszintén 1,1 km (szintén ÉNy-i irányban) választja el légvonalban. Az egész tető szőlőművelés alatt áll.

A lelőhelyet Saléti György fedezte fel, gyűjtéséből 1380 db lelet ismert (Kozłowski & Mester 2003-2004: 111). 2001 és 2002 folyamán szisztematikusan terepbejárás, illetve ásatás folyt a lelőhelyen (Ringer 2003: 136; Ringer 2004: 175).

A feltárás két kultúrréteg jelenlétére derített fényt. Az alsó réteg B.P. 30 180 évre datálható (Budek & Kalicki 2003-2004: 152.) és a Hernád völgyi lelőhelyekkel hozható kapcsolatba. Főbb

eszköztípusok az aurignacien vakarók, szilánk és pengevakarók, szilánkolt eszközök.

A felső réteg bizonyos folytatását képviseli az alsó réteg technológiai és tipológiai hagyományainak. Viszont új elemek is felfedezhetőek, mint például a fűrok és keresztelű árvésők. Leggyakoribb nyersanyag az obszidián, az északi kovák és a hidrokvarcit. Helyi nyersanyagokból és kvarcporfirból már jóval kevesebb fordul elő. Ez az anyag a morvaországi Epi-Aurignacien lelőhelyekkel párhuzamosítható, mint például Karolin I, Určice. B.P. 28 000 és 24 500 év közé keltezhető (Kozłowski & Mester 2003-2004: 127, 133-134).

A lelőhely alsó rétegéből előkerült vakaróhoz (Kozłowski & Mester 2003-2004, 119, Fig 8:9) hasonlót Demjén-Pünkösöd-hegy anyagában találunk (XI. képtábla 1.).

A Zúgó-dűlő felszíni anyagában szintén találunk olyan vakarót (Kozłowski & Mester 2003-2004), melynek párhuzamát Demjén-Pünkösöd-hegyről (XI. képtábla 2.) közöljük.

Szintén Demjén-Pünkösöd-hegyről származó radiolarit orrosvakaró (XI. képtábla 7.) párhuzamát Galgagyörk-Komárnóról (Markó et al 2002: 249, Fig. 2:9) ismerjük.

Nagyréde I. és II. a Mátra hegységtől délre heglábi környezetben található. Az I. lelőhely tengerszint feletti magassága 187 m, a II. lelőhelyé 200 m. A lelőhelyek a Rédei-Nagy patak jobb oldalán az Öreg-hegyen találhatóak. Légvonalban mért távolságuk egymástól 300 m. Mindkét lelőhely szőlőművelés alatt áll.

A lelőhelyek nyersanyagára jellemző a helyi hidrokvarcitok dominanciája. A második helyen, de már jóval kisebb számban a lengyelországi erraticus kova áll. A Szlovákiából származó radiolarit, a mátrai andezit és a dél-bükki szarukó csak néhány darabbal képviselteti magát.

A gyűjteményben a szilánkok dominálnak, pengék, mikropengék kis számban találhatóak. A magkövek gyakoriak, ezek főleg szilánkmagkövek több irányból történt leütéssel.

Mindkét leletanyagban gyakoriak a szilánkon készült eszközök. A legkedveltebb típus a szilánk- és orros vakaró. Részleges pikkelyretussal ellátott pengék mindkét lelőhelyre jellemzőek. Előfordulnak még árvésők, retusált szilánkok, ívelt élű kaparók is kis mennyiségben.

A nagyrédei lelőhelyek az alább említésre kerülő morvaországi vakaró dominanciás lelőhelyekhez hasonlíthatók leginkább: Oliva besorolása szerint A2 csoport (Lengyel et al

2006.). Az erraticus tűzkövek jelenléte is ilyen kapcsolatot feltételez. Az istállóskői barlangban szintén találhatóak morva és dél-lengyelországi kovák.

A szerzők (Lengyel et al 2006) a franciaországi leletekkel összehasonlítva a nagyrédei anyagot az Aurignacien IIA-val, míg Kozłowski és Otte besorolása szerint a klasszikus Aurignacien-nel tartják megegyezőnek. Abszolút adatok szerint ezen lelőhelyek B.P. 32 000-30 000 évre keltezhető, akárcsak az Istállós-kő felső rétege (Lengyel et al 2006).

A leletanyag mennyisége és összetétele alapján a tárgyalt gyűjtemény hosszú ideig használt műhelytelep lehetett (Lengyel et al 2006).

Nagyréde II. lelőhelyről származó orrosvakaró (Lengyel et al 2006: Fig. 5:3.) párhuzamát Egerszalók-Egerlátó-tető anyagában találjuk (XII. képtábla 1.).

Tőlünk északra Kelet-Szlovákiában és Morvaországban is találhatóak Aurignacien lelőhelyek. A kelet-szlovákiai települések két csoportra oszthatóak. A hernádi csoport főbb lelőhelyei: Barca, Seňa, Kechnec. Ezen lelőhelyek rétegtani és kronológiai helyzete nem teljesen világos. Ásatásokon (Barca II.) sikerült feltárni félig földbe mélyített kunyhó alapokat, melyek ovális alakúak, hossz tengelyük 5 m, mélységük 0,8 m. A kőipar főleg vakarókból áll, melyek szilánkon készültek. Előfordulnak még völgyelt és fogazott eszközök, retusált pengék. Az árvésők és fűrók kevésbé elterjedtek. Egy levélhegy is elfordul, melyet lapos retusokkal munkáltak meg (Svoboda & Simán 1989: 313; Adams 1998).

Tibava és Barca I. (Adams 1998: 48-49.) lelőhelyekhez hasonlóan bifaciális eszköztöredékek ismertek az Eger környéki Aurignacien lelőhelyekről is (Andornaktálya-Alsó-tető, Demjén-Pünkösöd-hegy, Egerszalók-Egerlátó-tető XII. képtábla 10. a-b).

A Felső-Tisza csoport egyik lelőhelye Tibava. Jellemző a nagyszámú vakaró (pengén is) és csonkításon kiképzett árvésők.

Csonthegyek korábbi szlovákiai barlangásatásokból kerültek elő. A Mladeč típus gyakrabban előfordul, mint a hasított alapú (Svoboda & Simán 1989: 313).

A morvaországi Aurignacien lelőhelyek tipológiailag még változatosabbak, de a legtöbbjük csak felszíni gyűjtésekből ismert. Majdnem minden helyi nyersanyagot felhasználtak, de távolsági nyersanyagokat is

importáltak nagyobb mennyiségben (Svoboda & Simán 1989: 313).

Az Eger környéki lelőhelyeken a helyi nyersanyagok nem játszanak fontos szerepet, inkább a regionális hidrokvarcitot használták (Andornaktálya-Gyilkos és Rózsa-hegy, Demjén-Pünkösöd-hegy, Egerszalók-Egerlátó-tető).

Nagyobb mennyiségű távolsági nyersanyag csak Andornaktálya-Zúgó-dűlőről ismert (Kozłowski & Mester 2003-2004).

Valoch korai Aurignacien műhelytelepnek tartja Vedrovice II. és Kuparovice I. lelőhelyeket. Mindkét anyag gazdag árvésőkben, kaparókban és magkő eszközökben. Svoboda és Simán ezen lelőhelyeket korábbinak tartja és nem köti az Aurignacien-hez (Svoboda & Simán 1989: 314).

Középső Aurignacien-hez köthetőek Stránská Skála II. és III. lelőhelyek egyes rétegei. Radiokarbon dátumok alapján B.P. 32 500 és 30 000 év közé keltezhetőek. Jellemző típusok a vakarók, árvésők, kaparók, völgyelt és fogazott eszközök.

Felső Aurignacien Stránská Skála Ia lelőhely 3. rétegéből ismert. Jellemző az árvésők nagy száma. Ez a lelőhely rétegtanilag már egyidős a Pavlovien-nel (Svoboda & Simán 1989: 314).

Az Eger környékéről ismert Aurignacien lelőhelyek tipológiai és technológiai párhuzamait Istállós-kő II (Adams 1998) és Nagyréde I-II (Lengyel et al 2006) anyagaiban véljük felfedezni.

Néhány eszköztípusban hasonlóságot, míg a nyersanyag eloszlásban eltéréseket találtunk lelőhelyeink és Andornaktálya-Zúgó-dűlő közt (Kozłowski & Mester 2003-2004).

Hasonló típusok (kaparók, bifaciálisok) távolabbi lelőhelyekkel is kapcsolatot mutatnak, például Galgagyörk-Komárka (Markó et al 2002), vagy Barca (Svoboda & Simán 1989; Adams 1998: 48-49).

8. Összefoglalás

8.1. Az Eger környéki Szeletien lelőhelyek

Utolsó fejezetünkben az Eger környéki levéleszközös lelőhelyek Eger-Kőporos-tető, Egerszalók-Kővágó-dűlő I, valamint Ostoros-Rácpa I - anyagát vetjük össze egymással, illetve egy cserhátú – Legénd-Káldi-tanya – lelőhellyel (XVIII-XIX. típusablak).

Tapasztalataink szerint a 300 db-nál kevesebb tárgyat számláló leletanyagok – Demjén-Hegyeskő-tető I, Egerszalók-Kővágó-dűlő II,

Ostoros-Rácpa II, Bükkmogyorósd, Csokvaomány, Nekézseny – statisztikai összehasonlításra nem alkalmasak.

Az I. térképen jól látható, hogy az Eger környékéről eddig ismert 6 Szeletien lelőhely közül 5 a mai Ostoros település déli vonalát nem lépi át. Mint látni fogjuk az Aurignacien telepek esetében ugyanez az Ostoros és Andornaktálya közti sáv jelenti a felső paleolit lelőhelyek északi határát. A szabályt erősítő kivétel – Demjén-Hegyeskő-tető - természetesen itt is akad.

Lelőhelyeink eszközanyagára a kettőség jellemző: középső és felső paleolit típusok egyaránt nagy számban fordulnak elő (XVIII. típusábla).

A középső paleolit típusok közül a kaparók – ívelt és egyenes élű egyszerű, valamint ívelt keresztelű – nagy aránya, (2-5 %) illetve a bifaciális eszközök (1,5-2 %) és különféle megmunkált szilánkok (1,5-2 %) gyakorisága a legszembetűnőbb (XVIII. típusábla).

A felső paleolit eszköztípusokra a vakarók (3 %) és a retusált pengék (1-3 %) túlsúlya jellemző. A vakarók közül leggyakoribbak a szilánk és pengevakarók, de találhatóak orros és hajógerinc alakúak is.

A fűrők és árvésók aránya az 1 %-ot sem éri el (XVIII. típusábla).

Az eszközök aránya az egész leletanyaghoz képest egységesen 13 %, ez alól kivételt képez a legendi lelőhely, ahol nem éri el a 7 %-ot sem.

A magkövek aránya 1%, ez alól kivételt képez a Kővágó-dűlő I. lelőhely (4 %), mely műhelytelep lehetett.

A szilánkok aránya 67-76 % közt változik. Legendén a szilánk arány jóval magasabb (90 %).

A pengék számaránya 5-8 % közt mozog. Legendéről egyáltalán nem ismerünk pengéket.

A megmunkálatlan nyersanyagok száma 1,5-2,5 % közt mozog. Ez alól újfent csak a kővágó-dűlői műhelytelep képez kivételt (6 %).

A leletanyagokban előfordul néhány Levallois technikájú szilánk és magkő, de maga az ipar nem Levallois, akárcsak a korábbiakban bemutatott Bábonyien és Szeletien (Svoboda & Simán 1989).

A talon típusok közt a sima talon a legelterjedtebb, kétlapú és preparált kisebb számban fordul elő. A magkőről való leválasztás módja a legtöbb esetben kemény ütővel történt. Lágý ütő használata ritkán figyelhető meg. Az eszközök szinte kivétel nélkül szilánkon készültek.

A bifaciális eszközökről elmondható, hogy a

Kőporos-tetőn és Ostoros-Rácpa I-en a hossz tengelyre aszimmetrikusak, Egerszalók-Kővágó-dűlő I-en szimmetrikusak.

Leggyakoribb a plankonvex keresztmetszet, de előfordul a bikonvex és a paralelogramma is. Ez utóbbi a Micoquien (Bosinski 1967) és Bábonyien (Ringer 1983) iparok egyik sajátossága.

A bázisok közt leggyakoribb a ferdén csonkított, de megtalálható a lekerekített és a hegyes bázisvég is. A ferdén csonkított bázis a Bábonyien egyik sajátossága (Ringer 1983).

A nyersanyagok közül a legkedveltebb a kvarcporfir (10-20 %) és hidrokvarcit (15-26 %). Ostoros-Rácpa I. és Legend anyagában a hidrokvarcitok száma jóval magasabb (69 és 76 %). Helyi kőzetek, nagyobb mennyiségben csak Kővágó-dűlő I. anyagában figyelhetőek meg (64 %), míg arányuk a Kőporos-tető (36 %) és Rácpa I. (15 %) anyagában jóval kisebb.

Ennek az eltérésnek az lehet az oka, hogy a kővágó-dűlői telep a közeli mátraháza-felnémeti típusú opál, míg a rácpai a Kács környéki hidrokvarcitok feldolgozására specializálódott.

Távolsági nyersanyagok, mint az obszidián, kárpáti radiolarit és északi kovák kis számban (0,5-1,5 %), de előfordulnak.

A felső paleolit típusú eszközök nyersanyagául főleg hidrokvarcitot használtak, a helyi nyersanyagok és a kvarcporfir háttérbe szorult. Távolsági nyersanyagok kis számban megfigyelhetőek. Ez alól kivételt képez a Kővágó-dűlő I. anyaga, melyben a legtöbb vakarót és retusált pengét a közelben található mátraháza-felnémeti típusú opálból készítették (XIX. típusábla).

A korábbiakban bemutatott tipológiai, technológiai és nyersanyag felhasználási sajátosságok alapján az Eger környéki levéleszközös lelőhelyeket a Miskolc környéki telepekkel együtt a Szeletien nyíltszíni telephelyeinek tartjuk.

8.2. Az Eger környéki Aurignacien lelőhelyek

Az alábbi fejezet részben Andornaktálya-Alsótető, Gyilkos, Rózsa-hegy, Szukszer-domb és Demjén-Püskös-hegy anyagát hasonlítjuk össze Nagyréde I. és II., valamint Andornaktálya-Zúgó-dűlő lelőhelyekkel, valamint kiterünk távolabbi párhuzamaikra, kapcsolataikra is.

Mivel a felsorolt lelőhelyek - a Zúgó-dűlő kivételével - eddig csak felszíni szórványanyagot szolgáltatottak, ezért ezen lelőhelyről is csak a

szórványanyagot vettük figyelembe.

Tapasztalataink szerint statisztikai összehasonlításra csak a 300 db-nál többet számláló gyűjtemények alkalmasak. A kisebb gyűjtések – Demjén-Szőlő-hegy és Egerszalók-Egerlátó-tető – nem az adott kultúrára jellemző arányokat mutatnak.

Az I. térképen jól látható, hogy az Eger környékéről eddig ismert 7 Aurignacien lelőhely közül 6 a mai Andornaktálya település északi vonalát nem lépi át. Mint már említettük, ugyanez a déli határvonala a Szeletien telepeknek. A szabályt erősítő kivétel – Egerszalók-Egerlátó-tető – természetesen itt is akad.

Az eszközkészlet összetételére jellemző a vakarók és retusált pengék túlsúlya. A vakarók aránya a leletanyagokban átlagosan 4 % körül mozog. (XX. típus tábla) Leggyakoribb típus a szilánkvakaró, de megtalálhatóak a hajógerinc alakú és az orros vakarók is.

Retusált pengék az Eger környéki lelőhelyeken gyakoribbak, mint a nagyrédei lelőhelyeken.

A kombinált eszközök (vakaró-árvéső, illetve vakaró-fűrő) csak három lelőhelyen fordulnak elő, azokon is csak egy-egy darab található. Gyalu csak Andornaktálya-Gyilkoson és Nagyréde I-en fordul elő. Az árvésők aránya egyetlen lelőhelyen sem haladja meg az 1 %-ot.

Fűrő csak Andornaktálya-Rózsa-hegy és Zúgó-dűlő anyagából ismert. Szilánkolt eszköz nagyobb mennyiségben csak a zúgó-dűlői anyagban található.

Kaparó az Eger környéki lelőhelyeken csak 1 %-ban fordul elő, Nagyréden ennél is kevesebb található, főként ívelt és egyenes élű kaparók, keresztelű kaparók.

Bifaciális eszköz, illetve retusálás csak egy-egy darab található Andornaktálya-Alsó-tető, Zúgó-dűlő, Demjén-Pütkösd-hegy és Egerszalók-Egerlátó-tető anyagában. Ez, mint a fentiekben láttuk a szlovákiai lelőhelyekre is jellemző (Adams 1998).

A különféle megmunkált szilánkok egyenlő arányban képviselik magukat a lelőhelyeken.

Az eszközök aránya 8-10 % Andornaktálya-Gyilkos és Rózsa-hegy, valamint Nagyréde I. és Andornaktálya-Zúgó-dűlő anyagában.

A magkövek aránya általában 3-4 % közt változik. Ennél nagyobb számban csak Andornaktálya-Gyilkoson és Nagyréde I-en találkozunk velük.

A szilánkok aránya 60-80 %, míg a pengéké 6-

10 % között mozog. A Zúgó-dűlőn a pengék aránya majdnem kétszerese, a többi lelőhelyen megszokottak (XX. típus tábla).

A megmunkálatlan nyersanyagok aránya 1-2 % körüli.

Az eszközök leggyakrabban szilánkon készültek, de pengén, illetve magkőgerincen készített darabok is találhatóak.

A kaparó típusoknál a levéleszközös lelőhelyeknél is megfigyelhető módon a sima talonok és a kemény ütős leválasztás figyelhető meg leginkább. Nem is beszélve a nyersanyag megválasztásáról. Újra nagyobb szerepet kapnak a helyi kőzetek és a kvarcporfir.

Ezzel ellentétben a felső paleolit típusoknál a lágú ütő használata gyakoribbá válik.

A talon típusok közt tovább örzi vezető helyét a sima, de előfordul a preparált és az éperon is.

Nyersanyagként a felső paleolit típusok készítéséhez szinte csak regionális hidrokvarcitot használtak, a helyi fajták és a kvarcporfir kisebb szerepet kapott. A középső paleolit típusoknál viszont ennek fordítottja igaz.

A helyi nyersanyagokat tekintve Andornaktálya-Gyilkos és Zúgó-dűlő anyaga egyezést mutat (körülbelül 16 %). Andornaktálya-Szukszer-domb és Demjén-Pütkösd-hegy nyersanyag felhasználása ezektől eltér (47 és 51 %).

A kvarcporfir az általunk vizsgált lelőhelyeken csak csekély számban található meg.

A hidrokvarcitok a nagyrédei lelőhelyeken a nyersanyagok 90 %-át teszik ki, ennek oka, hogy a nyersanyagforrás mindössze 7 km-re fekszik a műhelytelepektől (Lengyel *et al.* 2006). Az Eger környéki lelőhelyeken a hidrokvarcitok aránya valamivel kevesebb: 30-70 %.

Radiolaritok viszonylag nagyobb mennyiségben Andornaktálya-Zúgó-dűlőn, Gyilkoson és Demjén-Pütkösd-hegyen fordulnak elő.

Az andezit csekély számban szinte majdnem minden lelőhelyen előfordul.

Az északi tűzkőfajták igen nagy mennyiségben és változatosságban csak a Zúgó-dűlőn jellemzőek, a nagyrédei lelőhelyeken viszonylag gyakran előfordul, a többi Eger környéki anyagban csak kis számban található. Az eddig ismert Eger környéki lelőhelyek közt egyedülálló ez a nagymértékű távolsági nyersanyag felhalmozás. Az alig 1 km-re fekvő Gyilkoson már alig találunk egzotikus tűzköveket.

Ennek oka talán az lehet, hogy a Zúgó-dűlő

felső rétege és felszíni szórványanyaga fiatalabb időszakhoz (Epiaurignacien Kozłowski & Mester 2003-2004: 133-134) tartozhat.

Obszidián nagyobb mennyiségben szintén csak a Zúgó-dűlőn található.

Hegyi kristály Eger környékén eddig csak Andornaktálya-Alsó-tetőről ismert (XXI. típusábra).

Összegezve a nyíltszíni Szeletien lelőhelyektől való földrajzi elkülönülés, valamint Nagyréde I-II., az istállóskői barlang, illetve szlovákiai lelőhelyekkel való tipológiai és technológiai hasonlóságok alapján az Eger környéki lelőhelyek ezen csoportját a fentebb bemutatott Aurignacien kultúrához soroljuk.

Az Eger környéki paleolit lelőhelyek vizsgálata során arra a következtetésre jutottunk, hogy két jól meghatározható és jellegzetes karakterű felső paleolit ipar jelenlétét sikerült kimutatni, melyek érintkezési területe Andornaktálya és Ostoros térségében húzódtott.

Amennyiben ez a határvonal valóságos és nem csak a kevés adat téveszt meg bennünket, akkor újabb bizonyítékát láthatjuk annak, hogy a korai felső paleolitikum idején az Aurignacien és Szeletien iparok fejlődésük egy szakaszában, egy időben, egymás szomszédságában éltek. Eszközkészletükben, technológiájukban és nyersanyag felhasználásukban hatottak egymásra.

A két kultúra egyidejűségére már más kutatók is felhívták a figyelmet.

Az Istállós-kő Alsó (Aurignacien I.) rétegeből – melynek kora B.P. 44 300-39 800 év – egy Szeletien levélhegy is előkerült, mely karakterében hasonlít a Szeleta barlang alsó rétegében talált levéleszközökhöz.

A Szeleta barlang alsó rétegeből – mely radiokarbon adatok alapján B.P. 41 800 éves – Aurignacien kő és csonteszközök kerültek elő.

Nem kizárt, hogy az Aurignacien I és Szeletien kultúra fejlődésük korai fázisában egymás mellett élt a Bükk keleti és nyugati felén (Vértes 1965; Svoboda & Simán 1989; Adams 1998).

Az általunk szintén a Szeletienhez köthető Bükkmogyorósd anyagában található retusált penge (IX. képtábla 7) párhuzamát az Istállós-kő II. rétegének leletei közt találjuk (Adams 1998).

Szintén Bükkmogyorósd anyagában található egy másik retusált penge is (IX. képtábla 8.) melynek párhuzama Nagyréde I. lelőhelyről ismert (Lengyel-BÉRES-Fodor in press).

Nekézseny anyagában is található párhuzam (IX. képtábla 11.) az Istállós-kő II. retusált

pengéihez (Adams 1998: 78, Fig 5.19).

Mivel szakdolgozatunkban felszíni szórványanyagokat vizsgáltunk, nem zárható ki különböző időszakok leletanyagának keveredése sem.

Feltevésünk ellenőrzését Eger környékén nehezíti a tény, hogy az általunk bemutatott lelőhelyek, erősen kopott dombtetőkön találhatóak, melyeket az intenzív szőlőművelés is jelentős mértékben megbolygatott.

Ahhoz, hogy az Eger környéki lelőhelyek egymáshoz és a fent említett két kultúrához való viszonyát tisztázni tudjuk, mindenképpen új bolygatatlan kultúrréteget szolgáltató lelőhelyek feltárása szükséges, mely lelőhelyek egyaránt szolgáltatnak botanikai, faunisztikai és radiokarbon korhatározás számára is alkalmas mintákat.

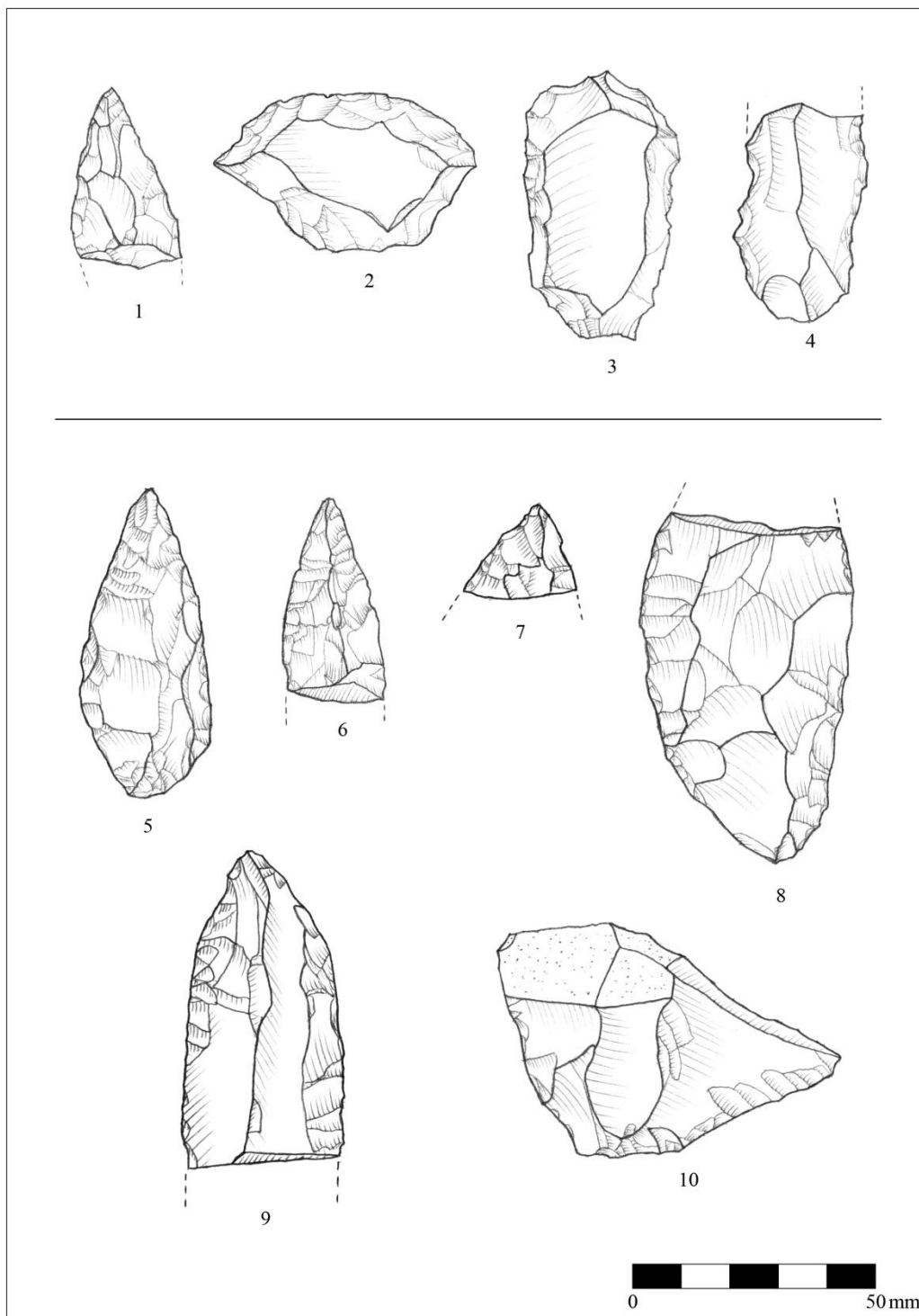
9. Felhasznált irodalom

- Adams B. 1998. *The Middle to Upper Paleolithic Transition in Central Europe: The record from the Bükk Mountain region*. British Archaeological Reports, Oxford.
- Adams B. 2000. Archaeological investigations at two open-air sites in the Bükk Mountain region on Northeast Hungary. In: Orschiedt J., Weniger G-Ch. (eds.) *Neanderthals and Modern Humans – Discussing the Transition: Central and Eastern Europe from 50.000 – 30.000 B.P.* Wissenschaftliche Schriften des Neanderthal Museums Bd. 2, pp. 169-182.
- Allsworth-Jones P. 1986. *The Szeletian and the Transition from Middle to Upper Palaeolithic in Central Europe*, Oxford.
- T. Biró K. 1981. A Kárpát-medencei obszidiánok vizsgálata. Archaeometrical study of the Carpathian obsidians. Анализ обсидиана в Карпатской котловине. *Archaeologiai Értesítő* 108: 194-205.
- T. Biró K. 1984. Ősköori leletek a Mátra hegységéből. Palaeolithic finds from the Mátra Mountains. *Agria* XX: 5-11.
- T. Biró K. 1984. Ősköori és ősköri pattintott kőeszközök nyersanyagának forrásai. Sources of lithic raw materials for chipped implements in Hungary. Источники сырья каменных орудий эпохи камня в Венгрии. *Archaeologiai Értesítő* 111: 42-52.
- T. Biró K., T. Dobosi V. 1991. *Lithotheca. Comparative Raw Material Collection of the Hungarian National Museum*. Budapest 1991.

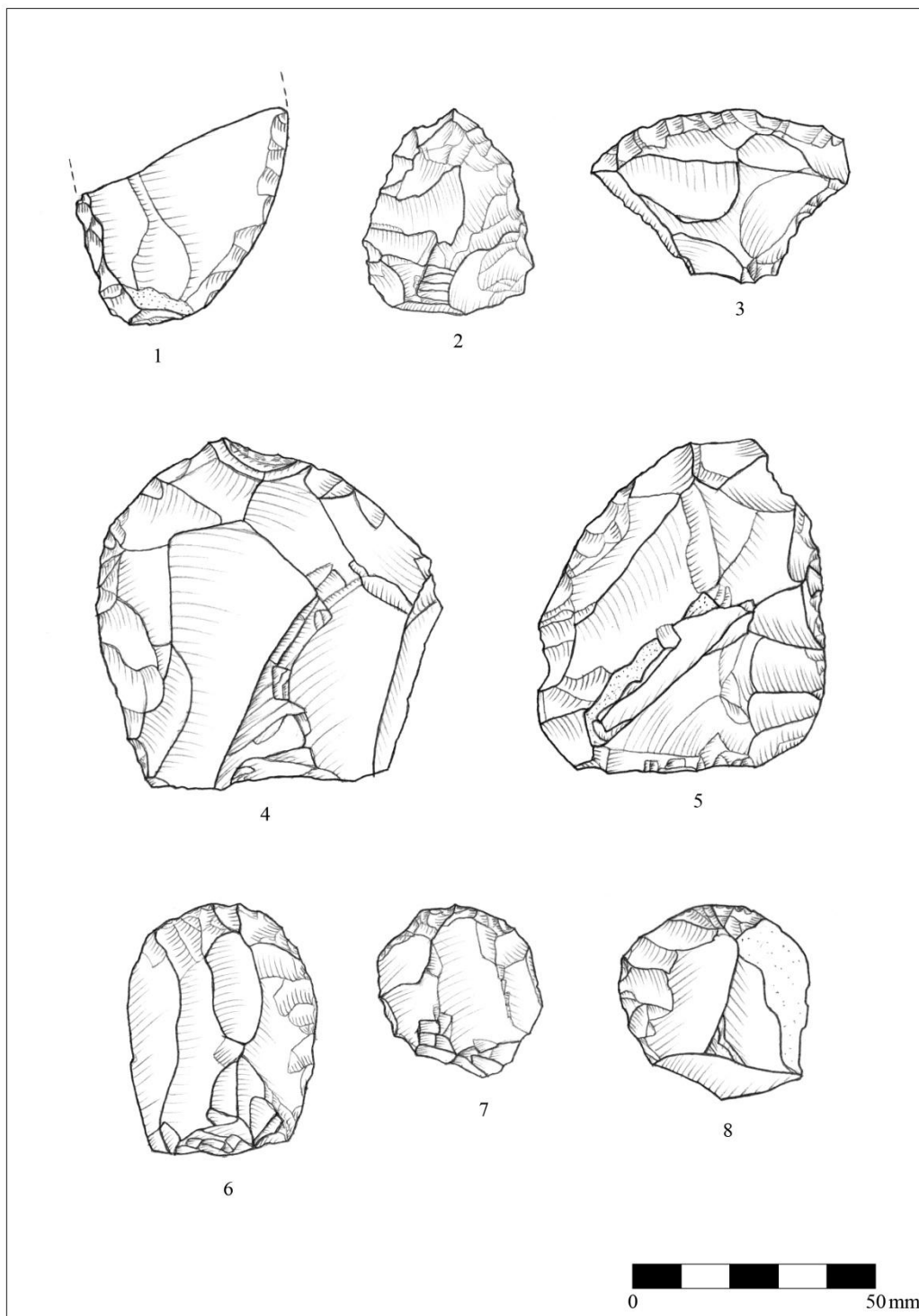
- T. Biró K., T. Dobosi V., Schléder Zs. 2000. *Lithotheca II. Comparative Raw Material Collection of the Hungarian National Museum*. Budapest 2000.
- Bordes F. 1981. *Typologie du Paleolithique ancien et moyen*. Cahiers du Quaternaire 1. Universite de Bordeaux. 1981.
- Bosinski G 1967. *Die mittelpalaolithischen Funde im Westlichen Mitteleuropa*. Fundamenta A4, Köln-Graz.
- Budek A., Kalicki T. 2003-2004. Sedimentological and micromorphological studies of T11 section at Andornaktálya. *Praehistoria* 4-5: 145-152.
- Dobos A. 2002. A Bükkalja II. Felszínalaktani leírás. In: Baráz Cs. (szerk.) *A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek*. Eger. 217-227.
- T. Dobosi V. 1971. Mesolitische Fundorte in Ungarn. *Alba Regia* XII: 39-60.
- T. Dobosi V. 1975. Magyarország ős- és középső kőkori lelőhelykatasztere. *Archaeológiai Értesítő* 102: 64-76.
- T. Dobosi V. 1976. Prehistoric settlement at Demjén-Hegyeskőbérc. *Folia Archaeologica* XXVII: 9-40.
- T. Dobosi V. 1978. A pattintott kőszközök nyersanyagáról. Über das Rohmaterial der retuschierten Steingeräte. *Folia Archaeologica* XXIX: 7-19.
- T. Dobosi V. 1981. Őskori telepek Boldogkőváralja környékén. Vorgeschichtliche Siedlungen in der Umgebung von Boldogkőváralja. *Folia Archaeologica* XXXII: 7-36.
- T. Dobosi V. 1989. Data on the relationship between the middle and upper palaeolithic in Hungary. *Anthropologie* XXVII/2-3: 231-244.
- T. Dobosi V. 1990. Leaf-shaped implements from Hungarian open-air sites. In: Kozłowski J. K. (dir.) *Les industries à point foliacées du Paléolithique supérieur européen*. E.R.A.U.L. 42 Liège, pp. 175-188.
- T. Dobosi V. 1995. Eger-Kőporos-tető. Revision d'une industrie à outils foliacés. *Paleo Sup*. No. 1. Actes du Colloque de Miskolc. pp. 45-55.
- T. Dobosi V. 2000. Middle Palaeolithic phenomena in Hungary. In: Ronen A., Weinstein-Evron M. (eds.) *Toward modern humans. The Yabrudian and Micoquian 400-50 k-years ago*. Proceedings of a Congress held at the University of Haifa. November 3-9, 1996, BAR International Series 850, pp. 51-59.
- T. Dobosi V. 2004. Acsa-Rovnya (Pest megye). *Régészeti kutatások Magyarországon. Archaeological Investigations in Hungary*, p. 2002 Budapest. 173.
- Domboróczki L. 2003. Eger határa. *Régészeti kutatások Magyarországon 2001. Archaeological Investigations in Hungary 2001*. Budapest. p. 160.
- Fodor L. 1984. Néhány őskőkori lelőhely Eger környékén. *Agria* XX. 1984: 73-116.
- Gábori M. 1956. Az epipaleolitikum lelőhelye Honton. Der Fundort aus dem Epipalaolithikum in Hont. *Archaeologiai Értesítő* 83: 125-138.
- Gábori M. 1964. *A késői paleolitikum Magyarországon*. Régészeti tanulmányok III. Budapest.
- Gábori M. 1982. A Bükk hegység paleolitikumának mai problémái. *A Herman Ottó Múzeum Közleményei* 20: 1-7.
- Gáboriné-Csánk V. 1990. Le Jankovichien en Hongrie de L'Ouest. In: Farizy C (dir.) *Paleolithique moyen récent et paleolithique supérieur ancien en Europe*. Mémoires du Musée de préhistoire d'Ile de France. No. 3. Nemours, pp. 97-102.
- Gáboriné-Csánk V. 1993. *Le Jankovichien. Une civilisation paléolithique en Hongrie*. ERAUL 53, Liège.
- Hevesi A., Ringer Á. 2003-2004. The geoarchaeological studies of the site „Zúgó-dűlő” at Andornaktálya. *Praehistoria* 4-5: 141-144.
- Inizan, M.-L., Reduron-Ballinger, M., Roche H., Tixier, J. 1999. *Technology and Terminology of Knapped Stone*. Préhistoire de la Pierre Taillée 5. Nanterre: CREP.
- Kadić O. 1915. A Szeleta-barlang kutatásának eredményei. *A Magyar Királyi Földtani Intézet Évkönyve* 23: 151-278.
- Kordos L. 2001. Őskörnyezet a miocén végétől a középső-pleisztocén végéig. In: Dobrossy I. (főszerk.) *Emberelődök nyomában. Az őskőkor emlékei Északkelet-Magyarországon*. Miskolc. 29-34.
- Kordos L., Ringer Á. 2001. A felső-pleisztocén őskörnyezet. In: Dobrossy I. (főszerk.) *Emberelődök nyomában. Az őskőkor emlékei Északkelet-Magyarországon*. Miskolc, pp. 35-39.
- Kozłowski J. K., Otte M. 1987. L'Europe Centrale. In: Otte M. (dir.) *Le paléolithique*

- supérieur européen*. Bilan quinquennal. Université de Liège. Liège, pp. 129-160.
- Kozłowski J. K., Mester Zs. 2003-2004. Un nouveau site du Paléolithique supérieur dans la région d'Eger (Nord-est de la Hongrie). *Praehistoria* 4-5: 109-140.
- Lengyel Gy., Béres S., Fodor L. 2006. New lithic evidence of the Aurignacian in Hungary. *Eurasian Prehistory* 4 (1-2): 79-85.
- Markó A. 2002. *Őskőkori lelőhelyek az Ipolytorok és Vác városa között*. Egyetemi Szakdolgozat ELTE-BTK Régészettudományi Intézet.
- Markó A. 2004. Újabb kőeszköz a galgagyörki Csonkás-hegyről. *Őrégészeti Levelek* 6: 10-12.
- Markó A., Péntek A., Béres S. 2002. Chipped stone assemblages from the environs of Galgagyörk (Northern Hungary). *Praehistoria* 3: 245-257.
- Markó A., Péntek A. 2003-2004. Raw Material Procurement Strategy on the Palaeolithic Site of Legénd-Káldy-Tanya (Cserhát Mountains, Northern Hungary). *Praehistoria* 4-5: 165-177.
- Markó A., T. Biró K., Kasztovszky Zs. 2003. Szeletian felsitic porphyry: non-destructive analysis of a classical Palaeolithic raw material. *Acta ArchHung* 54: 297-314.
- Marosi S., Somogyi S. 1990. Magyarország kistájainak katasztere II. Budapest, pp. 851-856.
- Mester Zs. 2000a. Apparition du Jankovichien au sud de la Montagne de Bükk (Hongrie). In: Mester Zs., Ringer Á. (dir.) *A la recherche de l'Homme préhistorique*, ERAUL 95. Liège, pp. 247-255.
- Mester Zs. 2000b. Sur la présence du silex de Swieciechów dans L'Abri de Súlyomkút (montagne de Bükk, Hongrie) *Praehistoria* 1: 83-93.
- Oliva, M. 1981. Die Bohunicien-Station bei Podoli (Bez.: Brno-Land) und ihre Stellung im beginnenden Jung-Paläolithikum. *Casopis Moravskeho Musea Brno* Bd. 66: 7-45
- Patay P. 1937. A korláti paleolitikok kérdéséhez. *Archaeológiai Értesítő* L: 139-141.
- Pentelényi L. 2002. A Bükkalja I. Földtani vázlat. In: Baráz Cs. (szerk.) *A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek*. Eger, pp. 205-216.
- Ringer Á. 1983. *Bábonyien. Eine mittelpalaeolithische Blattwerkzeugindustrie in Nordostungarn*. Régészeti Dolgozatok. Ser. II. No. 11. Budapest.
- Ringer Á. 2003. Andornaktálya, Zúgó-dűlő. *Régészeti kutatások Magyarországon 2001. Archaeological Investigations in Hungary 2001*. Budapest. p. 136.
- Ringer Á. 2004. Andornaktálya, Zúgó-dűlő. *Régészeti kutatások Magyarországon 2002. Archaeological Investigations in Hungary 2002*. Budapest. p. 175.
- Ringer Á., Adams B. 2000. Sajóbáony-Méhésztető, eponymous site of the middle palaeolithic Bábonyian industry: Microwear studies made on tools found at the site during the 1997 excavation. *Praehistoria* 1: 117-128.
- Rozsnyói M. 1963. Mezolitik-gyanús szörványleletek a Bükk hegység északnyugati részén. Colonies sporadiques apparemment mésolithiques dans la partie Nord-Ouest de la Montagne de Bükk. *Agria* I: 69-80.
- Saad A. 1955. A miskolci Avas ősrégészeti problémái. *A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei* 8-12.
- Saad A. 1964. A Korlát melletti Ravaszlyuktetőn végzett gyűjtéseim eredményei. *A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei*. 5-10.
- Simán K. 1983. Kőeszközleletek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (1978-1982). *A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei* 21: 37-49.
- Simán K. 1999. Bifaciális eszközök Korlát-Ravaszlyuk-tető lelőhelyen. Bifacial implements on Korlát-Ravaszlyuk-tető site. *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XXXVII*: 29-44.
- Simán K. 2003. Átmenet a középső- és a felső paleolitikum között. A modern ember kialakulása. In: Visy Zs. (Főszerk.) *Magyar régészet az ezredfordulón*. Budapest, p. 84.
- De Sonneville-Bordes D., Perrot J. 1953. Essai d'adaptation des méthodes statistiques au Paléolithique supérieur. Premiers résultats. *Bulletin de la Société préhistorique française*, 50/5-6: 323-333.
- De Sonneville-Bordes D., Perrot J., 1954. Lexique typologique du Paléolithique supérieur: outillage lithique I. Grattoirs, II. Outils solutréens. *Bulletin de la Société préhistorique française*, 51: 327-335.
- De Sonneville-Bordes D., Perrot J., 1955. Lexique typologique du Paléolithique supérieur (suite). III, Outils composites. Perçoirs. *Bulletin de la Société préhistorique française* 52: 76-79.
- De Sonneville-Bordes D., Perrot J., 1956. Lexique typologique du Paléolithique supérieur:

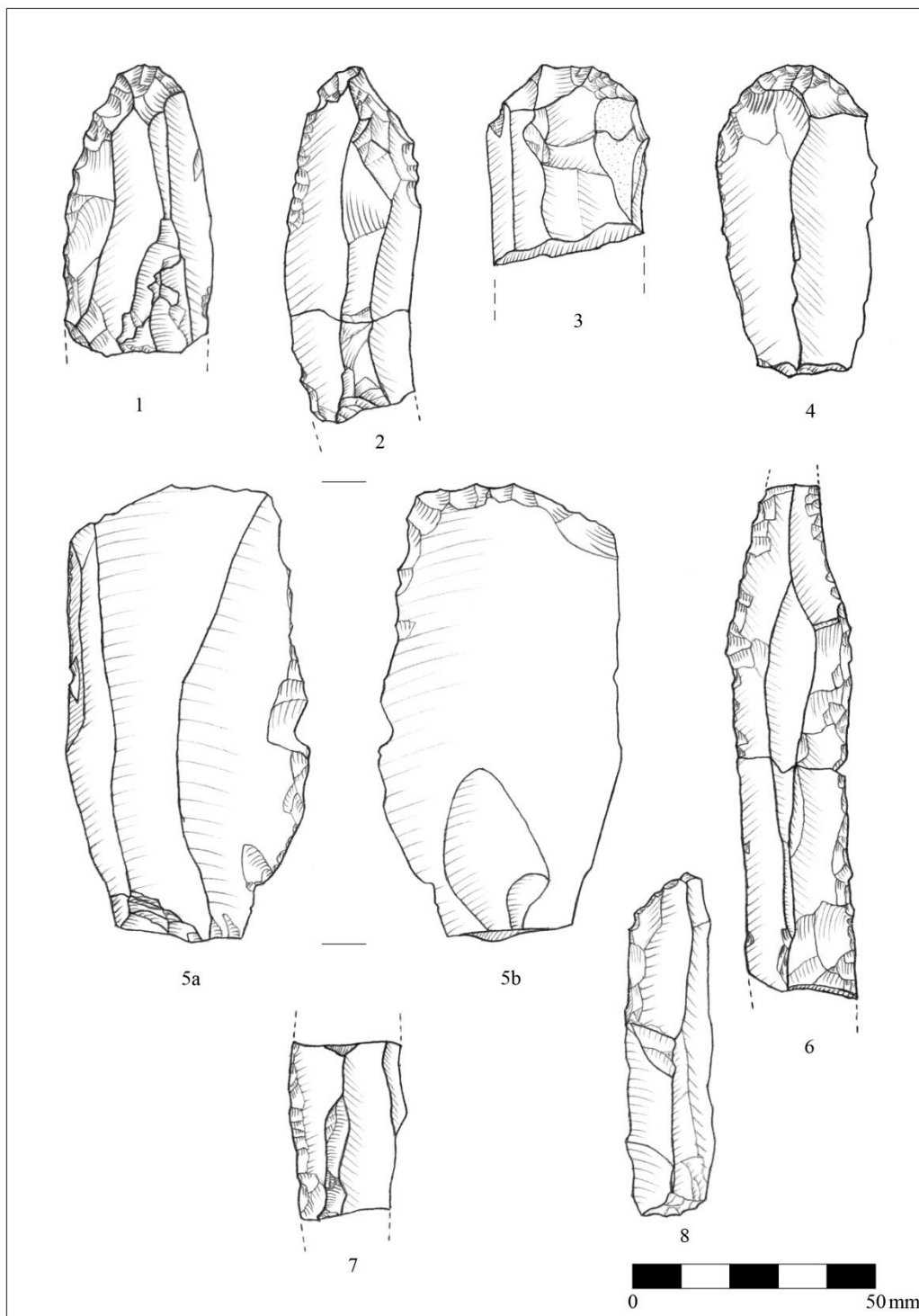
- ouillage lithique. *Bulletin de la Société préhistorique française* 53/7-8: 408-412.
- De Sonneville-Bordes D., Perrot J., 1956. Lexique typologique du Paléolithique supérieur. Outillage lithique – V-IX. *Bulletin de la Société préhistorique française* 53: 547-559.
- Škrdla P. 1997-1998. Mohelno-Stanice z období prechodu od stredního k mladému paleolitu na Moravě. Mohelno-A MP/UP Transitional period site in Moravia. *Prehled vyzkumu* 40: 35-50.
- Svoboda J., Simán K. 1989. The Middle-Upper Paleolithic Transition in Southeastern Central Europe (Czechoslovakia and Hungary). *Journal of World Prehistory* 3/3: 283-322.
- Tóth L. 1973. Mezolit telep Sajóbáonyban. *A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei* 12: 17-25.
- Tóth L. 1975. A miskolci Avas őskőkori problémái. Der miskolcer Avas-Berg während der Ursteinzeit. *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XIII-XIV*: 31-64.
- Valoch K. 1990. La Moravie il y a 40 000 ans. In: Farizy C. (dir.) *Paleolithique moyen récent et paleolithique superieur ancien en Europe. Mémoires du Musée de préhistoire d'Ile de France*. No. 3. Nemours. pp. 115-124.
- Vértes L. 1951. Мезолитические находки на вершине горы Кёпорош при г. Эгер (Венгрия). Die mesolithische Fundstätte von Eger. *Acta Archaeologica* 1: 154-190.
- Vértes L. 1953. Kőkorszakbeli leletek az egeri Kőporos-tetőn. *Természet és Technika*, Január: 35-37.
- Vértes L. 1954. Néhány új őskőkori lelőhelyünkről. *Folia Archaeologica* 6: 9-21.
- Vértes L. 1965. *Az őskőkor és átmeneti kőkor emlékei Magyarországon*. Régészeti Kézikönyv I. Budapest.
- Zandler K. 2005a. Andornaktálya, Gyilkos-tető. In: Kisfaludi J. (szerk.) *Régészeti kutatások Magyarországon 2004. Archaeological Investigations in Hungary 2004*. Budapest. p. 168.
- Zandler K. 2005b. Eger, Kőporos-tető. In: Kisfaludi J. (szerk.) *Régészeti kutatások Magyarországon 2004. Archaeological Investigations in Hungary 2004*. Budapest. p. 211.
- Zandler K. 2005c. Egerszalók, Kővágó-dűlő. In: Kisfaludi J. (szerk.) *Régészeti kutatások Magyarországon 2004. Archaeological Investigations in Hungary 2004*. Budapest. p. 211.
- Zandler K. 2005d. Ostoros, Rácpa-dűlő. In: Kisfaludi J. (szerk.) *Régészeti kutatások Magyarországon 2004. Archaeological Investigations in Hungary 2004*. Budapest. p. 260.

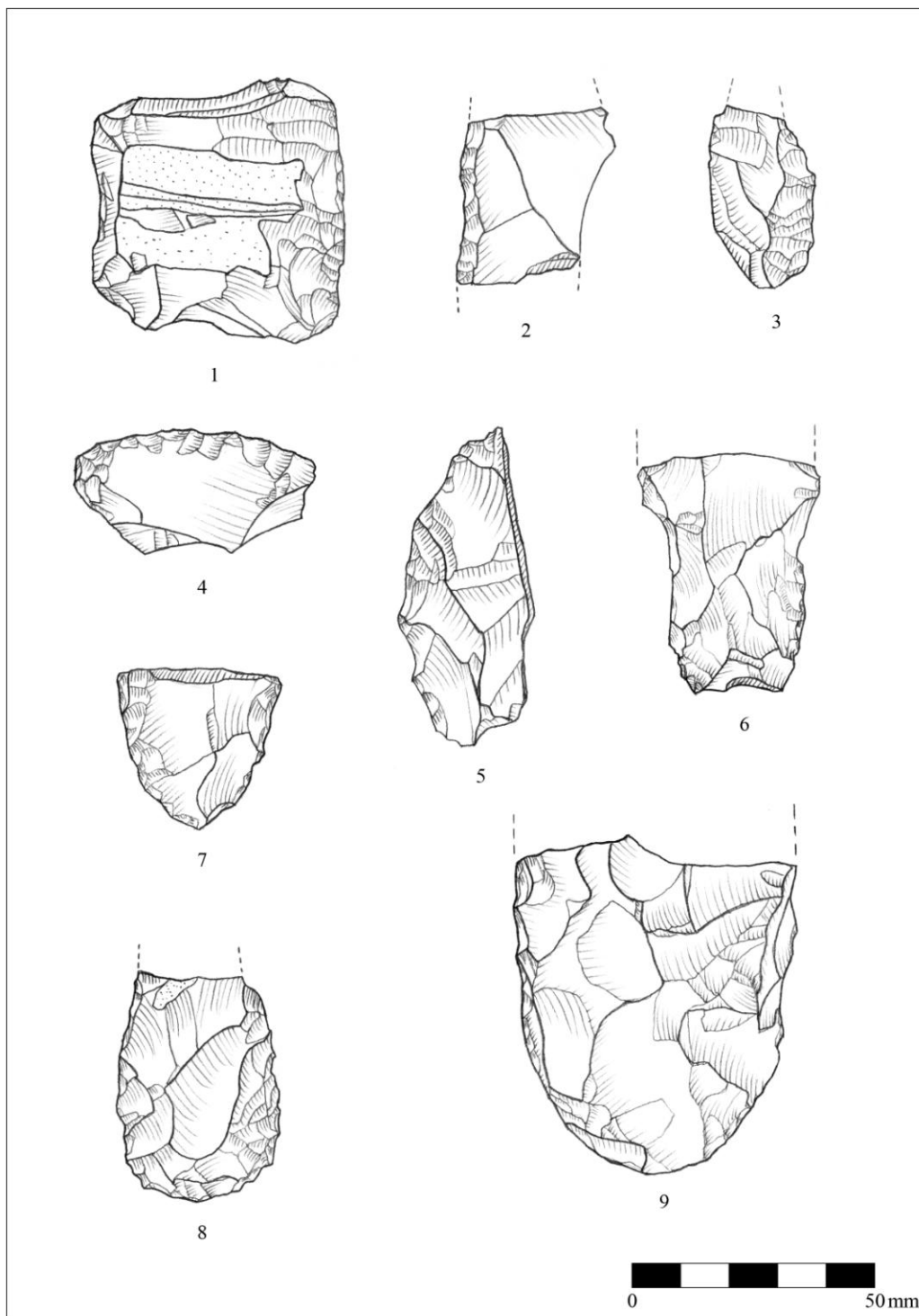
I. képtábla: Demjén-Hegyeskő-tető: 1-4, Eger-Kőporos-tető: 5-10

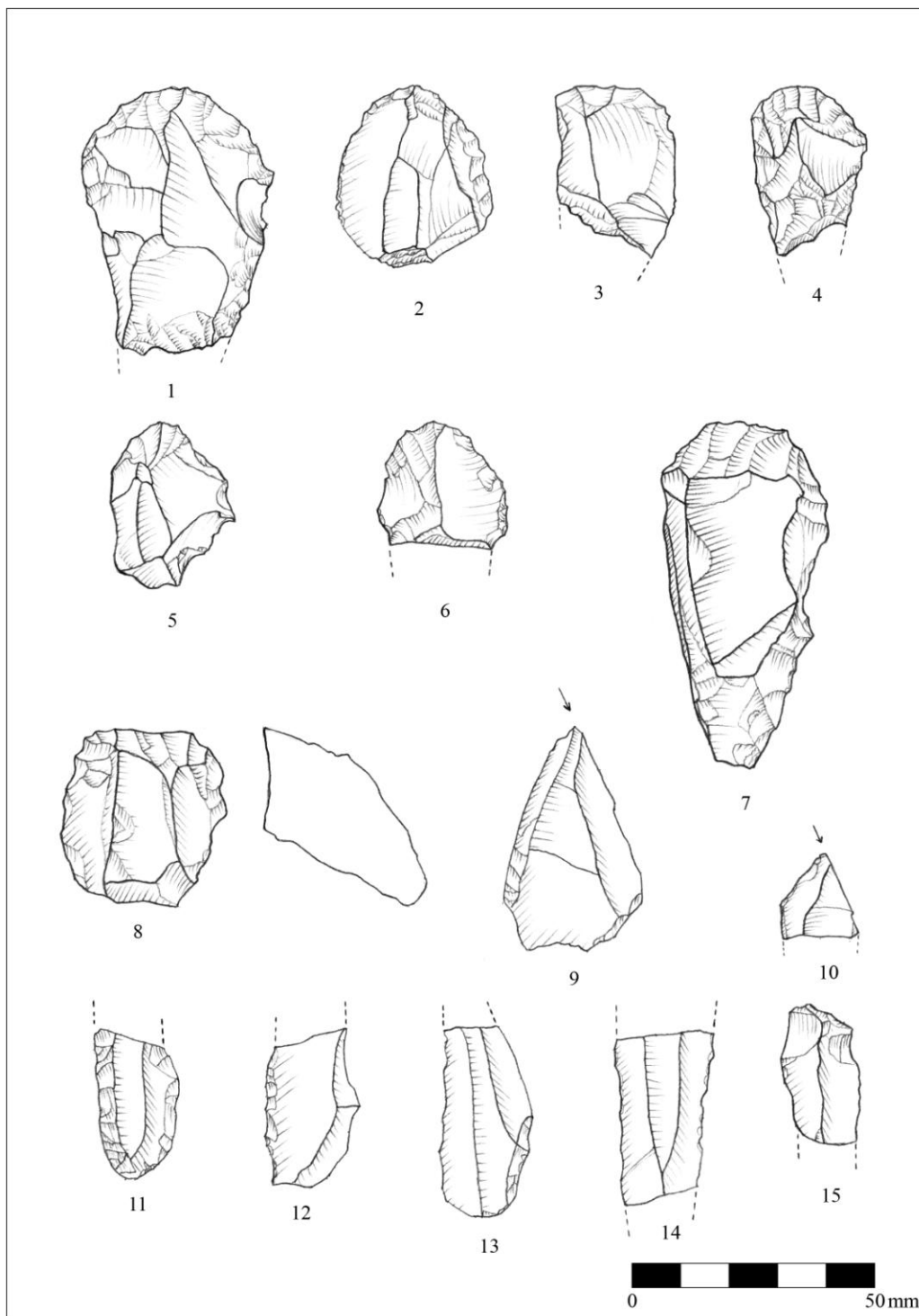
II. képtábla: Eger-Kőporos-tető: 1-8

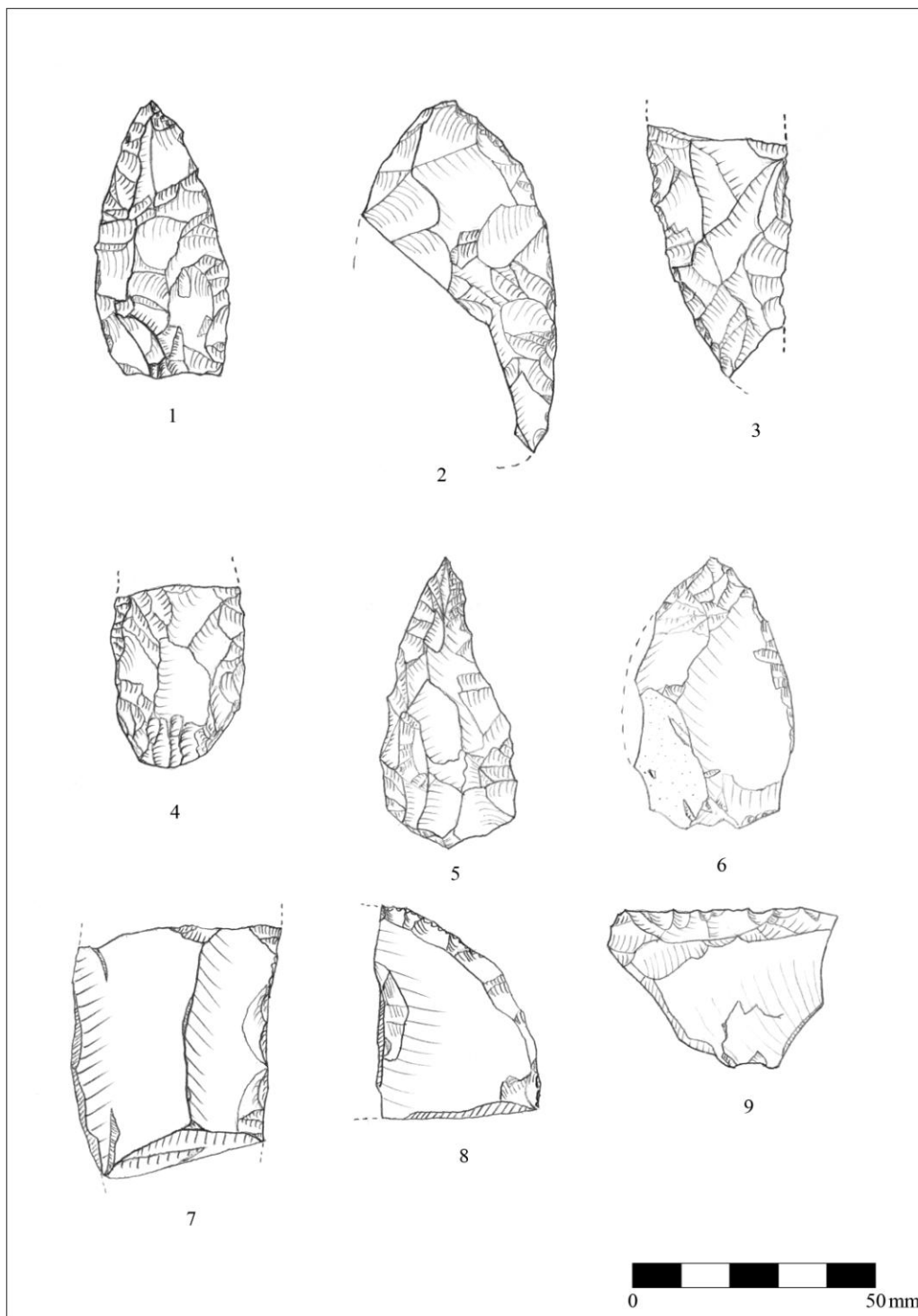
III. képtábla: Eger-Kőporos-tető: 1-8

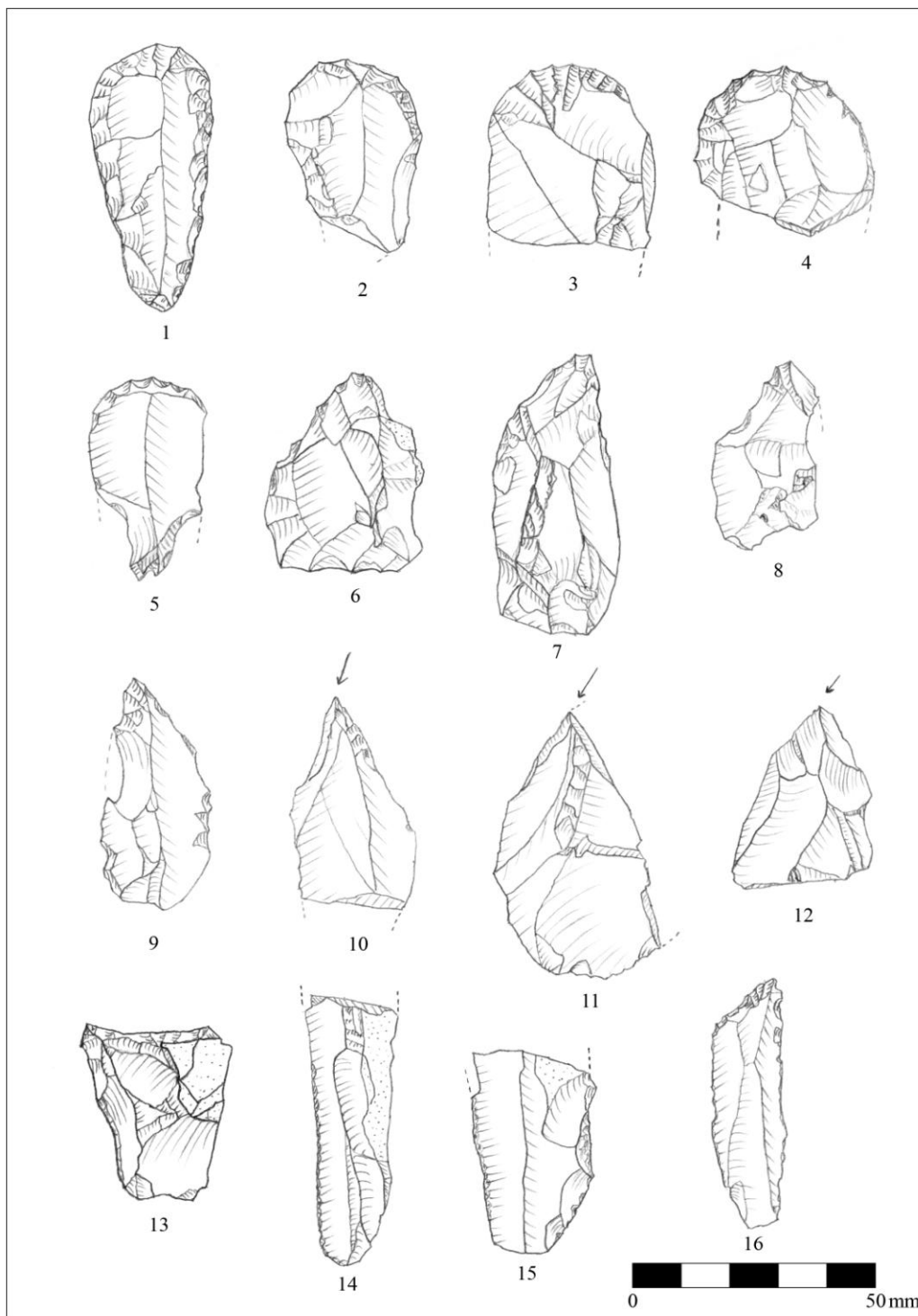
IV. képtábla: Egerszalók-Kövágó-dűlő I: 1-9

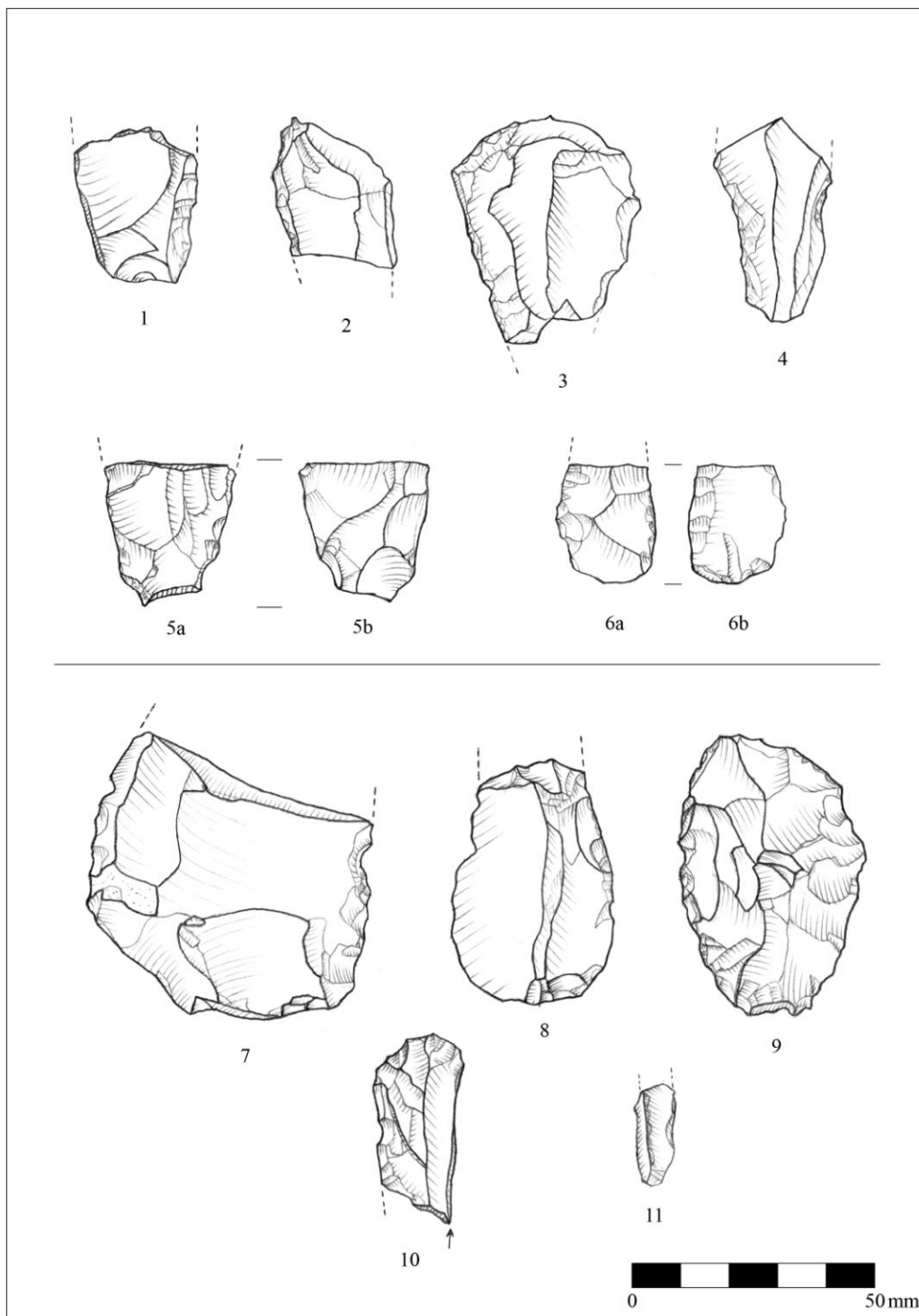
V. képtábla: Egerszalók-Kővágó-dűlő I: 1-15

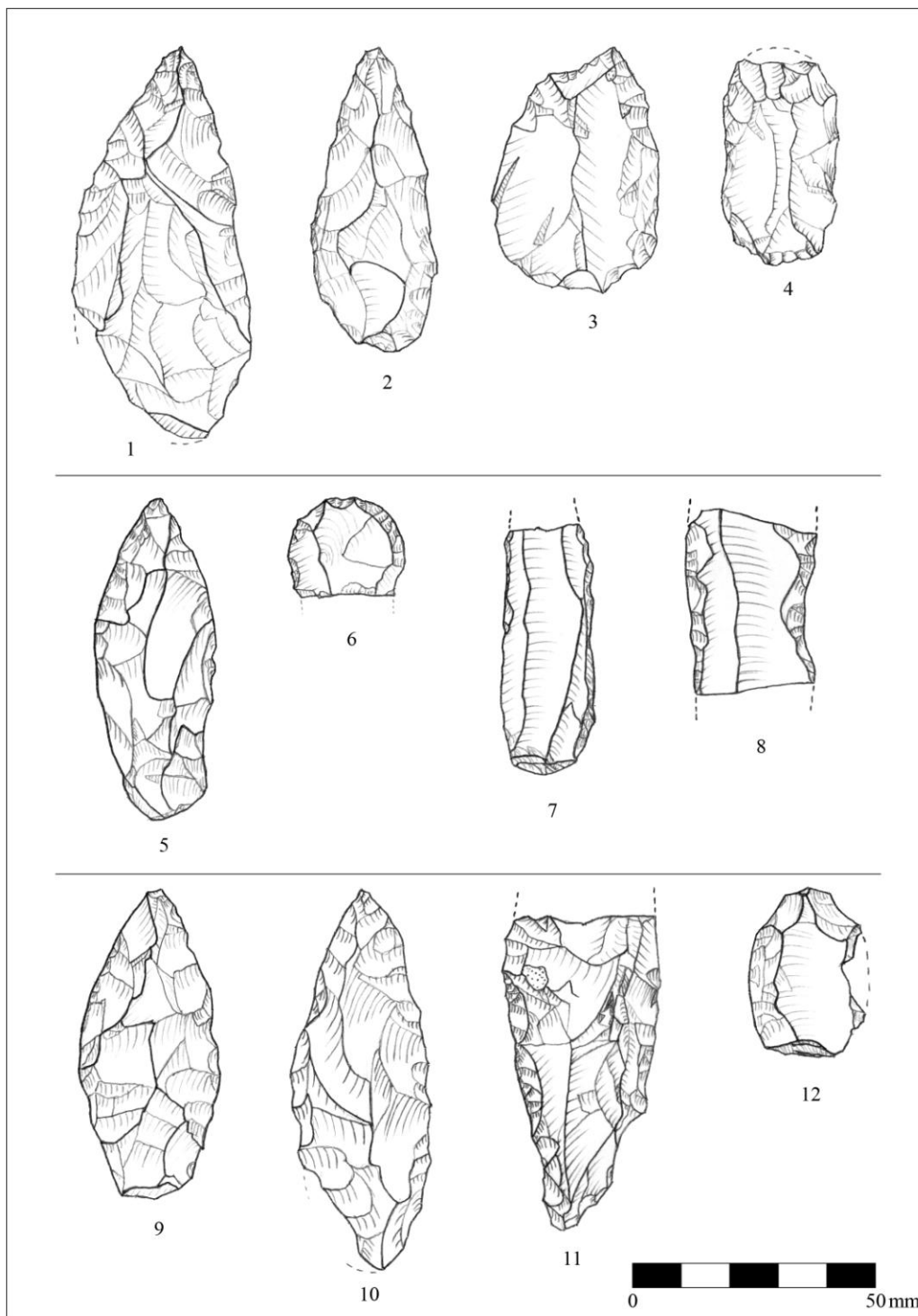
VI. képtábla: Ostoros-Rácpa I: 1-9

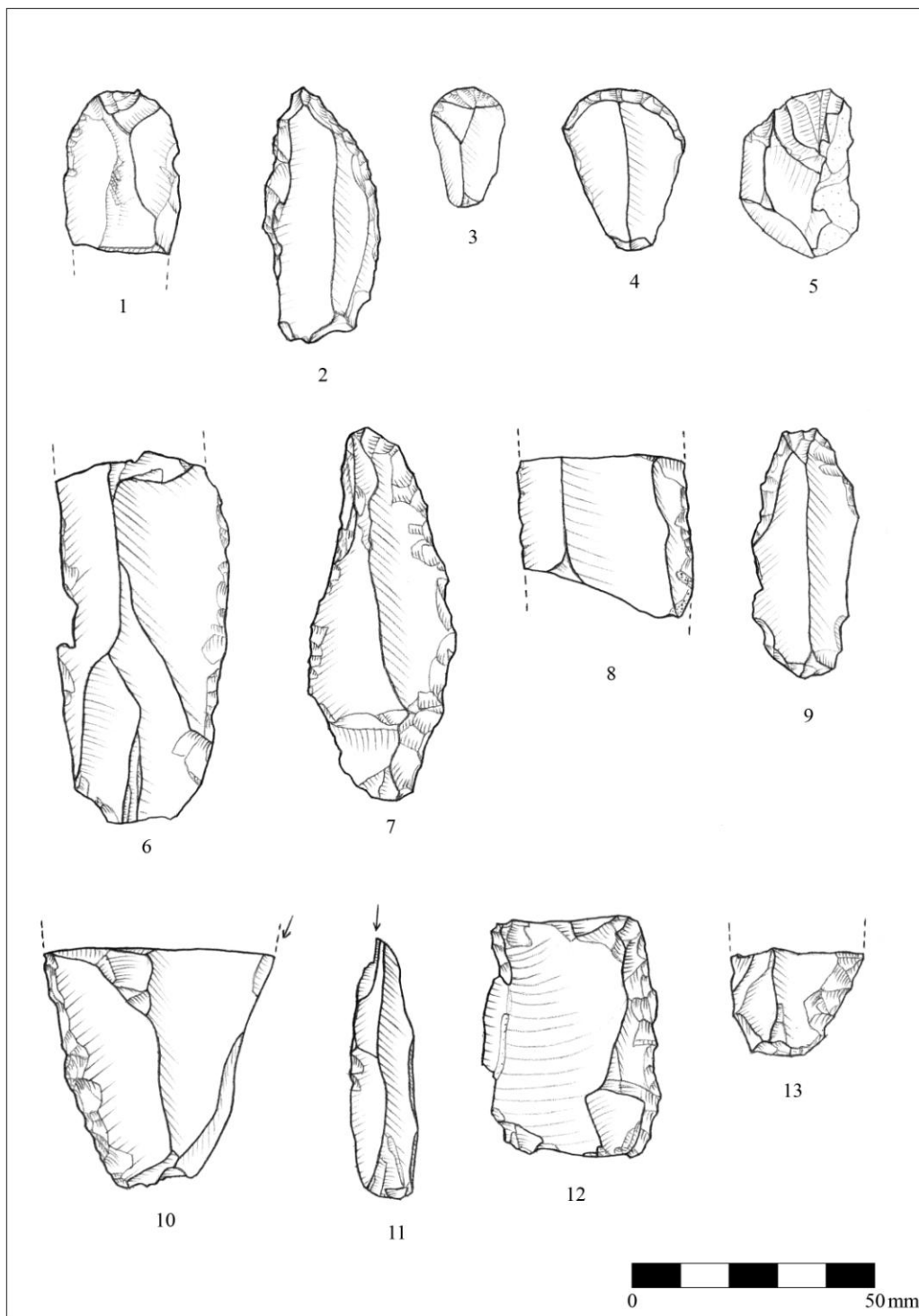
VII. képtábla: Ostoros-Rácpal: 1-16

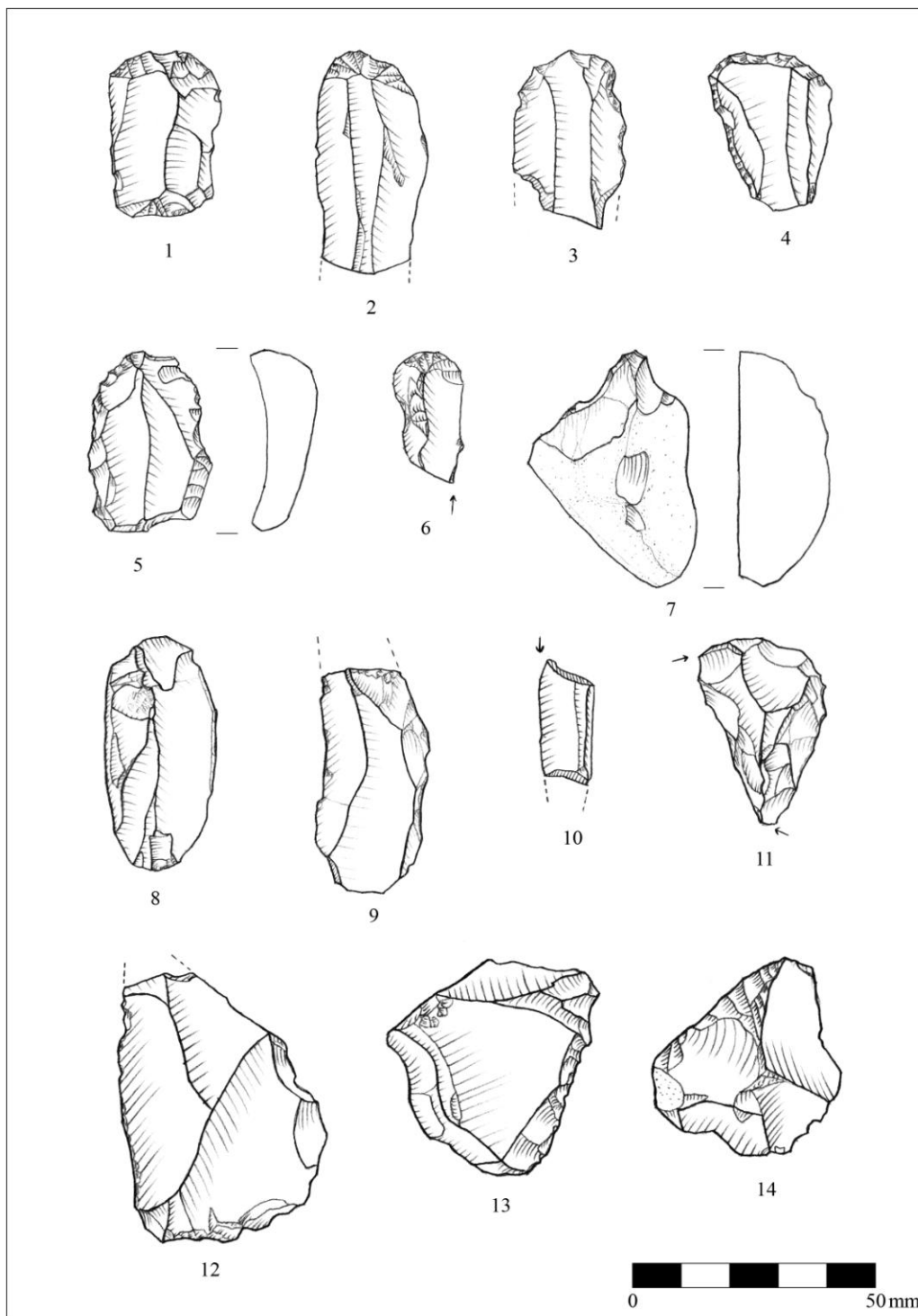
VIII. képtábla: Egerszalók-Kővágó-dűlő II: 1-6, Ostoros-Rácpa II: 7-11

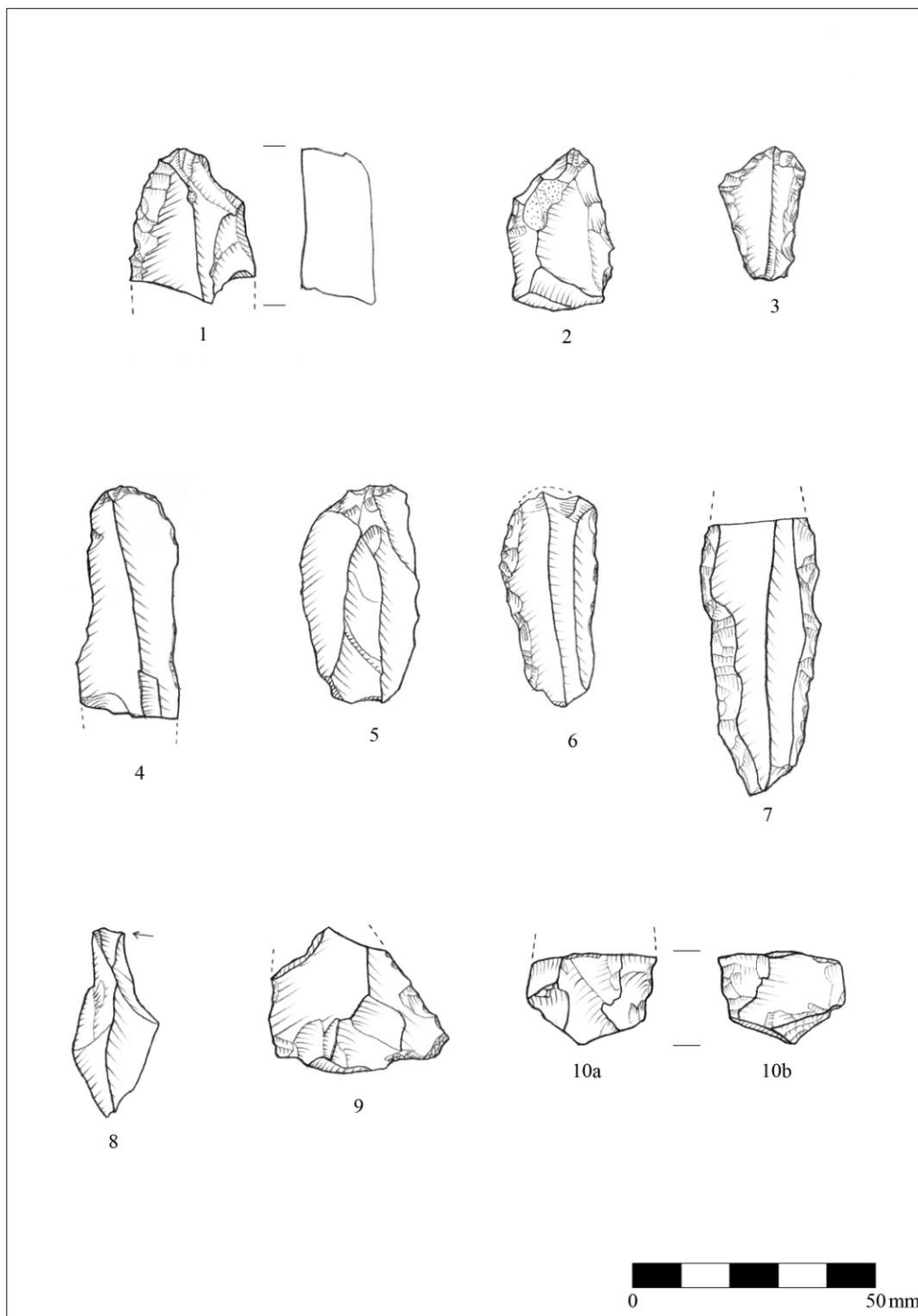
IX. képtábla: Bükkmogyorósd: 1-4, Csokvaomány: 5-8, Nekézseny: 9-12

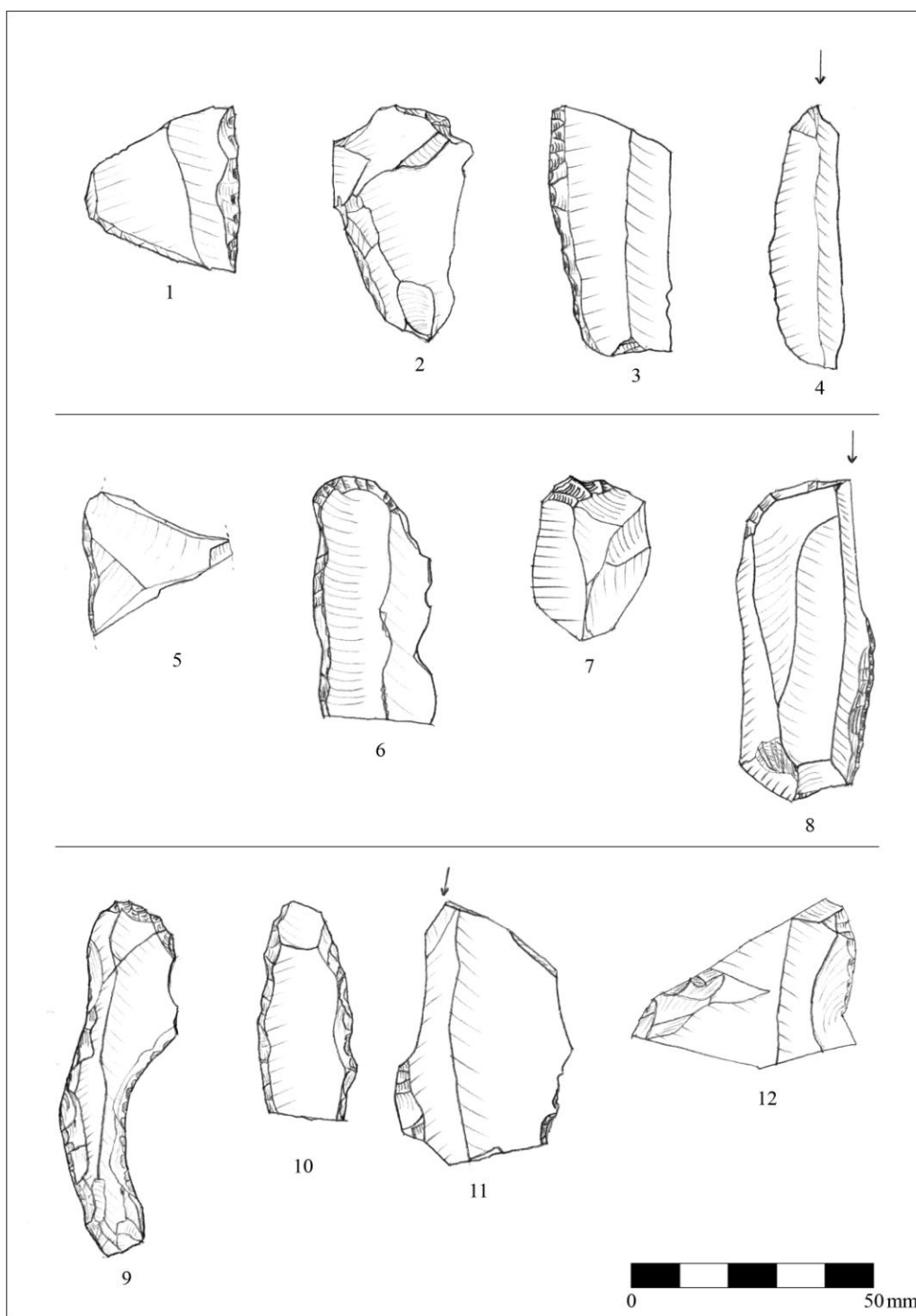
X. képtábla: Andornaktálya-Gyilkos: 1-13

XI. képtábla: Demjén-Pünkösdhegy: 1-14

XII. képtábla: Egerszalók-Egerlátó-tető: 1-10a-b

XIII. képtábla: Andornaktálya-Alsó-tető: 1-4, Andornaktálya-Rózsahegy: 5-8, Demjén-Szőlőhegy: 9-12